

مجله ایران مهر | شماره ۲۹ | تیر ماه ۹۷

مجله ایران مهر

«تیر» ماه اول پاییز شد!

خزان زودرس درختان در تابستان

همت بالاخره به کرج می‌رسد؟

بررسی آخرین وضعیت پروژه همت

معماری ایران دیگر فیروزه‌ای نیست

نگاهی به معضل چهاردیواری‌های بدون حریم

چراغ گردشگری با آثار جهانی روشن است

به بهانه ثبت محور ساسانی فارس

فهرست مطالب

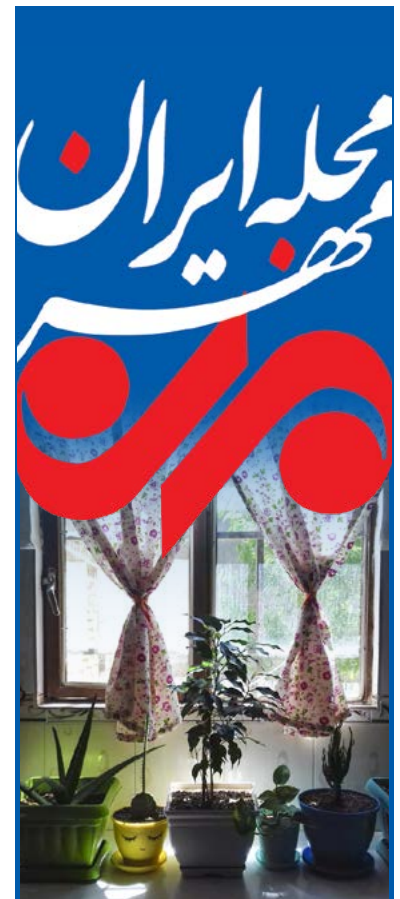
جامعه ایران

- ۵ «گاندو» در خطر انقراض / خشکسالی بلوچستان مهم‌ترین تهدید محیط زیست
- ۶ آبتنی‌های تابستانه‌ای که بوی مرگ می‌دهد / خطر غرق شدن جدی است
- ۸ استان غیر ساحلی با آمار غرق‌شدگی بالا / لزوم فرهنگ‌سازی و ایمن‌سازی
- ۹ زمینه نجات «چیرک» از انقراض فراهم شد / لزوم تخصیص اعتبارات
- ۱۱ چتر آتش بر سر جنگل‌های شمال / پایگاه اطفای حریق در حدوده باقی ماند
- ۱۲ خزان زودرس در ختنان در تابستان / «تیر» ماه اول پاییز شد!
- ۱۳ زلزله‌زده‌ها در بیم و امید رویارویی با بحران بی‌آبی و بی‌برقی
- ۱۴ زندگی بدون آب در هم‌نشینی با طلای سیاه / اهالی روستا نفت می‌خورند!
- ۱۶ نارضایتی صیادان بوشهری از «دریابست» / چرخ زندگی ماهی‌گیران نمی‌چرخد

فرهنگ و هنر ایران

- ۱۹ آوردگاه ترجمه و آثار ایرانی / کتاب‌های سوپرمارکتی چالش ادبیات کودک
- ۲۰ بازار صنایع دستی گلستان در قبضه پوشاک / بازارچه‌ها افزایش می‌یابد
- ۲۲ خط خوش مبارزه/جلای هنر در روزهای دفاع
- ۲۵ سرنوشت نامعلوم کتب ۷۰۰ ساله ندوشن / کهن‌ترین شهر ایران موزه ندارد
- ۲۶ ضرورت جلوگیری از ترویج عرفان کاذب / قدردان چهره‌های ماندگار باشیم
- ۲۹ کربلای یک مهران را دروازه کربلا کرد / آزادسازی مهران پدیده دفاع مقدس
- ۳۱ فاطمه‌ای که معصومه بود / راهی نزدیک تا بهشت
- ۳۲ معماری ایران دیگر فیروزه‌ای نیست / چهار دیواری‌های بدون حریم

شناسنامه مجله

مدیر مسئول: علی عسگری

شورای سردبیری: سید امیرحسین دهقانی،
محمدسجاد رحمانی

دبیر تحریریه: صدیقه حسینی

مدیر هنری: محبوبه عزیزی

با تشکر از: دبیران استانی خبرگزاری مهر
و سرپرستان ۳۱ استان خبرگزاری مهر

شماره تماس: ۴۳۰۵۱۱۹۰
پست الکترونیک:

Township@mehrnews.com

آدرس: ایران، تهران، خیابان استاد نجات
الهی، کوچه بیمه، پلاک ۱۸

علاقمندان می‌توانند مقالات و مطالب خود را
برای مجله ایران مهر ارسال کنند.

فهرست مطالب

۳۴

میراث ایران

۳۵	«مسگری» پا در مسیر احیاء گذاشت/ چند قدم تا جان گرفتن بازار
۳۷	تبدیل عمارت تاریخی به انبار کاه/ باغ کلانتر خانه سبزی فروشان شد
۳۸	چراغ گردشگری با آثار جهانی روشن است/ میراث ۱۷۰۰ ساله فارس را بشناسیم
۴۱	خیز زنجان برای برندسازی صنایع دستی/ مس، چاقو و مليله ارزآور است
۴۴	دست چینی ها روی صنایع دستی کرمان/ پایتخت گلیم جهان در انتظار حمایت
۴۵	لذت خرید در بزرگترین بازار روباز کشور/ سروی با قدمت ۳۰۰۰ سال
۴۹	صلصال در انتظار تدبیر مسئولان/ تاریخی که می سوزد

۵۰

اقتصاد ایران

۵۱	«اصفهان» از ورشکستگی آب به صرفه جویی ۱۶۰ میلیون مترمکعبی رسید
۵۲	آزادراهی برای پولدارها/ ۴ هزار و ۵۰۰ تومان برای ۱۷ کیلومتر بدهید
۵۴	استانی با درآمد سرانه پایین/ وقتی از ظرفیت های مرز استفاده نمی شود
۵۶	آشفته بازار مسکن در خراسان جنوبی/ رؤیای مستأجران به باد رفت
۵۸	بازار رهاشده با جولان بی توقف قیمت ها/ منحنی قدرت خرید مردم سقوط کرد
۵۹	تغییر نام «کولبری» به «پبلهوری»/ معیشت مرز نشینان گرفتار اماواگر
۶۱	گیاهان دارویی گنج نهفته ایران/ نسخه شفابخشی برای بیکاری و کم آبی
۶۲	چرا میلیون ها دلار ارز دولتی صرف واردات نخود و لوبیا شد؟
۶۳	قطب «خاک نسوز» خاورمیانه صنایع تبدیلی ندارد/ فارس «خام فروش» بزرگ
۶۵	سه قرن چشم انتظار برندسازی؛ فرش از دار رفت
۶۶	طعم تلخ تنش آبی بر پیکره استان/ وجود ۸۸۹ حلقه چاه غیر مجاز
۶۷	همت بالاخره به کرج می رسد؟

۶۸

تصویر ایران

■ وقتی هوا روبه گرمی می‌رود، چتری از آتش هم بر فراز جنگل‌های شمال گسترده می‌شود و آن موقع شاید تنها امید باقی‌مانده باران است تا تن افروخته از آتش درختان را مرهمی باشد.

■ نامش تابستان است و گرمایش همان گرمای تابستانی؛ اما چهره‌اش این روزها به زردی گراییده تا پاییز در شهر رخ بنماید. این روایت تلخ این روزهای چنارهای شهر است که در اوایل تابستان به خزان نشسته‌اند.

■ اهالی روستاهای «شهدای تنگ فنی» و «سراب رجب» سال‌هاست که آب آلوده به نفت مصرف می‌کنند تا هم‌نشینی با طلای سیاه‌چیزی جز بیماری و تشنگی برای آن‌ها به ارمغان نیاورده باشد.

■ اجرای طرح دریابست و ممنوعیت صید در یک بازه زمانی حدود یک ماهه شرایط سختی را برای صیادان ایجاد کرده است و عملاً راه درآمد و تامین معیشت آنان بسته شده است.

جامعه ایران

«گاندو» در خطر انقراض / خشکسالی بلوچستان مهم ترین تهدید محیط زیست

سیدامیر حسین عظیمی
خشکسالی
بلوچستان مهم ترین تهدید
برای بیش از ۵۰۰ سر تمساح
پوزه کوتاه تالابی (گاندو) است که این جانور را
در خطر انقراض در یکی از زیستگاه های اصلی خود
یعنی ایران قرار داده است.

سواحل مکران علاوه بر جذابیت های اقتصادی، دارای جذابیت های منحصر به فرد گردشگری و طبیعی نیز است؛ سواحل مکران و محدوده «کنارک» تا «گواتر» با بیش از ۲۰۰ جاذبه طبیعی و تاریخی به گواه طبیعت گردان و گردشگران یکی از بکرترین و منحصر به فردترین نقاط ایران برای گردشگری و کاوشگری است. در محدوده سواحل مکران جانوران مختلفی زندگی می کنند که عمده ترین آن ها در منطقه حفاظت شده تمساح پوزه کوتاه تالابی یا به زبان محلی «گاندو» زندگی می کنند. محدوده حفاظت شده «گاندو» بیش از ۴۶۵ هزار هکتار است و بنا به سرشماری های محیط زیست علاوه بر ۵۰۰ سر تمساح «گاندو» در این محدوده گونه های مهم جانوری نظیر «خرس سیاه»، «کاراکال»، «جیر»، «سنجاب»، «لاک پشت سبز»، «سارگه» و عقاب زندگی می کنند.

خطر انقراض در کمین «گاندو» با فراگیر شدن خشکسالی در جنوب سیستان و بلوچستان

مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان می گوید: محدوده ۴۶۵ هزار هکتاری «گاندو» از سال ۱۳۴۹ به عنوان منطقه حفاظت شده اعلام شده است؛ این منطقه در محدوده شهرستان های چابهار و سرباز شامل رودخانه های «باهو کلات»، «سرباز»، «کاجو» و برکه های «پیر سهراب»، «آزادی»، «کلانی»، «درگس»، «گرمزل»، «هوت کت» و «سد پیشین» است. نیره پورملایی، می افزاید: تمساح پوزه کوتاه تالابی یا به زبان بلوچی «گاندو» سال هاست در این منطقه زندگی می کند و با روستائین این منطقه اخت شده است؛ این تمساح با کمتر از ۳ هزار سر در دنیا عمدتاً در کشورهای جنوب شرق آسیا با خطر انقراض روبه روست.

وی تصریح می کند: بر اساس مطالعات، بررسی ها و سرشماری ما که سال گذشته به اتمام رسید، ۵۰۳ سر تمساح در منطقه حفاظت شده «گاندو» عمدتاً در کنار سد «پیشین» شهرستان «سرباز» زندگی می کنند که خشکسالی های بی سابقه سیستان و بلوچستان که امسال به اوج خود رسیده مهم ترین تهدید برای این گونه نادر است.

مدیرکل محیط زیست سیستان و بلوچستان تاکید می کند: با توجه به اوج رسیدن خشکسالی امسال در سیستان و بلوچستان، برنامه زنده گیری این تمساح از برکه ها و مناطق خشک و یا روبه خشک را به مناطق داری آب در دستور کار قرار دادیم.

پورملایی گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۸ سر تمساح را به مناطق دارای آب و یا مراکز نگهداری و تیمار گاندو در بلوچستان منتقل کردیم، هم چنین به صورت مرتب پیگیر حق آبه زیست محیطی این موجود نادر در برکه ها از سدهای بالادست مانند سد «پیشین» هستیم. باقر کرد، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار

سیستان و بلوچستان نیز چندی پیش در نشست شورای محیط زیست سیستان و بلوچستان از لزوم تهیه اطلس جامع «گاندو» گفت و اظهار داشت: بسیاری از حواشی که در ارتباط با «گاندو» با آن روبرو هستیم مربوط به جایجایی و انتقال این جانور است که به دلایل مختلف

دارند و به نوعی در کنار هم زندگی می کنند، اما در سال های اخیر با خشکسالی های پی در پی، گویا تمساح ها دیگر احساس هم زیستی نمی کنند.

تیرماه سال ۹۵ یک کودک ۱۰ ساله هنگامی که برای استفاده از آب برکه ای در روستای «کشاری» شهرستان سرباز در جنوب سیستان و بلوچستان و یکی از زیستگاه های تمساح رفت، طعمه تمساح شد و جان خود را از دست داد. این حادثه نشان داد تمساح با خشکسالی های پی در پی و سخت برای بقای خود می جنگند چرا که نمود چنین حادثه ای به گواه محلیان نادر بوده است.

خالد بادپا، عضو شورای «توبندیان» بخش «دشتیاری» شهرستان چابهار که یکی از مناطق حفاظت شده «گاندو» است؛ می گوید: ساخت سدهای بالادست بر روی رودخانه «سرباز» و «سد پیشین» و رودخانه «کاجو» و «سد «زیردان» خشکسالی های جنوب سیستان و بلوچستان را تشدید و بحرانی تر کرده است.

وی می افزاید: منطقه «دشتیاری» در سال های نه چندان دور زیستگاه مهمی برای حیات وحش منطقه و ایران بوده است؛ بی تدبیری و عدم استفاده صحیح از آب و نگهداری آب ها بلااستفاده در پشت سدها و بدون اجرای شبکه های پایین دست موجب نابودی اکوسیستم منطقه و انقراض گونه های جانوری شده است. به گفته وی؛ ساخت سدهای غیراصولی انقراض «گاندو» را تسریع کرده است.

اما هرچه باشد؛ این روزها «گاندو» به خاطر تصمیمات غیر کارشناسی و یا قهر طبیعت در خطر انقراض است؛ در حالی که یک عزم جهانی برای حفاظت از تمساح پوزه کوتاه تالابی در حال اجراست می توان از ظرفیت جوامع بین المللی و زیست محیطی جهان برای تدبیر شرایط موجود استفاده کرد که متأسفانه مسئولان محیط زیست سیستان و بلوچستان فقط به چند ابراز نگرانی آن هم از پشت درهای بسته اتاق خود اکتفا کرده اند که امیدواریم مدیرکل محیط زیست استان

هرچه زودتر این رویه خود را تغییر دهد تا بتوان پیش از آن که خیلی دیر شود برای مشکلات عدیده محیط زیستی استان از جمله موضوع تالاب بین المللی هامون و همچنین گاندو تدبیری اندیشیده شود.

از جمله کمبود آب، آسیب به محل زیست جانور و تولید مثل صورت می گیرد که این امکان نیز وجود دارد که در این جایجایی ها این جانور تلف شود.

وی افزود: برای حفاظت بهتر از «گاندو» و آگاهی بیشتر در مورد این گونه کمیاب و هم چنین استفاده از ظرفیت سازمان های مردم نهاد برای حفاظت از این موجود باید اطلس ویژه گاندو تهیه شود تا برنامه صنعتی پرورش گاندو باهدف جذب گردشگر از دید اقتصادی بررسی شود و در صورت امکان نیز مورد توجه قرار گیرد.

بنا به اعلام سازمان حفاظت از محیط زیست، گاندو به عنوان تنها گونه حاضر از راسته تمساح ها در ایران و بزرگ ترین خزنده در ایران محسوب می شود. تمساح پوزه کوتاه تالابی در آخرین طبقه بندی اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت (IUCN) در سال ۲۰۱۷ جزء گروه آسیب پذیر (VU) طبقه بندی شده است و عمده ترین عامل تهدید کننده آن خشکسالی، تخریب و تصرف زیستگاه ها است.

کمبود شدید نیرو در مناطق حفاظت شده «گاندو»

مدیر محیط زیست چابهار نیز می گوید: منطقه حفاظت شده «گاندو» علاوه بر تمساح نادر پوزه کوتاه تالابی (گاندو) زیستگاه ۱۹۲ گونه پرنده، ۲۸ گونه پستاندار، ۷۱ گونه خزنده و ۱۵۰ گونه گیاهی است. اشرفعلی حسینی بابیان این که کمبود شدید نیرو و امکانات در مناطق حفاظت شده گاندو وجود دارد، می افزاید: در این منطقه ۴۶۵ هزار هکتاری دو پاسگاه محیط بانی و تنها ۲ محیط بان حضور دارند و این در حالی است که برای حفاظت از این گونه جانوری بر اساس استانداردها نیاز به حداقل ۱۲ نیرو، امکانات و تجهیزات به روز زنده گیری تمساح و هم چنین تأمین خودروهای مناسب است.

حمله تمساح به کودک ۱۰ ساله

خطر خشکسالی برای تمساح پوزه کوتاه تالابی جدی است؛ همان طور که پیشتر گفته شد مردم سال هاست با این تمساح هم زیستی مسالمت آمیزی

آبتنی های تابستانه ای که بوی مرگ می دهد / خطر غرق شدن جدی است

رویا جیبی

هر ساله با فرا رسیدن فصل گرما در دزفول، افراد قابل توجهی هنگام شنا در رودخانه دز به دلیل عدم رعایت نکات ایمنی و بی توجهی به تابلوهای هشدار شنا ممنوع، جان خود را از دست می دهند.

به جرات می توان گفت در استان گرمسیر خوزستان که گرمای هوای شهرهایش در رتبه نخست گرمترین شهرهای جهان نیز قرار گرفته، وجود رودخانه هایی همچون دز و کارون یکی از دلگرمی های مردم این استان برای فرار از گرما هر چند برای دقایقی کوتاه است.

دزفول نیز یکی از شهرهای خوزستان است که از نعمت وجود رودخانه دز با آبی زلال و مطبوع برخوردار است و با شروع فصل گرما، روزانه شاهد حضور مردم و مسافرائی از گوشه و کنار استان و کشور در نقاط مختلف آن هستیم.

گرمای هوای دزفول به قدری بالا است که هر فرد و مسافر همین که دست یا پای خود را در آب خنک رودخانه دز بگذارد، وسوسه می شود تا یک آب تنی کامل و چند دقیقه ای را نیز در آن تجربه کند اما گاهی حین همین لذت، یک غفلت و بی احتیاطی سبب می شود تا یک روز که باید باخاطره خوش به پایان برسد تبدیل به غمناک ترین روز زندگی برخی خانواده ها و افرادی می شود که برای تفریح و آبتنی در کنار رودخانه دز حضور یافته اند.

همه ساله خصوصا در فصل تابستان اخبار زیادی از غرق شدن افراد در رودخانه ها، دریاها، کانال ها و سدها شنیده می شود که برای تفریح و فرار از گرمای تابستان بر اثر بی احتیاطی و در چند ثانیه غفلت جان

خود را از دست داده اند. در این میان هرچه گرما بیشتر می شود، ذوق افراد برای شنا و خطرات غرق شدگی نیز بالا می رود به گونه ای که در شهرستان دزفول نیز هر ساله آمار غرق شدن ها در رودخانه دز نسبت به سال گذشته افزایش می یابد.

علاوه بر رودخانه دز، کانالهای آبیاری کشاورزی در نقاط مختلف شهرستان دزفول که از طول بسیار زیادی برخوردار هستند نیز به دلیل عدم برخورداری از گاردریل و حفاظ های مناسب و با وجود نصب تابلوهای هشدار و ممنوعیت شنا در کنار آنها، به قتلگاهی تبدیل شده اند.

تنها در سال ۹۷ از آغاز فصل گرما تا خردادماه در دزفول، پنج غرق شده در رودخانه دز و کانالهای آبیاری این شهرستان ثبت شده که مانند همیشه درصد زیادی از غرق شدگان را جوانان تشکیل می دهند. آشنا نبودن به فنون شنا بیشترین عامل غرق شدن در رودخانه ها و کانال ها است؛ گرچه در کنار بسیاری از نقاط رودخانه دز، تابلوهایی با عنوان «شناکردن ممنوع» توسط شهرداری دزفول نصب شده اما بسیاری از افراد بدون توجه به این تابلوها و هشدارها وارد آب شده و گاهی به دلیل عمق زیاد آب و سایر دلایل از جمله عدم رعایت موارد ایمنی غرق می شوند.

لزم یادگیری فنون شنا

یکی از شهروندان دزفولی که یکی از تفریحاتش شنا کردن در رودخانه دز است اظهار می کند: هوا بسیار گرم است و این رودخانه دلخوشی ما در گرمای خرما پزان شده است. معمولا هر روز ظهر پس از بستن مغازه ام با چندتن از دوستان به آبتنی در رودخانه می پردازیم تا آب خنک و زلالش خستگی را از تنمان خارج کند.

محسن که به گفته اش، شنا در رودخانه دز از نوجوانی تاکنون از برنامه های همیشگی اش در تابستان بوده است، می افزاید: سال گذشته یکی از دوستانم را حین شنا در مقابل چشمانم از دست دادم. دوستم برای شنا در یکی از محدوده های دارای تابلوی شنا ممنوع پرید و با وجود اصرار زیاد من مبنی بر عدم شنا در آن قسمت خطرناک، برخاسته خود پافشاری کرد و در حالی که من مشغول فیلم گرفتن از وی بودم به یک باره در زیر آب غرق شد و ساعتها بعد جنازه اش توسط غواصان از آب بیرون کشیده شد.

وی از جوانان و نوجوانان علاقه مند به شنا خواست در صورت عدم آشنایی با فنون شنا، با مراجعه به استخرهای استاندارد و سرپوشیده از به خطر انداختن جان خود دوری کنند.

صادق کیانی نیز که به همراه خانواده خود برای رهایی چند ساعته از گرما در کنار رودخانه دز حضور یافته است می گوید: متاسفانه جوانان به خاطر خالی کردن هیجانات خود همواره از راه های خطرناک استفاده می کنند. یکی از این راه ها نیز شنا در نقاط خطرناکی است که آنها با اعتماد نسبت به فن شنایی که دارند، زندگی خود را پایان می دهند غافل از اینکه حادثه در یک لحظه رخ می دهد و همواره باید جوانب کار را سنجید.

وی اضافه می کند: رودخانه دز از موهبت های الهی است که در مقابل گرمای طاقت فرسای خوزستان، نصیب مردم این دیار شده است هرچند در یک سال اخیر همواره با کاهش آب این رودخانه مواجه بوده ایم اما هنوز هم بهترین تفریح مردم دزفول و گزینه اصلی مسافران در تابستان حضور در کنار این رودخانه است. این شهروند دزفولی با اشاره به بی احتیاطی عده ای در هنگام شنا که خطرات جبران ناپذیری را به بار می

های این رودخانه، فرهنگ سازی در خصوص رعایت نکات ایمنی است که مردم باید در ایجاد آن نقش اصلی را ایفا می کنند. قطعا فرهنگ استفاده از وسایل ایمنی همانند جلیقه نجات، رعایت نکات ضروری و توجه به هشدارها از جمله عدم شنا در مناطق ممنوعه که با کار کارشناسی از سوی دستگاه های متولی به صورت تابلو تعیین شده اند می تواند باعث شود تا در فصل گرمای امسال کمتر شاهد غرق شدن افراد و جوانانی باشیم که برای یک تفریح سالم و صرفا بر اثر بی احتیاطی جان خود را از دست می دهند.

رودخانه دز ظرفیت مهم گردشگری طبیعی دزفول محسوب می شود و به سبب همین رودخانه است که مناطق تفریحی متعددی در این شهر ایجاد شده است؛ بنابراین لازم است تا فرهنگ سازی مبنی بر اینکه رعایت موارد ایمنی از لذت شنا و آب تنی نمی کاهد ابتدا توسط مردمان بومی این شهرستان آغاز شود تا افزایش اخبار غرق شدگی در این رودخانه موجب تبلیغات منفی ناخواسته و ترس و امتناع گردشگران و مسافران برای حضور در کنار آن نباشد.

از سویی لازم است تا شهرداری دزفول و سایر متولیان با توسعه تجهیزات ایمنی سواحل، افزایش شمار نجات غریق ها و اسکان آنها در نقاط مختلف رودخانه دز و تامین تجهیزات مورد نیاز آنان به ویژه در مناطق پرتردد رودخانه به کاهش وقوع حوادث و تلفات در این رودخانه کمک کنند.

استفاده مردم و ایجاد مناطق امن و به دور از خطر برای آب تنی بوده است. معظم فر همچنین در خصوص تجهیزات مورد نیاز و کمبود نجات غریق در سواحل رودخانه دز می گوید: فرمانداری و شهرداری دزفول مدت هاست در تلاش برای تامین اعتباراتی هستند تا از طریق این اعتبارات اقدام به افزایش ایستگاه های نجات غریق و خرید قایق و جت اسکی کنند.

اختصاص ۱۵ میلیارد ریال برای تجهیز رودخانه

امیرعیسی زاده سرپرست فرمانداری دزفول نیز چندی پیش در نشست خبری با اصحاب رسانه اظهار کرده بود: ۱۵ میلیارد ریال اعتبار برای تجهیز ساحل رودخانه دز اختصاص یافته که این اعتبار برای خرید تجهیزات در راستای تامین امنیت ساحل رودخانه دز، گشت هلال احمر و تقویت تجهیزات هلال احمر از جمله پهپاد و دیگر امکانات امدادی هزینه می شود.

لزوم جدی گرفتن هشدارها

با توجه به وضعیت جوی، فصل گرما در شهرستان دزفول همانند سایر شهرهای خوزستان تا اواسط پاییز ادامه دارد و تا آن زمان سواحل رودخانه دز اصلی ترین گزینه تفریح شهروندان دزفولی و مسافران خواهد بود. بدیهی است مهمترین راه مقابله و کاهش آمار غرق شدگی

آورد، تاکید می کند: البته لازم است که دستگاه های مربوطه در شهرستان، وسایل امداد و پایگاه های نجات غریق خود در نقاط مختلف رودخانه دز را افزایش دهند تا در صورت بروز حادثه خیلی زود بتوانند به یاری افراد حادثه دیده بپردازند.

غرق شدن ۲۳ نفر در سال گذشته

مدیرعامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری دزفول اظهار می کند: در سال گذشته شنا و آب تنی در رودخانه دز و کانال های آبیاری شهرستان دزفول منجر به غرق و فوت شدن ۲۳ نفر شده که تعدادی از این افراد شهروند و مابقی به خصوص در حادثه چال کنده گردشگر بوده اند که عمدتا در نقاط شنا ممنوع اقدام به آب تنی کرده اند. عبدالحسین معظم فر می افزاید: در سال جاری از آغاز فصل گرما تا خرداد ماه نیز پنج مورد غرقی در رودخانه دز و کانال های کشاورزی ثبت شده که دو نفر از این افراد دقیقا در کنار تابلوی «شنا ممنوع» دچار حادثه شده اند.

وی با هشدار به خانواده ها و به ویژه جوانان نسبت به رعایت موارد ایمنی در هنگام حضور در کنار رودخانه دز می گوید: خانواده ها چه شهروند بومی و چه گردشگر باید زمانی که برای تفریح و سپری کردن اوقاتی خوش در هوای گرم در کنار رودخانه حضور می یابد از شنا در نقاط خطرناکی که با تابلو شنا ممنوع از سوی شهرداری دزفول مشخص شده بپرهیزند و پدر و مادرها نیز توجه بیشتری به فرزندان شان به خصوص جوانان داشته باشند چرا که بیشترین آمار غرق شدن های ما، جوانان هستند.

پرهیز از شنا در ساعات اوج گرما

مدیرعامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری دزفول عنوان می کند: در فصل زمستان اختلاف دمای آب رودخانه با دمای بیرون بسیار کم است اما این اختلاف در فصل گرما بسیار زیاد می شود به گونه ای که اگر دمای هوای بیرون بالای ۴۰ درجه باشد، دمای داخل رودخانه دز ۲۰ درجه است، این اختلاف و سرمای آب موجب گرفتگی عضلات می شود و همین امر موجب می شود که حتی اگر فرد به فنون شنا نیز آشنا باشد دچار مشکل شود و جان خود را از دست دهد که البته موارد بسیاری از غرق شدگان در رودخانه دز به شنا نیز مسلط بوده اند اما همین گرفتگی عضلات و شنا در نقاط ممنوعه موجب مرگ آنها شده است.

معظم فر تصریح کرد: بنابراین توصیه می شود افراد در اوج هوای گرم بین ساعات ۱۲ تا ۱۵ ظهر از شنا و آب تنی پرهیز کنند تا به خاطر سردی آب دچار مشکل مذکور نشوند.

وی همچنین با تاکید بر استفاده افراد و گردشگران از جلیقه نجات در هنگام شنا تصریح می کند: قایق های عبوری در نقاط مختلف رودخانه دز موظف هستند تا تمام سرنشینان این قایق ها را مجهز به جلیقه نجات کنند چرا که در صورت بروز حادثه یک متصدی قایق قطعا قادر نیست تمام سرنشینان قایق را نجات دهد. مدیرعامل آتش نشانی دزفول در پاسخ به این سؤال که کدام نقاط رودخانه دز برای شنا و آب تنی در فصل گرما مناسب است، توضیح می دهد: حد فاصل پارک ساحلی رعنا و بوستان ولیعصر و همچنین بوستان علی کله که شهرداری کانال هایی را برای شنا و استفاده مردم در آنها تعبیه کرده، بهترین گزینه برای شنا در این فصل است چرا که هدف از تعبیه این کانال ها

استان غیر ساحلی با آمار غرق شدگی بالا / لزوم فرهنگ سازی و ایمن سازی

اردبیل جزو استان های ساحلی کشور نیست، اما آمار قابل توجهی در زمینه مرگ و میر ناشی از غرق شدگی داشته و بیشترین تلفات نیز در سدها، بندهای آبی و کانال های کشاورزی این استان ثبت شده است.

محمد میرزایی
ناظر

غرق شدگی یکی از علل شایع مرگ و میر در دنیا بوده و سالانه حدود ۳۷۰ هزار نفر در جهان بر اثر غرق شدگی جهان خود را از دست می دهند که آمارها نشان می دهد نیمی از افراد غرق شده زیر ۲۵ سال هستند.

حوادث غرق شدگی در کشور ۲۵ درصد مرگ و میرها را به اختصاص داده و بی شک استان های ساحلی نظیر مازندران، گیلان و استان های جنوبی در این زمینه بیشترین تعداد فوتی را داشته اند.

در این بین استان های غیر ساحلی معمولاً آمارهای کمتری در بحث غرق شدگی دارند، بیشترین علت غرق شدگی در اینگونه استان ها شنا در مناطق غیر ایمن و غیر مجاز از جمله در کانال ها و بندهای کشاورزی، دریاچه سدها و رودخانه ها گزارش می شود.

استان اردبیل نیز با وجود اینکه یک استان غیر ساحلی است اما مرگ و میر ناشی از غرق شدگی در کانال ها و بندهای کشاورزی، دریاچه سدها و رودخانه ها بویژه در بخش های شمالی و تا حدودی جنوبی استان آمار نسبتاً بالایی دارد.

در این خصوص غرق شدن جوان ۳۴ ساله در یکی از کانال های آبی اطراف شهرستان پارس آباد در شمال استان اردبیل طی روز دوشنبه بار دیگر خبرساز شد تا آمارهای فوتی در بحث غرق شدگی طی ۴۵ روز گذشته به چهار نفر برسد.

گزارش ها نشان می دهد که این جوان برای آب تنی به داخل کانال آب رفته ولی به دلیل آشنا نبودن با

فنون شنا غرق شده تا سومین قربانی کانال آب این شهرستان طی روزهای اخیر باشد.

پیش از این دو جوان زیر ۲۵ سال در این منطقه و یک کودک شش ساله در کانال آب روستای اوانر شهرستان مشگین شهر به دلیل غرق شدگی جان خود را از دست داده بودند.

جان باختن ۱۸ نفر به دلیل غرق شدگی در اردبیل

ثبت این تعداد فوتی به دلیل غرق شدگی در روزهای پیش از تابستان و در حالی که هنوز در ابتدای روزهای تابستان هستیم و راه طولانی تا پایان تابستان و گرمای شدید هوا باقی مانده، نگران کننده به نظر می رسد.

اخبار روزهای اخیر و مرتبط با غرق شدگی، بحث پیشگیری و کاهش آمارهای مربوط به اینگونه حوادث را در استان اردبیل مورد تاکید قرار داده، چراکه غرق شدگی یکی از آسیب های قابل پیشگیری است.

بنا به آمارهای پزشکی قانونی سال گذشته ۱۸ نفر در استان اردبیل به دلیل غرق شدگی جان خود را از دست داده بودند که از این بین ۱۲ نفر مرد و شش نفر زن بوده است. آمارهای کشوری و جهانی نیز نشان می دهد که درصد مردان دچار غرق شدگی بیشتر از زنان است.

این اعداد و ارقام نشان می دهد که طی سال ۹۶ آمار غرق شدگی در کانال ها، آب بندها و سدهای استان اردبیل بیش از دیگر استانها است.

علاوه بر این بررسی ها بیانگر این نکته است که مرگ تمامی افراد غرق شده در استان اردبیل در مناطق غیر ایمن و ممنوعه ثبت شده که نشان می دهد در این زمینه باید اقدامات ضروری در بحث فرهنگ سازی، نظارت و پیشگیری اعمال شود.

شهروندان اردبیل از شنا در سدها و کانال ها پرهیز کنند

طی سال های اخیر حوادث ناگواری در زمینه غرق

شدگی در این استان رقم خورده مثل حادثه مرگ دو دختر دانشجو در دریاچه شورابیل اردبیل، حادثه مرگ سه جوان زنجانسی در رودخانه قزل اوزن و بویژه مرگ چهار برادر و پس عمو در دریاچه نئور اردبیل که اذهان عمومی را تحت تاثیر قرار داده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان اردبیل در این خصوص با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای ایمن سازی و جلوگیری از ورود و غرق شدگی در کانال ها و مخازن سدها تاکید کرد که با وجود تمام این اقدامات شهروندان باید از ورود و شنا در مخازن سدها و بندهای انحرافی این استان پرهیز کنند.

اصغر سلیمان زاده با تاکید بر اینکه شنا در مخازن سدها و بندهای انحرافی استان ممنوع است، تصریح کرد: مخازن سدها و بندهای انحرافی به دلیل نرم و لغزندگی کف و حاشیه دریاچه، برای شنا کردن بسیار خطرناک بوده و خطر مرگ را به همراه دارد.

وی با اشاره به گردشگری بودن استان اردبیل در فصل تابستان و امکان خطرات مختلف در حاشیه سدها، گیر افتادن شناگران در کف دریاچه، غرق شدن و در نهایت مرگ را از پیامدهای شنا کردن در مخازن سدها و بندهای انحرافی برشمرد.

لزوم فرهنگ سازی در کنار ایمن سازی و افزایش نظارت

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان با بیان اینکه گردشگران و شهروندان لازم است فاصله خود را با حریم دریاچه سدها، بندهای انحرافی و رودخانه ها رعایت کرده و مراقب فرزندان خود باشند، متذکر شد: بسیاری از شهروندان در روزهای تعطیل برای تفریح و استراحت به این مراکز می روند و برخی از آنها به دلیل رعایت نکردن نکات ایمنی و بی توجهی به هشدارها جان خود را از دست می دهند.

با محیط است و عدم توجه به این مولفه ها خطر مرگ را به دنبال خواهد داشت.

افزایش تلفات به دلیل اقدام غیراصولی برای نجات غریق

اکبر متدین با بیان اینکه ورود به اینگونه آب ها خطر غرق شدگی را افزایش می دهد، اضافه کرد: علاوه بر ناتوانی در شنا کردن، سایر افراد نیز نباید به توانایی خود در شنا کردن متکی باشند، چراکه بررسی ها نشان داده یک سوم قربانی های غرق شدگی با فن شنا به طور کامل آشنا بوده اند.

وی با اشاره به جریان ناآرام و خطرناک در عمق رودخانه ها متذکر شد: معمولاً افراد مبتدی در داخل آب رودخانه متوجه عمق زیاد آن شده و گرفتار گردآب می شوند، بنابراین لازم است از ورود به اینگونه رودخانه ها و شنا خودداری کنند.

این مربی نجات غریق در عین حال به نکته مهمی اشاره کرد و در خصوص نجات افراد در حال غرق شدن تأکید کرد که بسیاری از افراد که اقدام به نجات فرد غرق شده می کنند به فنون شنا و نجات غرقیتی آشنایی ندارند و یک لحظه گرفتار احساسات و تصمیمات غیرمنطقی می شوند.

وی ادامه داد: ضروری است فردی که در خارج از آب قرار داشته و با فنون نجات غریق آشنا نیست، برای نجات فرد غرق شده از چوب یا طناب یا جلیقه نجات و... استفاده کرده و از ورود به آب خودداری کند. به گفته متدین برخی از اینگونه حوادث نشان داده که تلفات ناشی از غرق شدگی در کانال ها، آب بندها و سدها و مناطقی که غریق نجات ندارد، به علت اقدام

بیله سوار و پارس آباد است. این آمارها در مناطق جنوبی استان نیز دیده می شود.

بنابراین می توان با فرهنگ سازی درست و اطلاع رسانی مداوم در کنار بحث های پیشگیری و ایمن سازی و نیز افزایش نظارت تا حدود قابل توجهی میزان وقوع اینگونه حوادث را کاهش داد.

یکی از کارشناسان و مربیان نجات غریق اردبیل تصریح کرد: پیشگیری از غرق شدگی در رودخانه ها و کانال ها نیازمند آشنایی با مهارت های حرفه ای شنا و آشنایی

وی با اشاره به نصب تابلوهای «شنا ممنوع» در حاشیه دریاچه سدها، کانال ها و بندهای آبی کشاورزی بیان داشت: این تابلوها در معرض دید بازدیدکنندگان نصب شده تا از شنا کردن در این محل ها خودداری کنند، اما در مواقعی برخی به این هشدارها بی توجهی کرده حوادث ناگواری را رقم می زنند.

براساس اعلام نهادها و مسئولان امداد نجات استان اردبیل بیشترین میزان غرق شدگی در منابع آبی شامل سدها و کانال های آب شمال استان در شهرستان های

زمینه نجات «چیرک» از انقراض فراهم شد/ لزوم تخصیص اعتبارات

زمینه نجات آن فراهم شود. مشکلات ژنتیکی در جوجه آوری، کاهش مقاومت بدنی و دستکاری زیستگاه از مهمترین عواملی است که موجب شده تهدیدات انقراض این پرنده نادر همچنان تداوم داشته و اقدامات انجام شده برای نجات

تخم های این پرنده نادر می شد برداشت محصولات کشاورزی از طریق کمباین بدون توجه به زیستگاه این پرنده که اغلب در بین گندم زارهاست امسال بنا شده است با پیش خرید محصولات اراضی کشاورزی مناطقی که میش مرغ اقدام به تخمگذاری کرده

زمینه نجات «میش مرغ» پرنده نادری که سالهاست با خطر انقراض دست و پنجه نرم می کند با تخصیص ۵۰۰ میلیون ریال اعتبار فراهم شده اما رفع خطر نابودی این پرنده به اعتبارات بیشتری نیاز دارد.

سکینه اسفی

میش مرغ پرنده ای از خانواده هوبره ایان است که در دشت های وسیع بی درخت، زمین های استپی و کشت زارهای پهناور و علف زارهای بوکان زندگی می کند؛ این گونه نادر به عنوان یکی از بزرگترین پرندهای ایران، پرنده ای زیبا، کمیاب و در خطر انقراض است که با طول بدن یک متر و وزن بیش از ۱۵ کیلوگرم از نظر شکل و جثه شباهت زیادی به بوقلمون دارد.

چیرک یا همان میش مرغ که در آستانه انقراض قرار گرفته پرنده ای بسیار محتاط با چشم های تیزبین بوده که از فاصله دور خطر را احساس می کند و با پرواز یا استتار، خود را از خطر دور نگه می دارد.

این پرنده در سالهای اخیر به دلیل محدود شدن زیستگاههای طبیعی، شکار بی رویه و اختلال در مناطق زیست و تخمگذاری آن در معرض خطر انقراض بوده و به همین دلیل هم اکنون در فهرست سرخ اتحادیه بین المللی حفاظت از جمعیت و منابع طبیعی جهان قرار گرفته است.

از مهمترین تهدیداتی که سالهای اخیر موجب نابودی

و افزایش تعداد این گونه نتیجه بخش نباشد.

اختصاص ۵۰۰ میلیون ریال برای خرید محصولات کشاورزی مناطق جوجه آوری چیرک در بوکان

رئیس اداره نظارت بر حیات وحش حفاظت از محیط زیست آذربایجان غربی در خصوص آخرین وضعیت این پرند به گفت: میش مرغ یکی از پرندگان نادری است که هم اکنون در ایران تنها در دشت‌های اطراف بوکان زیست می‌کند، این پرند سالهای متمادی است در تهدید جدی انقراض قرار دارد.

امید یوسفی با بیان اینکه تدوین برنامه ملی عمل، ایجاد مرکز تحقیقات میش مرغ از مهمترین اقدامات سالهای اخیر برای نجات این پرند نادر است اظهارداشت: دستکاری در زیستگاه و تبدیل کردن بخشی از آن به زمین‌های کشاورزی به همراه برداشت محصولات بدون توجه به تخم‌های این پرند از مهمترین عوامل تهدید این گونه بالارزش در شهرستان بوکان به شمار می‌رود.

وی با بیان اینکه میش مرغ این پرند نادر در سال دو تخم می‌گذارد و همین امر یکی از مهمترین عوامل تداوم حیات آن به شمار می‌رود اضافه کرد: در قالب برنامه عمل ملی میش مرغ که اجرای آن در ماه

های اخیر ابلاغ شده است ۵۰۰ میلیون ریال اعتبار برای خرید اراضی کشاورزی که میش مرغ اقدام به تخمگذاری در این محدوده کرده به اداره کل حفاظت محیط زیست استان اختصاص یافته که نوید بخش گام‌های خوبی برای نجات این پرند نادر است.

تداوم اقدامات برای نجات میش مرغ نیازمند تخصیص اعتبارات مورد نیاز است

رئیس اداره نظارت بر حیات وحش حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی با اشاره به حاصلخیز و کشاورزی بودن پناهگاه میش مرغ در بوکان افزود: میش مرغ علاقه زیادی به زادآوری در مزارع گندم دارد و با وجود تغذیه از حشرات علاقمند است از گندم و نخود نیز تغذیه کند؛ زمان تخمگذاری میش مرغ مصادف به سمپاشی و کود دهی به زمین‌های کشاورزی و نیز زمان جوجه آوری مصادف با برداشت گندم است که این امر موجب شده تعدادی از جوجه‌های این پرند حین برداشت محصول با کمابین تلف شوند.

وی با انتقاد از بی توجهی مسئولان استانی به نجات گونه‌های در خطر انقراض حیات وحش از جمله میش مرغ گفت: مقرر شده بر اساس برنامه ملی عمل

میش مرغ بخشی از اعتبارات از بودجه‌های استانی تامین شود اما در حال حاضر تنها حمایت و بودجه‌های ملی اختصاص داده شده و تاکنون با وجود پیگیری‌های مکرر هیچ حمایت و اعتبارات استانی در این خصوص صورت نگرفته است.

مرکز تحقیقات میش مرغ در بوکان تجهیز می‌شود

یوسفی در ادامه از تجهیز مرکز تحقیقات میش مرغ در بوکان نیز خبر داد و اظهارداشت: مرکز تحقیقات میش مرغ در بوکان با هدف بررسی علمی راه‌های صیانت از این گونه بالارزش در زمینی به مساحت دو هکتار در بوکان با هدف حفاظت، احیاء و تکثیر مصنوعی از این گونه نادر و در حال انقراض در حال احداث بود که بنا به دلایلی این مرکز به مرکز مطالعات تغییر نام پیدا کرده است.

رئیس اداره حیات وحش اداره کل حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی ایجاد این مرکز مطالعاتی را اقدامی اساسی برای نجات این پرند عنوان کرد و گفت: در این ایستگاه علاوه بر انجام مطالعات زیستی میش مرغ، دانشجویان محیط زیست و منابع طبیعی در ارتباط با چگونگی حفاظت از گونه‌های کمیاب و در حال انقراض حیات وحش آموزش می‌بینند.

وی اضافه کرد: امسال مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال برای تجهیز مرکز مطالعات و تحقیقات میش مرغ در بوکان اختصاص یافته است افزود: امید می‌رود مسئولان استانی نیز با تخصیص اعتبارات مورد نیاز و حمایت از حیات وحش زمینه نجات گونه‌های در خطر انقراض را در استان فراهم کنند.

یوسفی تکثیر مصنوعی و نیز خرید تخم میش مرغ از خارج کشور را از دیگر راهکارهای صیانت از این پرند نادر دانست و گفت: لازم است بعد از بررسی ژنتیکی میش مرغ در سایر کشورها، تخم‌های آنها خریداری و بعد از تکثیر مصنوعی در زیستگاه میش مرغ کشورمان رهاسازی شود تا از انقراض آن جلوگیری شود.

اظهارات یوسفی و خبرهای نوید بخش آن در حالی است که رئیس اداره محیط زیست بوکان معتقد است با وجود حمایت جدی از این گونه جانوری در بوکان و بازدید از محل زیست آن توسط کارشناسان محیط زیست به دلیل اینکه شهرستان بوکان ظرفیت افزایش جمعیت میش مرغ را ندارد، این موضوع موجب شده که آمار این پرند افزایش پیدا نکند.

محمد احمدی اظهار داشت: دستکاری در زیستگاه و تبدیل کردن بخشی از آن به زمین‌های کشاورزی و ارتباط نداشتن گله‌های موجود در این مکان با گله‌های دیگر به لحاظ ژنتیکی نیز از جمله مهمترین عوامل خطر برای تداوم نسل میش مرغ در این منطقه است.

احمدی با تاکید بر اینکه برای جوجه آوری و حفاظت از میش مرغ‌ها باید امنیت زیستگاه را تامین کرده و بستر زندگی آنها را به روز کنیم افزود: برای حفظ این گونه جانوری و افزایش جمعیت میش مرغ باید کشاورزی در منطقه تعدیل و در زیستگاه‌های مطرح این گونه باید جلو مکانیزاسیون کشاورزی گرفته شود، برای افزایش جمعیت میش مرغ باید زیستگاه میش مرغ توسط اداره حفاظت محیط زیست تملک شود یا به صورت اجاره‌ای در اختیار اداره محیط زیست قرار گیرد.

تحقیق این راه حل‌ها بدون اختصاص اعتبارات مورد نیاز امکانپذیر نیست اگر مسئولان اعتقادی به نجات گونه‌های بالارزش از جمله پرند نادر میش مرغ دارند باید با تخصیص اعتبارات مورد نیاز زمینه عملی شدن برنامه‌ها را فراهم کنند.

چتر آتش بر سر جنگل‌های شمال / پایگاه اطفای حریق در حد و وعده باقی ماند

وقتی هوا روبه گرمی می‌رود، چتری از آتش هم بر فراز جنگل‌های شمال گسترده می‌شود و آن موقع شاید تنها امید باقی‌مانده باران است تا تن افروخته از آتش درختان را مرهمی باشد.

علیرضا نوری

ایجاد پایگاه هوایی اطفای حریق جنگل‌های شمال در مازندران هنوز در حد یک حرف و وعده باقی‌مانده است و قلب بکرترین جنگل‌های جهان در دل گرما و برگریزان طبیعت بی‌تاب می‌زنند. دمای هوا که بالا می‌رود، بیش از هر چیز در شمال باید برای جنگل‌های خزر اشک ریخت، چراکه کوچک‌ترین جرقه، همانند باروت فاجعه‌ای جبران‌ناپذیر را به بار می‌آورد و در نبرد آتش و درخت، تنها دست‌های خالی حاشیه‌نشینان و جنگلبانان است که به یاری می‌آید تا گرمای آتش را از تن جنگل فرونشاند.

تایستان است و جنگل‌های شمال همچنان در آتش کمبود امکانات می‌سوزند و ایجاد پایگاه امداد هوایی و اطفای حریق در جنگل و تأمین بالغرد برای امداد رسانی در مواقع بحران همچنان در حد یک وعده باقی‌مانده است.

فقط در نوروز امسال بیش از ۱۵۰ هکتار از جنگل‌های شمال طعمه حریق شد و در تیرماه سال جاری و با گرم شدن هوا، شعله‌های آتش در گوشه و کنار جنگل‌های مازندران زبانه کشید.

طبق آمارها در صد بالایی از آتش‌سوزی جنگل‌های شمال عمدی است اما تاکنون کسی به جرم دست داشتن در آتش‌سوزی‌های عرصه‌های طبیعی بازداشت نشده و اتهام آنان اثبات نشده است.

خاموش نکردن کامل آتش از سوی چوپانان، شکارچیان، کشاورزان یا گردشگران، انداختن ته سیگار در میان برگ‌ها، باقی ماندن باتری یا اجسامی که با تمرکز نور به‌صورت ذره‌بینی باعث آتش‌سوزی می‌شوند و اقدامات مشابه از نمونه‌های دخالت غیرعمدی انسان‌ها در بروز آتش‌سوزی‌های جنگل است.

کاهش بارندگی‌ها و در پی آن کاهش رطوبت جنگل‌ها از یکسو و وجود درختان خشک و افتاده در داخل جنگل به دلیل اینکه مجوز هیچ‌گونه عملیات قطع درخت و بهره‌برداری جنگلی از سوی سازمان جنگل‌ها در این مناطق داده نمی‌شود، جنگل‌های شمال را بیش از هر زمان دیگر مستعد حریق کرده است.

محمد احمدی استاد دانشگاه در رشته جنگل با بیان اینکه درختان خشک و افتاده همانند باروت در داخل جنگل منتظر کوچک‌ترین جرقه هستند، گفت: به دلیل عدم اجرای طرح‌های جنگلداری و بهره‌برداری از بخشی از جنگل‌ها و وجود درختان خشک و افتاده، کاهش رطوبت هوا و عوامل مختلف، بروز حریق در جنگل دور از ذهن نیست.

وی با بیان اینکه همواره باید برای مقابله با آتش در جنگل‌های شمال آماده باشیم ادامه داد: خشک‌سالی و تغییر اقلیم سبب پایین آمدن رطوبت جنگل‌ها شده و باید پایش و نظارت جدی‌تر بر جنگل‌ها صورت گیرد. احمدی بر لزوم ایجاد پایگاه هوایی اطفای حریق جنگل، تأمین امکانات و تجهیزات موردنیاز برای پیشگیری از حریق در عرصه‌های طبیعی تأکید کرد و گفت: در حال حاضر به دلیل نبود پایگاه امداد هوایی اطفای حریق در جنگل‌های مازندران، روند امداد رسانی

برای مهار حریق متکی به نیروهای مردمی و جنگلبان است و این امر سبب می‌شود تا سطح خسارت‌ها بیشتر شود.

لزوم تهیه طرح جامع اطفای حریق در جنگل‌های شمال

این استاد دانشگاه، خواهان تهیه طرح جامع حریق در جنگل‌های شمال شد و گفت: پایش و پیشگیری از حریق امری مهم‌تر از مقابله و مهار آتش است و باید در طرح جامع به این مسائل توجه اساسی شود و علاوه بر این از امکانات و دانش بومی نیز باید بهره‌گیری لازم شود.

در حال حاضر طبق اعلام مسئولان یگان حفاظت جنگل‌های مازندران از بیش از ۲۰ نوع تجهیزات انفرادی و جمعی شامل بیل، چوب، گالن و غیره برای مهار آتش در جنگل‌های خزری استفاده می‌شود اما به باور کارشناسان، ایجاد پایگاه‌های استقرار بالغرد در مناطق جنگلی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

نبود زیرساخت‌های مناسب برای مقابله و مهار آتش در جنگل‌های شمال و وجود امکانات سنتی سبب از دست رفتن سطح زیادی از عرصه‌های جنگلی می‌شود که برای بازبانی و تجدید آن به ۱۰۰ سال زمان نیاز است.

حال ناخوش جنگل‌های شمال

حسینعلی ابراهیمی مدیرکل حفاظت از محیط‌زیست مازندران با اشاره به آسیب‌پذیری جنگل‌های شمال بر لزوم تجهیز و تأمین امکانات موردنیاز برای مقابله و پیشگیری از حریق تأکید کرد و در عین حال به طبیعت گردان و مردم توصیه کرد تا از افروختن آتش در جنگل و عرصه‌های طبیعی خودداری کنند.

وی گفت: سطح جنگل‌های شمال از ۳.۵ میلیون هکتار در دهه‌های گذشته به کمتر از دو میلیون هکتار رسیده است و مسائل مختلف از جمله تخریب و تجاوز، آتش‌سوزی و برداشت‌های بی‌رویه حال جنگل‌های شمال را ناخوش کرده است.

وی آتش‌سوزی را از چالش‌های فراروی عرصه‌های طبیعی و جنگلی برشمرد و ادامه می‌دهد: شاهد خشک شدن جنگل‌های شمال به دلایل مختلف هستیم و هنوز نمی‌دانیم با چه شیوه و روشی از این سرمایه‌ها

حراست کنیم.

حفاظت از جنگل‌های شمال علاوه بر تلاش مردم و جنگلبانان به عزم نمایندگان ملت در مجلس هم بستگی دارد تا نسبت به تصویب لایحه جامع مقابله با آتش‌سوزی اقدام کنند.

علی محمدی شاعری نماینده مردم شرق مازندران در مجلس با اشاره به لزوم تهیه لایحه جامع اطفای حریق از سوی دولت گفت: طبق برنامه ششم دولت باید برای مقابله آتش‌سوزی و اطفای حریق لایحه‌ای را تهیه و تقدیم مجلس کند زیرا روند کنونی آتش‌سوزی عرصه‌های جنگلی تهیه این لایحه را الزامی می‌سازد.

سالانه ۱۵ هزار هکتار از جنگل‌های ایران دود می‌شود
وی با بیان اینکه سالانه ۱۵ هزار هکتار از عرصه‌های جنگلی در کشور طعمه حریق می‌شود بر لزوم اتخاذ تدابیر اصولی برای مقابله و پیشگیری از حریق در جنگل‌ها تأکید کرد و ادامه داد: سازمان جنگل‌های علاوه بر اطلاع‌رسانی باید از امکانات مناسب و به روز برای اطفای حریق بهره گیرد.

سرهنک مهدی عسکری فرمانده یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران-نوشهر از آمادگی کامل نیروهای منابع طبیعی برای مقابله با هرگونه حریق در سطح جنگل‌ها و مراتع خبر داد و افزود: به دلیل خشک شدن سطح جنگل‌ها و مراتع و از دست رفتن رطوبت زمین هرگونه سهل‌انگاری می‌تواند فاجعه عظیمی برای منابع طبیعی ایجاد کند.

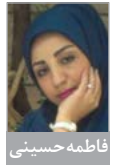
وی ادامه داد: برای مقابله با آتش‌سوزی تجهیزات و امکانات اطفای حریق تا حد مقدور تهیه و در اختیار واحدهای منابع طبیعی قرار داده شده است.

فرمانده یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران-نوشهر از مدیریت بحران استانداری مازندران درخواست کرد کار گروه اطفای حریق را فعال نگه‌داشته و زمینه استفاده از بالغرد و استفاده از نیروهای نظامی و انتظامی را در صورت آتش‌سوزی فراهم کند. گرمای تابستان اوج می‌گیرد و جنگل‌های شمال هرروز و شب در کابوس آتش می‌سوزند و در این بین امید می‌رود راه‌اندازی کد ۱۵۰۴ امداد جنگل مرهمی بر زخم‌های بی‌شمار جنگل‌های مازندران باشد تا مردم حوادث مربوط به جنگل و منابع طبیعی را اطلاع‌رسانی و از سوختن این سرمایه ملی پیشگیری کنند.

خزان زودرس در ختان در تابستان / «تیر» ماه اول پاییز شد!

نامش تابستان است و گرمایش همان گرمای تابستانی؛ اما چهارهش این روزها به زردی گراییده تا پاییز در شهر رخ بنماید. این روایت تلخ این روزهای چنارهای شهر است که در اوایل تابستان به خزان نشستند.

فاطمه حسینی

طی سال‌های اخیر بارها از گوشه و کنار حرف‌هایش به گوش می‌رسید، از چنارهای گلستان و خرم‌آباد تا چنارهای ولیعصر تهران؛ حرف امسال و سال گذشته نیست؛ در سال‌های اخیر خبر پاییزان درختان تابستان به خزان تابستانی باورمان انجامیده است. خیلی دور نیستند روزهایی که سایه چنار و نارونی در شهرهای گرمای تابستان را خنکی می‌بخشید و حال زیر پای درختان تابستانی شهر زوال برگ‌ها را می‌بینیم که به قامت زرد به خاک افتاده‌اند و فریادی تلخ بر لب‌هایشان ماسیده است.

به ملاقات چنارهای قدیمی شهر می‌روم که شاخه‌هایشان را به هم گره کرده‌اند و خیابان‌ها را زیر سایه انبوه شان آرام جای داده‌اند؛ اما سقف خیابان را که می‌بینی چنارها نتوانسته‌اند روی زرد خود را پنهان کنند و این روایت تکرار تابستان خزان‌زده شهر است.

برگ‌ها به استقبال خزان رفته‌اند

این روزها اگر در میان رفت‌وآمدهای شلوغ شهر کمی دقت‌مان را راهی کنیم متوجه تغییر رنگ شهر می‌شویم؛ گرمای شهر همان گرمای تابستانی است که بود، حتی هوا این روزها انگار گرم‌تر شده است، اما بسیاری از درختان قدیمی شهر به‌خصوص چنارها در حال خزان زودتر از سال‌های پیش هستند. این روزها شهروندان خرم‌آبادی که نگاهشان لحظه‌ای به کف خیابان می‌افتد و زیر پایشان صدای خش‌خش جان دادن برگ‌ها می‌شنود بی‌درنگ از خود می‌پرسند مگر تا پاییز چند روز باقی مانده که کف پوش خیابان‌ها به رنگ زرد درآمده‌است؟ تقویم می‌گوید تابستان در اوایل نفس کشیدن خود است اما درختان قدیمی شهر پاییزانی سخت را آغاز کرده‌اند.

یادم می‌آید هر ساله قاصدک‌ها بوی پاییز را به خانه‌ها می‌آوردند و اگر حوالی شهر یورما صدای پای قاصدک گوشه حیاط خانه شنیده می‌شد همه سلامی گرم و رنگارنگ به پاییز می‌دادند ولی امسال برگ‌ها به استقبال خزان رفته‌اند و از همان اواسط تیرماه بوده که اولین نشانه‌های پاییز در شهر ریشه دواند.

چنارهای خرم‌آباد در برزخ تابستانی

این در حالی است که موضوع خزان زودرس چنارها تنها به شهر خرم‌آباد ختم نشده و برخی از شهرهای بزرگ و کوچک کشور میزبان پاییز در تابستان شده‌اند اما در بسیاری از همین شهرها هشدارها جدی گرفته شده و در همین راستا شهرداری‌ها به فکر چاره افتاده‌اند.

تعداد فصل‌های سال به ۶ تا ۸ فصل رسید

به گفته کارشناسان خزان زودرس چنارها دلایل مختلفی

داشته که ترکیب آن‌ها پیری و خواب زمستانی پیش از موعد را به این درختان تحمیل می‌کند.

الهام برنا معاون محیط زیست لرستان اظهار داشت: آنچه واقعیت دارد این بوده که با توجه به تغییرات اقلیمی که صورت گرفته و گرمایش جهانی که وجود دارد ما مانند قبل چهار فصل نداریم.

وی ادامه داد: تعداد فصل‌های ما بیشتر شده و محققین در این زمینه می‌گویند که بین شش تا هشت فصل در طول یک سال داریم.

معاون محیط زیست لرستان بابیان اینکه گرمای موجب زرد شدن زودهنگام برگ درختان شده است، عنوان کرد: رطوبت هوا کم شده است و میزان گرمای زیاد موجب زرد شدن برگ درختان شده است.

تغییرات اقلیمی و پدیده گرمایش برگ درختان را زرد کرد

برنا بابیان اینکه همه این اتفاقات ناشی از بحث تغییر اقلیم است، تصریح کرد: البته در رابطه با بیماری‌های درختان نیز باید اهل فن و کارشناسان این حوزه اظهار نظر کنند.

وی تصریح کرد: پدیده گرمایش جهانی ناشی از تغییر اقلیم است که موجب شده که ما چهار فصل نداشته باشیم و بیشتر از چهار فصل داشته باشیم.

معاون محیط زیست لرستان بیان داشت: پراکنش بارش‌ها متفاوت شده، توزیع زمانی و مکانی بارش‌ها تغییر کرده و شبیه قبل نیست به‌طوری‌که بارش‌ها در لرستان تا اواسط خردادماه بود، چیزی که انتظار آن را نداشتیم و این‌ها همه ناشی از تغییر اقلیم است.

برخی کارشناسان هم می‌گویند: در سال‌های اخیر چنارهای قدیمی شهر خرم‌آباد به‌ویژه آن‌ها که در مرکز شهر قرار دارند با بحرانی جدی روبرو شده‌اند که امسال بیش از سال‌های قبل عمق این رخداد زیستی خود را نمایان کرده است. در حقیقت امسال درختان خرم‌آباد در اواسط ماه تیر شروع به خزان

کرده‌اند که این موضوعی بسیار حساس برای آینده این گونه و پارمترهای مؤثر در حفظ اکولوژی شهر خرم‌آباد است.

آن‌ها معتقد هستند که متأسفانه در این سال‌ها مسئولان شهر نسبت به این رخداد واکنش شایسته‌ای نشان نداده‌اند که در این راستا باید شهرداری خرم‌آباد به‌صورت ویژه و راهبردی با این چالش برخورد کرده تا شرایط برای سال‌های بعدی به سمت بهبود میل کند.

فعالان محیط زیست تأکید دارند که از لحاظ زیستی درخت چنار به دلیل جذب آلودگی‌های شهری و همچنین گرمای هوا گونه‌ای بسیار مشهور در بین درختان است اما شواهد نشان می‌دهد که مشکلات اقلیمی پی‌درپی در کنار بی‌توجهی به مسائل زیستی می‌تواند آسیب‌های جدی به این گونه مؤثر در محیط شهری وارد کند.

و اما برخی دیگر از کارشناسان به تأثیر خشک‌سالی‌ها بر پدیده خزان زودرس اشاره کرده و می‌گویند: با توجه به آب‌دوستی این گونه در شرایطی که منابع آبی به سمت خشکی می‌رود، چنارها زنگ هشدار را به‌وسیله خزان زودرس خود به ما اعلام می‌کند یعنی اگر بخواهیم به‌صورت کلی شرایط حاکم بر زیست درختان چنار را بسنجیم باید اعتراف کنیم که یکی از مهم‌ترین دلایل خزان زودرس آن‌ها افت منابع آبی و همچنین عدم آبیاری صحیح در فصول گرم سال است.

خیابان‌های شهر با چنارهایش همانی ست که با هویت و زیبایی‌های شهر گره‌خورده است؛ چنارها سال‌هاست که همدوش تلخ و شیرین شهر سبز و زرد شده‌اند و در هر خزان و تابستانی از یاری‌شان نکاسته‌اند. سایه سبز و زرد این درختان برای شهرمان حکایتی است مثل همان جوی آب قدیمی که از گرداب سنگی خودش را به محلات پایین‌شهر می‌رساند، حکایت چشمه گلستان که فریاد زلال آبی‌اش تسلا دل درختان پایین‌دست بود.

زلزله زده‌ها در بیم و امید رویارویی با بحران بی‌آبی و بی‌برقی

زلزله زده‌های کرمانشاه این روزها را در بیم و امید رویارویی با بحران بی‌آبی و بی‌برقی در تابستان می‌گذرانند.

خسارت یک هزار و ۲۴۱ میلیارد تومانی به زیرساخت‌های عمرانی مناطق غربی استان کرمانشاه در جریان زلزله بزرگ ۷.۳ ریشتری سال گذشته یک فاجعه بود که این روزها عمق آن بیشتر احساس می‌شود. از مشکلاتی که شهروندان شهرها و روستاهای مناطق زلزله زده را بابت تخریب شبکه‌های آب و فاضلاب به دردسر انداخته بگیرد تا معضل برق و ارتباط و مخابرات و اینترنت و... همه و همه هنوز بعد از گذشت هفت ماه به قوت خود باقی است.

رفع برخی از این مشکلات زمان می‌برد و ممکن است به این زودی‌ها آن هم با این روند کند کار رفع نشود، اما برخی مشکلات به خاطر عدم وجود ظرفیت‌ها در این مناطق در حال تبدیل شدن به بحران است.

مثل همین مشکلات مصرف آب در این مناطق که با شروع بازسازی مصرف آب شرب به خاطر استفاده در ساخت و سازها به شدت افزایش یافته است و زیرساخت‌های تامین آب شرب در این مناطق در ماه‌های آینده با شروع گرمای طاقت فرسا قطعا جوابگوی نیازها نخواهد بود.

یا مصرف برق که مسئولان هشدار داده‌اند با این روندی که پیش می‌رود قطعا در تابستان یعنی زمان اوج گرما در مناطق زلزله زده با خاموشی اجباری روبرو می‌شویم.

و یا مشکلات تخریب شبکه‌های فاضلاب این مناطق که به شدت سلامت مردم را با مخاطرات اساسی روبرو کرده است؛ پساب و روان آب‌هایی که در محلات

و خیابان‌ها را می‌شوند و با خودشان انواع بیماری‌ها را منتشر می‌کنند.

افزایش ۱.۵ برابری مصرف آب در مناطق زلزله زده
علیرضا تخت‌شاهی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان کرمانشاه از افزایش ۱.۵ برابری حد معمول مصرف آب در مناطق زلزله زده طی اردیبهشت ماه امسال خبر داد.

وی استفاده از آب شرب برای مصارف غیرشرب مثل ساخت و ساز را مهمترین عامل در این افزایش مصرف دانست و گفت: اگر مصارف شرب و غیرشرب از هم تفکیک نشود و مدیریت آب در این زمینه صورت نگیرد قطعا در تابستان به مشکل کم‌آبی بر می‌خوریم. تخت‌شاهی با تصریح محدودیت منابع تولید و توزیع آب در این مناطق گفت: برای اطلاع‌رسانی در این زمینه با مدیریت بحران و استاندار مکاتباتی انجام داده ایم.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان کرمانشاه با بیان اینکه در حال حاضر وضعیت تامین آب در شهرهای زلزله زده از نظر کمی و کیفی در حد مطلوب است، افزود: مراکز بهداشت این مناطق هم وضعیت آب را بصورت مستمر رصد می‌کنند.

وی در مورد کیفیت آب شرب این مناطق هم اظهار داشت: شرکت آبفا دارای پیشرفته‌ترین آزمایشگاه غرب کشور است و دائما وضعیت کیفی آب مناطق زلزله زده را با انجام آزمایشات مختلف تست کلر، تست کدورت و آزمایشهای میکروبیولوژی پایش می‌کند که خوشبختانه تاکنون هیچ مشکلی مشاهده نشده است.

تخت‌شاهی در مورد نحوه آبرسانی به این مناطق نیز خاطرنشان کرد: بیش از ۶۰ کیلومتر شبکه را زمینی و بالغ بر ۸ هزار مورد شیر برداشت انشعاب در مناطق مذکور تعبیه کرده ایم.

تابستان به خاموشی بر می‌خوریم

همچنین علی مراد مرادی مجد، مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان کرمانشاه نیز اظهار داشت: با توجه به آسیب وارد شده به شبکه‌های برق مناطق زلزله زده و اینکه این شبکه‌ها هنوز بازسازی نشده‌اند، نگران آسیب بیشتر به این شبکه‌ها هستیم. وی بیان داشت: ما از این نگرانی که با افزایش مصرف شبکه‌های آسیب دیده بیشتر آسیب ببینند و خاموشی اتفاق بیفتد که خاموشی آن هم در فصل گرما مشکل آفرین است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان کرمانشاه همچنین از افزایش ۵۰ درصدی مصرف برق مردم در مناطق زلزله زده نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد و گفت: در مناطق زلزله زده هیچ گونه مشکل برقی نداریم و عملا خدمات به صورت گسترده و شبانه‌روزی برای مردم برقرار است.

ابراز گلابه مندی مردم زلزله زده از آبرسانی

اما این روزها که گرمای هوا در مناطق زلزله زده حتی از ۴۰ درجه هم فراتر می‌رود برخی از روستاییان با مشکلات کم‌آبی دست و پنجه نرم می‌کنند و معیشتشان با مشکل مواجه شده است.

برخی از روستاییان در تماس‌های تلفنی مکرر از این مشکلات ابراز گلایه مندی می‌کنند و از سختی و مشقتی که کم‌آبی و فاضلاب‌ها برای آنها ایجاد کرده صحبت می‌کنند. آنها می‌گویند در برخی از روستاها تامین آب شرب به سختی صورت می‌گیرد و با وجود گرمای بالا و نیاز ضروری، تانکرهای آبرسانی دو روز یک بار آب شرب مردم را تامین می‌کنند.

تداوم این وضعیت برای زلزله زده‌ها یعنی رویارویی با بحران بی‌آبی، بی‌برقی و بیماری‌های مختلف، لذا برای عدم مواجهه با این بحران‌ها لازم است که هر چه سریعتر تدابیر لازم اندیشیده شود.

زندگی بدون آب در هم نشینی با طلای سیاه/ اهالی روستا نفت می خورند!

روستای ما ۲۰ شهید تقدیم انقلاب کرده کلمه شهدا به ابتدای نام این روستا اضافه شده است.

چشمه آلوده به نفت زندگی مردم را نابود کرد

وی ادامه داد: مشکلات ناشی از جنگ همچنان در این روستا هویدا است، به ویژه در زمینه آب آشامیدنی که مایه حیات است و با نفت آغشته شد و بوی گوگرد می دهد؛ پس از سال ها مشکل آلودگی آب هنوز وجود دارد و قطعی مکرر و طولانی مدت آب آشامیدنی اهالی را به ستوه آورده است.

یکی دیگر از اهالی روستای «شهدای تنگ فنی» پلدختر گفت: سال ها بود اهالی روستا به دلیل آلوده شدن آب چشمه به مواد نفتی در مضیقه بودند اما اکنون نیز که شرکت نفت اقدام به حفر چاه کرده هر بار پمپ آن دچار سوختگی می شود و اهالی را در این فصل گرما با قطعی آب مواجه می سازد و مشکلات عدیده ای را ایجاد می کند.

شیرین بازگیر افزود: آلودگی آب چشمه و آمیخته شدن آن با مواد نفتی موجب شد دام های زیادی از اهالی روستا که سرمایه ای برای آن ها بود با نوشیدن آب چشمه تلف شوند و این برای یک روستایی خسارتی جبران ناپذیر است.

وی ادامه داد: انگار که مشکلات اهالی این روستا که ناشی از هم جوارگی با تلمبه خانه شرکت نفت است تمامی ندارد، ما همچنان از مشکلات نبود آب آشامیدنی رنج می بریم و در چند سال گذشته بیش از ۳۰ قطعه بوقلمون و مرغ محلی که زحمات زیادی با آن ها کشیده بودم به خاطر

برای چندمین بار راهی روستاهای جنوب پلدختر شدیم تا پای درد دل و صحبت های اهالی روستاهای «سراب رجب» و «شهدای تنگ فنی» بنشینیم و گزارشی از مشکلات ناشی از قطعی آب آشامیدنی تهیه کنیم که ماحصل آن را باهم می خوانیم.

قطعی یک ماهه آب

یکی از اهالی روستای «شهدای تنگ فنی» گفت: زندگی روستایی ما تا قبل از جنگ تحمیلی کشور عراق مشکلی نداشت اما متأسفانه پس از آن به مرور از چشمه های منطقه ما به جای آب نفت فوران می شد و همین مسئله زندگی اهالی را مختل کرد.

تاج دولت میرزایی افزود: بانفوذ مواد نفتی به درون زمین های کشاورزی اهالی دچار خسارت زیادی شد و زندگی روستایی ما رونق خود را از دست داد، اکنون نیز همه ساله به ویژه در فصل تابستان با قطعی آب آشامیدنی مواجه هستیم و مدت یک ماه است که با این مشکل دست و پنجه نرم می کنیم.

یکی دیگر از اهالی روستای «شهدای تنگ فنی» اظهار داشت: یک ماه است که مردم روستا با مشکلات ناشی از قطعی آب آشامیدنی دست و پنجه نرم می کنند، اهالی این منطقه تا قبل از اینکه آب چشمه به مواد نفتی آلوده نشده بود مشکل آب نداشتند. ملک محمد دریکوند افزود: دیوارهای منازل این روستا هنوز آثار و یادگاری هایی از جنگ را با خود دارند چون هم زمان با بمباران های تلمبه خانه «تنگ فنی» این روستا نیز آماج حملات دشمن بود و به دلیل این که

اهالی روستاهای «شهدای تنگ فنی» و «سراب رجب» سال هاست که آب آلوده به نفت مصرف می کنند تا هم نشینی با طلای سیاه چیزی جز بیماری و تشنگی برای آن ها به ارمغان نیاورده باشد.

محسن مهرابی

چندین سال است که اهالی روستاهای «شهدای تنگ فنی» و «سراب رجب» پلدختر هم جوار با استراتژیک ترین خط لوله انتقال نفت کشور از جنوب به مرکز و شمال کشور زندگی می کنند، اما هم نشینی با طلای سیاه مردم را به ستوه آورده تا همچنان آرزوی نوشیدن جرعه ای آب زلال و پاک بر دل آن ها بنماید.

زندگی بدون آب در هم نشینی با طلای سیاه مشکل اهالی این روستا به دوران جنگ برمی گردد، زمانی که تلمبه خانه «تنگ فنی» روزانه هدف آماج حملات هوایی دشمن قرار می گرفت و نفت و مواد نفتی به سفره ها و مخازن آب های زیرزمینی منطقه موجب آلودگی منابع آب شد.

اهالی این روستاها هم اکنون با گذشت بیش از ۱۷ سال نتوان هم نشینی با طلای سیاه را می دهند و کسی پاسخگوی مشکلات آن ها نیست؛ احداث چاه عمیق آب توسط شرکت نفت نیز نتوانسته زندگی مردم این روستاها را به روال عادی برگرداند و سوختگی پی در پی پمپ آب باعث شده تا مردم همچنان از آب نفتی چشمه استفاده کنند.

منطقه به‌ویژه رفع قطعی یک‌ماهه آب تدابیری بی‌اندیشند.

۱۷ سال زندگی با نفت و آلودگی‌های آن

یکی از اهالی روستای «سراب رجب» به خبرنگار مهر گفت: مردم این منطقه چه گناهی کرده‌اند که هم‌جوار با شرکت نفت و تلمبه‌خانه سکنی دارند، بیش از ۱۷ سال است آب‌های منطقه به مواد نفتی آلوده شده و زندگی‌مان از رونق افتاده، باین‌وجود کسی به فریاد ما نمی‌رسد و فکر اساسی نمی‌کنند و ما هم‌اکنون با قطعی یک‌ماهه آب مواجه شده‌ایم. رضا میر عزیز بایان اینکه بیشتر اهالی این روستا به شهرها مهاجرت کرده‌اند، افزود: قطعی یک‌ماهه آب موجب شده در این فصل گرما اهالی علاوه بر نبود آب برای آشامیدن در مصارف دیگر مانند کولرهای آبی، استحمام و ... دچار مشکل شوند.

سوختگی پمپ باعث قطعی آب شده است

بخشدار مرکزی پل‌دختر نیز گفت: طی چند روز اخیر در راستای بررسی و رفع مشکلات ناشی از قطعی آب آشامیدنی به همراه فرماندار و مدیر آب و فاضلاب روستایی پل‌دختر از دو روستای «شهدای تنگ فنی» و «سراب رجب» بازدید به عمل آمد. مرتضی فرد کاییدی افزود: شرکت نفت برای تأمین آب آشامیدنی این دو روستا اقدام به احداث چاه عمیق در سال‌های گذشته کرده که هم‌اکنون پمپ آن دچار سوختگی شده و این امر موجب قطعی آب‌شده است.

بخشدار مرکزی پل‌دختر گفت: پمپ جدید توسط تلمبه‌خانه «تنگ فنی» خریداری شد که متأسفانه برای بار دوم دچار سوختگی شد؛ به‌زودی مشکل قطعی آب این دو روستا برطرف خواهد شد. به‌هرروی، رفع مشکل چندین ساله اهالی روستاهای «شهدای تنگ فنی» و «سراب رجب» نیازمند به تدبیر ویژه مسئولان است.

این چاه آب است.

دهیار روستای «شهدای تنگ فنی» افزود: مشکلات ناشی از آغشته شدن آب روستا به مواد نفتی تنها به آب آشامیدنی ختم نمی‌شود، به‌هرحال روستا محل کشاورزی و دامداری است اما متأسفانه علاوه بر این که زمین‌های این منطقه مرغوبیت خود را بر اثر نفوذ نفت به لایه‌های خاک از دست داده، دام‌های منطقه نیز بر اساس کالبدشکافی‌های انجام‌شده به علت مسمومیت ناشی از نفت خام از بین می‌روند. ترکاری اظهار داشت: بوی مشمئزکننده نفت خام باعث شده اهالی روستا مشکلات تنفسی پیدا کرده و به آسم مبتلا شوند.

وعده‌های شرکت نفت محقق نشد

ترکاری افزود: یکی دیگر از مشکلات و معضلات هم‌نشینی با تلمبه‌خانه «تنگ فنی» برای اهالی سروصدای بیش‌ازحد موتورهای شرکت نفت است که از آن‌ها سلب آسایش کرده و کشاورزان نمی‌توانند در خانه‌های خود آرامش داشته باشند و بیشتر آن‌ها ناراحتی اعصاب و روان گرفته‌اند. وی ادامه داد: اکنون نیز با توجه به گرمای هوا و قطعی یک‌ماهه آب آشامیدنی مشکلات اهالی روستا چندین برابر شده و برای کولرهای آبی آب موردنیاز موجود نیست.

دهیار روستای «شهدای تنگ فنی» خاطر نشان کرد: طی سال‌های اخیر خانه‌های مسکونی اهالی این روستا توسط شرکت نفت برای خریداری کارشناسی شد تا با خریدن منازل مسکونی آن‌ها روستا را به مکان دیگری منتقل کنند اما تاکنون در این زمینه هیچ اقدام عملی صورت نگرفته است.

ترکاری افزود: باوجود مراجعات مکرر به مسئولان مربوطه اما تاکنون هیچ مسئولی به مشکلات این روستا رسیدگی نکرده است.

دهیار روستای «شهدای تنگ فنی» از مسئولان خواست در راستای رفع مشکلات اهالی روستاهای این

آب آلوده به نفت تلف شد.

هر چه داد و فریاد می‌کنیم کسی به داد ما نمی‌رسد

یکی دیگر از اهالی روستای «شهدای تنگ فنی» که سوار بر موتور دبه‌ها و گالن‌های خالی از آب را حمل می‌کرد، گفت: مدت یک ماه است آب نداریم و هر چه داد و فریاد می‌کنیم کسی به داد ما نمی‌رسد، می‌گویند پمپ آب سوخته است، به خاطر سوختگی پمپ زن و فرزندان ما باید در مضیقه قطعی آب باشند. نجف نظری افزود: آب برای وضو ساختن و طهارت و استحمام نداریم، هم‌اکنون نیز دبه‌هایی را که ترک موتورم مشاهده می‌کنید برای پر کردن از چشمه با خودم حمل می‌کنم گرچه آب چشمه آلوده به نفت است اما چاره‌ای نداریم و مجبوریم از این آب استفاده کنیم.

وی از مسئولان خواست چاره‌ای بی‌اندیشند و منازل مسکونی ما را خریداری کنند و یا ما را به مکان دیگری برای استقرار و محل زندگی منتقل کنند. دهیار روستای «شهدای تنگ فنی» اظهار داشت: در دوران دفاع مقدس بر اثر بمباران تلمبه‌خانه «تنگ فنی» توسط جنگنده‌های رژیم بعث عراق، خطوط انتقال نفت تخریب شدند و همین امر موجب نشت و نفوذ مواد نفتی به مخازن و آب‌های زیرزمینی این منطقه شد.

تنگی نفس و آسم روستائیان حاصل بوی نفت

رمضان ترکاری افزود: چشمه آب شیرینی که اهالی روستا برای آشامیدن از آن استفاده می‌کردند بر اثر نفوذ نفت خام به مواد نفتی آلوده شد و آب آغشته به نفت از آن فوران می‌کرد و مشکلات روستا از همان زمان آغاز شد.

وی ادامه داد: باوجود این مشکل، شرکت نفت اقدام به حفر یک حلقه چاه عمیق برای جبران و تهیه و تأمین آب آشامیدنی روستا کرد که آب آن به درون یک منبع پمپاژ و توزیع می‌شود؛ هم‌اکنون مشکل آب آشامیدنی روستا ناشی از سوختن پی‌درپی پمپ

نارضايتی صيادان بوشهري از «دريابست» / چرخ زندگي ماهي گيران نمي چرخد

اجرای طرح دریابست و ممنوعیت صید در یک بازه زمانی حدود یک ماهه شرایط سختی را برای صیادان ایجاد کرده است و عملاً راه درآمد و تامین معیشت آنان بسته شده است.

سعید رضایی

هر ساله از هفته دوم یا سوم تیرماه طرح دریابست در استان بوشهر اجرا می‌شود که به مدت حدود یک ماه ادامه دارد و در این مدت شناورهای صیادی حق رفتن به دریا برای صید را ندارند. طرح دریابست هر ساله در آستانه فصل صید میگو برای جلوگیری از صدمه وارد شدن به ذخائر و زیستگاه آبزیان اجرایی می‌شود که با اجرای این طرح، فعالیت صید و صیادی در آبهای خلیج فارس تا تعیین زمان صید میگو ممنوع می‌شود. زمان آغاز اجرای طرح دریابست در آستانه فصل صید میگو است و بر اساس زمان تعیین شده، تا اعلام زمان صید میگو، صیادان از رفتن به دریا برای صید و صیادی منع می‌شوند. هدف از اجرای طرح دریا بست که توسط مسئولان شیلات اعلام می‌شود، ایجاد فرصت بازسازی ذخایر، تخم ریزی برای آبزیان بارور، جلوگیری از صید غیرمجاز و آماده شدن صیادان برای فعالیت صید میگو است.

سفره خالی صیادان

هرچند که اجرای چنین طرح‌هایی می‌تواند اثرات خوبی برای حفظ ذخایر دریایی و دیگر اهداف مطرح‌شده برای این طرح داشته باشد ولی معایبی را نیز دارد که مهمترین آنها می‌تواند سفره خالی صیادان طی زمان اجرای طرح دریابست است. صیادان از اقبال کم درآمد هستند که روزی هر روز خود را از دریا می‌گیرند و زمانی که قرار باشد برای مدت طولانی صیدی نداشته باشند و به دریا نروند، قادر به تامین هزینه‌های خود نیز نخواهند بود. صیادان بارها اعتراض خود را نسبت به اجرای این طرح اعلام کرده‌اند و خواستار اصلاح این طرح شده‌اند چرا که تنها درآمد آنها از طریق صید و صیادی است و وقتی که به دریا نمی‌روند، درآمد دیگری ندارند.

دریابست طرحی کارشناسی نیست

عبدالرسول غریبی از فعالان عرصه صیادی با انتقاد از اجرای طرح دریابست در استان بوشهر، اظهار داشت: متأسفانه مسئولان هیچ اهمیتی به نارضايتی و اعتراض جامعه صیادان نمی‌دهند و شاهد اجرای هرساله این طرح هستیم.

وی با بیان اینکه دریابست به نوعی سلب شغل و معاش ماهیگیران است، تصریح کرد: متأسفانه شیلات استان چندین سال است آمرانه دریابست را بدون بررسی و مطالعه کارشناسی اجرایی می‌کند و مدیران ارشد استان هم شیلات را در اجرای آن آزاد

گذاشته‌اند. غریبی خاطرنشان کرد: در مدت زمان اجرای دریابست صیادان از معادل ۳۰ میلیارد تومان محروم می‌شوند که ظلمی فاحش بر جامعه محروم صیادی استان است در حالی که انتظار می‌رود تلاش بیشتری برای چرخیدن چرخ زندگی صیادان انجام شود. وی بیان کرد: فصل تخم‌ریزی غالب آبزیان از نیمه دوم اسفندماه شروع و حداقل تا نیمه خرداد ماه ادامه دارد لذا بسیار عجیب است که دریابست پس از پایان فصل تخم‌ریزی آبزیان اعمال می‌شود. غریبی ادامه داد: در مردادماه که فصول پس از تخم‌ریزی است، شیلات استان برخلاف رسالت مدیریت صید و شرایط زیست‌محیطی نوزادان آبزی در دریا که دوره ظریف و ضعیف زندگی خود را طی می‌کنند، صید به روش ترال میگو را آزاد می‌کند و در این فصل خسارت‌بار آزادی صید حداقل قریب به میزان استحصال میگو، انواع نوزادان آبزی مانند

شیر، شوریده، حلوا سفید، حلوا سیاه و گونه‌های نوزاد دیگر با تورهای چشم ریز ترال میگو متأسفانه به‌صورت ضمنی صید و به لحاظ غیراقتصادی بودن وزن آن به دریا ریخته می‌شود. وی افزود: پیشنهاد می‌شود اعمال دریابست در راستای کاربردی شدن آن و کمترین تأثیرات بر معاش صیادان، به‌صورت اعمال ممنوعیت‌های ۱۰ روزه در سه‌ماه اسفند، فروردین و اردیبهشت به تفکیک اجرایی شود.

غریبی گفت: اعمال ممنوعیت صید ۱۰ روزه و توقف درآمد، برای صیادان در ۱۰ روز قابل تحمل بوده و همچنین نوعی فرهنگ‌سازی اقناعی و اثرگذار واقعی در جامعه صیادی، برای مشارکت آنان در راستای اجرای طرح‌های بهتر حفاظت از ذخایر و منابع آبزی ایجاد خواهد شد.

اجرای دریابست برای حفظ ذخایر دریایی

مدیرکل شیلات استان بوشهر با اشاره به اهمیت

وی دریابست را به عنوان یک تنفس برای دریا دانست و افزود: در اراضی زراعی و کشاورزی طرح آیش اجرا می‌شود و در دریا نیز طرح دریابست با همین هدف اجرا می‌شود که یک طرح علمی است.

معاون سازمان شیلات ایران از ارائه خدمات با اشاره به افزایش میزان صید در سال گذشته بیان کرد: سال گذشته ۷۰۲ هزار تن انواع آبزیان در خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند صید شد که نسبت به سال ماقبل آن ۶۰ هزار تن افزایش دارد.

وی از اجرای طرح بیمه درمانی تکمیلی صیادان خبر داد و اضافه کرد: ابتدا ۱۰ هزار صیاد کشور تحت پوشش این طرح قرار می‌گیرند که مبلغ پرداختی بیمه صیادان حدود یک پنجم بیمه‌های تکمیلی دیگر است.

صیادان استان بوشهر به علت محرومیت از صید در زمان اجرای دریابست، از اجرای این طرح ناراضی هستند و هرچند ممکن است این طرح به بهبود ذخایر دریایی کمک کند ولی صیادان انتظار دارند که محلی برای تامین هزینه‌های زندگیشان که وابسته به حضور در دریا و صید است تعیین شود.

شرایطی فراهم شود که در زمان دریابست در منطقه دیگری امکان صید وجود داشته باشد.

وی تصریح کرد: باید جایگزینی برای صیادان فراهم شود که این عزیزان که قشر ضعیفی هستند بتوانند زندگی خود را مدیریت اقتصادی کنند. امام جمعه بوشهر افزود: صیادان از شریف‌ترین اقشار جامعه هستند که درآمد مالی بالایی ندارند به همین خاطر باید توجه ویژه‌ای به آنها شود و در زمینه بیمه، اعطاء زمین و تسهیلات برای بازسازی و نوسازی شناورهای صیادی، عنایت ویژه‌ای به این عزیزان صورت گیرد.

دریابست یک طرح علمی است

معاون سازمان شیلات ایران در حاشیه سفر به بوشهر گفت: حمایت از صیادان را به صورت ویژه در دستور کار داریم و در این راستا از همه ظرفیت‌ها برای ارائه خدمات مناسب به جامعه صیادی استفاده خواهیم کرد.

شاپور کاکولکی با اشاره به اجرای طرح دریابست به منظور جلوگیری از وارد شدن صدمه به ذخایر آبزیان، خاطر نشان کرد: این طرح هر ساله در آستانه فصل صید میگو طرح دریابست در خلیج فارس اجرا می‌شود.

اجرای دریابست اظهار داشت: حفظ و ایجاد فرصت برای بازسازی ذخایر دریایی و جلوگیری از تخلقات صیادی را می‌توان از مهمترین اهداف اجرای این طرح دانست.

عباسعلی زنده‌بودی کاهش ذخایر آبزیان را یکی از مهمترین مشکلات در خلیج فارس عنوان کرد و ادامه داد: روش صید میگو با استفاده از تور ترال اثرات مخربی را بر انواع آبزیان دارد و زیستگاه‌ها و ذخایر دیگر آبزیان را تخریب می‌کند.

وی اضافه کرد: طرح دریابست در تمام دنیا اجرا می‌شود و هدف آن بازسازی گونه‌های مختلف آبزیان است که در مدت زمان اجرای طرح دریابست هیچ صیادی اجازه صید و رفتن به دریا را ندارد.

مدیرکل شیلات استان بوشهر با اشاره به اینکه اجرای طرح دریابست باعث نارضایتی برخی از صیادان در استان شده است، خاطر نشان کرد: برای رونق صید و صیادی و ایجاد فرصتی برای بازسازی ذخایر چاره‌ای جز اجرای این طرح نداریم.

وی بیان کرد: در استان بوشهر ۱۵ هزار صیاد با استفاده از دو هزار و ۱۰۰ شناور فعالیت دارند و در فصول مختلف سال به صید می‌پردازند که سالانه حدود ۶۰ هزار تن انواع آبزیان در استان صید می‌شود.

لزوم توجه به معیشت صیادان

نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه بوشهر روز گذشته در دیداری که با مسئولان شیلات کشور و استان بوشهر داشت بر لزوم نگاه ویژه به معیشت صیادان استان بوشهر تاکید کرد.

آیت‌الله غلامعلی صفایی بوشهری افزود: طرح دریابست یک مسئله علمی و ضروری است اما باید

■ مبارزه برای ایرانیان یادآور انقلاب و دفاع مقدس دارد، روزهایی که در دل مبارزات انقلابی سپری کردند و سپس در مقابل جنگی تمام عیار قرار گرفتند.

■ قرن‌ها قبل، آسمان در عمارت‌هایی که معماران ایرانی بنا می‌کردند حضوری همیشگی داشت. در کاشی‌های لاجوردی محراب، هنگام رقص نور، در ضیافت شیشه‌های رنگی هشت دری‌ها، در نیلگونی گنبد‌ها، همه جا آسمان میزبانی بود که اجازه می‌داد تا ساکنان بر گستره آغوشش به پرواز در آیند.

■ همایش میراث جهانی شاهرود، خرقان و بسطام با حضور چهره‌های ماندگار عرصه ادبیات، موسیقی، اندیشمندان اسلامی و چهره‌های سیاسی و مدیریتی در بسطام به پایان رسید.

■ حجم انبوه کتاب‌های ترجمه و آثاری که در سوپرمارکت‌ها عرضه می‌شود موجب شده مخاطبان کمتر با کتاب‌های ایرانی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان ارتباط بگیرند.

فرهنگ و هنر ایران

آوردگاه ترجمه و آثار ایرانی / کتاب‌های سوپرمارکتی چالش ادبیات کودک

حجم انبوه کتاب‌های ترجمه و آثاری که در سوپرمارکت‌ها عرضه می‌شود موجب شده مخاطبان کمتر با کتاب‌های ایرانی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان ارتباط بگیرند.

حسین
نیکوپور

شیراز با وجود پایه و پیشینه ادبی و حضور انجمن‌های پرپر در حوزه ادبیات کودک و نوجوان در مسیری قرار دارد که می‌توان آن را الگویی مناسب برای فعالیت‌های این چنینی برشمرد چراکه هرسال به واسطه دانشگاه شیراز و مرکز مطالعات ادبیات کودک و نوجوان دانشگاه شیراز رویدادهایی را پایه‌گذاری کرده که در کشور کمتر دیده می‌شود، اما در این میان برخی روسای انجمن‌های ادبی و کارشناسان فرهنگی آسیب‌ها و چالش‌هایی پیش روی این حوزه بر شمرده‌اند.

مسئول انجمن ادبی «انگشت جادویی» که بیش از ۱۴ سال است در حوزه ادبیات کودک و نوجوان فعالیت دارد گفت: استان فارس از نظر جایگاه در ادبیات کودک رتبه قابل قبولی دارد.

او که خود از ۱۵ سالگی تجربه نوشتن دارد، بیان کرد: در بخش تجربی نویسندگان حرفه‌ای و خوبی در استان قلم می‌زنند که صاحب کتاب در بهترین نشرهای ادبیات کودک تهران هستند و مقام‌های زیادی در جشنواره‌های معتبر ادبیات کودک و نوجوان دارند و بعد از تهران یکی از قطب‌های ادبیات کودک و نوجوان را می‌توانیم به جرات بگوییم شیراز هست.

مزارعی که ۸ رمان کودک، ۳ داستان کوتاه کودک چاپ شده دارد، گفت: در بخش آکادمیک هم بنیانگذار این رشته در دانشگاه‌های ایران دانشگاه شیراز بوده و مرکز مطالعات ادبیات کودک و نوجوان دانشگاه شیراز طی حدود یک دهه که از آغاز به کارش می‌گذرد همایش‌ها، نشست‌ها و جلسات پربراری در حیطه ادبیات کودک و نوجوان برگزار کرده است.

وی عنوان کرد: انجمن تخصصی داستان کودک و نوجوان «انگشت جادویی» شیراز هم طی ۱۴ سال فعالیت خودش سلسه جشنواره‌های کشوری داستان کودک و نوجوان را داشته، همایش و نشست‌های ادبیات کودک و نوجوان را برگزار کرده، که دوره چهارم

موجب می‌شود گاهی نویسندگان از تصاویر کارهایشان ناراضی باشند.

این در حالیست که به گفته این عضو بنیاد شعر و ادبیات ایرانیان عدم شناخت خانواده‌ها با کتابهای خوب در مقابل حجم انبوه کتابهای بازاری که حتی در سوپرمارکت‌ها در دسترس و ارزان هست موجب می‌شود خانواده‌ها معمولاً انتخاب مناسبی نداشته باشند؛ متأسفانه سیستم غلط آموزش و پرورش ایران هم کودکان و نوجوانان را از دنیای داستان و قصه‌ها که موجب پرورش تخیل و باروری فکری کودک و نوجوان می‌شود و می‌تواند در آینده آنها را به فرد مفیدتری برای جامعه تبدیل کند دور می‌کند.

به باور مزارعی، حجم انبوه کتاب‌های ترجمه، کیفیت چاپ و تصویر آنها و تبلیغاتی که روی این کتابها می‌شود موجب شده مخاطبان کمتر با کتابهای ایرانی ارتباط بگیرند.

ادبیات مکتب خانه‌ای در رونق ادبیات کودک و نوجوان نقش بازی کرد

رئیس گروه فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس، معتقد است که بازگشت به ادبیات مکتب خانه‌ای در رونق آینده ادبیات کودک و نوجوان نقش بازی می‌کند.

به باور غلامرضا خوش اقبال، خاصه امروز خوراک فرهنگی کودک و نوجوان در کتاب‌هایی که برای این گروه تهیه و تولید می‌شود خلاصه شده است و یا برنامه‌هایی که از سوی خیلی از رسانه‌ها برای کودک و نوجوان تعریف می‌شود.

او عنوان کرد: چنانچه بازگشتی به گذشته دور خویش داشته باشیم تا برای رسیدن به این خوراک فرهنگی بازتعریف کنیم، می‌بینیم که آنچه در گذشته به عنوان مکتب‌خانه مسیر ادبیات کودک و نوجوان در بر می‌گرفته بسیار تأثیر عمیق تری داشته و در ذهن کودکان و نوجوانان به دلیل تمرکزهای واضح و مبرهنی

جشنواره انگشت جادویی در سال گذشته بصورت بین‌المللی برگزار شد و به زودی فراخوان دور پنجم جشنواره اعلام می‌شود.

مزارعی مشکلات زیادی سر راه نویسندگان کودک و نوجوان برشمرد و افزود: مخصوصاً برای نویسندگان غیر تهرانی دوری از مرکز و دسترسی محدود به ناشران مرکز از جمله مشکلات است، با این حال نویسندگان ادبیات کودک و نوجوان شیراز پیشرفت‌های قابل قبولی داشته‌اند.

دبیر چهارمین جشنواره بین‌المللی داستان کودک انگشت جادویی که کتاب‌های دختر کوچولو فرمانده سیبیلو، مامان کله دودکشی و گوانجی و ۳۶۰ درجه جادویی را نوشته است، از دیگر مشکلات ادبیات کودک و نوجوان عدم ارتباط تصویرگر و نویسنده است که

توانند خود را به خانواده ها نزدیک کنند و فاصله تعامل های فرهنگی را به مرور کمتر سازند.

خوش اقبال تاکید کرد: اهالی قلم در حوزه کودک و نوجوان، کارشناسان حوزه تربیتی کودک و نوجوان، روانشناسان و فرهنگورانی که نزدیک به حوزه تولید خوراک فرهنگی برای این گروه سنی هستند خودشان را به رویکردهای نوین برای رسیدن به آینده ای پر از شادی های فرهنگی و نگاه های متمرکز به روی پیش رفتن و درک فرهنگ های جدید نه به عنوان یک همهجمله فرهنگی بلکه به عنوان بسترسازی فرهنگی مهیا کنند، آینده کودک و نوجوان و نگاهی که به آنان داریم مانند نگاه زنده یاد مهدی آذر یزدی خواهد شد که تمام فرهنگ گذشته ادبی ما را که سینه به سینه انتقال یافته از چند سده به این سو آورده و به زبان امروز تعریف می کند، زبانی که فرزندان ما را به خودشان نزدیکتر خواهد ساخت.

۱۸ تیر مقارن با درگذشت مهدی آذر یزدی، نویسنده و بازنویس خوب کشورمان در سال ۱۳۸۸ به عنوان روز ملی ادبیات کودک و نوجوان در کشور اعلام شده است که از این فرصت می توان در جهت توسعه این حوزه از ادبیات و تولید کتابها و آثار فاخر بهره جست.

ادبیات پایه بسیار ارزشمند فرهنگ است، عنوان کرد: اگر این ادبیات جریان منظم و مشخصی را طی نکنند و از درون خانواده و سپس بر بستر اجتماع قرار نگیرد قطعاً ما به سوی قهقرای فرهنگی پیش خواهیم رفت.

خوش اقبال در خصوص کودک و نوجوان تصریح کرد: اینها در دو بعد مشخص فعالیت می کنند، اجتماع خانواده سپس اجتماع مدرسه؛ اگر بتوانیم اینها را با هم در یک سو قرار دهیم یعنی اجتماع خانواده ما خودش را با اجتماع مدرسه به عنوان بنیان مهم آموزش نزدیک سازد، این بستر فرهنگی تفتیش را از بین می برد.

این استاد دانشگاه و کارشناس فرهنگی در ادامه عنوان می کند: چندگانگی رفتارهای خانوادگی که شخصیت کودکان را در بستر خانواده به بار می آورد سپس در محیط های آموزشی از مدهای کودک تا مقاطع تحصیلی بالاتر به دغم گذشته و امروز تغییر آن رویکرد آموزشی می تواند راهی را تعریف کند که کودکان در یک بستر آرامش از نگاه فرهنگ پیش ببرد.

او معتقد است با در نظر گرفتن این دو وجه؛ مسئولان آموزش و پرورش برای تعریف کودک و نوجوان به عنوان بنیاد واقعی و متولیان این اثر فرهنگی می

که در آثار گذشتگان وجود داشته است.

خوش اقبال با اشاره به کتاب دکتر حسن ذوالفقاری با عنوان «ادبیات مکتب خانه ای» گفت: در این ادبیات از دین، مذهب، آیین و رسوم همه به صورت سجع های متوازی (آرایه های ادبی) پشت هم سوار شده (حتی حدیث کساء) و به صورت شعرهای روان و گفتمان هایی که بسترساز فرهنگی در جامعه بودند توانسته اند امروز ما را بسازند و همان انسان هایی این روزگار را تشکیل می دهند که در گذشته در مکتب خانه ها بنیاد ادبیات فرهنگی را خوب درک کردند؛ بنابر این برای مبحث دوم که به خوراک فرهنگی پیوند می یابد، بهتر اینکه متولیان فرهنگی، اهالی قلم در حوزه کودک و نوجوان، کسانی که دستی بر نوشتار این حوزه دارند با نگاهی بلندتر و ارتقاعی وسیع نه به عنوان یک نویسنده کودک و نوجوان صرف که می خواهد وقت آنان را برای خواندن داستان های کودکانه بگیرد، به عنوان کسی که قرار است در آینده سرنوشت مملکت را تغییر دهد، باید خوراک فرهنگی و ادبی آماده کنیم.

جریان منظم و مشخصی طی نشود به سوی قهقرای فرهنگی پیش خواهیم رفت
این صاحب نظر حوزه ادبیات با این باور که

بازار صنایع دستی گلستان در قبضه پوشاک/ بازارچه ها افزایش می یابد

هنرمندان و گردشگران به نداشتن بازارچه های دائمی فروش صنایع دستی انتقاد دارند و معتقدند که بازارچه های موقتی که به نام صنایع دستی در استان دائر می شوند در قبضه پوشاک و مواد خوراکی است.

زهرابه رمی

گلستان در حالی بر اساس اعلام سازمان میراث فرهنگی جزو سه استان برتر از نظر فروش و بازارچه های صنایع دستی است که هنرمندان به نداشتن بازارچه های دائمی به ویژه در مرکز استان انتقاد دارند.

مطابق آمار منتشره از سوی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان، حدود ۱۷ هزار هنرمند صنایع دستی در استان شناسایی شده اند که در ۲۲ رشته بومی و ۴۷ رشته غیربومی مشغول فعالیت هستند.

تاکنون ۲۲ صنایع دستی گلستان نشان ملی و سه اثر (جاجیم، نمد و زیورآلات ترکمن) نشان جهانی اصالت دریافت کرده اند و البسه سنتی، ابریشم بافی و رودوزی های گلستان هم در شرف دریافت نشان اصالت جهانی هستند.

وجود ۱۷ هزار هنرمند، گویای ظرفیت بالای گلستان در تولید محصولات صنایع دستی است اما نبود بازارچه های دائمی فروش مغضل اصلی هنرمندان است که مسافران و گردشگران از آن به عنوان ضعف بزرگ یاد می کنند.

پوریا امیری که از استان کرمانشاه به گلستان سفر کرده است، اظهار کرد: در چند روز اخیر از چند منطقه گردشگری گلستان بازدید کردیم اما در هیچ یک از شهرهای این استان بازارچه ای برای فروش سوغات و

صنایع دستی وجود نداشت.

وی با اشاره به این که در مسیر بازدید از آبشار و جنگل شیرآباد هیچ غرفه و مغازه ای برای فروش صنایع دستی وجود نداشت، گفت: ابتدا فکر کردم این منطقه صنایع دستی خاصی ندارد اما وقتی با اهالی بومی گفتگو کردم متوجه شدم، ابریشم بافی این منطقه (رامیان) مشهور است.

ضعف بزرگ گلستان در نداشتن بازارچه های فروش محصولات

وی از نبود بازارچه های موقت و دائمی فروش صنایع دستی به عنوان ضعف بزرگ این استان نام برد و افزود: از بازاریان و چند شهروند گلستانی آدرس فروشگاه عرضه محصولات صنایع دستی گلستان را گرفتیم و آن ها ما را به سمت

پارک جنگلی کبودال هدایت کردند.

امیری ادامه داد: در کمال تعجب دیدیم در غرفه های این منطقه گردشگری هم محصولات خاصی برای عرضه وجود ندارد و بیشتر غرفه ها به فروش خوارکی، کتاب و اسباب بازی اختصاص یافته است.

وی اضافه کرد: تنها در یکی دو غرفه لباس های سنتی مردم منطقه عرضه می شد و متأسفانه نتوانستیم از صنایع دستی این استان چیزی به عنوان سوغات تهیه کنیم.

به گفته وی در تنها بازارچه مسیر ناهارخوران هم بیش از صنایع دستی گلستان، صنایع دستی سایر استان ها به ویژه مازندران عرضه می شد و بازار فروش لباس و خوراکی ها (ترشیجات) داغ تر بود.

مسافران و گردشگران تنها منتقدان نبود بازارچه های دائمی فروش محصولات صنایع دستی گلستان نیستند

بازارچه‌های دائمی و برندسازی در این حوزه گام‌های مثبتی برداریم.

وی از اختصاص اعتبار ۶۰۰ میلیون تومانی برای ایجاد بازارچه دائمی آق قلا خبر داد و گفت: مناقصه این پروژه برگزار و پیمانکار آن مشخص و عملیات اجرایی آن آغاز شده است.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان با اشاره به این‌که به زودی بازارچه دائمی صنایع دستی در کردکوی هم راه‌اندازی می‌شود، تصریح کرد: تلاش داریم در محوره‌های گردشگری هر شهرستان یک مرکز تخصصی و بازارچه دائمی صنایع دستی ایجاد کنیم.

وی به موضوع بازارچه دائمی صنایع دستی گرگان هم اشاره و بیان کرد: از سه مسیر ایجاد بازارچه دائمی مرکز استان را پیگیر هستیم.

وی گفت: اداره کل اوقاف و امور خیریه موافقت کرد که مکانی را برای ایجاد بازارچه دائمی صنایع دستی گرگان در اختیار هنرمندان قرار دهد و از رئیس هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان و صنعت گرگان گلستان خواستیم هماهنگی‌ها را با اداره کل اوقاف انجام دهد. کریمی با بیان این‌که استاندار هم پیگیر ایجاد بازارچه دائمی صنایع دستی در استان است، اضافه کرد: به تازگی

درصد آن به صنایع دستی اختصاص می‌یابد. وی خاطرنشان کرد: اگر قرار است بازار تولید و فروش صنایع دستی گلستان رونق یابد باید هنرمندان در امور صنایع دستی دخیل باشند و امور به خودمان واگذار شود و مسئولان فقط حمایت و برنامه ریزی کنند. در حالی که مرتضوی برای حل مشکلات تولید و فروش محصولات صنایع دستی گلستان به حمایت و برنامه ریزی مسئولان چشم‌امید دارد اما مدیرکل میراث فرهنگی گلستان از استقبال نکردن هنرمندان از حمایت‌ها در این حوزه گلایه دارد.

استقبال سرد هنرمندان گنبد کاووس از غرفه‌های رایگان

ابراهیم کریمی اظهار کرد: بر اساس اعلام سازمان،

و بلکه هنرمندان صنایع دستی استان هم به این موضوع انتقاد دارند.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان و صنعت گرگان گلستان گفت: در سال ۱۳۸۵ گلستان دارای بازارچه دائمی فروش صنایع دستی بود و بعد از یک دهه پیشرفت نداشته و حتی به عقب بازگشته‌ایم.

سید حسن مرتضوی یادآور شد: آن زمان ۶۰ غرفه برای فروش محصولات صنایع دستی استان فعال بود و حدود ۸۰ نفر در این غرفه‌ها کار می‌کردند.

وی با بیان این‌که حدود ۴۰ تا ۵۰ نفر هم در مشاغل خانگی وابسته به صنایع دستی مشغول فعالیت بودند، گفت: خرگوش تپه گرگان (مکان بازارچه دائمی صنایع دستی گلستان در سال ۱۳۸۵) مسافرپذیر نبود اما با تبلیغات انجام شده، فروش خوبی داشتیم.

بازارچه انبار کالا شد

عضو هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان کشور ادامه داد: بعد مدتی مکان بازارچه به انبار کالای شرکت تعاونی فرهنگیان تبدیل و هنرمندان آواره شدند و در نهایت پس از چند سال خانه تاریخی باقری‌ها مرمت و اوایل دهه ۹۰ به عنوان بازارچه صنایع دستی افتتاح شد. وی با اشاره به این‌که این بازارچه هم برای هنرمندان دائمی نبود، اضافه کرد: بازارچه ابتدا کارش را با ۱۳ هنرمند شروع کرد اما در فاصله‌ای کوتاه تعداد هنرمندان مشغول در خانه باقری‌ها به ۹۰ نفر رسید اما روزهای خوش دوام نیاورد و بازارچه دائمی صنایع دستی استان به بهانه مرمت از هنرمندان تحویل گرفته و به شربت خانه تبدیل شد.

مرتضوی با بیان این‌که در این سال‌ها بسیار پیگیر شدیم اما تلاش‌ها بی‌ثمر ماند، تصریح کرد: سال گذشته ریزنی‌های زیادی انجام شد تا خانه تاریخی فاطمی به بازارچه صنایع دستی تبدیل شود و پژوهشکده صنایع دستی استان را در آن راه‌اندازی کنیم اما پیگیری‌ها راه به جایی نبرد.

وی با اشاره به این‌که این وضعیت صنایع دستی در شأن استان هنرپرور گلستان نیست، بیان کرد: بسیاری از صنایع دستی گلستان یا در حال منسوخ شدن است یا بازاری برای فروش ندارد اما مسئولان به این موضوع باور ندارند.

این کاشیکار سنتی گلستان اضافه کرد: با عنوان بازارچه صنایع دستی در ناهارخوران و دیگر مسیرهای گردشگری گلستان غرفه ایجاد اما غرفه‌ها با لباس، موبایل، ترشیجات و خوراکی پر می‌شود و کمتر از ۳۰

استاندار با سعیدی کیا، رئیس بنیاد مستضعفان مکتب‌های داشتند تا بتوانیم محدوده دهکده گردشگری که نوروزگاه گرگان در آن برپا شده بود به ایجاد بازارچه دائمی صنایع دستی گلستان اختصاص یابد.

وی تصریح کرد: همچنین به شهرداری گرگان پیشنهاد دادیم زمین گاراژ مهرآیین که سه دانگ آن توسط میراث فرهنگی تملک شده است به بخش خصوصی واگذار شود و یک طبقه از بنای ساخته شده در آن به بازارچه دائمی اختصاص یابد.

کریمی از تلاش برای ایجاد مراکز تخصصی و بازارچه‌های دائمی صنایع دستی در شهرستان‌ها خبر می‌دهد در حالی که هنرمندان نبود حمایت‌های لازم و نداشتن بازارچه‌های فروش را مفضل اصلی این حوزه می‌دانند و معتقدند شرایط گلستان نسبت به یک دهه گذشته در ایجاد بازارچه‌های دائمی بغرنج‌تر شده و بسیاری از صنایع دستی استان به دلیل نداشتن فروش کافی در حال منسوخ شدن هستند و این حوزه نیازمند حمایت و برنامه ریزی با مشارکت هنرمندان است.

گلستان از نظر فروش و بازارچه‌ها جزو سه استان برتر کشور است و در سال‌های اخیر تلاش کردیم مشکلات کیفیت تولید، بسته بندی و فروش را حل کنیم و در این حوزه هزینه کرده و اعتبار گذاشتیم.

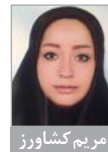
مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان با اشاره به این‌که با ایجاد مراکز تخصصی صنایع دستی در شهرستان‌ها، بخش قابل توجهی از مشکلات تولید و بسته بندی حل شد، افزود: در حوزه فروش هم تلاش کردیم هنرمندان را حمایت کنیم اما گاهی هنرمندان از این حمایت‌ها استقبال نمی‌کنند. وی ادامه داد: در گنبد کاووس سرمایه‌گذار یک مجتمع تجاری در نزدیکی برج قابوس را متقاعد کردیم یک طبقه از مجتمع را به طور رایگان به مدت یکسال در اختیار هنرمندان قرار دهد.

کریمی با بیان این‌که از ۷۰ واحد این مجتمع فقط پنج واحد فعال است، به دلیل این موضوع هم اشاره و اضافه کرد: شغل مستقیم بسیاری از هنرمندان، صنایع دستی نیست و تلاش داریم با ایجاد

خط خوش مبارزه/جلای هنر در روزهای دفاع

مبارزه برای ایرانیان یادآور انقلاب و دفاع مقدس دارد، روزهایی که در دل مبارزات انقلابی سپری کردند و سپس در مقابل جنگی تمام عیار قرار گرفتند.

مریم کشاورز

در سن ۱۳ سالگی برای نخستین بار به دست ساواک دستگیر شد، زمانی که دست های رنگی و لباس آغشته به رنگش نشان می داد در حال دیوار نویسی بوده، اما خط خوش و خاص نوشته باعث شد که باور نکنند این نوشته کار نوجوانی ۱۳-۱۴ ساله باشد.

از پدر و پدر بزرگ خوشنویسی را آموخته بود، هنر ریشه در گذشتگان این خاندان داشت، امیرهم مانند بیشتر گذشتگان خط را در کودکی آموخته بود. خوش نویسی در ذات او نهفته شده بود، هنری که بعدها در مسیری خاص مورد استفاده قرار گرفت.

هنرمند دیوار نویس

امیر عاملی خودش اینگونه تعریف می کند: ۱۳ یا ۱۴ ساله بودم در خیابان سپه امروز رو به روی کوچه محمدیه روی دیواری بزرگ با خط خوش می نوشتم: «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی».

مامور ساواک با لباس شخصی از آن محل می گذشت و دستگیرم کرد. نه که نترسیده باشم، اتفاقا خیلی هم ترسیده بودم این نخستین مواجهه من با ساواک و ماموران آن بود، وقتی به شهربانی منتقل شدم تمام مسیر داشتیم به این فکر میکردم که چه تاوانی خواهم پرداخت، دست ها و لباسم رنگی بود، راهی برای فرار نداشتم.

وی ادامه می دهد: وقتی به ساواک رسیدیم مامور بالادستی به کسی که مرا دستگیر کرده بود خرده گرفت که آن خط روی دیوار نمیتواند کار این نوجوان باشد، بین خودشان صحبتی کردند و مرا آزاد کردند، ولی ترس آن لحظات، لحظه دستگیری تا انتقال به ساواک در جانم مانده بود، موقعی که به خانه رسیدم انقدر ملتهب بودم که بدون این که چیزی بگویم پدرم فهمید.

لبخندی میزند و میگوید: تنبیه پدرم بیشتر از تنبیه ساواکی ها بود، پدرم نگران بود و می ترسید به سرنواستی که خیلی از جوان های آن روزگار دچار شدند، برسم.

آقای عاملی میگوید: ماجرا به همین جا ختم نشد، خط خوش من برای خیلی ها مورد نیاز بود، آن هم در روزهایی که نه کامپیوتر وجود داشت و نه راهی برای تایپ کردن نوشته ها، دست نویس کردن آنها باید به خوش ترین خط ممکن انجام میشد، بعد از دستگیری توسط ساواک مسیر فعالیتیم تغییر کرد، شب ها در خانه ها می نوشتیم، از اعلامیه گرفته تا دست نوشته و بنر و پلاکارد برای راهپیمایی ها.

وی ادامه داد: شب ها میرفتیم در خانه های مبارزان، من با قلم می نوشتم و بقیه با رنگ داخل نوشته ها را پر میکردند، انگار بعد از دستگیری ترسم کمتر شده بود و آن هراسی که از ساواک داشتم کمتر

ما با کلاشینفک روی پشت بام ها رفته بودیم و فکر میکردیم می توانیم به هواپیماهای عراقی شلیک کنیم.

حضور در جبهه

۶ ماهی بیشتر از جنگ نگذشته بود که بساط سفر را بستیم و آماده شدیم برای رفتن، از مبارزه و میدان جنگ هیچ چیزی بلد نبودم ولی میدانستم حداقل می توانم کار فرهنگی انجام دهم، با یک تیمی قرار شد برویم به مناطق جنگی و برای مردم و رزمندگان تئاتر اجرا کنیم، با یک تیم تئاتر مدتی بود در هلال احمر قزوین اجرای برنامه داشتیم و با همین تیم راهی شلمچه شدیم.

به اینجای صحبت که میرسد شور آن روزها را می توان در موج صدایش احساس کرد، میگوید: آن روزها کار همه رفتن بود، همه میدانستیم چه میخوانیم انقلاب اسلامی را به سختی به دست آورده بودیم اجازه نمیدادیم به این راحتی ها آن را از دست ما بگیرند.

از همسر و فرزندش که می پرسیم میگوید: نه که دلتنگی نباشد، بود، اتفاقا همسر آن روزها باردار بود روزهای سختی بود او هم دلتنگ بود به علاوه این که پدر و برادرش هم در میدان مبارزه بودند ولی میدانست این فرهنگ در کشور و بخصوص خانواده آنها وجود داشت که این مبارزه به اختیار نیست و وظیفه ای است که در این مرحله از تاریخ روی دوش ما نهاده شده است.

عاملی میگوید: شاید بگویید میشد که نرم ولی باور کنید آن روزها نمیشد، اگر کسی برای مرخصی چند روزی برمیگشت با خجالت در شهر راه میرفت، هر کسی که احساس می کرد کاری از دستش برمی آید راهی میشد.

خرقه ارغوانی و حدیث عشق

خرقه ارغوانی و حدیث عشق نام دو نمایشنامه ای است که آن روزها بسیار مورد توجه قرار گرفت.

بود، به علاوه میدیدم این کاری است که همه انجام میدهند، تصمیم همه مردم بود.

این هنرمند خوشنویس می گوید: نوشته ها را به کمر می بستیم و وارد مسجد النبی میکردیم آنجا یا بین مردم پخش میکردیم یا به جایی نصب می کردیم، دیوار نویسی هم همچنان ادامه داشت ولی این بار با دقت بیشتر کار میکردیم تا کسی گرفتار ساواک نشود.

هنرکده امیر

امیر عاملی از روزهای بعد از انقلاب می گوید: بعد از پیروزی انقلاب دیگر کشور گویی به یک آرامش رسیده بود، اگرچه بعدها فهمیدیم آرامش قبل از طوفان بوده است ولی در این فرصت ازدواج کردم، پسر دار شدم و هنرکده خود را با نام هنرکده امیر راه اندازی کردم. در این هنرکده کارم آموزش هنر به جوانان و علاقمندان بود.

وی می افزاید: بعدها پایم به دانشگاه ها باز شد، استاد خوشنویسی بودم و توانستم در آن سالها این هنر را به خیلی از علاقمندان آموزش دهم.

این هنرمند می افزاید: آرامش آن روزها این اجازه را داد تا اولین رسم الخط شکسته را با نام رسم الخط امیر به انتشار برسانم و بعد هم کتابی از خطوط قدما با همکاری چند تن از هنرمندان این رشته به مرحله انتشار رساندم.

عاملی میگوید: روزهای آرامش ولی دوام زیادی نداشت، در چند ساعت خبر شروع جنگ در همه کشور پیچید، ابزار ارتباط جمعی خاصی وجود نداشت ولی پرواز هواپیماها از آسمان شهر خبر از شروع درگیری بزرگ برای ایران داشت، آن روزها فکر میکردیم چند روز و چند ماهی را گرفتار جنگ خواهیم بود. مردم به سمت مساجد و پایگاه های بسیج برای دریافت اسلحه هجوم برده بودند.

میخندد و میگوید: ما آدم های میدان جنگ نبودیم، قبل از این هم مبارزه ای که کرده بودیم بیشتر شکل فرهنگی داشت و نهایتا حضور در راهپیمایی به همین خاطر اکثرا راه و روش را بلد نبودیم، شما تصور کنید

بودیم از این تاثیر خاص و شگفت انگیزی که روی ما داشت.

عاملی افزود: جبهه معانی عریان شده خلوص و تقوا را به ما ارائه میداد و هنر میتوانست در این بستر زلال به تکامل برسد.

وی می گوید: این ارتباط منطقی بین هنر و خلوص جبهه زمینه را برای رشد هنر ایجاد کرده بود، زلالی دفاع و رزمندگان هنر را تکمیل میکرد و هنر نیز جلابخش روح جبهه و رزمندگان بود.

عاملی از روزهای شعر و شاعری در جبهه میگوید: وقتی دستت به هیچ جا نمیرسد، وقتی افتاده ای درون یک زخم شیرین تنها کاری که میتوانی انجام دهی سرودن شعر است و این که احساسات را خلاصه کرده و تلاش کنی برای این که ماندگار شود و اجازه ندهی به این زودی ها از بین برود.

باور کنید بال و پری را که سوخته است عمق بغض را می شود در صدایش شنید وقتی به اینجا صحبت می رسد: خانم شاید شما ندانید ولی ما دیدیم و درک کردیم در جبهه ها چه گذشت، روزی بود که من به چشم خود دیدم پدری سوخته های فرزندش را در یک گونی روی دوشش حمل میکرد.

با صدای لرزان برایم می خواند:

باور کنید بال و پری را که سوخته است

ققنوس رفته از نظری را که سوخته است

باور کنید دیده اناری به چشم خویش

در دوش یک پدر، پسری را که سوخته است

ما را ببین چه راحت از این کوچه رد شدیم

افسوس می خوریم زری را که سوخته است

ادامه میدهد: یک بیت از شعر همان لحظه سروده

شد، روی یک تکه کارتن نوشتم و بعدها وقتی که از

و کمتر پیش آمده بود دو گردان جمعیت بنشینند و تاثیر را نگاه کنند، اما آن روزها می آمدند، تاثیر را می دیدند و با ما عکس می گرفتند.

وی خاطرنشان کرد: آقای دلزنده استاد نقاشی اند اونجا نقاشی کشیده بودند واقعا شادی بچه ها خیلی برای ما شادی آور بود و خاطراتی که خلق میشد بیشتر از شادی بچه ها بود در روزگاری که نه اینترنت بود نه تلویزیون بود نه روزنامه بود و اتفاق فرهنگی بین رزمندگان وجود نداشت جز تاثیر و شادی و خنده و در همان چهار چوب جنگ و جبهه تلاش می کردیم تا از دلنگی هایشان قدری کم کنیم و همین خیلی لذت بخش بود.

این هنرمند میگوید: حضور در جبهه شکل خاص و تازه ای به هنر ما بخشید، باورم نمیشد یک تاثیر بتواند انقدر تاثیرگذار باشد، تغییر روحیه رزمندگان به راحتی قابل مشاهده بود و ما هم خوشحال

امیر عاملی در این خصوص میگوید: این دو نمایشنامه اول در قزوین اجرا شد، بعد که تاثیر خاص آن را روی مردم و تماشاچیان دیدم تصمیم گرفتم نمایش را در جبهه روی صحنه ببریم.

نزدیک به ۶ ماه در جبهه بودیم از شلمچه شروع شد و در غرب کشور به اتمام رسید حتی بعد از این که در جبهه اجرا شد تلاش کردیم تا اجرای نمایش را به شهرها برسانیم و در شهرهای مختلف کشور بین مردم اجرا کردیم.

عاملی می گوید: این دو نمایشنامه ماجرای رزمنده ای بود که از شهر و دیار خود دل کنده است و این قصه مشترک بسیاری از رزمندگان حاضر در جبهه بود برای همین در روزگاری که نه تلویزیون، نه موبایل و نه حتی روزنامه به دست رزمنده ها نمی رسید تنها کار فرهنگی همین اجرای تئاترهایی بود که توسط گروه های مختلف اجرا می شد.

این هنرمند قزوینی میگوید: یکی از پای ثابت اجرای تئاتر ما در جبهه شهید مهدی زین الدین بود که با چهارپایه همیشگی اش گوشه ای مینشست و با دقت تئاتر را تماشا میکرد، حتی یک روز به من گفت «ناراحت نباشید اگر شما رزمنده نیستید، کاری که شما انجام میدهم تاثیرش از بارها رزم و نبرد بیشتر است»

وی میگوید: بعد از این که به سمت غرب کشور رفتیم متوجه نیازهای خاص فرهنگی در آن منطقه شدیم، حتی خطاطی و شعرنویسی و بنر نویسی انجام می دادیم. در این مدت برادر کوچکترم نیز در میدان بود و مبارزه میکرد.

شهید زین الدین پای ثابت تئاتر حدیث عشق

عاملی می گوید: هر شب اجرا یک اتفاق تازه بود

بعد از جنگ هم در هنرکده امیر آموزش خوشنویسی داشتیم مطالب و شعرهای جنگ را می نوشتیم و در رابطه با شهادت می نوشتیم انگار جنگ روح ما را جلاداده بود و حاصل این تاثیر ۳ کتاب در این باره شد.

تنها دغدغه جدی من بعد از جنگ این بود که نسل بعد از ما این خاطرات و این مجاهدت ها را فراموش نکنند. از روی کتاب «تاکه پاینده بماند ایران» کتاب شعر کودک و نوجوان را برای به تصویر کشیدن این دلیر مردی ها تالیف و منتشر کردم.

وی میگوید: یادگار این زخم شیرین سالها در سینه همه دلسوختگان جنگ وجود دارد و همین مسئله سبب شده است ما تلاش بیشتری برای کمک به این جریان داشته باشیم.

عاملی می گوید: من در این کتاب تلاش کردم تا سرگذشت شهدا را با ابزار شعر به تصویر بکشم برای نسل جدید و کودکان این کتاب در یک تیراژ بسیار بالا چاپ شد.

میگوید: الان نوه های من همه شعرهای کودک جبهه را حفظ هستند و رسالت و حال و هوای آن را میدانند، آن ها امروز میدانند که ما چکار کردیم تا چراغ از تو نگیرد دشمن از این رو به نظر من یکی از مهم ترین وظایف و رسالت های ما رسیدن به این مرحله است که به نسل آینده این باورها را منتقل کنیم.

این هنرمند بعد از جنگ، توانسته ۱۷ کتاب در حوزه خوشنویسی و شعر را به مرحله انتشار برساند که بخش قابل توجهی از آن در حوزه دفاع مقدس و جنگ تحمیلی است. عاملی در پایان از مسئولین فرهنگی هم گلایه دارد که در این حوزه با جدیت وارد نشده اند. او میگوید: نباید اجازه داد دشمن با باورهای ما بازی کند، امروز دشمن روی این مسئله هدف گیری جدی داشته و تلاش کرده تا به نسل جوان ما عکس جریان جنگ را معرفی کند.

وی خاطرنشان کرد: این که اصل دفاع را زیر سوال ببرند یعنی پایمال کردن خون شهدای پاک ما که با جان و دل در راه حفظ این خاک و بوم تلاش کرده اند.

خوبی نداشتم، گریه امانم نمیداد، راهی جبهه شدم دلم میخواست ببینم برادرم کجا به شهادت رسیده است، با طلبکاری خاصی رفتم ولی از رفتنم شرمند شدم، آنجا که رسیدم پدری را دیدم که ۳ پسرش را در راه خدا داده بود، برادری دیدم که ۴ نفری آمده بودند و حالا تنها باز میگشت.

این دفعه من برای هنر به جبهه نرفته بودم، این دفعه یک برادر شهید بودم رفتنم تا محل شهادت علی اصغر را ببینم شاید بتوانم آنجا آرام شوم، آن جا که بودم آرامش پیدا کردم، حالم بهتر شد، چند روزی بودم و بعد برگشتم قزوین.

پیاله گر نگرفتم ز ساقیان جهاد

به خم سرای شهادت برادری دارم

بعد از شهادت علی اصغر شعرهایم برای او بود، انگار این هنر میتوانست من را جلا دهد.

پذیرش قطعنامه / لیبیک مردم

با اعلام خبر پذیرش قطعنامه همه راهی جبهه شدیم، انگار برای خداحافظی رفته بودیم، آنجا که رسیدم همه بودند، هر کسی که میشناختم آمده بود، همه برای خداحافظی آمده بودیم. مداحی کردیم، گریه کردیم، با رفتنمان خداحافظی کردیم و برگشتیم.

شوق شبنم، یادگار وقت، حسرت پرواز

کتاب های شعر حسرت پرواز، یادگار وقت و شوق شبنم بعد از دوران جنگ به چاپ رسید که همه نشات گرفته از همان روزها بود.

جبهه برگشتم تکمیلش کردم، میدان مبارزه میدان جهاد بود.

شهادت علی اصغر

از جبهه که برگشتم کارم را دوباره آغاز کردم، بنر نویسی میکردیم و اعلامیه ها را روی پارچه می نوشتیم، نوشتن اسامی شهدا برای نصب در میادین هم شده بود یکی از کارهای روزمره ما، تا روزی که لیست اسامی شهدای عملیات رمضان را آوردند، از بالای لیست نگاه میکردم و دانه به دانه یادداشت میکردم، پدر خانم لیست را که دید گوشه ی پایینی آن را کند و برد، همه اسامی را یادداشت کردم.

وقتی کارم تمام شد، لیست ناقص بود، اسم یکی از شهدا نبود، مسئولین که برای دریافت بنر آمدند متوجه شدم آن اسم کنده شده «علی اصغر» بود برادر کوچکترم، ساکش را دستم دادند، باورم نمیشد، ساک را باز کردم، خودش بود، لباس هایش، ساعتش و ...

اینجای صحبت دیگر با یک هنرمند گفت و گو نمیکم، برادر داغ دیده ای را رو به روی خودم میبینم که از تنها دارایی اش گذشته است: آه عمیقی میکشد و میگوید: علی اصغر تنها برادرم بود، تنها دارایی ام بعد از این که پدر و مادرم از دنیا رفتند دلم به همین یک برادر خوش بود که آن هم شهید شده بود، کاری نمیتوانستم بکنم.

فقط دور شدم نمودم ۵ ساعت ۶ ساعت یا بیشتر در گوشه پارک نشستم و بلند بلند گریه کردم، آنقدر

گریه کردم که دیگر احساس کردم کافی است، بلند شدم و برای کارهای مراسم راهی خانه شدم.

این برادر شهید میگوید: شهادت علی اصغر شوک بزرگی برای من بود، باورم نمیشد به این راحتی برادر کوچکترم را از دست داده ام، علی اصغر من ۱۸ سالگی اش را تازه رد کرده بود، دلم سوخت از این که در مدتی که در جبهه بودم نتوانسته بودم او را ببینم.

دوباره جبهه

بعد از علی اصغر حال و روز

سر نوشت نامعلوم کتب ۷۰۰ ساله ندوشن / کهن ترین شهر ایران موزه ندارد

ندوشن از کهن ترین شهرهای ایران و بهره مند از میراث و آثار ارزشمندی است که از جمله آنها می توان به قرآن های خطی ۷۰۰ ساله اشاره کرد اما نبود فضای مناسب، این آثار را به سمت یزد روانه کرد.

تیره شفیعی بور

ندوشن یکی از کهن ترین و قدیمی ترین شهرهای ایران به شمار می رود که در فاصله ۸۰ کیلومتری از مرکز استان یزد و در شهرستان میبد واقع شده و جمعیت ساکن در آن به حدود ۲ هزار و ۵۰۰ نفر می رسد.

همانطور که از قدمت این شهر تاریخی بر می آید، آثار و میراث تاریخی گران بهایی در این منطقه وجود دارد که بافت تاریخی و منبر چوبی مسجد جامع ندوشن تنها بخشی از آنها به شمار می رود.

گرچه بافت تاریخی ندوشن با مشکلات ریز و درشت بسیاری دست و پنجه نرم می کند و منبر چوبی ۷۰۰ ساله نیز در فضایی نامناسب و در معرض تعرض نگهداری می شود که خود نیاز به مجالی جداگانه برای بحث و بررسی دارد، اما شاید بتوان بافت تاریخی ندوشن را یکی از بکر ترین بافت های تاریخی کشور دانست.

کتاب های خطی ۷۰۰ ساله مدت ها در انباری یک مسجد نگهداری شد

در کنار این آثار، مردم ندوشن سال ها از گنجینه های عظیمی محافظت کردند که از جمله آنها می توان به مجموعه ای از کتاب های خطی ۷۰۰ ساله اشاره کرد، کتاب هایی که سال ها در انباری یک مسجد نگهداری شد و تا مرز متلاشی شدن پیش رفت اما گزارش مهر در سال ۸۸ سبب شد تا این کتاب ها به مکان دیگری منتقل شود.

گرچه نبود موزه و حتی یک فضای استاندارد برای نگهداری این کتاب ها سبب خروج این میراث گران بها از ندوشن شد، اما مردم دلخوش به این بودند که از این گنجینه در فضایی مناسب نگهداری می شود.

خبری از وضعیت نگهداری کتاب های خطی ندوشن در دست نیست

اکنون خبرها حاکی از آن است که این کتاب ها در گنجینه میراث فرهنگی یزد نگهداری می شوند اما از کم و کیف نگهداری آنها خبری در دست نیست و مردم ندوشن پس سال ها اکنون پیگیر وضعیت این کتب هستند.

ماجرای این کتاب ها از این قرار بود که در گوشه ای از انباری مسجد جامع ندوشن، تعدادی کتاب خطی که همه آنها کتاب قرآن بودند و حاشیه نگاری های آنها با طلا نگاشته شده بود، در شرایطی نامطلوب و غیراستاندارد نگهداری می شدند که این شرایط، کتاب ها را در معرض متلاشی شدن قرار داده بود. این قرآن های خطی به اذعان برخی کارشناسان قدیمی ۷۰۰ ساله دارند و برای برخی از آنها نمی توان قیمتی تعیین کرد و ارزش برخی از آنها به چندین میلیارد تومان می رسد. تا چند سال پیش، ۱۴۵ نسخه خطی توسط

پس از بازدید جمعی از خبرنگاران در سال ۸۸ از این کتاب ها در سفر به شهر ندوشن، خبرگزاری مهر سلسله گزارش هایی از وضعیت این کتب منتشر کرد که این امر سبب تا میراث فرهنگی برای انتقال این کتاب ها اقدام کند.

وعده مسئولان برای احداث موزه عملی نشد

مقاومت مردم برای خروج کتب خطی از ندوشن، سبب شد تا مسئولان میراث فرهنگی یزد قول احداث یک موزه و بازگرداندن این کتب را بدهند و تا آن زمان، قرار شد که این کتاب های ارزشمند در گنجینه میراث فرهنگی یزد نگهداری شود.

اکنون حدود ۱۰ سال است که انتقال این کتاب ها می گذرد اما هیچ خبری از احداث موزه نیست و حتی میراث فرهنگی سایر آثار تاریخی این شهر را نیز نادیده گرفته و توجهی به آن ندارد.

برخی مردم ندوشن این روزها پیگیر وضعیت کتاب ها

کارشناسان میراث فرهنگی مستندسازی شدند و برای آنها عملیات صدور شناسنامه و شماره گذاری صورت گرفت اما نگهداری از آنها تا سال ۸۹ ساماندهی نشد و نگهداری از این کتاب های ارزشمند همانگونه که به آن اشاره شد در انباری در گوشه مسجد بدون حفاظ ویژه ای صورت می گرفت.

برای به تماشا گذاشتن این قرآن های خطی نیز از رحل هایی روی میزهایی در فضای مسجد استفاده می شد و لمس این آثار توسط بازدیدکنندگان به راحتی صورت می گرفت.

این امر از آن حیث مورد انتقاد بود که کتب کاملاً فرسوده و برگه های آنها در شرایط نامطلوبی قرار داشت و با هر ورق زدن کتاب، امکان متلاشی شدن آن وجود داشت.

فضای نگهداری از این کتب به اندازه ای نا امن بود و میراث فرهنگی به اندازه ای نسبت به آن بی تفاوت بود که حتی تعداد زیادی از این کتاب ها سرقت شدند.

به سمت ویرانی و نابودی برود و مردم نیز مرجعی به جز بخشداری برای مراجعه به منظور رسیدگی به این وضعیت ندارند.

وی در مورد کتاب‌های خطی گفت: در ندوشن کتب و قرآن‌های خطی که برخی از آنها با آب طلا نگاشته شده بود، وجود داشت اما به به دلیل نبود موزه و مکان مناسب برای نگهداری، به مرکز استان و اداره کل میراث فرهنگی استان انتقال داده شد که انتظار می‌رود این میراث ارزشمند به نحوی شایسته و مطلوب مراقبت و پاسداری شود.

موسوی خاطرنشان کرد: در این مدت نیز پیگیری‌های بسیاری برای تکمیل، تجهیز و راه‌اندازی موزه ندوشن شده که امیدواریم در سال جاری این مهم با حمایت فرماندار میبد و اهتمام اداره میراث فرهنگی شهرستان میبد به سرانجام برسد.

بخشدار ندوشن عنوان کرد: برای ساختمان موزه ندوشن، یکی از خانه‌های قدیمی و بسیار زیبا و ارزشمند در بافت تاریخی در نظر گرفته شده که امیدواریم با اختصاص ۲ میلیارد ریال، فضای فیزیکی و فرآیند بازسازی آن به سرانجام برسد.

وی افزود: ندوشن با توجه به غنای میراث فرهنگی و گردشگری آن، پتانسیل تبدیل شدن به مرکز مهم جذب گردشگر و توریست را دارد که در صورت تکمیل جاده ورزنه - ندوشن، این مهم تقویت و زمینه اشتغال و رونق اقتصادی در خور توجهی فراهم خواهد شد.

امید می‌رود پیگیری‌های مردم ندوشن برای اطلاع از وضعیت کتب خطی و بازگرداندن آن به ندوشن نیز به سرانجام برسد و مسئولان میراث فرهنگی، پاسخی دلگرم کننده برای مردم این منطقه داشته باشند.

یزد بی‌نتیجه ماند و برخی کارشناسان میراث فرهنگی نیز از وضعیت و سرنوشت کتاب‌ها بی‌اطلاع بودند. بخشداری ندوشن اکنون تنها مرجعی است که مردم به آن مراجعه کرده و درخواست‌های خود را در این زمینه مطرح می‌کنند.

کهن‌ترین شهر تاریخی ایران نمایندگی میراث فرهنگی ندارد

بخشدار ندوشن گفت: ندوشن با وجود اهمیت و جایگاهی که در میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دارد، متأسفانه از وجود نمایندگی اداره میراث فرهنگی بی‌بهره است و این امر مشکلات بسیاری را در این منطقه تاریخی به وجود آورده است. سید بهروز موسوی عنوان کرد: این بی‌توجهی سبب شد تا بسیاری از بناهای تاریخی و قدیمی آن

به عنوان میراث شهر خود هستند اما خبری جز نگهداری آنها در گنجینه میراث فرهنگی یزد نمی‌شوند اما برخی کارشناسان میراث فرهنگی، مکان نگهداری این کتب را حتی در شرایط فعلی نیز، غیراستاندارد می‌دانند.

مردم ندوشن پیگیر احداث موزه و بازگشت کتب تاریخی هستند

مردم ندوشن این روزها در کنار همه دغدغه‌های اقتصادی خویش، وعده مسئولان برای احداث موزه را فراموش نکرده‌اند و با مراجعات مکرر به بخشداری، خواستار احداث موزه و بازگرداندن کتاب‌ها به ندوشن و فراهم آوردن شرایط مساعد برای نگهداری از منبر چوبی قدیمی و دیگر آثار تاریخی این شهر شده‌اند. تلاش برای برقراری ارتباط با میراث فرهنگی استان

ضرورت جلوگیری از ترویج عرفان کاذب/ قدر دان چهره‌های ماندگار باشیم

اکبر ایرانی بایان اینکه در شاهرود شخصیت‌هایی وجود دارد که ناشناخته هستند، گفت: این همایش می‌تواند به شناخت و چاپ آثار آن‌ها در میراث مکتوب کمک کند.

وی همچنین بایان اینکه مقالات افرادی نظیر ملاصدرا پیرامون بایزید بسطامی را نباید نادیده گرفت، افزود: کتاب‌ها و آثار این بزرگان قابل بررسی در میراث مکتوب است که با بهره‌گیری از این فرصت می‌توان شخصیت‌های بزرگ ایرانی که مورد بی‌مهری قرار گرفتند را بهتر شناخت.

ایرانی بایان اینکه امروز باید بیش از گذشته بر روی افکار و اندیشه‌های افرادی نظیر مولانا کار کرد، ابراز داشت: برگزاری این همایش‌ها به بیان و انتقال درست اندیشه‌های عرفای بزرگ ایران کمک می‌کند و قطعاً مباحث سازگار بر پایه عقل و منطق موردقبول اهل دل خواهد بود.

نسبت به شناخت عرفای کشور فقیر هستیم

شهرام ناظری استاد آواز ایران در حاشیه برگزاری این همایش بزرگ ضمن بیان اینکه نسبت به شناخت عرفای کشور فقیر هستیم، گفت: توجه به موسیقی عرفانی در تعالی روح و ذهن مردم تأثیر مثبت دارد همچنین سلطان العارفین بایزید بسطامی و شیخ

فرمودی، فروغی بسطامی، علاءالدوله سمنانی، بایزید بسطامی و ابوالحسن خرقانی، شیخ حسن جوری و شیخ عمادالدین و ... در استان سمنان دارد.

در این همایش اما نوازه بیست و دوم مولانا نیز از کشور ترکیه حضور داشت مهمانان دیگر شهرام ناظری استاد آواز ایران بود و شاهو عندلیبی او را همراهی می‌کرد، بسیاری از اندیشمندان ادبیات و تاریخ ایران نیز در این همایش حضور داشتند چهره‌های نامداری که هرکدامشان کوله‌باری از اندیشه و تجربه و تدریس در دانشگاه‌های دنیا را به همراه دارند لذا این همایش برای شاهرود فرصتی طلایی برای شناساندن میراث جهانی‌اش به دنیا بود و از سوی دیگر آشنایی مردم با مقوله‌ای که به آن گردشگری عرفانی و یا توریسم فرهنگی می‌گویند در ادامه نگاهی اجمالی به سخنرانی‌ها و موضوعات پیرامون این همایش دوروزه به‌صورت جمع‌بندی می‌پردازیم.

امروز باید بیش از گذشته بر روی افکار اندیشمندان تمرکز کرد

مدیرعامل موسسه پژوهشی میراث مکتوب در این همایش بیان اینکه در این مرکز حدود ۴۰۰ کتاب به چاپ رسیده است، گفت: از این تعداد ۴۰ عنوان کتاب پیرامون عرفان و فلسفه است.

همایش میراث جهانی شاهرود، خرقان و بسطام با حضور چهره‌های ماندگار عرصه ادبیات، موسیقی، اندیشمندان اسلامی و چهره‌های سیاسی و مدیریتی در بسطام به پایان رسید.

مهناز همتی

محمد حسین عابدی

شاهرود در حالی میزبان همایش دو روزه میراث جهانی شاهرود، خرقان و بسطام بود که مهمانانی از آمریکا، ترکیه و جای جای ایران اسلامی شامل هنرمندان، موسیقی‌دانان، اندیشمندان اسلامی و چهره‌های دانشگاهی، مفسران تاریخ ادبیات ایران اسلامی، چهره‌های ماندگار عرصه علم و فرهنگ با دست‌پر برای تبیین اندیشه‌های عرفایی مانند ابوالحسن خرقانی و بایزید بسطامی آمده بودند، عارفانی که هرکدامشان برای یک کشور کافی هستند تا بتوانند سالانه میلیون‌ها نفر را به خود جذب کنند و هر دویشان در فاصله ۲۵ کیلومتر از دیگری، در یک شهرستان جمع هستند و این اتفاقی نیست و نشان از تربیت علما و فضایی نامداری چون آیت‌الله‌العظمی شاهرودی، آیت‌الله آقابزرگ شرفی، ابن یمین

ابوالحسن خرقانی از جمله پایه‌های اصلی عرفان در کشور محسوب می‌شوند که در حقیقت این روند حرکت حکمت خسروانی و عرفانی بزرگ بشری ما همه در گرو این عرفا است

وی سخن می‌گفت بیان کرد: مردم برای هر چیز اصیل و درست شور و اشتیاق دارند، این خود گام بزرگی در راستای موسیقی عرفانی محسوب می‌شود که در واقع رشد همین موسیقی در تعالی روح و ذهن مردم تأثیر مثبتی خواهد داشت.

وی بابیان اینکه برای شناخت عرفا و به‌ویژه افراد خاصی نظیر شیخ ابوالحسن خرقانی و سلطان العارفین بایزید بسطامی برنامه‌ریزی مناسبی صورت نمی‌گیرد، ابراز داشت: متأسفانه برای شور و اشتیاق مردم نیز در این حوزه کاری انجام نمی‌شود.

ناظری بیان کرد: عرفای زاده شاهرود جزو نوابغ بشری محسوب می‌شوند که در تمام دنیا فقط یک نمونه از آن‌ها وجود دارد طبیعتاً توجه به عرفان و شناخت عرفا باید جدی‌تر گرفت و برای آن تصمیمات لازم را اتخاذ کرد.

است، اضافه کرد: در همین راستا از کارگروه مردمی نخبگان و اساتید تقاضا داریم با تشکیل دبیرخانه دائمی این ستاد، سرمایه‌های عظیم معنوی این منطقه را بیش از پیش ارتقا دهند.

۲۵۰ بیت از اشعار مولانا درباره بایزید بسطامی سروده شده است

مجدالدین کیوانی استاد بازنشسته دانشگاه خوارزمی نیز بابیان اینکه در مجله مولانا رومی با همکاری دانشگاه انگلستان و قبرس که در موسسه میراث مکتوب به چاپ می‌رسد حضور بایزید بسطامی در اشعار مولانا مورد بررسی قرار گرفته است، ابراز داشت: ۲۵۰ بیت از اشعار مولانا درباره بایزید بسطامی است و مولانا او را در صدر همه عرفا قرار می‌دهد.

وی بابیان اینکه سنخیت فکری و عرفانی بین مولانا و بایزید باعث می‌شود که او بیش از همه به بایزید توجه داشته باشد، افزود: در هر دو بزرگوار توجه به مکتب خراسانی و عشق عارفانه وجود داشته است و از سوی دیگر در اشعار مولانا و بایزید پارادوکس و تناقض‌گویی به چشم می‌خورد.

مترجم کتاب پله‌پله تا ملاقات خدا بابیان اینکه بایزید بسطامی در زمان حیات خود دارای شخصیت کاریزماتیک بوده است، ابراز داشت: این سبک و سیاق از زمان حیات وی تا زمان مولانا در وجود او بوده است که این افتخاری برای ما محسوب می‌شود که نویسندگان و محققان بیان می‌کنند که مولانا در پنج قصه از کتاب خود اختصاصاً به بایزید پرداخته است. کیوانی در ادامه تصریح کرد: قصه‌های مطرح‌شده منصوب به بایزید مطابق با گرایش‌های فکری او است که در تذکره الاولیا با تغییراتی این مباحث بیان می‌شود که در واقع هر کدام از این قصه‌ها بایزید را در مقام خاصی از جمله سالک راه، معلم و استاد و عالم قرار می‌دهد.

معرفی مفاخر برای جلوگیری از ترویج عرفان کاذب ضروری است

معاون وزیر ارشاد نیز در بین مردم شاهرود، مهمان این همایش بزرگ بود محمد مهدی احمدی ضمن بیان اینکه معرفی مفاخر شاهرود برای جلوگیری از ترویج عرفان کاذب ضروری است، ابراز داشت:

سلجوقی به‌وفور مشاهده می‌شود اما امروز جامعه ما بیش از پیش به یک تحول فرهنگی و انقلاب واقعی فرهنگی برای احیای اخلاق نیازمند است و این امر جز با تمسک به آموزه‌های ناب اسلامی و اندیشه‌های تابناک اندیشمندان و مفاخر ملی و مذهبی امکان‌پذیر نیست همچنین باید گفت بی‌شک تفاخر به داشته‌های فرهنگی و کهن ایران و بزرگداشت مقام و شخصیت عرفا و بزرگان اسلامی به معنای سکون در تاریخ نیست و لذا گرامیداشت بزرگان این خطه، گرامیداشت گذشته و تاریخ اصیل ملت ایران اسلامی محسوب می‌شود.

نماینده مردم شاهرود و میامی در مجلس گفت: رهبر معظم انقلاب اسلامی به‌عنوان یک مرجع و عارف اسلامی در بیانات خودشان در سال ۸۵ برای جلوگیری از این جریان شوم استعماری حساب مدعیان عرفان‌های نوظهور شرق و غرب از عرفای بزرگی مانند بایزید بسطامی و شیخ ابوالحسن بسطامی را جدا کردند.

حسینی شاهرودی بابیان اینکه این همایش سرآغازی برای تجلیل از مفاخر و فرهیختگان شاهرود و میامی

استعمار به دنبال استحاله بزرگان ما است

یکی دیگر از سخنرانان این همایش بزرگ، حسینی شاهرودی نماینده مردم شاهرود و میامی در مجلس بود تنها مسئولی که قاطعانه از برگزاری این همایش ابراز حمایت کرد، وی در سخنان خود گفت: ملت ایران پشتوانه عظیم سرمایه معنوی است که می‌تواند با اقتدار روبه‌جلو پیش رفته و دستخوش تلاطم روزگار نشود، به گواهی تاریخ، پیوند میان ایران و اسلامی از ابتدا بر پایه معرفت و شناخت حاصل شد و مصداق بارز آن ارتباطی است که میان برخی بزرگان این مرزوبوم هم‌عصر رسول‌الله (ص) و ائمه اطهار (ع) وجود داشته و حتی در سال‌های پس از اسلام در دوران سلجوقیان و حتی مغولان نیز به‌واسطه خودباوری و غنای فرهنگ و استحکام ارزش‌های اخلاقی حاکم بر جامعه ایرانی نه تنها نتوانستند زبان ما و نگرش ما و فرهنگ نیز تغییر دهند بلکه به‌ناچار خودشان از ترویج دهندگان هنر، ادب و ایمان مردم ایران شدند.

حسینی شاهرودی بیان کرد: آثار این ترویج فرهنگی در نثر و نظم و معماری دوران تاریخی مانند

زندگی بزرگان و عرفای ما بسیار فرهنگی بوده است، اضافه کرد: نمی‌توان قبول کرد که هیچ صورت فکری پشت این قضیه نباشد، در زمان آل بویه به دلیل برخورداری از پایتخت‌های متعدد باعث تنوع و گسترش مراکز فرهنگی شد که در واقع شاید منطق‌های مانند بسطام و خرقان یکی از مراکز فرهنگی فعال در آن زمان بوده است.

قدر دان چهره‌های ماندگار باشیم

استاد فرهنگ و زبان‌های باستانی دانشگاه تهران بابیان اینکه وجود عرفای نامدار در طراحی قرن چهارم و پنجم هجری نشان می‌دهد که اندیشه مهمی پشت آن بوده است، ابراز داشت: بیش از هزاران سال پیش در ایران سه تمدن با یکدیگر برخورد کردند شواهد دیرینه‌شناسی نشان می‌دهد اقوام بومی، مهاجران و همسایگان ایران مثل بابل و سومر که از دانش بسیار گسترده‌ای برخوردار بودند در این سرزمین ساکن شدند.

محمود جعفری دهقی در ادامه تصریح کرد: افرادی که به‌عنوان مغان با در پیش گرفتن اندیشه‌های سیاسی و روحانیت توانستند آن را به آتن منتقل کنند در این سرزمین‌ها مدارس ایرانی تأسیس و حکمت در آن‌ها تدریس می‌شد، در طول هزاران سال این اندیشه‌ها به رشته‌های فلسفه، نجوم و پزشکی در دانشگاه جندی‌شاپور راه پیدا کرد و بعدها شاهد هستیم این اندیشه‌ها در بین الحکمه به زبان عربی ترجمه شد.

وی بابیان اینکه در طول تاریخ اندیشه‌های تمدن ایرانی به مغرب زمین راه پیدا کرده است، افزود: باید باور کنیم دوره تعالی اسلامی حاصل اندیشه‌های چندین ساله ایرانیان است و به‌مرور این موارد منتقل شدند و دانستن این موارد وظیفه ما را در قبال حفظ داشته‌های خودمان بیشتر می‌کند.

رونمایی از آثار و اجرای آواز بخش‌های جانبی همایش میراث جهانی شاهرود

همایش میراث جهانی شاهرود، خرقان و بسطام برنامه‌های متنوعی نیز داشت از جمله بازدید از مقبره ابوالحسن خرقانی و حضور در مزار بایزید بسطامی، برگزاری کارگاه‌های تخصصی با موضوعاتی مانند زبان، گویش، عرفان، شناخت عرفای بزرگ، اندیشه و فلسفه و ... که با حضور خوب مردم روبرو شد. همچنین ازدحام مردم در اختتامیه این مراسم که به میزبانی برج کاشانه بسطام برگزار می‌شد به دلیل اجرای برنامه توسط شهرام ناظری، شاهو عندلیبی و سخنرانی چهره‌های شاخص کشور از جمله موارد قابل ذکر این همایش بزرگ بود.

در این همایش کتاب دستور الجمهور تألیف احمد بن الحسین بن شیخ خرقانی با کوشش محمدتقی دانش‌پژوه و ایرج افشار رونمایی شد، از سوی دیگر اهدای نشان عالی بنیاد مولانا به حسینی شاهرودی نماینده شاهرود و میامی در مجلس، اهدای نشان قونیّه توسط بنیاد مولانا به نوازنده نی شاهو عندلیبی و معرفی یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار شهر بسطام در قرون گذشته از جمله حواشی این مراسم بود.

همایش میراث جهانی شاهرود، خرقان و بسطام اما با بی مهری بسیاری نیز از سوی برخی مسئولان و موثرین روبرو شد، ولی در نهایت باید گفت این همایش دستاوردهای وسیعی را برای شناساندن مفاخر این مرز و بوم داشت.

مشاهده کرد که صدها سال بعد از مولانا همچنان کلام آن‌ها در آثار نویسندگان مشهور کشورهای دیگر به چشم می‌خورد.

نواده مولانا بابیان اینکه برادر فاروغ چلبی ریاست بنیاد جهانی مولانا را بر عهده دارد، ابراز داشت: از کودکی می‌دانستیم که باید از مولانا همانند یک الماس گران‌بها نگه‌داری کنیم لذا در خانواده اشاعه فرهنگ مولانا را وظیفه خود دانسته و تلاش برای رسیدن به این مهم همچنان ادامه دارد.

چلبی در ادامه تصریح کرد: علیرغم تلاش‌های صورت گرفته در راستای شناختن مولانا شاید زوایای این شخصیت برجسته هنوز برای عده‌ای از عموم مردم به‌طور کامل معرفی نشده است که این وظیفه ما را در بنیاد جهانی مولانا در راستای انتقال اندیشه‌های ایشان سنگین‌تر می‌کند.

بسطام و خرقان شاهرود از جمله مراکز فرهنگی فعال تاریخ

استاد تاریخ و فلسفه علم بابیان اینکه عموم بزرگان و عرفای بزرگ ما در فضای شهری زندگی می‌کردند، گفت: بسطام و خرقان شاهرود از جمله مراکز فرهنگی فعال در گذشته بوده است.

حسین معصومی همدانی با بیان اینکه وجه بارز

تمدن ما شهری بودن آن است، ابراز داشت: زندگی فکری ما شهری بوده است و عموم بزرگان و عرفای بزرگ ما در فضای شهری زندگی می‌کردند از سوی دیگر یکی دو نسل قبل از خرقانی بزرگ‌ترین عرفای ما در بغداد مهم‌ترین شهر جهان اسلام زندگی می‌کردند لذا تصور دور بودن عارف از اجتماع باطل است زیرا در آن زمان مراکز فرهنگی در دل شهرها مستقر بودند و طبیعتاً فردی نظیر شیخ ابوالحسن خرقانی زاده شهر محسوب می‌شود.

وی افزود: مولانا با کوچ از بلخ به قونیّه به سمت یکی از شهرهای بزرگ آسیای میانه گام برمی‌دارد که در این مراکز شهری ارتباط بین مردم قوی بوده است و این‌طوری نمی‌شود تصور کرد که فلاسفه خیلی از عرفا خبر نداشتند بلکه عرفا و فلاسفه با همه اختلافات مایل به ارتباط با یکدیگر بودند.

استاد تاریخ و فلسفه علم، با بیان اینکه فضای

مطرح‌شدن مفاخر و شخصیت‌های تأثیرگذار بر جامعه می‌تواند الگوی خوبی برای نسل فعلی ما محسوب شود چراکه فطرت انسان اجتماعی و لازمه آن الگوپذیری است که سبک زندگی افراد از همین الگو نشئت خواهد گرفت.

وی با ابراز اینکه شناخت نسل فعلی نسبت به مفاخر، علما، عرفای گذشته و شناخت سبک زندگی آن‌ها باعث می‌شود این نسل زندگی خود را بر اساس بزرگان شکل دهد، افزود: نسل جدید با احساس هویت دیگر نیازی به پناه بردن به الگوهای متعارف و متضاد با فرهنگ ایرانی نخواهد داشت.

مشاور وزیر فرهنگ ضمن بیان اینکه با معرفی عرفان واقعی شکل گرفته بر تفکر قرآنی و اهل‌بیت (ع) عرفان کاذب کنار خواهد رفت، ابراز داشت: متأسفانه این نوع عرفان‌های کاذب هیچ ماهیت دینی واقعی در جامعه ندارند و باید عرفای اصیل که عرفان آن‌ها زاینده تفکرات دینی و سخنان ائمه (ع) است جایگزین آن‌ها شود.

احمدی در ادامه تصریح کرد: متأسفانه برخی کشورها به مصادره شخصیت‌های فرهنگی ما روی آوردند و آن‌ها را به خود نسبت می‌دهند و نسل بعدی نیز به دلیل عدم آگاهی، به انحراف کشیده خواهد شد، بنابراین معرفی این بزرگان نظیر شیخ ابوالحسن

خرقانی و سلطان العارفين بایزید بسطامی از مصادره فرهنگی آن‌ها جلوگیری می‌کند.

جای شبهه‌ای در تأثیرگذاری عرفان اسلامی ایرانی در جهان نیست

نواده مولانا نیز مهمان این همایش بود خانم آسین چلبی بابیان اینکه تأثیر اندیشه‌های مولانا مرزها را درنور دیده و به‌صورت جهانی در محافل مختلف موردبحث و بررسی قرار می‌گیرد، ابراز داشت: بدون شک وجود علمای ایرانی در عرفان اسلامی بی‌تأثیر نبوده است چراکه خوشبختانه در جغرافیای عرفان اسلام قرار داریم که همه یکدل و یک جان از کلام واحدی سخن می‌گویند.

وی بابیان اینکه هیچ جای شبهه‌ای برای تأثیرگذاری عرفان اسلامی ایرانی در جهان نیست، افزود: این اثرگذاری را امروز می‌توان در ادبیات جهان نیز

کربلای یک مهران را دروازه کربلا کرد / آزادسازی مهران پدیده دفاع مقدس

۱۰ تیرماه مصادف با سالروز آزادسازی مهران قهرمان است، شهری که طی ۱۰ روز نبرد سخت در عملیات کربلای یک آزاد شد تا امروز شاهد این باشیم که برای زائران حسینی دروازه کربلا شود.

رمضان نوری

شهر مرزی مهران در ۱۰۰ کیلومتری جنوب مرکز استان ایلام واقع شده است، این شهر در گذشته منصور آباد نام داشت که در سال ۱۳۰۹ به تصویب فرهنگستان زبان فارسی بنام مهران نامگذاری شد. این شهرستان به خاطر موقعیت جغرافیایی اش در جلگه بین النهرین، در ادوار مختلف تاریخی نبردهای مهمی به خود دیده است و از زمانی که حزب بعث در عراق روی کار آمد بخصوص در سال ۱۳۴۷ مورد طمع آن رژیم بود.

پاره ای از درگیری های عراق با ایران در دوره پهلوی بر سر تصاحب این دهلیز صورت گرفت و ارتفاعات مهم آن چند بار اشغال شد، هرچند آغاز رسمی جنگ سی و یک شهریور ۵۹ بود ولی مهران قبل از این تاریخ زیر آماج گلوله های خمپاره و توپ بود. انقلاب نوپا و عدم استقرار بیشتر ادارات، سازمانها و همچنین نیروهای نظامی و انتظامی به ویژه در مناطق محروم و دوردست کشور یکی از علل عدم سازماندهی برای مقابله با حملات پراکنده حکومت عراق بود و همین امر باعث شده بود مردم این منطقه به جای تخلیه شهر، اسلحه را به دست گرفته و به عنوان نیروی مردمی در کنار رودخانه کنجانچم با احداث سنگر و خاکریز در مقابل ارتش عراق از سرزمین و شهر خودبه دفاع بپردازند.

در خرداد سال ۵۹ یکی از روحانیون استان که نقش به سزایی در سازماندهی نیروهای مردمی داشت مرحوم آیت الله حیدری ایلامی بود. وی ضمن فراهم کردن امکانات و اقلام مورد نیاز جبهه، آخرین اطلاعات مربوط به تحرکات ارتش عراق را به دستگاه های ذیربط گزارش می کرد.

صدام: مهران مهریه فاو است

بالاخره در آخرین روزهای شهریور ۵۹ ارتش عراق از زمین و هوا مرزهای ایران اسلامی را مورد تجاوز قرار داد و شهرهای مرزی کشور را به اشغال خود در آورد و مهران هم با وجود مقاومت مردم تصرف شد، که بعد از ۳۵ ماه در عملیات والفجر ۳ به آغوش میهن بازگشت.

عملیات موفق «الفجر ۸» که به تصرف شبه جزیره فاو و کوتاه کردن دست عراق از شمال خلیج فارس انجامید روحیه ارتش عراق را به کلی تضعیف کرد. رژیم بعث عراق پس از ناکامی در بازپس گیری فاو از رزمندگان ایرانی و برای جلوگیری از حملات گسترده ایران، در پی حملات متعدد در غرب کشور، شهر مهران را به تصرف در آورد و با هیاهو آن را به رخ جهانیان کشید.

عراقی ها جشن گرفتند و گفتند نیروهای طلایی صدام در عملیات خونخواهی قهرمانانه مهران را تصرف کردند، رادیو بغداد با چنان آب و تابی خبر فتح مهران را اعلام کرد که گویا تهران را فتح کرده اند. صدام اعلام کرد مهران مهریه فاو است و تا زمانی

تصمیم بر انجام عملیات کربلای ۱ گرفته شد. به رغم اینکه اغلب فرماندهان یگان های سپاه اعلام کرده بودند که نیرو و تجهیزات کم است اما به دلیل حساسیتی که امام در این موضوع نشان دادند، همه به میدان آمدند. با نزدیک شدن زمان حمله، جایجایی و نقل و انتقالات شروع شد.

«کربلای ۱» با رمز «یا ابوالفضل العباس ادرکنی»

در این هنگام طوفان نسبتاً شدیدی همراه با گرد و غبار در گرفت و سطح منطقه عملیاتی و عقبه نیروهای خودی را پوشاند بطوری که دشمن امکان دید را از دست داد. بدین ترتیب در ساعت ۲۲:۳۰

که ایران در فاو است، آنها هم محکم و استوار در مهران خواهند ماند و ایران فکر نکند ما ضعیف هستیم و به دوش شرط عقب نشینی می کنیم اول اینکه ایران و عراق به مرزهای بین المللی عقب نشینی کرده و در مسائل داخلی یکدیگر دخالت صورت نگیرد و دوم عقب نشینی ایران از فاو در مقابل عقب نشینی عراق از مهران خواهد بود.

این تبلیغات تا سطحی بود که حضرت امام «ره» به موضوع حساس شدند و شخصا فرمانده سپاه پیگیری کردند که تکلیف مهران را روشن کند و بعضی ها را وادار به عقب نشینی کند. با پیگیری های حضرت امام «ره» جلسات متعدد فرماندهان و اقدامات مختلف تیم های شناسایی،

سالروز آزادسازی مهران در آینه مطبوعات بر عهده دارند.

برگزاری جشن آزادسازی مهران برای اولین بار در قلاویزان

نظام ملکشاهی فرماندار مهران هم با تیریک فرارسیدن سالروز آزادسازی مهران با اشاره به عملیات کربلای یک که منجر به پیروزی غرور آفرین رزمندگان اسلام در فتح مهران عزیز شد، گفت: رشادت ها و دلیری های رزمندگان غیور در این عملیات ستودنی است.

وی اظهار کرد: پنج کمیته شامل کمیته فرهنگی، پشتیبانی، ترابری، امنیت و بهداشت کار اجرای هر چه باشکوه مراسم دهم تیر را برعهده خواهند داشت.

وی افزود: باید عزم خود را جهت برگزاری مراسمی در خور شأن مردم این دیار جزم کرده و با کمترین کاستی و مشکل این مراسم بزرگ را برگزار کنیم. سرهنگ جمال شاکرمی جانشین فرمانده سپاه حضرت امیر المومنین (ع) استان ایلام گفت: در مجموع پیش بینی شده که حدود چهار تا شش هزار نفر از سراسر استان ایلام و استان های دعوت شده در این برنامه حضور داشته باشند که سه هزار نفر از طرف شهرستان مهران و دو هزار و ۵۰۰ نفر نیز از شهرستان ایلام و دیگر نقاط استان در این برنامه حضور خواهند داشت.

شاکرمی افزود: این برنامه امسال برای اولین بار در نقطه ایثار (قلاویزان) عصر روز دهم تیرماه در سطح ملی برگزار می شود در حالی که سنوات گذشته این برنامه در شهرستان مهران و در حد استانی برگزار می شد.

۲۰۰ دستگاه از این ادوات و هزاران قبضه سلاح سبک و نیمه سنگین نیز به غنیمت نیروهای خودی درآمد در حالی که دیوارهای شهر مهران به نوشته «مهران آزاد شد، قلب امام شاد شد»، مزین شده بود، مرکز مطالعات استراتژیک لندن در گزارشی اعلام کرد که کارشناسان نظامی در لندن معتقدند عملیات مهران پدیده جدیدی را به وجود آورد. به اسارت درآمدن بسیاری از افسران عالی رتبه ارتش عراق که در میانشان فرمانده تیپ و جانشین لشکر و فرمانده واحدهای مختلف ارتش هم هستند و علت این اسارت ها عدم ایمان افسران عالی رتبه و پرسنل و سربازان ارتش عراق به ادامه جنگ و بیهوده انگاشتن ایستادگی در برابر نیروهای ایران است.

۱۰ تیرماه فراموش نمی شود

محمدرضا شرف بیانی مدیر کل حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان ایلام گفت: آزادسازی مهران علاوه بر کشیدن خط بطلان بر استراتژی دفاع متحرک رژیم بعث موجب بالا بردن روحیه رزمندگان برای عملیات های بعدی شد.

وی گفت: در دهم تیر ماه سال ۶۵ با آزادسازی مهران حماسه ای در استان ایلام رقم خورد که هیچگاه در غبار زمان فراموش نخواهد شد. شرف بیانی تصریح کرد: همه ما نسبت به سالروز آزادسازی مهران مسئول هستیم.

وی با بیان اینکه برنامه های سالروز آزادسازی مهران در سال جاری با نگاه متفاوت تری در راستای معرفی هر چه بهتر این روز به جامعه برگزار می شود، افزود: رسانه ها و خبرنگاران نقش بسیار مهمی در راستای معرفی نقش مردم ایلام در دفاع مقدس و

دقیقه مورخ نهم تیرماه سال ۱۳۶۵ عملیات آزادسازی مهران تحت عنوان «کربلای ۱» و با رمز «یا ابوالفضل العباس ادر کنی» آغاز شد.

طراحی این عملیات پنج مرحله بود که در همان مرحله اول و دوم قوای اسلام به اهداف مورد نظر دست یافتند و شهر مهران بعد از ۴۵ روز اشغال و همچنین بیش از ۱۷۵ کیلومتر مربع اراضی اشغال شده شامل ارتفاعات قلاویزان، کله قندی، روستاهای رضاآباد، پاسگاه مرزی بهرام آباد، جاده مهران-دهلران به تصرف رزمندگان اسلام شهرهای بدره و زرباطیه عراق زیر دید و تیر قوی نیروهای اسلام درآمد.

در این عملیات نظامی ۳۹ گردان از یگان های عمل کننده رزمی، زرهی و مهندسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دلاورانه با دشمن بعثی پیکار کردند. نیروهای سپاه اسلام در عملیات آزادسازی مهران در مجموع موفق به انهدام دو تیپ ۴ و ۵ گارد ریاست جمهوری عراق، تیپ های ۴۳۳ از لشکر ۵۰۷، ۶۶، ۱۷۰، کماندویی، ۷۲، ۷۱، ۱۱۳، ۹۳، ۳۵ از لشکر ۳۵ و دو گروهان پیاده این کشور بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد شدند.

همچنین در این عملیات تیپ ۳ گارد زرهی ریاست جمهوری، یک تیپ کماندویی ویژه، تیپ های ۷۰ زرهی، ۹۵، ۵۰۱، ۵۹، ۱۰ و ۲۴ مکانیزه از لشکر گردانه ها ۴۴۷، ۵۳، ۲۲۸ توپخانه، گردان ۶ زرهی و... به میزان قابل توجهی منهدم شدند.

در عملیات کربلای ۱ همچنین بیش از ۹ هزار نفر از قوای بعثی کشته و زخمی شدند و بیش از هزار و ۲۰۰ نفر نیز به اسارت رزمندگان اسلام درآمدند. در این عملیات در مجموع هزار و ۱۷۰ دستگاه انواع تانک، نفربر و خودرو دشمن منهدم شد و بیش از

فاطمه‌ای که معصومه بود / راهی نزدیک تابشت

شهر مدینه در اولین روز از ماه ذی‌القعدة سال ۱۷۳ هجری میزبان دختری از خاندان عصمت بود که پدرش حضرت موسی بن جعفر (ع) نام فاطمه را برایش برگزید و برادرش امام رضا (ع) او را معصومه خواند.

او دختر و خواهر و عمه امام بود و در دامن خانواده بافضیلت امامت به چنان مقامی دست یافت که کسی هم‌تراز و شأن آن بانو در عصر خودش نبود. القابی که برای حضرت فاطمه معصومه (س) در دو زیارت‌نامه‌ای که موجود است شامل طاهره، حمیده، پره، رشیده، تقیه، رضیه، مرضیه، سیده صدیقه، سیده مرضیه، سیده نساء العالمین می‌باشد و هم‌چنین محدثه و عابده از دیگر صفات و القابی است که برای حضرت معصومه (س) یاد شده است.

نوشته‌اند که طی مدت ۲۵ سال امام رضا (ع) تنها فرزند حضرت نجمه خاتون و امام کاظم (ع) بود و پس از آن، کریمه اهل بیت (ع) هدیه‌ای از سوی پروردگار به خاندان اهل بیت (ع) بود تا خواهری باشد هم سنگ برای حضرت علی بن موسی الرضا (ع).

تاریخ می‌نویسد در بین فرزندان امام موسی بن جعفر (ع)، حضرت معصومه (س) پس از امام رضا (ع) در تمامی جهات از جمله ویژگی‌های فردی و روحی دارای فضل و برتری بوده است و این مدعی بر اساس روایات مستدلی است که مقام والایی برای آن حضرت بر شمرده‌اند.

زیارتی که پاداش آن بهشت است

در بیان فضیلت بانوی بزرگ اسلام حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها روایت‌های مختلف وجود دارد که شاخص‌ترین آنها روایتی از حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در مورد پاداش زیارت مرقد مطهر حضرت معصومه (س) است که فرمودند: «مَنْ زَارَهَا عَارِفًا بِحَقِّهَا فَلَهُ الْجَنَّةُ؛ کسی که او را در حالی که حَقِّش را شناخته، زیارت کند، برای او بهشت است».

حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها تحت تربیت امام هفتم و امام هشتم شیعیان به مقام علمی و معرفتی ویژه‌ای دست یافت که به پرسش‌های مراجعین آن زمان که پدر و برادر بزرگوارشان نبودند پاسخ می‌داد و این گونه بود که موسی بن جعفر (ع) عبارت «فداها ابوه» را از زانی این بانوی کرامت کردند.

امروز قم به یمن و برکت این بانوی با فضیلت به مهد عالمان و مجاهدان و تربیت یافتگان مکتب اسلام ناب محمدی مبدل شده است و حوزه‌های علمیه شیعه در جوار این حرم مطهر ریشه گرفتند و به درختی تنومند مبدل شده‌اند.

امام جعفر صادق علیه السلام نیز سال‌های قبل از تولد حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها فرمودند: «خدا دارای حرمی است که آن مکه است و پیامبرش حرمی دارد که مدینه است و امیرالمؤمنین هم حرمی دارد که کوفه است و ما هم دارای حرمی هستیم که قم است و به زودی بانویی از فرزند من در آنجا دفن می‌شود که نامش فاطمه است هر کس او را زیارت کند بهشت بر او واجب می‌شود» که این روایت خود دلیلی بر مقام والای فاطمه معصومه (س) است.

حضرت امام جواد (ع) هم در فضیلت کریمه اهل

معصومه (س) و امام رضا (ع) از یک مادر هستند و حضرت معصومه (س) را محدثه نیز می‌نامند چرا که ایشان راوی احادیث نیز بوده‌اند و روایت‌های مختلفی از ایشان به ما رسیده و به همین دلیل به این نام شهرت یافتند.

وی با اشاره به رابطه نزدیک امام رضا (ع) و حضرت معصومه (س) بیان داشت: در میان فرزندان موسی بن جعفر (ع) تنها حضرت معصومه (س) برای دیدار برادر از مدینه به سمت خراسان هجرت کرد که این امر نشان از علاقه وافر آن حضرت به برادرشان بود.

برکات وجود بارگاه حضرت معصومه (س) در قم

حجت الاسلام نظری مفرد با اشاره به برکات وجود بارگاه منور کریمه اهل بیت (ع) در قم بیان داشت: یکی از برکات حضرت معصومه (س) به کشور ما همین حوزه علمیه قم است که زیر سایه این بانوی بزرگ اسلام به وجود آمده است و این حوزه هم اکنون مرکز هدایت علمی و معنوی جهان تشیع و جهان اسلام است.

وی با بیان اینکه پس از رحلت آن بانوی بزرگوار، پیکر ایشان را با عظمت زیادی تشییع کردند، گفت: به هنگام دفن جنازه آن حضرت ناگهان دو نفر از سوی قبله پیدا شدند که نقاب زده بودند؛ همان گونه که می‌دانیم روایت داریم که باید معصوم را یک معصوم دفن کند، همان گونه که درباره امام حسین (ع) و امام رضا (ع) این مسئله روی داد.

استاد حوزه علمیه قم اضافه کرد: معصوم بعد از این ائمه یعنی امام سجاده (ع) و امام جواد (ع) با اذن خدای متعال از فاصله بسیار دوری کنار پیکر مطهرشان حاضر و پیکر پدرانشان را دفن کردند و این اتفاق شاهی بر قداست آن حضرت است که اگر چه امام نیستند، اما مرتبه‌ای بسیار بلند دارند و کسی باید پیکرشان را دفن کند که معصوم باشد.

وی ادامه داد: این مسئله پیام مهمی به همراه دارد و نشان می‌دهد حضرت معصومه (س) شخصیت معمولی یا یک امام‌زاده معمولی نیست بلکه یک شخصیتی است که در پیشگاه خدا جایگاه والایی دارد.

بیت (ع) فرمودند: «من زار عمتی بقم فله الجنة، کسی که عمه‌ام را در قم زیارت کند اهل بهشت است».

روایت دیگری نیز از امام رضا (ع) وجود دارد که می‌فرمایند: «هر کس نتواند به زیارت من بیاید، خواهرم معصومه (س) را در قم زیارت کند که به همان ثواب زیارت من می‌رسد» که این نشان دهنده مقام والای آن بانوی بزرگ اسلام است.

در بخشی از زیارت‌نامه بانوی کرامت می‌خوانیم: «یا فاطمه اشغعی لی فی الجنة؛ ای فاطمه برای من نزد خدا درباره بهشت شفاعت کن» که این فراز خود نشان دهنده مقام و شأن آن شفیعه روز جزاست.

«معصومه» به کسی اطلاق می‌شود که از کاستی‌ها و نواقص مصون است

حجت الاسلام علی نظری مفرد، از اساتید حوزه علمیه قم در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار داشت: حضرت موسی بن جعفر (ع) دارای چهار فرزند دختر بودند که نام همه آنها فاطمه بوده است؛ فاطمه کبری، فاطمه وسطی، فاطمه صغری و فاطمه اخیری که حضرت معصومه (س) فاطمه کبری بودند.

وی بیان داشت: ائمه معصومین به دلیل علاقه‌ای که به مادرشان حضرت فاطمه زهرا (س) داشتند نام دختران خود را فاطمه می‌گذاشتند و به اصحاب خود نیز سفارش می‌کردند که نام فرزندان خود را فاطمه بگذارند.

حجت الاسلام نظری مفرد ابراز داشت: یکی از القاب مشهور دختر موسی بن جعفر (ع)، معصومه است که حضرت بیشتر به این لقب مشهور هستند و این لقب را امام رضا (ع) برای ایشان انتخاب کردند و این تعبیر از امام معصوم به ما رسیده است.

وی افزود: صفت معصومه بار معنایی خودش را دارد و معصومه به کسی اطلاق می‌شود که از کاستی‌ها و نواقص مصون است و دارای مقام عصمت است و این مقام شایسته انبیاء الهی، ائمه و انسان‌هایی که از نظر مقام در رتبه عالی قرار دارند می‌باشد.

این استاد حوزه علمیه قم بیان داشت: حضرت

معماری ایران دیگر فیروزه‌های نیست / چهار دیواری‌های بدون حریم

فرشته اثنی عشری

گسترش انبوه‌سازی و استفاده از مصالح جدید باعث شده دیگر از مدل خانه‌های قدیمی خبری نباشد و سبک زندگی ایرانی - اسلامی در معماری این خانه‌ها به فراموشی سپرده شود.

قرن‌ها قبل، آسمان در عمارت‌هایی که معماران ایرانی بنا می‌کردند حضوری همیشگی داشت. در کاشی‌های لاجوردی محراب، هنگام رقص نور، در ضیافت شیشه‌های رنگی هشت دری‌ها، در نیلگونی گنبد‌ها، همه جا آسمان میزبانی بود که اجازه می‌داد تا ساکنان بر گستره آغوشش به پرواز در آیند.

اما قرن‌ها بعد وقتی معماری این مرز و بوم را تغییر دادیم دریافتیم که با این کار، آسمان را از خانه‌مان بیرون کردیم. آنگاه بال پروازمان را شکسته دیدیم و بار دیگر به زمین تبعید شدیم.

ساختمان‌هایی که سنگ خود را به سینه می‌زنند

سر تا ته خیابان ساختمان‌های سیاه، سفید، زرد و سرخ مثل صف نامنظمی از لشکری شکست خورده کنار هم با بی‌میلی ایستاده‌اند، هر کدام سنگ خود را به سینه می‌زنند و همسایه کناری‌شان را خوش ندارند. انگار که از ناهنجاری استخوانی رنج می‌برند

دیوارهایشان مثل عضوی زائد تا جلوی پیاده‌رو کشیده شده است و پنجره‌هایشان با گستاخی خانه همسایه را می‌پایند. خانه‌هایی که با نمای سیمانی در کنار نماهای پر زرق و برق سر خم کرده‌اند جلوی شهر یک علامت سؤال گذاشته‌اند.

علامت سؤالی آن‌قدر بزرگ که کسی از عهده پاسخش بر نمی‌آید. ولی بیننده تازه وارد را به این فکر می‌اندازد که چه بر سر ایرانی آرام گذشته که در آسمان‌ها سیر می‌کرد آمده است؟ آن انسان ایرانی که بناهای خود را به شیوه‌ای می‌ساخت که به گفته استاد لطیف ابوالقاسمی:

«معماری ایرانی، در ابداع، طرح و اجرای بنا، حس یزدانی را بر حس زیبایی و نیکی مقدم دانسته و محیطی روحانی برای نزدیکی بحق تعالی فراهم ساخته ...»

آن انسان آرام چطور به این همه آشفتگی رسیده است؟

اگر این جمله درست باشد که معماری هر شهر مثل یک کتاب باز به بیننده می‌گوید که مردم آن شهر به چه می‌اندیشند و چطور می‌اندیشند؟ مطالعه تاریخ معماری ایران این نکته را روشن می‌کند که در دوره قاجار همزمان با نهضت مشروطیت، انسان ایرانی یک بار دیگر به زمین تبعید شد و همراه با تغییر ذهنیت و نگاه او به جهان، معماری این سرزمین هم تغییر کرد. این انسان خواست طرحی نو در افکند و همگام

با پیشرفت‌های جهان پیش رود به همین خاطر نیازهای جدیدی پیدا کرد که بناهای جدیدی مثل ایستگاه راه آهن و بیمارستان و... می‌طلبید ولی از آنجا که ساخت این بناها از عهده دانش او خارج بود شرکت‌های پیمانکاری اروپایی وارد ایران شدند. مستشاران فرانسوی و آلمانی در سال‌های ۱۳۱۰ و ۱۳۱۶ هجری شمسی سبک شهرسازی شهرهایی چون همدان و تهران را منطبق با اصول مدرن و تفکر سرمایه‌داری تغییر دادند.

از طرفی همزمان با افزایش جمعیت و گسترش شهر نشینی طرح‌های انبوه‌سازی مسکن اجرا شد و شهرک‌هایی چون شهرک اکباتان به شیوه مدرنیسم بین‌الملل توسط پیمانکاران آمریکایی ساخته شد و منطبق با آن مصالح ساختمانی جدیدی وارد ایران شد که به کار گیری آن در بناهای ایرانی سابقه نداشت.

به همین خاطر بسیاری از آن سبک‌ها در فرهنگ و اقلیم ایرانی هضم نشد و نمی‌شود و مثل غذایی که به معده‌ای سازگار نباشد مدام او را آزار می‌دهد و ذهن انسان و چهره شهر را آشفته می‌کنند. این آشفتگی حال انسانی را توصیف می‌کند که تکلیفش را با خود و آینده‌اش نمی‌داند و به همین خاطر سکونت گاهش را بدون وحدتی که در گذشته مثال‌زدنی بود هر روز به شکلی در می‌آورد.

این بی‌نظمی در همه جا بیداد می‌کند در نما، در

بزند یا از گسترش آن جلوگیری کند. وقتی که فضای مسکونی توسط کارفرما یا معمار لاکچری و فوق لوکس طراحی می‌شود در ادامه نوع دکوراسیون، نوع زیستن، لباس و غذا و ارتباطات ساکنین برنامه دهی می‌شود و همین مسائل باعث تغییرات سبک زندگی و فراموشی فرهنگ و هویت‌های ارزشمند ایرانی اسلامی می‌شود.

این استاد دانشگاه ادامه داد: پس معماری گرچه تأثیری دیر بازده در فرهنگ ایجاد می‌کند اما تأثیر آن بلندمدت‌تر از سایر رسانه‌های فرهنگی و هنرها خواهد بود و در نتیجه امروز ما شاهد ساختمان‌هایی هستیم که صرفاً به دنبال خودنمایی و حس تفاخر خواهند بود و فرهنگ و اقلیم جایگاهی در آنها ندارد.

وی همچنین درباره اینکه آیا معماری سنتی ایرانی جوابگوی نیازها و سبک زندگی مردم امروز هست، می‌گوید: هویت‌های معماری ایرانی قابل بازخوانی هستند، البته این به معنای تکرار و تقلید المان‌های تاریخی نیست. قطعاً ما مثل قدیم فضای زیادی برای بنا و ساخت اندرونی‌ها و بیرونی‌ها و دیگر عناصر معماری نداریم اما با خلق فضای صمیمی و تقویت روابط ساکنین خانه و ایجاد حریم و امنیت مانند جدا کردن فضای عمومی و خصوصی در پلان همان معماری ایرانی را بازخوانی و به روز کرده‌ایم یعنی ماهیت‌ها با شرایط زمان و پیشرفت تکنولوژی تغییر می‌کنند اما هویت‌ها و ارزش‌های فرهنگی می‌بایست حفظ شوند.

پویامنش ادامه داد: به همین خاطر بازخوانی اصول و مفاهیم معماری ایرانی ضمن نوآوری، خلاقیت و استفاده از تکنولوژی روز و گسترش سطح آگاهی و شناخت جامعه از پیامدهای ناهنجار فرهنگی سبک‌های غربی از طریق دانشگاه‌ها و رسانه و سازمان نظام مهندسی و شهرداری و اصلاح ضوابط و محدودیت‌های قانونی توسط نهادهای ذی ربط می‌تواند ما را در رسیدن به هویتی واحد کمک کنند.

ساختمان‌های سنگی که با تکبر سر برافراشته با هزاران کرشمه خود که در سرها هوس کاخ نشینی برمی‌انگیزند انسان ایرانی را از خود بی‌خود کرده، از اندرونی بیرون کشیده و به جایی آورده که اگر چه دیوار دارد اما حریم ندارد. اگر چه سقف دارد اما آسایش ندارد. این انسان باغ بهشت را در محراب بناهایی که ویران کرده جا گذاشته است و به دنبال آن بهشت گمشده به برج‌های عاج پناه برده تا بلکه با استفاده از بلندای آن دستش به آسمان برسد.

اما این دیوارهای بلند سنگی با پنجره‌هایی پهن که آسمان را از او می‌گیرند به درهای بازگشتش هزاران قفل زده‌اند و در راهش هزاران سنگ انداخته‌اند. به طوری که او می‌اندیشد آیا می‌تواند از بین این خیابان‌ها و ساختمان‌های بی سر و سامان راه برگشت به خانه تاریخی‌اش را پیدا کند؟

دانشگاه درباره علت این آشفتگی اظهار داشت: در حال حاضر معماری ما حیثیت تاریخی فرهنگی خود را کنار گذاشته و در حالی که چیزی را جایگزین آن ننموده در گردابی از گرایش‌های جهانی و سبک و سلیقه‌های شخصی و رقابت‌های بازاری گرفتار آمده است.

احمد پویامنش افزود: کم کاری نهادهای نظارتی و عدم وجود برنامه کاربردی و مدون از جمله مواردی هستند که در رواج و گسترش معماری غربی در ایران نقش عمده‌ای دارند.

وی درباره این مسئله که چگونه معماری غربی به فرهنگ و اقلیم ایران تحمیل می‌شود و آن را وادار به تغییر می‌کند می‌گوید: وقتی که غرب به دنبال ارائه یک فرهنگ واحد و پیچیدن یک نسخه واحد سبک زندگی برای کل دنیاست معماری به عنوان یک رسانه فرهنگی می‌تواند به این موضوع دامن

طراحی، اصول شهرسازی و... به طوری که بیننده را به این فکر می‌اندازد که آیا ذهن آشفته ایرانی، نظم معماری را برهم زده، یا معماری‌های بی‌نظم ذهن او را به هم ریخته است؟ پاسخ هر چه که باشد مهم این است که فضای آشفته معماری، این به هم ریختگی ذهن و روح را تداوم می‌بخشد.

نسلی که در دل این بی‌نظمی زندگی می‌کند با ذهن و روانی پریشان سروکار دارد که در افکار، عقاید و تصمیم‌گیری‌های او تأثیرگذار است. شاید به همین خاطر است که این انسان دائماً مضطرب است و مثل انسانی که عذاب وجدان امانش را بریده تاوان حرمت نگذاشتن به محیطش را پس می‌دهد.

عدم آشنایی کافی معماران از اصول و مفاهیم اصیل معماری ایرانی

یک کارشناس ارشد معماری، معمار و مدرس

■ میدان تاریخی همدان را که عبور می‌کنیم در اواسط خیابان باباطاهر این شهر بازاری معروف به سبزه‌میدان همدان با تابلوهای متعدد به مردم و گردشگران معرفی شده است.

■ وقتی نام باغ‌های تاریخی کرمان را در فضای مجازی جستجو می‌کنید به نام دو باغ بسیار زیبا می‌رسید که نقش تاثیر گذاری در تاریخ کرمان ایفاء کرده‌اند اما وضعیت کنونی هر دو این باغ‌ها بسیار عجیب است.

■ بناهای تاریخی بخش اعظم آثار تاریخی و فرهنگی هر سرزمین و ملتی هستند که حفظ و نگهداری از آنها حراست از هویت یک جامعه محسوب می‌شود.

■ صنایع دستی به عنوان، صنعتی تأثیر گذار در اشتغال‌زایی نقش مهمی در رفع چالش‌ها و همچنین توسعه اقتصادی دارد و می‌تواند در محیط‌های خانگی شهری و روستایی به کمک اقتصاد خانوار بیاید و بخش مهمی از درآمد خانواده‌ها را تأمین کند.

میراث ایران

«مسگری» پادر مسیر احیاء گذاشت / چند قدم تا جان گرفتن بازار

مسگری در همدان به عنوان هنری که رونق خود را از دست داده بود پا در مسیر احیاء گذاشته است تا شاید بار دیگر صدای چکش استادکاران مس در بازار همدان طنین‌انداز شود.

محمد قدیمی

اینکه از سال ۱۳۲۱ در این حرفه مشغول به کار است، گفت: اینجا که می‌بینی روزگاری بازار مسگر خانه همدان بود و تعداد فروشگاه‌ها و استادکاران این حرفه به قدری زیاد بود که از فعال‌ترین بخش‌های اقتصادی همدان به حساب می‌آمد.

مسگریان بابیان در قدیم وقتی از میدان مرکزی شهر همدان عبور می‌کردیم، صدا چکش‌های بازار مسگر خانه همدان آن قدر زیاد بود که از چند فرسخی شنیده می‌شد، گفت: بازار مسگر خانه همدان شکل ظاهری زیبایی داشت اما رفته‌رفته تغییر شکل داد و اکنون مسگری‌ها در یک راسته قرار دارند.

وی بابیان اینکه آن زمان که من به تازگی وارد این حرفه شده بودم شاید ۹۰ تا ۱۰۰ نفر در این حرفه مشغول به کار بودند و همدان در کشور زباز بود، گفت: مانند گذشته شاهد تولیدات ظروف مسی در همدان نیستیم.

این مسگر بابیان اینکه در گذشته بیشتر ظروف مورد استفاده مردم از مس بود که به ظروف تفلون و چدن تبدیل شده است، گفت: استقبال مردم از ظروف مسی به سمت ظروف تزئینی رفته است.

وی بابیان اینکه البته هنوز هم در خانه مردم قدیم همدان مس یافت می‌شود و حتی دیگ‌های بزرگ مسی برای استفاده همچنان مشاهده می‌شود، گفت: جوان‌ترها کمتر به استفاده از ظروف مسی تمایل

ابتدای بازار مسگرها پیرمردی حدوداً ۹۱ ساله در مغازه‌ای که شاید وسعت آن به زحمت به ۶ متر برسد بر روی صندلی چوبی و تکیه زده بر دیوار مغازه جوابگوی مشتریان است.

وی که در گرمای به نظر طاقت‌فرسای همدان همچنان کلاه نخی خود را بر سر دارد جام مسی را به مشتری خود نشان می‌دهد و بابیان اینکه این جام به تازگی از زیر کار درآمده است، عنوان می‌کند یک هفته برای ساختن این ظرف زیبا وقت صرف شده و انصاف نیست که قیمت کمی برای آن در نظر گرفته شود.

فروش ظروف مسی به گردشگران

حسن مسگریان عینکش را که رد پندهای آن بر صورتش نقش بسته اندکی جابجا می‌کند و در حالی که دست بر کلاه خود گذاشته با لیخندی مهربانانه مشتری خود را در حالی که جامی به قیمت ۷۰ هزار تومان به وی فروخته است راهی منزل می‌کند.

پس از آنکه این استادکار قدیمی حرفه مسگری پاسخ مشتری خود را داد و به اصطلاح بازاری‌ها سرش خلوت شد دقایقی در ورودی مغازه‌اش با وی به گفتگو نشستیم و از آنچه طی سال‌ها زحمت در این حرفه اندوخته از وی سؤال پرسیدیم.

وی که عکسی از دوران جوانی خود را که مشغول حرفه مسگری است به دیوار زده بود با اشاره به آن و بابیان

میدان تاریخی همدان را که عبور می‌کنیم در اواسط خیابان باباطاهر این شهر بازاری معروف به سبزه میدان همدان با تابلوهای متعدد به مردم و گردشگران معرفی شده است.

از ورودی مجتمع تجاری که وارد سبزه میدان همدان شویم چندمتری پایین‌تر از مغازه‌های فروش ادویه‌جات آغاز راسته بازارهای قدیمی همدان را شاهدیم که به تازگی سقف آن‌ها پوشیده شده تا از گزند باد و باران پاییزی و زمستانی در امان باشند و مدت‌زمان بیشتری را در این شهر به روایت تاریخی بودن بازار همدان اختصاص دهند.

قدم‌زنان که بازار را طی می‌کنیم پس از عبور از راسته بازار معروف به راسته قصاب‌ها وارد محوطه‌ای می‌شویم که ابتدای آن در انحصار فروشگاه‌های عرضه‌کننده ملزومات شیشه‌بری و آینه است و انتهای آن به بازار مسگرها ختم می‌شود.

بازار مسگرهای همدان از معروف‌ترین راسته بازارها

بازار مسگرهای همدان یکی از معروف‌ترین راسته بازارها در همدان است که این روزها صدای چکش‌های مسگران بر ظروف دست‌ساز از این فلز خوش‌رنگ قرمز بیش از سال‌های قبل به صدا می‌رسد چرا که این حرفه در همدان جایگاه خود را از دست داده بود اما به تازگی احیاء آن قوت گرفته است.

صنعت مسگری رو به احیاء است و رونق گذشته خود را بازیافته به طوری که خریداران بیشتری دارد.

باید تولید در این حرفه را به سمت ساخت وسایل تزئینی سوق داد

صالحی بابیان اینکه البته امروز وسایل مسی با روشی که در گذشته ساخته و مورد استفاده قرار می گرفت پسند خانواده ها نیست، گفت: زمینه برای خرید اجناس تزئینی مسی فراهم است و باید تولید در این حرفه را به سمت ساخت وسایل تزئینی سوق داد. وی بازار خرید و فروش ظروف مسی تزئینی را خوب دانست و گفت: استقبال مردم به ویژه گردشگران از خرید ظروف مسی تزئینی مناسب است. معاون صنایع دستی میراث فرهنگی استان همدان نیز بابیان اینکه همدان رشته های مختلفی را در صنایع دستی دارد، عنوان کرد: برخی حرفه ها کارکرد خود را از دست داده اند و دیگر جایگاهی در زندگی امروزی ندارند.

شناسایی استادکاران حرفه ها

علیرضا قاسمی بابیان اینکه در دوره کنونی حرفه هایی چون مسگری؛ حلبی سازی و پالان دوزی رفته رفته جایگاه خود را از دست داده اند، عنوان کرد: به همین دلیل سازمان میراث فرهنگی استان همدان در برنامه ای استادکاران این حرفه ها را شناسایی کرده است.

وی بابیان اینکه برنامه به این صورت است که سعی در تشویق و علاقه مند کردن جوانان به آموختن این حرفه ها داریم، گفت: پس از شناسایی علاقه مندان به یادگیری این حرفه ها ارائه آموزش های رایگان مدنظر قرار دارد.

قاسمی با تأکید بر اینکه برای احیاء و ترویج رشته مسگری همچون سایر رشته های در خطر منسوخ شدن برنامه ریزی شده است، گفت: چاپ کتاب در خصوص این حرفه ها و تبلیغ مستمر پیرامون آن ها مدنظر است کما اینکه طی سال های گذشته نیز اقداماتی صورت گرفته است.

قاسمی با بیان اینکه زمانی تمام ظروف موجود در خانه ها مسی بود و در برهه ای تمام ظروف غیر مسی شد واحدی مس استفاده نمی کرد، گفت: حال که دوباره مس در حال یافتن جایگاه خود در منازل مردم است به فراخور آن فروشگاه های عرضه کننده مس نیز باید جوابگوی نیاز مشتریان باشند.

وی با بیان اینکه بحث اقتصادی و اجتماعی و جایگاه مس در زندگی مردم در تمام برنامه ریزی ها برای احیاء این حرفه مدنظر است گفت: شماری از استادکاران این حرفه در قید حیات هستند و باید از ظرفیت موجود بهره برد.

برگزاری دوره هایی برای احیاء مسگری

وی بابیان اینکه طی سال های گذشته دوره هایی برای احیاء مسگری در همدان انجام شده و برای سال های آینده نیز برنامه هایی تعریف خواهد شد، گفت: مسگری دوره حاضر با مسگری قدیم متفاوت است چراکه در دوره حاضر کمتر مس به صورت سنتی تولید می شود و بیشتر به شکل صنعتی ساخته می شود که سعی می کنیم به احیاء بخش سنتی کمک کنیم.

با این تفاسیر آنچه باید متذکر شد اینکه همدان هنوز هم از حضور استادکاران حرفه مسگری بهره مند است و تا دیر نشده باید از ظرفیت موجود به نحو مناسب بهره برد و با معرفی این حرفه به جوانان و ترغیب آنان به یادگیری این صنعت از آمار بیکاری کاست.

و قیافه وسیله مورد استفاده در آشپزخانه بیشتر از خاصیت آن اهمیت می دهند، گفت: خاصیت ظروف مسی به مراتب از خاصیت ظروف تفلون و چدن بیشتر است. وی با تأکید بر اینکه شاید دوره ای از ارزش و رونق مس کم شد اما در حال احیاء است، گفت: ظروف مسی جای خود را در خانه های مردم باز خواهد کرد چراکه هم زیبایی دارد و هم خاصیت آن قابل چشم پوشی نیست.

بازار مسگرهای همدان روزگاری برای خود آوازه ای داشت

اما در همین خصوص کارشناس میراث فرهنگی استان همدان بابیان اینکه بازار مسگرهای همدان روزگاری برای خود آوازه ای داشت اما رفته رفته از منزلت آن کم شد، گفت: خوشبختانه طی سال های اخیر توجه مردم به ظروف مسی بیشتر شده و مسگری در همدان در حال احیاء است.

محمد صالحی بابیان اینکه از سوغاتی های بسیار جذاب و زیبای همدان باید به ظروف مسی متعدد مثل دیگ، سینی و بشقاب اشاره کرد، گفت: این ظروف مسی در بازار مسگرهای همدان عرضه می شود.

وی بابیان اینکه تا چند سال پیش مسگرها از نبود بازار برای حرفه خود گلایه مند بودند اما رفته رفته و طی سال های اخیر رونق به این بازار بازگشته است، گفت:

دارند و بیشتر از ظروفی که جنبه تزئینی دارند استقبال می کنند.

وی بابیان اینکه طی سال های اخیر بیشتر ظروف مسی مغازه من به گردشگران فروخته شده است؛ گفت: انواع دیگ، کاسه، بشقاب و جام، ملاقه و ظروف آشپزخانه تولیدات مسی هستند.

قرار دادن ظروف مسی در جهیزیه نوعروسان باب شده است

یکی دیگر از مسگران راسته مسگر خانه همدان نیز با تأیید صحبت های هم صنفی خود عنوان کرد: به نظر می رسد قرار دادن ظروف مسی در جهیزیه نوعروسان باب شده است.

محمود مؤمنی بابیان اینکه حرفه مسگری سخت است و عشق به این شغل استادکاران را تاکنون پای مسگری نگاه داشته است، گفت: مسگر کار خود را با ورقه هایی که دارای ضخامت بسیار هستند آغاز می کند اما محصول نهایی نازک تر از مس مصرفی است چراکه چکش خورده است.

وی دیگ، دیگچه، سر دیگ، آبکش های بزرگ برنج، تنگ و سینی را از صنایع مسی همدان برشمرد و عنوان کرد: برخی قدیمی ها هنوز هم از ظرف مسی استفاده می کنند.

مؤمنی بابیان اینکه به نظر می رسد جوان ها به ظاهر

تبدیل عمارت تاریخی به انبار کاه/باغ کلاتر خانه سبزی فروشان شد

این روزها وقتی به باغ کلاتر در کرمان می رسید پارچه نوشته های سبزی فروشانی را می بینید که تبلیغ فروش انواع سبزیجات را می کنند و باغ را به مزرعه گندم و اسفناج تبدیل کرده اند.

آسما محمودی

وقتی نام باغ های تاریخی کرمان را در فضای مجازی جستجو می کنید به نام دو باغ بسیار زیبا می رسید که نقش تاثیر گذاری در تاریخ کرمان ایفاء کرده اند اما وضعیت کنونی هر دو این باغ ها بسیار عجیب است، نخست باغ بیرم آباد که سال هاست در بش به روی مردم بسته شده و علیرغم اینکه کار بازسازی این بنا شروع شده است و گفته می شود پیشرفت قابل قبولی هم داشته است اما کمتر کرمانی را می توانید ببینید که برای یک بار هم که شده درب این باغ را باز دیده باشد چه برسد به اینکه بتواند در درون باغ قدم بزنند.

اما عجیب تر از باغ بیرم آباد باغی دیگر در همان نزدیکی به نام باغ سالاری کلاتر است، این باغ در دوران قاجار احداث شده و در تاریخ ۲۲ مرداد ماه ۱۳۸۴ به شماره ۱۳۰۷۱ ثبت ملی شده است، باغ کلاتر در محله سرآسیاب کرمان که یکی از پر آب ترین محله های کرمان است و همچنان بافت تاریخی خود را حفظ کرده و مملو از باغ است قرار گرفته است. همچنین باغ هایی با نام عشق و سردار هم در این محله وجود دارد که البته بسیار بی نام و نشان تر از باغ کلاتر هستند.

عمارتی زیبا که به مزرعه تبدیل شده است

کمتر کرمانی می داند چنین عمارت بزرگ و زیبایی درست مجاور خیابان سرآسیاب وجود دارد، دلیل آن هم این است که این باغ حالا دیگر به خرابه ای در حال تخریب شبیه است تا یک بنای تاریخی.

روز جمعه هفته گذشته برای تفریح در روستاهای ده بالا در بالا دست محله سرآسیاب به این منطقه خوش آب و هوا رفتم، رادیو روشن بود و گزارشگر یکی از برنامه ها در حال مصاحبه با مسئولان میراث فرهنگی در خصوص وضعیت این باغ بود به همین دلیل تصمیم گرفتم سری به این مکان تاریخی استان کرمان بزنم. اما چیزهایی که در اولین مشاهده ام از این باغ دیدم غیر قابل باور بود.

در حالیکه مسئولی که با گزارشگر رادیو مصاحبه می کرد می گفت این باغ به بخش خصوصی واگذار شده است و کرایه و عواید آن برای مرمت باغ به کار می رود اما زمانی که به باغ کلاتر رسیدم حصار خشت و گلی دیدم که با یک درب فلزی زنگ زده باغ بزرگی را محصور کرده بود و از دور ساختمان های مرکزی باغ که بیشتر به خرابه شباهت داشت نمایان شده بود. دیوار در برخی از جاها دچار ریزش شده و با آجر و موزاییک و هر چه در دسترس بود روی پا نگه داشته شده بود، روی دیوار هم یک ردیف بلوک سیمانی گذشته شده و منظره نا متقارنی را ایجاد کرده بود. اما وقتی پا را به درون این باغ گذاشتم آه از نهادم برخاست. بخش خصوصی که مسئول مربوطه از آن سخن گفته بود چند سبزی فروشی هستند که در اطراف عرصه بنا اقدام به کشت انواع سبزی جات

از حضورم در این عمارت جلوگیری کند. اما این مکان بیشتر از اینکه باغ باشد حالا به مزرعه بزرگ تبدیل شده بود که با هر بار آبیاری، عمارتش گام دیگری به سوی تخریب برمی داشت. با حسرت یاد توضیحات مسئولی افتادم که چند ساعت قبل در گفتگوی رادیویی می گفت باغ را به بخش خصوصی واگذار کرده اند که از تخریبش جلوگیری شود. تبدیل شدن عمارت تاریخی به مزرعه سبزی و گندم یکی از عجیب ترین سرنوشت هایی است که یک عمارت تاریخی می تواند گرفتارش شود. به همین دلیل از سبزی فروش سوال کردم بخش خصوصی که قرار است در اینجا فعالیت کند کجاست که با این جواب رو برو شدم؛ بخش خصوصی خودم هستم.

از باغ بیرون آمدم اگر در کناره دیواره شرقی دیوار قدم بزنید هیچ اثری از طراوت باغ تاریخی نیست بلکه پشته ها تلنبار شده زباله را می بینید که زباله گردها برای پیدا کردن پلاستیک در بین آن ها در حال جستجو هستند.

این باغ نه در مناطق دور افتاده استان کرمان است و نه آنچنان تخریب شده است که مرمتش مقرون به صرفه نباشد بلکه تنها عامل فرسایش عجیب و این عمارت بی توجهی مسئولان کرمان طی دهه های گذشته تا کنون در خصوص نگهداری و بازسازی بوده است.

یک سال قبل بود که معاون عمرانی وقت استانداری کرمان از آغاز مرمت و بازسازی باغ سالار کلاتر خبر داده بود اما بعد از اینکه این مسئول استعفا داد مرمت این بنا هم از دستور کار خارج شد.

ابوالقاسم سیف الهی یک سال قبل گفته بود که از باغ و ساختمان قدیمی کلاتری سرآسیاب فرسنگی بازدید کردیم و برای بازسازی و مرمت این ساختمان و باغ قدیمی کلاتری با متولی آن صحبت کردیم. به گفته وی، برای مرمت و بازسازی این باغ متولی آن اعلام آمادگی کرده است و ظرف یک هفته آینده طرح مرمت، بازسازی و نورپردازی آن شروع خواهد شد.

وی گفته بود که بازسازی این مجموعه با همکاری معاونت عمرانی استانداری، شهرداری، اداره کل اوقاف، میراث فرهنگی انجام می شود.

کرده اند، در درون باغ چند خانه شبیه سازه های که ۲۴ ساعته در مناطق حاشیه ای شهر کرمان ساخته می شوند هم وجود داشت. اینجا از کاهو گرفته تا اسفناج و گوجه و انواع سبزی را می شد دید، در سمت راست باغ هم در یک پهنه وسیع گندم کاشته شده بود. در بخش پشتی عمارت نیز وضعیت بهتری حاکم نبود نکته جالب توجه این است که این باغ در شهر کرمان قرار گرفته است، درون باغ هم تعداد گوسفند و مرغ نگهداری می شدند.

برای رسیدن به عمارت مرکزی باید از مسیری سربالایی به ارتفاع دو متر بالا می رفتم اما هر چه که به داخل بنا نزدیک تر می شدم ابعاد بی توجهی در نگهداری این بنا و همچنین ارزش مندی بنا به خصوص در زمینه معماری بیشتر هویدا می شد.

دور همی معتادان در طول شب

متأسفانه در گوشه گوشه بنا می شد آثار آتش روشن کردن معتادان و سرنگ هایی را که مصرف کرده اند دید، دیوارهایی که سیاه شده و یا گاه تخریب شده بودند که جایی برای نشستن و دور همی های معتادان در طول شب را مهیا کند.

اتاق ها انبار کاه شده اند

اما عجیب ترین قسمت داستان تلخی که به این میراث تاریخی کرمان گذشته بود این است که اتاق های عمارت برای انبار کردن کاه استفاده می شد. در این اتاق ها بسته های بزرگ کاه روی هم انبار شده بود و پنجره ها و درب ها هم با بلوک سیمانی پوشیده شده بود.

می شد عناصر مختلف معماری اصیل استان کرمان را در این بنا دید، گچ بری های زیبای اتاق ها از پشت بسته های بزرگ کاه قابل مشاهده بود و خدا می داند که اگر آتشی به این خرمن در تابستان داغ کرمان بیفتد چه بلایی سر باقیمانده این باغ خواهد آمد.

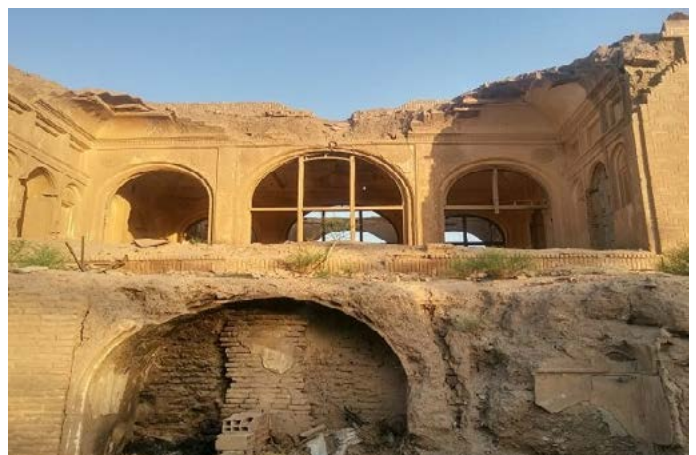
ایوان، هشتی، یادگیر، حوض، تابستان نشین و زمستان نشین و ... که منقش بر گچ بری و عناصر تزئینی هستند حالا دیگر به خاطره ای دور تبدیل شده اند. سبزی فروش وقتی فهمید خبرنگار سعی می کرد به پهنه تعطیل شدن مغازه اش درب باغ را هم ببندد و

کمبود اعتبارات شاید مسئولان کرمان را اینگونه توجیه کند که امکان بازسازی این باغ وجود ندارد اما این استدلال به کلی اشتباه است زیرا دقیقاً در همین شرایط اقتصادی حدود دو سال قبل باغ فتح آباد در حومه شهر کرمان مرمت و به یکی از زیباترین باغ های تاریخی ایران تبدیل شد و حالا مرکز حضور گردشگران استان کرمان شده است.

را نیز دگرگون کند. فرصتی بی مانند که می تواند محرومیت را از سرآسیاب دور کند و نام این محله دور افتاده شهر کرمان را بر سر زبان ها بیندازد و راه سرمایه گذاران را نیز هموار نماید. اما این باغ بعد از استغای او یا تغییر مدیران استانداری کرمان، میراث فرهنگی و شهرداری کرمان گویی فراموش شده است.

معاون عمرانی استاندار کرمان اینگونه بیان کرده بود که این پروژه باعث توسعه شهری منطقه سرآسیاب فرسنگی خواهد شد.

این حرف معاون وقت استانداری کرمان دقیقاً صحیح است، محله سرآسیاب کرمان یکی از کم برخوردار ترین محله های شهر کرمان است که در صورت مرمت باغ کلاتر می توان به مکانی برای تفریح گردشگران تبدیل شود و اقتصاد مردم محلی منطقه

چراغ گردشگری با آثار جهانی روشن است / میراث ۱۷۰۰ ساله فارسی را بشناسیم

ملی ایران به ثبت رسید.

بیشاپور یکی از اولین شهرهای باستانی

شهر تاریخی بیشاپور با حدود ۲۰۰ هکتار وسعت و در فاصله ۲۳ کیلومتری شمال غربی شهر فعلی کازرون قرار دارد.

این شهر در زمان شاپور اول (۲۲۲-۲۴۱ میلادی) دومین و یکی از مقتدرترین پادشاهان ساسانی و توسط

آخرین بررسی های باستان شناسی در مجموعه کاخ سروستان نشان داد، این مجموعه ساسانی دوره اوج شکوه خود حدود ۳۰ هکتار وسعت داشته به طوری که مجموعه کاخ سروستان قدیمی ترین گنبد آجری کشور را در خود جای داده است. در این کاخ پوششی به نام «در» وجود ندارد و بنا از سنگ با گنبد های آجری ساخته شده است. این بنا در تاریخ ۲۴ شهریور ۱۳۱۰ به شماره ۲۳ در فهرست آثار

محور ساسانی فارس بعد از سال ها تلاش، در یونسکو به ثبت رسید تا چراغ گردشگری با آثار جهانی روشن بماند و این استان همچنان مقصد گردشگران خارجی باشد و شکوه میراث ۱۷۰۰ ساله را به نظاره بنشینند.

هزیر فتحی

در ایران ۲۲ اثر تاریخی ثبت جهانی شده که با ثبت محور ساسانی این تعداد به ۲۳ اثر رسید. استان فارس با دارا بودن پنج اثر ثبت جهانی در کشور بیشترین آثار ثبت جهانی را به خود اختصاص داده است. محور ساسانی که اخیراً ثبت جهانی شد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این آثار در پنج شهرستان فارس واقع شده است.

در پرونده ثبت جهانی محور ساسانی فارس، آثاری چون قلعه دختر، کاخ اردشیر، شهر گور و نقوش برجسته ساسانی در شهرستان فیروزآباد، کاخ ساسانی سروستان و همچنین شهر بیشاپور، تنگ چوگان و غار شاپور در شهرستان کازرون وجود دارد.

کاخ ساسانی سروستان

کاخ ساسانی سروستان از سنگ و گچ ساخته شده و گنبد ها، ایوان ها، اتاق ها و دهلیز های متعددی دارد. در خصوص تاریخ ساخت کاخ سروستان نظرات متفاوتی وجود دارد ولی احتمالاً این بنا از آثار بهرام پنجم ساسانی بوده که به وسیله «مهرنرسی» وزیر معروف او که صدارت یزدگرد اول و یزدگرد دوم را نیز عهده دار بوده ساخته شده است.

این بنا که از باشکوه ترین کاخ های ساسانی محسوب می شود، جنبه تقدس هم داشته و شامل یک ایوان ورودی و گنبدی در مرکز و حیاط است. در این کاخ نسبت به بنا های دیگر این دوره از فن معماری و پلان پیچیده و کامل تری استفاده شده است.

قلعه دختر فیروزآباد در سال ۱۳۱۵ به شماره ۲۶۹ در فهرست ملی به ثبت رسیده بود.

غار شاپور

غار شاپور در فاصله ۲۰ کیلومتری شرق کازرون و در استان فارس واقع شده است. این غار در فاصله‌ای نزدیک از شهر تاریخی بیشاپور و نقوش برجسته تنگ چوگان قرار گرفته است.

در دهانه این غار مجسمه شاپور قرار گرفته و به همین دلیل این غار به نام شاپور معروف شده است. مجسمه شاپور با وجود گذشت ۱۷۰۰ سال کماکان پابرجا است و تنها مجسمه باقیمانده از دوران باستان است که حدود ۷ متر ارتفاع دارد و حاصل تراشیده شدن ستون سنگی موجود در غار است.

نقش برجسته‌های تنگ چوگان

تنگه معروف به چوگان در دره شمالی شهر تاریخی

بیشاپور واقع در شهرستان کازرون قرار دارد. به نظر می‌رسد این تنگه به مناسبت بازی چوگان که از متداول‌ترین بازی‌های شاهنشاهان ساسانی بوده، به این نام نامیده شده است.

رودخانه شاپور از میان این تنگه می‌گذرد. در سمت راست این رودخانه و بر سینه کوه، چهار نقش برجسته و در سمت چپ دو نقش برجسته از دوران ساسانی برجای مانده است. نقش‌ها بیانگر پیروزی امپراتوران ساسانی است. دو نقش سمت راست تنگه و نقش اول سمت چپ، بیانگر پیروزی شاپور اول ساسانی بر امپراتوران روم است. سه نقش دیگر به ترتیب پیروزی بهرام دوم بر یاعیان عرب، تاج‌گذاری بهرام اول و پیروزی شاپور دوم بر مخالفانش را نشان می‌دهد.

روند ثبت جهانی محور ساسانی

بحث ثبت جهانی بیشاپور به ۱۵ سال قبل برمی‌گردد اما پس از مطرح شدن ثبت جهانی محور ساسانی قرار شد که برای ثبت جهانی تمام آثار محور ساسانی تحت عنوان یک پرونده اقدام شود. در این میان اقدامات زیادی برای رفع مشکلات و مسائلی که بر سر راه این پرونده و ارسال آن برای یونسکو بود انجام شد.

طراحی و نصب بیش از ۵۰ تابلوی راهنما و تعریف مسیرهای گردشگری، فنس کشی کاخ هزار و ۷۰۰ ساله سروستان و شهر ساسانی گور و همکاری ایتالیایی‌ها تنها بخشی از فعالیت‌های انجام شده برای ثبت جهانی پرونده منظر باستان‌شناسی ساسانی فارس بود.

کاخ اردشیر فیروزآباد

این بنای باستانی توسط اردشیر بابکان بنیان‌گذار سلسله پادشاهی ساسانی احداث شده و از نخستین آثار معماری ساسانیان به شمار می‌رود که در کنار روستایی به نام آتشکده قرار گرفته است.

کاخ اردشیر را مهم‌ترین و عظیم‌ترین اثر تاریخی فیروزآباد می‌دانند که در ۲ کیلومتری شهر فیروزآباد فارس قرار دارد و با مصالح لاشه‌سنگ و ملات گچ ساخته شده، تزئینات به‌کاررفته در آن نیز شامل گچ‌بری‌های زیبا و رنگی داخلی است.

اردشیر بابکان این کاخ را نزدیک مدخل تنگاب در کنار چشمه‌ای بزرگ احداث کرد که نخستین بنای تاق دار ساسانی محسوب می‌شود.

این بنا با طول ۱۱۶ متر و عرض ۵۵ متر یکی از کاخ‌های بیلاقی اردشیر به شمار می‌رود که از سنگ‌پاره و ملات گچ ساخته شده و نمای آن از شمال به چشمه جوشان ورودی موسوم به برم پیر (قمپ

یک معمار سوری به نام «پسای» طراحی و ساخته شد و بنا بر همین کتیبه، شاپور در سال ۲۴ سلطنتش از شهر بیشاپور بازدید کرده است.

صرف‌نظر از اینکه خاستگاه دولت ساسانی سرزمین فارس بوده، آب فراوان، هوای مساعد، زمین‌های حاصلخیز، چشمه‌ها و موانع طبیعی و قرار گرفتن در مسیر جاده شاهی، باعث شد شاپور پس از پیروزی بر والین (امپراطور روم) این محل را برای بنای شهری که نام خود را بر آن نهاد انتخاب کند.

این شهر در کنار شهرهایی همچون استخر، داراب گرد، ارجان و اردشیر خوره از مهم‌ترین شهرهای استان فارس در عهد ساسانی بوده و تا زمان سلطنت بهرام دوم رونق خود را حفظ کرد اما پس از آن به علت توجه پادشاهان ساسانی به غرب قلمرو خود (تیسفون) رونق آن کمتر شد.

بیشاپور یکی از اولین شهرهای باستانی است که تاریخ مکتوب شهرسازی دارد این شهر تاریخی در ۲۴ شهریور ۱۳۱۰ با شماره ۲۴ ثبت ملی شده است.

نخستین شهر دایره‌ای ایران

شهر گور در شهرستان فیروزآباد نخستین شهر دایره‌ای ایران محسوب می‌شود و یکی از اولین شهرهای دایره‌ای در جهان نیز به شمار می‌رود که در زمان اردشیر بابکان مقر امپراطوری او نیز محسوب می‌شده است.

شهر گور یا شهر فیروزآباد در ۱۰۰ کیلومتری جنوب شیراز یکی از پرجاذبه‌ترین شهرهای گردشگری ایران است. فیروزآباد تا قبل از حمله اسکندر به ایران، شهر گور نامیده می‌شد. اسکندر مقدونی این شهر را کاملاً ویران و قرن‌ها بعد از اسکندر، اردشیر مؤسس سلسله ساسانی این شهر را احیا و آباد کرد، اما در حمله تازیان به ایران این شهر دوباره ویران شد.

فیروزآباد که در قدیم آن را گور می‌نامیدند به روزگار کیانیان شهر بزرگی بوده و حصار عظیم داشته است. شهر ساسانی گور نخستین شهر دایره‌ای شکل ایران محسوب می‌شود که به دستور اردشیر بابکان ساخته شده است. کاوش‌های باستان‌شناسی در این شهر ساسانی برای نخستین بار در سال جاری توسط دیتیش هوف، باستان‌شناسی آلمانی آغاز شده است.

این شهر چهار دروازه اصلی داشته است. این دروازه‌ها عبارتند از «باب مهر» که از طرف شرق، «باب بهرام» که از طرف غرب، «باب هرمز» که دروازه شمالی محسوب می‌شده و در آخر نیز «باب اردشیر» که از طرف جنوب باز می‌شده است. این شهر با شماره ۹ ثبت ۱۷ در ۲۴ شهریور ۱۳۱۰ ثبت ملی شده است.

و خنپ) که آب زلالی از آن می‌جوشد و از جنوب به دیوار بلندی مشرف است که آتشکده اصلی در آن جهت و بیرون از کاخ ساخته شده است.

گچ‌بری و تزئینات تالارها بسیار زیبا و باشکوه شبیه «کاخ تچر»، تخت جمشید است. زیربنای کاخ با چشمه جوشان هشت هزار و ۵۰۰ مترمربع است.

قلعه دختر فیروزآباد

قلعه دختر در شش کیلومتری جاده فیروزآباد به شیراز در دامنه کوهی مشرف به جاده قرار دارد که پس از طی مسافتی حدود ۳۰۰ متر از ارتفاع کوه می‌توان به آن دسترسی یافت. قلعه مذکور از بناهای ماندگار دشت تاریخی فیروزآباد بوده که از دوران ساسانیان به یادگار مانده است. بزرگی بنای این قلعه مهیوت‌کننده است و دیوارهای بلند آن با همه شکستگی و ریخته شدن هنوز هم شکوهی خیره‌کننده دارند.

قلعه دختر فارس از لاشه‌سنگ و گچ دست‌کوب نباشده و بیش از ۲ هزار مترمربع زیربنا دارد. این قلعه تاریخی از سه ساختمان پلکانی تشکیل شده و ساختمان انتهایی آن دارای گنبدی بزرگ بوده که بر روی ساختمان چهار گوش نباشده است.

این بنا دارای گچ‌بری‌هایی به سبک هنر هخامنشیان در تخت جمشید است و دارای اتاق‌های تودرتو، اتاق نگهبانی، راهرو، مخزن آب، حیاط مرکزی و پلکان مارپیچی است که در دل کوه حفاری شده و حتی می‌توان حصارهای دفاعی این قلعه را نیز دید.

در این میان با همکاری یک گروه از باستان شناسان و کارشناسان ایتالیایی نقوش برجسته این محور تاریخی اسکن و برنامه حفاظتی و مرمت آن نیز تعریف شد. تعریف مسیرهای گردشگری در سایت‌های تاریخی فیروزآباد و پیاده راهسازی روستای آتشکده و فنس کشی بخش‌های مرکزی شهر گور و جابه‌جایی گورستان در حریم کاخ اردشیر نیز از دیگر اقدامات انجام‌شده بود. ثبت جهانی این محور نه تنها یک برند گردشگری برای استان فارس به شمار می‌رود بلکه تعداد آثار ثبت‌شده جهانی کشور را به ۲۳ اثر رساند.

بر اساس اظهارنظر کارشناسان بنیان معماری دوره اسلامی ریشه در دوره ساسانی دارد به گونه‌ای که نخستین گنبد جهان در فیروزآباد ساخته شده است. شاخص‌ترین آثار باستانی حکومت ساسانی شامل شهرهای مهمی نظیر بیشاپور، فیروزآباد، سروستان و داراب و وجود ۳۰ نقش برجسته و همچنین مهم‌ترین محورهای ارتباطی امروز منطقه فارس، در دوره ساسانی شکل گرفته است.

در نهایت با رفع موانع و مشکلاتی که بر سر راه این آثار برای ثبت جهانی بود؛ پرونده ثبت جهانی محور ساسانی فارس با سند ۱۰۰۰ صفحه‌ای پس از سه سال تلاش به یونسکو رفت. اخیراً در اجلاس جهانی یونسکو محور باستان‌شناسی به ثبت جهانی رسید و میراث ۱۷۰۰ ساله فارس جهانی شد.

ثبت جهانی محور ساسانی یک تحول جدی

در این راستا مسعود منیعتی رئیس انجمن دوستداران میراث فرهنگی فارس گفت: تخت جمشید، پاسارگاد و باغ ارم پیش از این ثبت جهانی شده‌اند اما در بخش حفاظتی کار جدی نشده است که باید توجه داشت ثبت جهانی محور ساسانی یک تحول جدی محسوب می‌شود که هفت اثر تاریخی به مجموعه آثار ثبت‌شده جهانی اضافه شده که باید تمهیدات ویژه‌ای برای این آثار دیده شود.

وی گفت: اما از نظر گردشگری اتفاق خوبی رخ داده چراکه بخش زیادی از گردشگران واردشده به ایران روی محورهای ثبت جهانی حرکت می‌کنند مثل شیراز، اصفهان و یزد که از منظر جذب توریست تأثیرگذاری زیادی دارد.

این فعال میراث فرهنگی فارس گفت: چنانچه زیرساخت‌ها آماده باشد مانند راه دسترسی مناسب، حمل‌ونقل مناسب، پذیرایی و اقامت مناسب می‌توان به تبعات مثبت ثبت جهانی این اثرهای تاریخی خوش‌بین بود اما اگر این زیرساخت‌ها جدی گرفته نشود خیلی در حوزه گردشگری تأثیرگذار نخواهد بود.

فارس خاستگاه تمدن ساسانی

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان فارس گفت: در استان فارس بخشی از آثار تاریخی به دوران هخامنشیان و برخی نیز به دوران ساسانیان برمی‌گردد. مصیب امیری افزود: در گذشته دو مجموعه تاریخی پاسارگاد و تخت جمشید ثبت جهانی شده و نیاز بود که ثبت جهانی آثار ساسانی نیز پیگیری شود. وی ادامه داد: پنج شهر مهم دوران ساسانیان از جمله شهر گور، شهر استخر، دارابگرد، بیشاپور و سرمشهد در

استان فارس واقع شده است، علاوه بر این از ۳۵ نقش برجسته دوره ساسانی که در کشور است ۳۰ نقش برجسته مهم در استان فارس قرار دارد. مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس با اشاره به وجود این آثار مهم ساسانی بیان کرد: استان فارس خاستگاه تمدن ساسانی به شمار می‌رود به همین منظور ثبت جهانی این محور ساسانی به جد در دستور کار قرار گرفت.

امیری افزود: با ثبت جهانی این آثار می‌توان اعلام کرد که آثار دوره ساسانی سه شهرستان فارس از جمله فیروزآباد، کازرون و سروستان ثبت جهانی شده که در دل این پرونده جهانی هفت اثر تاریخی فارس شامل کاخ سروستان، کاخ اردشیر، قلعه دختر، شهر بیشاپور، شهر گور، غار شاپور و تنگ چوگان جای گرفته است.

وی با اشاره به اینکه با ثبت جهانی محور ساسانی، استان فارس بیشترین آثار ثبت جهانی را به خود اختصاص داد، گفت: با این اقدام تحول عظیمی در حوزه گردشگری استان ایجاد می‌شود.

مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس با بیان اینکه ثبت جهانی این محور در ایجاد زیرساخت‌های گردشگری تأثیر بسزایی دارد، تأکید کرد: با این اقدام در حوزه مرمت و حفاظت از این مجموعه گام مهمی برداشته می‌شود و ظرفیت برای جذب گردشگر نیز فراهم خواهد شد.

سه امیدواری که ثبت جهانی محور ساسانی ایجاد کرد

یک فعال حوزه میراث فرهنگی نیز گفت: با قطعی شدن ثبت جهانی چند مجموعه ساسانی در استان فارس، سه امیدواری اساسی به وجود آمده است. محسن عباسپور گفت: این مجموعه‌ها، به‌ویژه کاخ ساسانی سروستان، از این فرصت برخوردار شده‌اند که در سطوح جهانی بیشتر معرفی شوند و به‌طور حتم این مسئله می‌تواند کمک شایان توجهی به حوزه گردشگری و جذب توریست برای آثار مشخص شده در پرونده منظر ساسانی فارس باشد.

وی افزود: باید بخش‌های اجتماعی و اقتصادی فعال در این حوزه و همچنین مدیریت این مجموعه‌های تاریخی بتوانند از چنین امتیاز جهانی به‌خوبی استفاده کنند.

این فعال حوزه میراث فرهنگی با اشاره به اینکه با ثبت جهانی این محور کنترل و حذف آسیب‌های متعدد موجود در این مجموعه‌های باستانی نیز انجام می‌شود، ادامه داد: تمام این مجموعه‌های باستانی که در قالب پرونده منظر ساسانی فارس به ثبت آثار جهانی رسیده‌اند، در حوزه‌های مختلفی دچار آسیب و چالش هستند به‌عنوان مثال شهر

تاریخی بیشاپور کازرون و همچنین کاخ اردشیر فیروزآباد، به‌ویژه طی سالیان گذشته دارای چالش‌هایی در خصوص تملک محوطه با برخی از مالکین محلی بوده‌اند و با همچنان بحث دفن اموات در برخی از این مجموعه‌ها تداوم دارد اما حالا و با ثبت جهانی این مجموعه‌ها که درواقع به‌نوعی ثبت جهانی برنامه مدیریت ایران بر این مجموعه‌های باستانی نیز هست، این امیدواری مضاعف به وجود آمده که به‌مرور و با اعمال استانداردهای حفاظتی جهانی، شاهد کاهش و درنهایت حذف آسیب‌های شناسایی‌شده باشیم.

عباسپور ادامه داد: سومین و به تعبیری اساسی‌ترین امیدواری که با ثبت جهانی این مجموعه‌ها به وجود آمده، به حوزه‌های تعاملی مردم و به‌ویژه اهالی ساکن در اطراف این مجموعه‌های باستانی با فضای آثار برمی‌گردد. مردم ساکن در حاشیه این آثار و همچنین اهالی شهرستان‌هایی که این آثار در آن‌ها واقع هستند و همچنین مردم استان فارس، گروه‌های اجتماعی هستند که لازم است از فرصت به وجود آمده در ثبت جهانی این مجموعه‌ها بهره‌برده تا پیوند عمیق‌تر و درعین حال پویاتری را بین این مردم و داده‌های تاریخی و ظرفیت‌های موجود در این مجموعه‌ها به وجود آورد.

وی گفت: مدیریت این مجموعه‌های جهانی بدون حضور و مشارکت عینی مردم و به‌ویژه نهادهای تخصصی و علمی مردمی، چندان موفق نخواهد بود بنابراین امیدوارم با جهانی‌شدن این آثار، بدنه سازمان میراث فرهنگی و سایر دستگاه‌های مسئول، تلاش کنند پیوندهای اجتماعی مردم با این آثار بیشتر شود.

این فعال حوزه میراث فرهنگی بیان کرد: استان فارس به‌ویژه در شهرستان‌های کازرون، فیروزآباد و سروستان دارای محوطه‌ها و آثار ساسانی شاخص و متعدد دیگری نیز هست و امیدوارم در گام‌های آتی این آثار نیز بتوانند به‌صورت متمم به پرونده منظر ساسانی فارس الحاق شده و با استانداردهای بین‌المللی و حمایت گسترده ملی مدیریت شوند.

عباسپور افزود: نکته بسیار حائز اهمیت دیگر اینکه نباید فراموش کنیم بیشاپور، کاخ اردشیر و کاخ سروستان نه تنها میراث ساسانیان، بلکه میراث گران‌بهای چهره‌های علمی و باستان‌شناسان دلسوز و متعهدی همچون علی‌اکبر سرفراز، زنده‌یاد مهریار، چگینی و جمعی دیگر از متخصصین و مدیران و همچنین برخی از نیروهای یگان حفاظت و به‌ویژه جمعی از مردم دلسوز ساکن اطراف این مجموعه‌هاست که طی دهه‌های گذشته با از خودگذشتگی و تحمل سختی‌های فراوان، هر یک به سهم خود این گنجینه‌ها را از زیر خاک بیرون آورده، مرمت و حفاظت کرده‌اند اگر تلاش‌های دلسوزانه برخی از این افراد نبود، امروز صحبت کردن از جهانی‌شدن این مجموعه‌ها، غیرممکن بود.

فضای بسیار مناسبی برای بهره‌برداری اقتصادی از ظرفیت‌های گردشگری حاصل از ثبت جهانی این آثار ایجاد شده است. گردشگران خارجی که در مسیر سفر خود چنین آثاری را در اولویت بازدید قرار می‌دهند ظرفیت‌های بزرگی برای ایجاد ارزش افزوده هستند که باید با تدبیر مورد بهره‌برداری صحیح قرار گیرند.

ولی بعد، از دوره صفویه است که رونق چشمگیری در این زمینه یافته است. در دوره صفویه استادانی مثل عبدالغفار سکاکی بوده اند که در این راه زحمت فراوان کشیده اند، این استاد که پیشوای دینی بوده چاقوسازی نیز می کرده است. از استادانی که از یک قرن پیش بوده اند اطلاع چندان دقیقی در دست نیست، قدر مسلم این استادان چاقوهایی از شاخ گاو، بز و بزکوهی با تیغه فولادی ولی نه چندان ظریف میساخته اند.

صنعت چاقوسازی در زنجان بطور قطع ماحصل عواملی چون موقعیت جغرافیایی و نقش زنجان در جنگهای مختلف تاریخی (قبل از اسلام و بعد از اسلام)، موقعیت سوق الجیشی استان نسبت به استانهای همجوار، قرار گرفتن بر سر تمدنهای شرقی، غربی و نزدیکی به فلات مرکزی، فراهم بودن مواد اولیه و معادن غنی آهن و مس است. چاقو سازی در زنجان که با مهارت خاصی به دست استادان این صنعت ساخته می شود با ویژگی هایی همچون ظرافت، تناسب، تنوع، قدرت برش و تیغه از شهرت فراوانی بر خوردار است.

از انواع چاقوها می توان چاقوی قلم تراش، چاقوی کشاورزی و قلمه زنی کاردهای آشپزخانه و چاقوی شکاری و صحرایی، قلمه، دشنه و قداره را نام برد.

فعالیت بیش از ۱۱ هزار نفر زنجانی در حوزه صنایع دستی استان زنجان

فعالیت بیش از ۱۱ هزار نفر زنجانی در حوزه صنایع دستی استان زنجان فرصتی ارزشمند در زمینه اشتغال زایی و رفع مشکل کمبود اشتغال است به گونه ای که طی سالهای اخیر و با سیاست های کارشناسی و برنامه ریزی شده توانسته است نقش تأثیر گذاری در این زمینه داشته باشد.

صنعت دستی مس در زنجان به بیش از هزار سال قبل و دوره ساسانیان در زنجان باز می گردد و احتمالاً مهم ترین مقطع رشد صنایع مس زنجان در دوره سلجوقیان بود که صنعتگران زنجانی برای این اقوام تازه استقرار یافته ترک ظروف مسی با نقش حیوانات اساطیری می ساختند.

انواع ظرف مسی مثل تیان، تشت لگن و تاس حمام، روشل، تونگ و پارچ مسی و آفتابه و مخزن سقاخانه مسی بود و ظروف آشپزخانه مثل دیگ های بزرگ و کوچک، تیانچه، بادیه، دیزی مسی، آبکش مسی، قابلمه و تابه مسی و ظروف دیگر مسی برای سر سفره و مهمانی مانند بشقاب هشت گوش و گرد و کاسه و پیاله و دوری و کفگیر و ملاقه قاشق مسی و لیوان مسی و پارچ مسی و آفتابه لگن مسی برای شستشوی دست بعد از جمع آوری غذا از سر سفره و نیز مجسمه مسی، سینی بادامی گرد و فراشی و مجسمه، چای دان، زیر استان، منقل مسی، پاتیل و انواع سطل ها و زیر سیگار مسی و غیره بوده است.

زنجان خاستگاه اصلی صنایع دستی همانند مس، چاقو، چارق و ملیله است

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان با بیان اینکه صنایع دستی نقش مهمی در تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی دارد، اظهار کرد: صنایع دستی که در قالب صنفی - تولیدی و یا حتی در قالب صنعتی کار می کنند، نزدیک به

خیز زنجان برای برندسازی صنایع دستی / مس، چاقو و ملیله ارز آور است

در زمان رژیم سابق تعدادی از هنرمندان زنجانی به تهران و اصفهان کوچ کردند و این هنر ظریف را در آن شهرها هم رواج دادند.

ملیله سازی از جمله ظریف ترین رشته های فلزکاری و یکی از برجسته ترین صنایع فلزی ایران است. قدیمی ترین ملیله ایران به روایت اکثر محققان مربوط به سالهای ۵۵۰ تا ۳۳۰ ق.م. (دوره هخامنشی) است. متأسفانه به دلیل آن که اکثر اشیاء ملیله به منظور استفاده مجدد ذوب شده اند، نمونه های زیادی در دسترس نیست و تنها از دوره قاجاریه مقداری سرقلیان، گیره استان و سینی در اندازه های مختلف باقی مانده است.

چاروق دوزی

چاروق دوزی یکی دیگر از هنرهای دستی است که دستهای ظریف کار هنرمندان زنجانی در تولیدات آن مهارت ویژه ای دارند. این چاروقها مشخصاً زنانه بوده و استفاده از آن جنبه تشریفاتی و تفریحی دارد. چاروقی که هم اکنون در زنجان عرضه می شود، به صورت یک صنعت دستی ظریف و تزئینی کاربرد دارد و به کلی با چاروق های قدیمی متفاوت است. چاروق قدیمی زنجان، نوعی پاپوش بوده است که از چرم خام ساخته شده و در روستاها بیشتر مورد استفاده چوپانان قرار می گرفت و اغلب بدون پاشنه بوده و با تسمه هایی به ساق پا پیچیده می شد. در سالهای اخیر در زنجان نوعی چاروق ساخته می شد که رویه آن چرم قرمز رنگی (که دباغان زنجان تهیه می کردند) است و معمولاً هم بدون بند و تسمه بوده و نوکی عقابی و برگشته دارد.

چاقوسازی

صنعت «چاقوسازی» در زنجان سابقه طولانی دارد،

استان زنجان خاستگاه اصلی صنایع دستی همانند مس، چاقو، چارق و ملیله است، صنایعی که با برندسازی و معرفی گسترده جهانی می تواند ارزآوری بالایی برای کشور داشته باشد.

رحیم مقدمی

صنایع دستی به عنوان، صنعتی تأثیرگذار در اشتغال زایی نقش مهمی در رفع چالش ها و همچنین توسعه اقتصادی دارد و می تواند در محیط های خانگی شهری و روستایی به کمک اقتصاد خانوار بیاید و بخش مهمی از درآمد خانواده هارا تأمین کند.

بی شک ایران همواره به عنوان کشور تک محصولی مطرح بوده و این امر اقتصاد ایران را در برابر تحریم ها و نوسانات قیمت نفت آسیب پذیر کرده است، به گونه ای که ایران در مقاطع مختلف ناگزیر برای برون رفتن از فضای پیش آمده در برابر نوسانات قیمت نفت، سیاست های اقتصادی خاص را در پیش گرفته است.

حال مس زنجان با شهرت جهانی می تواند به عنوان صنعتی ارزآور، بخشی هر چند کوچک از تنگناهای اقتصادی کشور را بگشاید. این صنعت در سالهای اخیر رونق مطلوبی داشته و در ویتترین فروشگاه های صنایع دستی زنجان بعد از پشت سر گذاشتن دوران افول گذشته، روزها اوج خود را سپری می کند.

ملیله کاری

از دیگر کارهای دستی بومی زنجان ساخت وسایل نقره ای و به ندرت طلائی به صورت ملیله کاری است که در اوایل فقط در زنجان معمول بود ولی

۳۰۰۰ نفر در زنجان از این محل به صورت مستقیم ارتزاق دارند.

ناصر فغفوری با بیان اینکه چرخه تولید محصولات صنایع دستی در استان زنجان وجود دارد، افزود: فعالیت تولیدات صنایع دستی در زمینه‌های مختلف از جمله فروش، تولید ظروف، ذوب و ... انجام می‌گیرد.

وی با اشاره به اینکه صنایع دستی مقوله‌ای است که از طرفی با هویت و ذات مردمان این منطقه عجین شده، یک محصول تولیدی متفاوت بوده و همه نگاه مثبتی به این صنایع دارند، خاطر نشان کرد: بحث اقتصاد مقاومتی نیز به نحوی زنجیره کامل در داخل کشور بوده و عدم وابستگی از مزیت‌های آن به‌شمار می‌رود.

فغفوری افزود: این صنایع هم اشتغال‌زایی بالایی دارد و از طرفی باعث می‌شود بخشی از نیاز مردم به ظروف از بین برود، در نتیجه مانع واردات محصولات مشابه که منجر به خارج شدن ارز از کشور می‌شود، خواهد شد.

صنایع دستی، بازوی توانمند اقتصاد مقاومتی است

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان نیز در این خصوص اظهار کرد: صنایع دستی را باید جزو بخش‌هایی دانست که به طور موثر کمک‌حال و بازوی توانمند اقتصاد مقاومتی در برهه‌های مختلف بوده است.

یحیی رحمتی با بیان اینکه یکی از خصوصیات صنایع دستی این است که مواد اولیه آن از یک محدوده محل جغرافیای تولید اثر به وجود می‌آید و به همین خاطر آسیب‌پذیری پایینی دارد، افزود: صنایع دستی در نوسانات و تکان‌های اقتصادی آسیب کمتری می‌بیند از طرفی فناوری صنایع دستی نیز فناوری بومی به‌شمار می‌رود، یعنی از لحاظ فناوری وابسته به مکان دیگری نیست.

وی تصریح کرد: علاوه بر این، صنایع دستی یک نوع غرور ملی و منطقه‌ای را به همراه دارد، یعنی برای منطقه جغرافیایی تولید اثر یک اعتماد به نفس خوب را دارد و همه این‌ها قادر است در موضوع تولید، اثرگذار بوده و می‌تواند در حوزه اقتصاد مقاومتی از تعلق خاطر افراد برای صیانت و حتی معیشت استفاده کنند. از همه مهم‌تر اینکه صنایع دستی هزینه اشتغال خیلی پایینی داشته و می‌توان با کم‌ترین هزینه در این حوزه اشتغال ایجاد کرد.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان، گریزی به صنعت مس زنجان و آخرین وضعیت صنعتگران در این حوزه زد و اظهار کرد: خوشبختانه هم‌اکنون مس زنجان وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد، چون رقبای بسیار زیادی داشته و این رقیب هم در حوزه خود محصول و هم به لحاظ کاربری آن مطرح هستند. رقیب دیگری نیز در این عرصه وجود دارد و آن عدم دید کارشناسی در اطلاع‌رسانی است.

رحمتی یادآور شد: در جمع برآیند کلی از وضعیت مس زنجان رضایت‌بخش است و این در حالی است که از ۱۸ صنعتگر در این عرصه در سال ۸۹، به بیش

از ۹۵۰ صنعتگر در اواخر سال گذشته رسیده‌ایم که رشد بسیار خوبی است.

فروش صنایع دستی مس زنجان در سایر شهرها

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان در ادامه با اشاره به اینکه فروش صنایع دستی مس زنجان در سایر شهرها با برندی دیگر، هم حسن است و هم در صورت مدیریت نشدن عیب، افزود: بعضی از شهرها حتی اگر می‌خواهند مس خود را خوب بفروشند به اسم مس زنجان به فروش می‌رسانند و این نشان از اعتمادی است که صنعتگران زنجانی هم از بابت کیفیت تولید و هم از جهت خلوص مواد در بازار به‌وجود آورده‌اند.

وی در این خصوص ادامه داد: ولی اگر جنس

تولیدات صنایع دستی فلزی را در کشور به خود اختصاص داده است. از طرفی ملیله نیز جزو رشته‌های صنایع دستی اشتغال‌زا است ولی کمی در حوزه بازار با مشکل مواجه هستیم که جا دارد بیشتر در این زمینه کار کنیم که آن هم مربوط به بحث تطابق محصولات با نیاز مشتری است. چاروق هم به دلیل تزئینی بودن، هنوز نتوانسته است به جایگاه واقعی خود دست یابد.

افزایش تنوع در تولید محصولات صنایع دستی استان زنجان

سرپرست معاونت صنایع دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان هم از افزایش تنوع در تولید محصولات صنایع دستی استان خبر داد و گفت: روزانه ۱۶ تن

ظروف مسی در کارگاه‌های صنعتی و سنتی زنجان تولید می‌شود.

الناز خدایی‌فرد با بیان اینکه در کل کشور سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دارای ۲۴ دسته کلی است که شامل ۳۷۰ رشته صنایع دستی مصوب با کدرشته است، افزود: از این تعداد ۸۰ رشته صنایع دستی در استان زنجان فعالیت می‌کند که ۴ الی ۵ رشته شاخص در این زمینه داریم که بومی زنجان بوده و شامل چاقو، ملیله، مس، چاروق و گلیم است.

وی به نقش صنایع دستی در تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی اشاره و تصریح کرد: در سال ۹۶، سال طلایی مس و چاقوی استان زنجان را شاهد بودیم و عید امسال نیز بر اساس بررسی‌هایی که انجام شده است، نسبت تولید و فروش چاقو و مس ۶۰ به ۴۰ بود، این در حالی است که همیشه در سال‌های گذشته چاقو رتبه اول را هم در تولید و هم در فروش داشت، ولی عید امسال مس در این زمینه پیشی گرفت.

این مسئول با اشاره به اینکه می‌توان گفت که در حال حاضر مس دوران شکوفایی خود را پشت

نامرغوب به اسم زنجان به فروش برسد، ضربه‌ای که به این صنعت وارد می‌کند، غیرقابل جبران خواهد بود، به همین خاطر بحث برندسازی از رویکردهای اصلی اداره کل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان در حوزه صنایع دستی به‌شمار می‌رود و در همین راستا سال گذشته به سمت طراحی برند حرکت کردیم. مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان همچنین با اشاره به اینکه در سال ۹۲ تعداد ۷۶ باب مغازه صنایع دستی در زنجان داشتیم که امروز این تعداد به ۳۸۷ مغازه رسیده است، گفت: این بدان معنی است که این صنعت در معیشت شهر و اقتصاد شهری تأثیر مستقیم دارد، به تعبیری دیگر می‌توان به صراحت اظهار کرد که تکه‌های پازل صنایع دستی با پازل گردشگری تکمیل می‌شود؛ چرا که محصولات عرضه شده در مغازه‌های صنایع دستی فقط برای شهر زنجان نیست و به طور حتم مراجعه‌کننده خارجی هم داریم که نسبتاً هم راضی‌کننده است.

رحمتی در خصوص جایگاه صنعت مس زنجان یادآور شد: در حال حاضر مس زنجان رتبه اول

وی تاکید کرد: تداوم وضع موجود در زمینه صادرات شمش و ورق مس، باعث تعطیلی کارگاه های تولید صنایع دستی رشته مس و صنایع وابسته خواهد شد و اشتغال بیش از ۲ هزار نفر فعالان این صنعت را به خطر خواهد انداخت.

وی با بیان اینکه از سال طی سال های اخیر شاهد روند روبه رشد در زمینه بازار تقاضا برای محصولات مسی هستیم، ادامه داد: از سال ۹۲ شاهد احیای مجدد صنعت مسگری در استان زنجان هستیم به نوعی که وجود بازاری تقاضا در سطح استان و خارج از استان باعث افزایش عرضه این محصول صنایع دستی در استان شد.

ارتیسه دار افزود: در حال حاضر با توسعه صنعت مسگری در زنجان، شاهد ورود جوانان برای یادگیری و فعالیت در این صنعت هستیم.

این فعال صنایع دستی استان زنجان با بیان اینکه صنعت مس به عنوان یک رشته ریشه دار از گذشتگان برای وی به یادگار مانده است قدمت ساخت ظروف مسی و مسگری در زنجان را ۳۰۰ تا ۴۰۰ سال عنوان کرد و گفت: متأسفانه از اواخر سال ۶۸ به دلیل برخی تبلیغات سوء و غلط توسط عده ای ناآگاه صنعت مسگری در زنجان با افوال ۲۰ ساله مواجه شد.

ارتیسه دار ظرافت و هنرمندی به کار رفته در تولیدات ظروف مسی زنجان را زیانزده در ایران و جهان عنوان کرد و گفت: تنوع و ظرافت در ساخت ظروف و نقوش به کار رفته در این تولیدات همواره زیانزد بوده است.

وی بر لزوم حمایت مسئولین و توجه به وضعیت بیمه ای صنعتگران مسگری تاکید کرد و افزود: سازمانهای بیمه گر تعامل خوبی با اتحادیه مسگری داشته باشند.

بی شک توجه به حوزه صنایع دستی، بخصوص صنایع دستی که دارای چرخه تولید بومی هستند می تواند نقش مهمی در زمینه اشتغالزایی و همچنین تحقق شعار اقتصاد مقاومتی داشته باشد. به گونه ای که رفع چالش های فرا روی توسعه صنایع دستی نقش تاثیرگذار صنایع دستی را می تواند بیش از پیش در اقتصاد و فرایند رو به رشد جامعه نشان دهد.

مشکلاتی که امروز در حوزه ارز با آن مواجه بوده و اتفاقاتی که در نوسانات نرخ ارز در حال رخ دادن است، باعث شده تا در زمینه تامین مواد اولیه دچار مشکل شویم، برطرف شده و کماکان روزهای شکوفایی مس را داشته باشیم.

سرپرست معاونت صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان یادآور شد: سال ۹۶ برای چاقوسازان زنجان هم سال خوبی بود و محصولاتشان فروش خوبی داشت، هر چند صنعت گران این عرصه نیز درگیر کمبود مواد اولیه هستند، با این وجود تولیدکنندگان چاقوی زنجان فعال اند. تقریباً ۵ درصد چاقوی کشور ایرانی است که سهم استان زنجان از این ۵ درصد ۳.۵ است و امیدواریم در آینده نزدیک این سهم را افزایش دهیم.

خدایی فرد در خصوص بیمه فعالان صنایع دستی استان زنجان نیز خاطرنشان کرد: هم‌اکنون ۱۳۰۰ نفر بیمه شده در این حوزه داریم و منتظر تصمیم دولت در این زمینه هستیم.

استاد صنعت مسگری استان زنجان نیز گفت: صادرات شمش مس از طریق کشور عراق به ترکیه باعث بالا رفتن قیمت این فلز شده و مشکلاتی را برای فعالان صنعت مس استان زنجان ایجاد کرده است.

جعفر ارتیسه دار افزود: وضعیت مواد اولیه مس هر روز بدتر می شود و برخی سودجویان با فعالیت های خود باعث گران شدن قیمت مس می شوند به نوعی که فعالان صنعت مسگری برای خرید شمش و ورق مس با مشکل مواجه می شوند.

سر می گذارد، اظهار کرد: خوشبختانه بعد از پشت سر گذاشتن مشکلاتی در این زمینه، امروز شاهد جذب سرمایه گذار در این بخش هستیم، در نتیجه تداوم این امر تأثیرات فرهنگی هم به دنبال داشت و باعث شد مردم از حوزه محصولات صنایع دستی استقبال کنند.

خدایی فرد با بیان اینکه امروز استقبال مردم از مس هم به جهت مزیتی که برای سلامت انسان دارد و سایر مسائل، بیش از گذشته بوده و بسیاری از مسائل دست به دست هم داد تا دوباره مس به خانه های مردم باز گردد، ادامه داد: صنعت گران این حوزه هم افراد باهوشی بودند و از اتفاقی که در دهه ۶۰ و ۷۰ برای شان افتاده بود، درس گرفتند و هر روز به محصولات خود تنوع دادند.

وی افزود: امروز تنوع تولید محصولات صنایع دستی بسیار بالا است و در حال حاضر در استان زنجان صنعت گرانی را سراغ داریم که هر هفته دو نوع محصول جدید تولید می کنند و این بدان معنی است که هنرمندان ما به این مهم اشرافیت دارند که باید بازار را با خلاقیت شان، با طرح های جدیدشان و نوآوری شان به روز و شکوفا نگه دارند. از طرفی مس در حوزه تزئینات رشد زیادی داشته است و مردم تمایل زیادی به این صنعت پیدا کرده اند.

سرپرست معاونت صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان با بیان اینکه هم‌اکنون ۱۵ کارگاه بزرگ صنایع دستی مس در استان زنجان

داریم که به طور متوسط حدود ۴۰ نفر در آن مشغول به کار هستند، گفت: این نشان می دهد که اهدافی که در حوزه اقتصاد مقاومتی داشتیم در کارگاه های مس زنجان به عینه خود را نشان می دهد. در حال حاضر کارگاه های متوسط ما تولیدی در حدود یک تن در روز دارند و سرجمع روزانه ۱۵ تن محصولات مس تولید می کنند و این تولید یک حجم بالا بوده و به مرحله صادرات رسیده است.

وی پایین بودن سرانه ایجاد اشتغال و به وجود آمدن اشتغال پایدار را از مزیت های صنعت مس زنجان دانست و تصریح کرد: امیدواریم

دست چینی ها روی صنایع دستی کرمان / پایتخت گلیم جهان در انتظار حمایت

گلیم شریکی پیچ تنها اثر ثبت جهانی استان کرمان است اما کپی کاری هند، چین و افغانستان از طرح های اصیل ایرانی و شکست قیمت در بازار جهانی موجب ضربه زدن به صنایع دستی اصیل ایرانی شده است.

استان کرمان در زمینه صنایع دستی دست بافت سابقه طولانی در ایران دارد و اسمش در زمینه برخی از محصولات دست باف از جمله قالی کرمان و گلیم های منحصر به فرد استان در جهان نیز پیچیده است یکی از این محصولات گلیم «شریکی پیچ» سیرجان است که طی سال گذشته ثبت جهانی شد. مرکز تولید این گلیم روستای دارستان در سیرجان است.

این گلیم یک سال قبل ثبت جهانی شد و چندی ماه قبل نیز مادر صنایع دستی دارستان که به مادر گلیم ایران شهر معروف است، پس از ۱۱۰ سال بافندگی در گذشت، «ماه نشان شهنشاهی» بدون شک یکی از قدیمی ترین هنرمندان گلیم باف کشور بود که با درگذشتش یکی از کهنترین هنرمندان استان کرمان که نقش قابل توجهی در ثبت جهانی این اثر در یونسکو داشت خاموش شد.

نسل جدید گلیم بافان در دارستان در حالی پس از ثبت جهانی این گلیم در انتظار بهبود اقتصاد محلی بودند که حالا برخلاف انتظارها به دلیل افزایش قیمت مواد اولیه و دلال بازی، هنوز تحولی در زندگی

شان احساس نکرده اند.

این نوع گلیم دست باف اما تنها مختص دارستان نیست، در بسیاری از روستاهای و مناطق عشایر نشین سیرجان می توان این نوع گلیم را مشاهده کرد، حالا که خشکسالی امان از کرمانی ها بریده است بسیاری از روستاییان به بافت قالی و گلیم روی آورده اند در این میان زنان مهمترین نقش را در بافت شریکی پیچ دارند اما دلال بازی ها از یک سو و از سوی دیگر کپی کردن طرح های گلیم شریکی پیچ در افغانستان، چین و هند به قیمت های بسیار پایین تر در حال ضربه زدن به بازار گلیم سیرجان است.

در حالیکه تولید این محصول در سال ۹۰، پنجاه هزار مترمربع در سال بود حالا این میزان به ۱۵ هزار مترمربع رسیده است و ادامه این روند این اثر ثبت جهانی استان کرمان را در معرض خطر جدی قرار داده است.

برای بررسی وضعیت این گلیم کافیست که سری به روستاهای شهرستان سیرجان بزنید، البته این روزها در گالری های شهر کرمان و سیرجان و مراکز فروش صنایع دستی می توان این کالا را دید که با قیمت های قابل توجهی به فروش می رسد اما باید دید وضعیت در روستاها و برای بافندگان چگونه است.

این گلیم البته یک خصوصیت خاص دارد، نمی توان دو گلیم شریکی پیچ را شبیه یکدیگر پیدا کرد چون در کنار طرح های کلی که این گلیم دارد در نهایت طرح نهایی که از زیر دست زنان سیرجانی بیرون می آید بیانگر اندیشه ها و احساسات بافندگان است.

اما در طراحی گلیم از طرح های ثابتی مانند، حیوانات، پرندگان، گیاهان، انواع ترنج، نقوش هندسی استفاده می شود و البته استفاده از خرده نقش ها نیز در بافت گلیم آزاد است.

هر چند که این روزها «ماه نشان» دیگر صدایش در کارگاه های گلیم بافی سیرجان شنیده نمی شود اما هنوز هم نفسش در روح مردم این روستا دمیده می شود و دخترکان سیرجانی با لباس های رنگارنگ هنوز

ندارند و نمی توانند آینده روشنی را مقابل خود مشاهده کنند اما مهمترین مشکل آنها واسطه ها هستند که بدون اینکه حتی دستشان به دار قالی خورده باشند بازار مکاره ای را ایجاد کرده اند که سودش به جیب خودشان می رود.

وارد یکی از کارگاه های بافت گلیم می شوم، ۱۲ زن به صورت شریکی در حال بافت این گلیم هستند، اینجا دقیقا می توان معنی اسم گلیم شریکی پیچ را درک کرد، زهرا شول یکی از این هنرمندان است که هنرش را از مادر به ارث برده است در کنارش سه خواهرش، دخترانش و مادر و مادر بزرگش نیز حضور دارند. بیرون اتاق در حیات خانه آقا رضا که پدر خانواده است در حال رنگرزی است و چندین دیگ در حال جوشیدن است و بوی خاصی در خانه پیچیده، زهرا می گوید: تمام این نخ ها با رنگ های طبیعی که از گیاهان صحرایی گرفته شده رنگ می شود.

زهرا می افزاید: دختران روستایی در سیرجان از وقتی چشم باز می کنند در کنار مادرانشان کنار دارهای قالی زندگی می کنند، در کنار کار خانه، کشاورزی و دامپروری گلیم بافی هم یاد می گیرند و بافندگان اصلی شریکی پیچ هستند اما هیچ یک از آنها بیمه نیستند.

وی افزود: در فصول خاص سال برای چیدن گیاهان برای رنگ ریزی نخ هایی که از پشم گوسفندان تولید می شود به دشت ها می رویم، زنان در همه مراحل تولید گلیم حضور دارند اما هیچ نامی از آن ها نیست و در نهایت سود گلیمها هم به جیب دلالان می رود.

وی بیان کرد: مهمترین خواسته ما بیمه و حقوق ثابت است که علیرغم وعده های محقق نشده است حتی قدیمی ترین کارگاه های شریکی پیچ در منطقه توسط زنان راه اندازی شده است حالا بسیاری از آنها فوت کرده اند اما ما راهشان را ادامه می دهیم با این وجود در سال های اخیر تمایل نسل جدید به ادامه این روند کاهش یافته و ترجیح می دهند کاری کنند که آینده نیز داشته باشند.

هم پای دارهای گلیم می نشینند و از مادرانشان گلیم بافی و طرح زدن را می آموزند، پدرانشان هم با دست های رنگی که ناشی از رنگ زدن پشم های گوسفندان دشت و صحرای همین منطقه است هر روز نخ های رنگارنگ را بر دوش می کشند به کارگاه های می برند.

دلال ها دست گلیم بافان را در رنگ می گذارند

هر چند هنوز هیچ حمایت مشخصی از بافندگان نمی شود و دلالان با قیمت اندک گلیم ها را از هنرمندان روستایی می خرند و در گالریهای شیک با چند برابر قیمت به مصرف کنندگان می فروشند اما روستاییان تلاش می کنند راه ماه نشان شهنشاهی را ادامه دهند.

پس از ثبت جهانی گلیم بسیاری از آنها گمان می کردند وضعیتشان بهتر می شود اما هنوز تغییر محسوسی در زندگی شان روی نداده است دلیل این امر هم عدم تأثیر گذاری اتحادیه ها و تعاونی های رسمی و حمایت از بافندگان است از سوی دیگر افزایش قیمت مواد اولیه قیمت محصول را آنچنان بالا برده است که بسیاری از مردم عادی دیگر توان خرید گلیم گران شریکی پیچ را ندارند.

در خانه های روستاییان دارستان بسیاری از زنان گلیم باف حالا آنقدر پیر شده اند که در ایوان خانه های سرسبز می نشینند و کار دخترانی را نگاه می کنند که تازه دست به نخ شده اند و گاه گذاری آن ها را راهنمایی می کنند.

صدای آواز خوانی زنان سیرجانی در پشت دارهای قالی در کوچه و پس کوچه های خشت و گلی به گوش می رسد. ۱۲ هزار گلیم باف در روستاهای و مناطق عشیره نشین سیرجان فعال هستند و تلاش می کنند نام گلیم سیرجان را زنده نگه دارند و در معابر شهر سیرجان نیز نمادهای بزرگی از این گلیم نظر گردشگران را به خود جلب می کند، هنرمندان سعی کرده اند در کنار بافت گلیم تابلو، رومیزی و کالاهای مختلفی که می توان در زندگی روزمره مردم تأثیر بگذارد را نیز تولید کنند.

بسیاری از این گلیم بافان بیمه نیستند، درآمد ثابت

و بازارها را از دست ما خارج می کنند. وی خواستار بیمه گلیم بافان شد و بیان کرد: باید نقش تعاونی ها پر رنگ شود و دلالان هم از مسیر انتقال گلیم به بازارها حذف شوند. با وجود تمام مشکلات هنوز هم صدای آواز خوانی گلیم بافان که نقش های گلیم را زمزمه می کنند به گوش می رسند و روستاییان امیدوارند مشکلاتشان رفع شود.

وی بیمه، تغییر سبک زندگی مردم، تمایل جوانان به انتخاب شغل های دیگر و کاهش تعداد کارگاه ها دلیل کاهش تولید است.

روح الامینی گفت: باید جذابیت های لازم برای جوانان ایجاد شود در غیر این صورت شاهد از دست دادن بازارها خواهیم بود چون هندی ها، چینی ها و افغان ها با کپی کردن طرح های ایران با هزینه بسیار کمتر گلیم را تولید

افزایش هزینه تامین مواد اولیه

بی بی فاطمه دیگر هنرمند روستایی می گوید: هزینه مواد اولیه آنقدر زیاد شده است که در نهایت قیمت تمام شده گلیم را زیاد می کند به همین دلیل مردم کمتر توان خرید گلیم را دارند و خریداران داخلی کاهش یافته اند در بازارهای خارجی هم دلالان حضور دارند که از دسترس ما خارج است.

وی گفت: ثبت جهانی گلیم مشکلی از ما حل نکرده است بلکه پول بیشتری به جیب صادر کننده ها و واسطه ها سرازیر کرده است.

وی با تاکید بر برند سازی گلیم شریکی پیچ افزود: شرکت های تعاونی باید نقش پر رنگ تری در این مسیر داشته باشند و تولیدات را بدون واسطه دست مشتریان خارجی برسانند.

وی بیان کرد: برخی از زنان اینجا یک قرن است که گلیم می بافند و سن بالایی دارند در واقع گلیم بافی سبک زندگی ما را تغییر داده است و همه روند زندگی را تحت تاثیر قرار داده است.

مدیر شرکت فرش دستباف سیرجان با تاکید گفته های گلیم بافان، در خصوص آخرین وضعیت گلیم شریکی پیچ می گوید: پس از ثبت جهانی گلیم شریکی پیچ تمایل بازار جهانی به این محصول بیشتر شده است اما با وجود افزایش تقاضا تولید به همان نسبت رشد نداشته است.

مهدی روح الامینی بیان کرد: روند تولید محصول طی سال های گذشته سیر نزولی یافته است و برای رفع این مشکل باید حمایت های دولتی از بافندگان و تولید کنندگان افزایش یابد.

لذت خرید در بزرگترین بازار روباز کشور / سروی با قدمت ۳۰۰۰ سال

انواع نان های محلی در روستای دیوشل، بقعه میراثی آقا سید حسین در لنگرود، آبشار ماهی مشو در لات لیل، گنبد پیرمحله رودسر و قدیمی ترین پل خشتی گیلان در روستای تمیجان.

سروی با قدمت ۳۰۰۰ ساله که ثبت ملی شد

قبل از رسیدن به شهر منجیل و در مسیر پادگان منجیل مسیر خود را به سمت روستای هرزویل کج کنید. درختان چنار تنومندی که بر اثر وزش بادهای منجیل کج شده اند، زیبایی مسیر را دوچندان می کند.

این سرو غول پیکر، ۳۰ متر ارتفاع و قطر تنه آن ۴۰،۴ متر می باشد. این آب ر سرو ۱۰۰۰ سال و به

می شود. در این نوار که یک ضلع آن دریای خزر و ضلع جنوبی آن را کوه های البرز فرا گرفته، اکوتوریسم بکری مشاهده می شود. علاوه بر آن بناهای تاریخی و آثار بجا مانده از تاریخ گیلان وجود دارد که زیر پوشش سبز گیلان ناشناخته مانده است.

سرو غول پیکر روستای هرزویل، نادرترین گل لی لی یوم در روستای داماش، ییلاق سوباتان و موزه مردم شناسی تالش، قدیمی ترین مسجد گیلان در جنگل های دیناچال، حمامی با پادگاران جنبش جنگل در کسما، بازاری با طعم ماهی دودی در مرکز گیلان، گنجینه نسخ خطی در کتابخانه ملی رشت، پل های خشتی روستای نیاکو در مسیر راه شاه عباسی، فروش

گیلان که از دیرباز مرکز اولین ها در کشور شناخته می شود، با نزدیک شدن فصل تعطیلات تابستانی خود را آماده پذیرایی از مسافران تابستانی برای بازدید از جاذبه های طبیعی، تاریخی و گردشگری می کند.

مهری شیرمحمدی

استان گیلان با وسعت ۱۴ هزار و ۴۴ کیلومتر مربع، استانی است که به صورت یک نوار ساحلی از شهرستان آستارا آغاز و به شهرستان رودسر ختم

اسپی مزگت، قدیمی ترین مسجد گیلان
دیدن یکی از عجایب هفتگانه گیلان در انبوه جنگل های غرب وقتنی متحیرتان می کند. این اثر به جا مانده، بقایای یک مسجد عصر سلجوقی است.

«اسپی مزگت» (به زبان تالشی، مسجد سفید) بین رضوانشهر و هشپرتالش و در میان پارک جنگلی دکتر رستگار قرار دارد. با اینکه این بنا توسط سازمان میراث فرهنگی گیلان در سال ۱۳۷۹ و به شماره ۲۷۹۶ در فهرست بناهای میراثی کشور به ثبت رسیده ولی هنوز بسیاری از وجود آن بی خبرند. تابلوی ابتدای جاده اصلی رضوانشهر به تالش، پیش از رسیدن به جنگل های گیسوم، مسافران را برای دیدن اسپی مزگت راهنمایی میکند.

این مسجد که بنایش منسوب به قرن ۶ و ۷ هجری قمری است؛ حدوداً یک و نیم کیلومتر از جاده اصلی فاصله دارد. مسیر یاد شده تا نزدیک مسجد تماماً آسفالت است و درختان بلند جنگلهای دیناچال، تونل سبزی را تا مسیر مسجد ایجاد کرده است. کنار جاده، کتیبه سنگی سفیدی با آرم سازمان میراث فرهنگی بر بستر زمین استوار مانده و مختصری از مشخصات مسجد بر آن حک شده است.

بنای عظیم اسپی مزگت با طاق ضربی و ستون های عظیم پیدا است. از ستون های پایه و سردرب هالای بلند می توان عظمت شبستانهای مسجد را دریافت. در شبستان اصلی، هنر معماران و گچکاران قرن ششم را می توان به وضوح دید. بر دیواره شمالی کتیبه ای به خط کوفی مشتمل بر آیات قرآن بویژه آیه «لم یخش الا الله فاعسی اولئک ان یکنونوا من المهدتین باشد» (توبه ۱۸) دیده می شود.

کشد. به دلیل شکل قرارگیری گلهای و واژگون بودن آن اهالی داماش این گل را سوسن چلچراغ نامگذاری کرده اند.

موزه مردم شناسی تالش در ییلاق سوباتان
اگر دوست دارید به جای شرحی هوای جلگه، خنکای کوهستان را تجربه کنید، ییلاقات گیلان این امکان را به شما می دهد تا سرمای شب را هم با بخاری هیزمی به صبح رسانید. ییلاق سوباتان در ارتفاع ۱۹۰۰ متری از سطح دریا در کوه های تالش، گرچه برق ندارد، ولی کلبه های سنگی و چوبی و یا ویلاهایی به سبک مدرن پذیرای گردشگران است. نیمه خرداد ماه، سرتاسر سوباتان پر است از شقایق هایی که لابه لای بوته های بلند گیاه گلپر رشد کرده اند.

دیدن موزه عشایر تالش در همین ییلاق که توسط یک معلم بازنشسته احداث شده، دیدن کلبه های چوبی هالای که «پوری» نامیده می شود و با سیاه چادرهایی از پشم بز پوشیده شده و گفتگو با «معروف خیاط» پیرمرد تالشی که هنوز لباس های محلی برای چوپانان تالش می دوزد، یک تجربه متفاوت از گیلان گردی خواهد بود.

در موزه عشایر سوباتان، وسایل زندگی عشایر ۱۰۰ سال پیش نگهداری می شود؛ سنگ آسیاب های بزرگ، سطل هایی که با چوب تنه درخت گیلان ساخته می شد، لباس های سنتی مردم عشایر و غیره. اگرچه نسل گوزن گیلان «مرال» روبه انقراض است، اما می توانید شاخ های گوزن شکار شده در ادوار گذشته را بر در و دیوار کلبه چوبی «بهمن جلیلی» صاحب موزه ببینید.

روایتی ۳۰۰ سال عمر دارد. این درخت بین اهالی مقدس است. در سالهای اخیر اداره منابع طبیعی به منظور حفاظت، دور درخت را فنس های فلزی کشیده است. ابر سرو هرزویل ۳۰ شهریور سال ۱۳۶۶ از سوی شورای عالی محیط زیست به عنوان اثر ملی به ثبت رسید.

روستای داماش، رستنگاه نادر ترین گل لی لی یوم
نام روستای «داماش» در شهرستان رودبار اگرچه با چشمه آب معدنی آن گره خورده است، ولی یک گونه نادر و کمیاب از تیره «لی لی یوم» در این روستا به صورت خودرو رشد می کند. سال ۱۳۵۴ خورشیدی «لدر بوری»، گیاهشناس فرانسوی، این گونه نادر و کمیاب را در روستای داماش شناسایی و به دنیا معرفی کرد. این گونه کمیاب که نام محلی آن «سوسن چلچراغ» است، در یک محوطه فنس کشی شده از سوی اداره کل محیط زیست گیلان حفاظت می شود. دوره گل دهی سوسن چلچراغ، بسیار محدود بوده و سازمان محیط زیست در زمان پیک گل دهی سوسن چلچراغ «که معمولاً خرداد ماه است» اجازه می دهد گردشگران از نزدیک سوسن چلچراغ را ببینند.

گل های لی لیوم بوری، قامت بلندی داشته و گل های آن به صورت واژگون شکفته می شود، شکوفه های این گل با رنگ سفید و لکه های متعدد بنفش تیره و معطر، به صورت واژگون باز شده و انتهای گلبرگ های آن پوشیده از دانه های برجسته و پرچم های بسیار بلند است.

در بالاترین حالت، ۱۵ غنچه بر روی یک پایه رشد می کند و به تدریج طبقه طبقه باز می شود. و از ابتدای گل دهی تا خشک شدن گلهای تقریباً ۱۵ روز طول می

هریک ۲۳۰ سانتی متر و بلندی آنها از وسط هلال شکسته طاق تا کف زمین، ۱۴۰ سانتی متر است. پل کوچک نیاکو، بر روی رودخانه حشمت رود و کمی جلوتر از پل بزرگ و در جهت شالیزارهای برنج قرار دارد.

عطر انواع نان های محلی با آرد برنج در روستای دیوشل

از زمان کشت برنج در گیلان، پخت انواع نان با ترکیب آرد برنج و گندم نیز رواج یافت؛ نان کشتا، نان خلفه، پُخته لاسه نون، نان تمیجان و نان لاکو تنها نمونه ای از این نان ها است.

در حال حاضر دو روستای دیوشل و تالش محله در شهرستان لنگرود، نان های محلی گیلان را به صورت انبوه تولید می کنند. این روستا، با ۱۲۰ خانوار، روزانه ۱۰۰۰ تن انواع نان محلی تولید و در سراسر گیلان توزیع می کند.

بجز خرید انواع نان محلی، دیدن آبشار روستای دیوشل نیز خالی از لطف نیست بویژه آنکه آب این آبشار در سرریز پایین دست در حوضچه ای جمع می شود که محل تفریح جوانان روستا است.

بقعه ای با نقاشی های مذهبی یادگاری از دوره کیابیان در لنگرود

در شهر لنگرود و پشت بازار ماهی فروشان، یکی از زیباترین بقعه های میراثی شرق گیلان قرار دارد. این

هوا می پیچد. فروش انواع سبزیهای محلی؛ «چوچاق»، «خالی واش»، «برگ سیر محلی»، «کوتکوتو» و فروش انواع ماکیان به صورت زنده نظیر: مرغ محلی، اردک و غاز و حتی پرند هایی که اسیر دام شکارچیان شده اند، در این راسته بفروش می رسد.

اگر طالب چاشنی های متنوع گیلان هستید، در ماهی فروشان می توانید زیتون پرورده، رب انار ترش، رب آلوچه، رب از گیل، آب نارنج، رب به محلی، مربای بالنگ و بهار نارنج و رشته خوشکار سنتی تهیه کرده و دست پر به دیار خود بازگردید.

پل های خشتی نیاکو در مسیر راه شاه عباسی قدیم

پل های خشتی گیلان عمدتاً در مسیر راه شاه عباسی ساخته شده اند و به دلیل تعدد شعبات رودخانه ها هنوز برخی از این پل ها پابرجا و مورد استفاده مردم است. در روستای نیاکو دو پل خشتی در ابعاد متفاوت دیده می شود. پل خشتی بزرگ نیاکو، پیش از انقلاب و در تاریخ ۲۰ دی ماه ۱۳۵۵ در فهرست بناهای میراثی کشور به ثبت رسید و پل دوم که کوچکتر است، در سال ۱۳۸۲ در فهرست بناهای میراثی کشور ثبت شد.

پل بزرگ نیاکو به پهنای ۵۸۰ سانتی متر و دو طرف جان پناه از آجرهای به پهنای ۳۷ سانتی متر و سنگ فرش روی آن به پهنای ۴۷۰ سانتی متر ساخته شده است. درازای سراسر پل ۵۰ متر بوده و دو دهانه کوچکتر در طرفین دارد. پهنای دهانه های بزرگ

حمامی با خاطره جنبش جنگل در کسما

دیدن یک حمام قدیمی که به تازگی مرمت و تغییر کاربری یافته خالی از لطف نیست. بخصوص وقتی می فهمی این حمام در زمان نهضت جنگل به عنوان میزخانه نیروهای چریک مبارز به رهبری میرزا کوچک جنگلی استفاده می شده است.

اگرچه بخش زیادی از این حمام در توسعه جاده روستای کسما از بین رفته، ولی خوشبختانه در سال جاری به همت سازمان میراث فرهنگی این حمام مرمت شده است. قدمت این حمام ۳۰۰ سال پیش تخمین زده شده و توسط «حاج صالح کسمایی»، یکی از تجار کسما ساخته شده است. فرزند حاج صالح، یعنی حاج احمد کسمایی یکی از سران اصلی جنبش جنگل بود.

گنجینه نسخ خطی در کتابخانه ملی رشت

به مرکز استان گیلان که می رسید، بناهای میدان اصلی شهر یعنی عمارت های بلدیه، پست، مهمانخانه ایران و میزخانه بلدیه خاطره نوستالژیک مردم رشت است. اما در ابتدای خیابان علم الهدی از بنای کتابخانه ملی غافل نشوید. بنای اولیه این کتابخانه در سال ۱۳۰۴ خورشیدی توسط جمعیت نشر معارف پایه گذاری شد و در سال ۱۳۱۳ رسماً افتتاح شد.

این کتابخانه، نخستین کتابخانه ملی در کشور بود. ۱۸ دی ماه ۱۳۹۵ در این کتابخانه گنجینه نسخ خطی ایجاد شد و بخشی از کتب خطی مربوط به قرن های ۴ و ۵ و همچنین اسنادهایی با محتوای ازدواج و فرمان های حکومتی در این گنجینه نگهداری می شود.

بزرگترین بازار روباز در مرکز گیلان

گرچه رشت پیش از به قدرت رسیدن اسماعیل صفوی، قصبه ای کوچک با یک روز بازار بود، اما با انتخاب رشت به عنوان مرکز گیلان در زمان سلسله یاد شده، صاحب بزرگترین بازار کشور شد که بارانداز کالاهای تجاری مسیر جاده ابریشم بود. بازار شهر رشت برخلاف دیگر بازارهای دیگر شهرهای کشور، سرپوشیده نیست. این شکل طراحی بخاطر استفاده حداکثری از نور خورشید در هوایی است که ۹ ماه از سال ابری است.

تنها وجه مشترک بازار رشت با دیگر بازارها، وجود کاروانسرا یا سکوها و طاقی های بلند بوده که یادآور روزگاری است که ابریشم گیلان به آن سوی آبهای دریای کاسپین صادر می شد. «کاروانسرای طاقی بزرگ»، «طاقی کوچک» و «سرای سعادت» اگرچه مرمت نشده اند، ولی باز هم دیدنی است.

باشکوه ترین قسمت بازار رشت، بازار ماهی فروشان است. از راسته رنگرزه ها به بعد، بوی تند ماهی دودی و سیر در

گیلان است. این گنبد آجری با ارتفاع ۹۵۵ متر در سال ۱۳۵۶ در فهرست بناهای میراثی کشور ثبت شد. گنبد در داخل روستایی به همین نام در مسیر راه رحیم آباد به املش و در شهرستان رودسر واقع است.

این بنای عظیم با گنبد دو لایه و هشت ضلعی و با یک ایوان کوچک، فاقد تزیینات بسان گنبدهای معماری فلات ایران است. اتاقک های طرفین، محراب میانی و از همه مهمتر سردابه ای که با چند پله به قعر زمین می رود، پلکان مارپیچ ۱۸ پله ای بازدید کنندگان را به بالای برج می برد.

گنبد پیرمحل کمی جلوتر از مسجد روستا و داخل حیاط مدرسه فتح قرار گرفته است. قدمت این بنا را به پیش از صفویه و دوره کیاییان، حاکمان محلی شرق گیلان، نسبت داده اند.

قدیمی ترین پل خشتی گیلان در مرکز حکومت کیاییان

دیدن قدیمی ترین پل خشتی گیلان در روستای تمیجان بر روی رودخانه پلو رود، بسیار زیباست. این پل یادگار حکوت سلاطین کیایی است. پل تاریخی تمیجان احتمال قریب به یقین از آثار دوره «میرزا علی کیا» است. محدوده این پل، مرکز آبادانی تمیجان بزرگ و مرکز حکومت رانکوه بود که حالا ما تنها به نام یک روستای کوچک می شناسیم.

عرض شش متری این پل خشتی به اندازه ای است که هم اکنون یک خودرو به راحتی می تواند از روی پل عبور کند. این پل تاریخی در هشتم آذرماه سال ۱۳۵۴ خورشیدی و به شماره ۱۱۲۵ در فهرست بناهای میراثی کشور به ثبت رسید.

برای دیدن این پل می باید جاده قدیم املش-رودسر را طی و بعد از مشاهده تابلوی روستای «لگموج» به سمت لگموج و «کهنه گوراب» بروید. جاده این روستاها در امتداد رودخانه بزرگ منطقه قرار دارد.

طول پل ۶۰ متر و عرض آن ۵ متر می باشد و بلندی دهانه اول از سطح آب ۶۲۰ سانتی متر و بلندی دهانه دوم که مقداری از کف آن از گل پر شده است، ۴۵۰ سانتی متر و دهانه سوم ۳۸۰ سانتی متر است.

بدنه و پایه های پل آجری و کف آن سنگفرش می باشد و پل، راه ارتباطی چند روستا است. بدنه های شمالی و جنوبی پل دارای تزیینات آجری می باشد، از فضای زیر پل یک اتاقک ساخته اند که به دو محفظه خالی دیگر راه دارد. طاق این اتاقک با ظرافت و مهارت بی نظیری ساخته شده است.

آبشار که رسیده، از آن بالاتر نمی رود. به همین دلیل محلی ها به این آبشار، ماهی مشو می گویند.

آب ماهی مشو از منطقه ییلاقی تریان یا زرچال سرچشمه می گیرد و پس از گذشتن از دل جنگل، یک کوه صخره ای را شکافته و با شدت به پایین می ریزد. آب آبشار بعد از عبور از رودخانه لیل به سمت شلمانرود و از آنجا به دریا می ریزد. مسیر رودخانه دره عمیقی است که دیواره های آن پوشیده از تخته سنگهای یکپارچه و صاف است و جنگلهای اطراف و درختان تنومند بر زیبایی این منطقه بکر می افزاید.

برای رفتن به «ماهی مشو پنو» باید به شهرستان لنگرود، بخش اطاقور رفته و در مسیر جنگلهای خرما به سمت روستای بالا محله لیل بروید. بعد از کارخانه چای لیل به سمت روستای پنو و بار کلی بروید. قبل از رسیدن به روستای پنو، به سمت دره رفته و در مسیر رودخانه قرار بگیرید. بهترین مسیر برای رسیدن به حوضچه سر ریز آبشار، طی کردن مسیر از وسط رودخانه است. هر چند امتداد رودخانه ها را هم می توان طی کرد تا به مبدأ آبشار رسید، ولی عمق زیاد رودخانه ای که در دره قرار گرفته و عدم راه دسترسی مناسب، خطر سقوط را برای نا آشنایان مسیر در پی دارد.

گنبد پیرمحل، یکی از عجایب هفتگانه گیلان

گنبد ۹۵۵ متری پیرمحل یکی از عجایب هفتگانه

بقعه مدفن دو تن از امیران کیایی، (ابراهیم و حسین) حاکمان محلی پیش از عصر صفویه است. دیوارهای گچی این بقعه به سنت نقاشی عصر صفوی دارای نقاشی های دیواری با مضامین مذهبی نظیر حوادث عاشورا است.

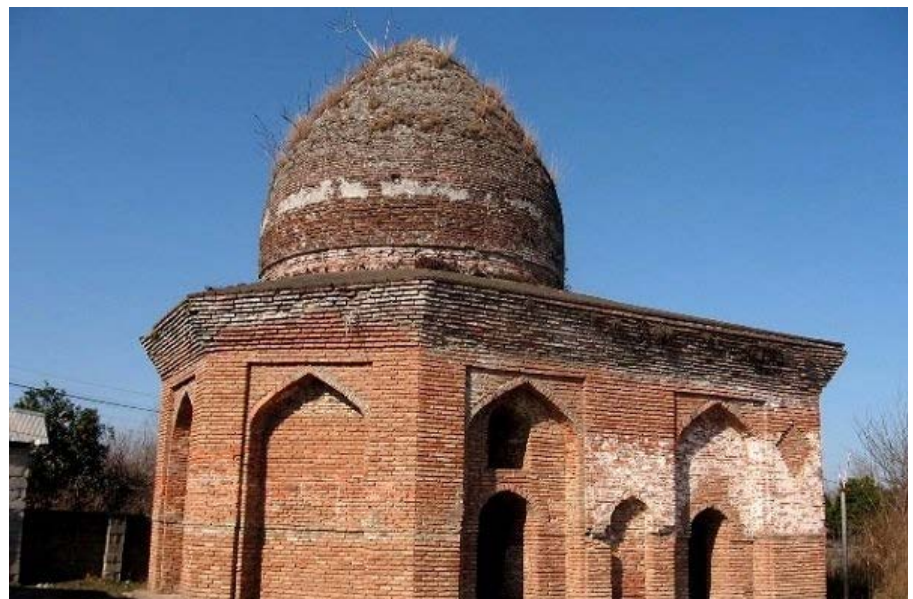
اگرچه بخشی از این نقاشی ها از بین رفته اما دیدن باقیمانده نقاشی ها از یک سو، صندوق چوبی و درب نفیس چوبی کنده کاری شده از سوی دیگر هنر دست استادکاران گیلانی را نشان می دهد.

در گوشه حیاط این بقعه، یک سقاخانه میراثی نیز هست که بانی آن بر اساس کتیبه موجود، «حاج علی آشپز قزوینی» بوده است. دیوارهای این سقاخانه نیز کاشی های های نفیس با مضامین مذهبی عاشورا دارد.

آبشار «ماهی مشو پنو» در دل جنگلهای خرما

چند آبشار در استان گیلان به نام «ماهی مشو» وجود دارد؛ ماهی مشو در گمل لاهیجان، ماهی مشو در واجارگاه، ماهی مشو لشاکو چالداشت و ماهی مشو بلوردکان. اما «ماهی مشو روستای پنو» با بقیه تفاوت دارد. این آبشار با طولی ۹ متر، استخری در پایین سرریز آب ایجاد کرده و در ضلع غربی، غار تاریکی دارد.

«ماهی مشو» یعنی جایی که ماهی نمی تواند برود. وقتی رودخانه طغیان می کند، ماهی از سمت دریا و شلمان رود به سمت بالا می آید ولی به حوضچه

صلصال در انتظار تدبیر مسئولان/ تاریخی که می سوزد

عنوان سند هایی ماندگار برای داشتن تصویری شفاف از زندگی گذشتگان بسیار با اهمیت است.

قلعه صلصال فرصتی برای جذب گردشگر

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گیلان نیز با اشاره به تاریخی بودن قلعه صلصال و اهمیت آن در جذب گردشگر به واسطه قرار گرفتن در محور پرتردد ارتباطی تالش به آستارا، اظهار کرد: مطالعات اولیه قلعه صلصال لیسار انجام شده و بازسازی آن در دو فاز بیرون و درون قلعه در دستور کار قرار گرفته است.

ولی جهانی افزود: بازسازی فضای داخلی، سازه و معماری قلعه نیز از تعهدات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گیلان است.

وی به اختصاص اعتبار ۵۰۰ میلیون ریالی میراث فرهنگی برای بازسازی درب قلعه پس از واگذاری به پیمانکار جهت مرمت و همچنین بودجه ۳ میلیارد ریالی سازمان برنامه و بودجه استان گیلان در سال جاری برای بازسازی فضای بیرونی قلعه صلصال توسط شهرداری منطقه لیسار اشاره و تصریح کرد: تخلفات ساخت و ساز در حریم قلعه بسیار است و باید از این ساخت و ساز حریم قلعه توسط دستگاه های اجرایی ذیربط در منطقه جلوگیری شود.

قلعه صلصال و کمک به صنعت گردشگری تالش

اگر بر فراز قلعه کهن و دژ تاریخی صلصال که حکایت از تاریخ و تمدنی دیرینه برای مردم زحمتکش تالش و سرزمین گیلان دارد قرار بگیرد، نواحی و چشم اندازهای بی نظیری را در کنار شالیزارها، جنگل و زیبایی خاص دریای کاسپین که در چند کیلومتری آن قرار دارند را مشاهده خواهید کرد.

قلعه صلصال توجه جدی مسئولین استان گیلان را می طلبد تا شاهد حفظ و مرمت این بنای تاریخی و جذب گردشگر باشیم. قلعه هزار ساله صلصال در اثر رویش علف های هرز و رطوبت رو به نابودی بوده و این درحالی است که می تواند در بحث توریسم و اشتغال و رونق اقتصادی منطقه تالش بزرگ پیشگام باشد.

این قلعه و دژ تاریخی که روی تپه ای به ارتفاع ۱۰۰ متر از زمین واقع شده بر اساس تحقیقات انجام شده و اسناد تاریخی به دست آمده در کاوش های انجام گرفته، به جا مانده از دوران سلجوقیان است. متأسفانه با وجود اهمیت و قدمت این قلعه تاریخی، توجه شایسته ای به آن نشده و هیچگونه خدمات و حراستی از قلعه فوق به صورت جدی صورت نمی گیرد و همین بی تفاوتی، به نابودی این بنای تاریخی کشور و استان گیلان سرعت بیشتری داده است و غبار فراموشی، سایه تخریب و فرسایش بر سر قلعه صلصال افکنده است. آنچه که از بازدید میدانی برمی آید این است که تاکنون اقدامی برای مرمت و بازسازی این بنا انجام نگرفته و این قلعه تاریخی در حال تخریب کامل بوده و از عدم رسیدگی رنج می برد.

مرمت قلعه شعار کاندیداهای انتخابات مجلس و شورای شهر

یکی از اهالی شهر لیسار تالش که از فعالان فرهنگی و رسانه ای شهرستان است، با اشاره به ساخت و سازهای غیرمجاز در حریم قلعه صلصال شهر لیسار و عدم جلوگیری شهرداری از اقدامات غیرقانونی انجام گرفته، اظهار کرد: مشکل اصلی مرمت و بازسازی این قلعه نبود طرح جامع برای مرمت و احیای آن است. طاهای عبدالمهدی با تأکید بر اینکه بازسازی قلعه صلصال همواره شعار اصلی کاندیداهای مجلس و شورای شهر در ایام انتخابات، سخنرانی ها و تبلیغات در شهر لیسار تالش و روستاهای اطراف با هدف کسب رای مردم بوده و بعد از انتخابات همه وعده های داده شده در این رابطه به فراموشی سپرده می شود، افزود: مردم دوستدار تاریخ و فرهنگ کشور نباید منتظر اقدام مسئولان در این زمینه باشند و سمن های مردم نهاد میراث فرهنگی باید هر چه سریعتر برای حفظ معماری و فرهنگ منطقه و حفظ اثر ملی صلصال لیسار دست به کار شوند.

وی با اشاره به فرهنگ غنی مردم تالش و اهمیت توجه به ظرفیت های عظیم گردشگری در شهرستان تالش، تصریح کرد: اهمیت حفاظت از آثار تاریخی به

قلعه تاریخی صلصال لیسار شهرستان تالش با قدمت هزار ساله یکی از قدیمی ترین آثار تاریخی استان گیلان است که بر اثر بی توجهی مسئولان در حال نابودی است.

مهدی حسین نژادی

بناهای تاریخی بخش اعظم آثار تاریخی و فرهنگی هر سرزمین و ملتی هستند که حفظ و نگهداری از آنها حراست از هویت یک جامعه محسوب می شود و حفاظت از آنها از شناسایی تا ثبت ملی از ضروریات است چرا که میراث فرهنگی به عنوان نمادی از تاریخ اجدادی کشور، هویتی است که باید از آن حفاظت کرد و به آن احترام گذاشت.

استان گیلان با توجه به دارا بودن آثار متعدد باستانی به عنوان یکی از مهدهای تمدن و تاریخ کشور نام گرفته و جایگاه آثار باستانی و تاریخی استان گیلان را می توان به سه دوره پیش از تاریخ، دوره ایران باستان و دوره اسلامی تقسیم کرد و ضرورت دارد که همه آنها از شناسایی تا ثبت ملی حفاظت و صیانت کامل شوند. قلعه صلصال لیسار یکی از قلعه ها و دژهای تاریخی استان گیلان است و در تاریخ ۱۰ خرداد ۱۳۸۲ و با شماره ۸۷۸۰ ثبت ملی شده است. این قلعه این روزها بر اثر بی توجهی مسئولان شهرستان تالش و میراث فرهنگی حال و روز خوشی ندارد و در مقابل دیده همگان در حال نابودی است و اگر به همین منوال پیش برود از قلعه تاریخی صلصال چیزی باقی نخواهد ماند تا نشانی از قدمت منطقه لیسار و تالش بزرگ باشد.

قلعه بلا تکلیف

قلعه تاریخی و ملی صلصال لیسار که هزار سال قدمت دارد، با مساحت تقریبی نیم هکتار روی تپه ای سنگی در مرکز شهر لیسار و در جاده اصلی تالش به آستارا و حدود ۲۰ کیلومتری شهرستان تالش و در محله قلعه دوش شهر لیسار واقع شده است.

■ خراسان شمالی با وجود داشتن ظرفیت‌های فراوان برای توسعه اقتصادی اما مردم آن یکی از پایین‌ترین درآمدهای کشور را دارند، موضوعی که تأثیر آن را در شاخص‌های مختلف اقتصادی می‌توان دید.

■ این روزها جامعه با بازاری پر تلاطم و غیرقابل پیش‌بینی طرف است که هر لحظه به نوعی مردم را غافلگیر می‌کند و در این میان قشر متوسط و ضعیف جامعه، هر روز عرصه را برای خود تنگ‌تر می‌بینند.

■ «کولبر» به «پبله‌ور» تغییر نام داد ولی درآمد بیشتر مرزنشینان کردستان همچنان گرفتار اماواگرهایی است و همه چشم امید به تحقق بهبود معیشت ناشی از تغییر نام دوخته‌اند.

■ این نعمت خدادادی به دلیل شرایط آب و هوایی و اقلیم‌های متفاوت در کشور ما به عنوان گنج پنهانی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

اقتصاد ایران

«اصفهان» از ورشکستگی آب به صرفه جویی ۱۶۰ میلیون مترمکعبی رسید

مشکل آب اصفهان که از آن با عنوان «ورشکستگی» یاد می‌شود با صرفه جویی و کاهش سرانه آب برای هر اصفهانی به ۳۲ لیتر منجر به صرفه جویی بیش از ۱۶۰ میلیون مترمکعبی در استان شد.

عاطفه قلع ریز

این روزها مردم اصفهان با جدیت مسئله کم آبی را درک کرده‌اند و فرهنگ صرفه جویی در آب برای بسیاری از خانواده‌ها جا افتاده است به طوریکه طبق آمار آب و فاضلاب استان اصفهان، طی سه ماهه ابتدایی امسال با ۹ درصد کاهش مصرف آب از سوی اصفهانی‌ها روبرو شده ایم.

«صرفه جویی» تنها راهکار عملی مسئولان برای مدیریت کم آبی بوده است، که این اقدام هم از سوی مردم و با استفاده بهینه از آب صورت گرفته و این در حالی است که بسیاری از صاحب نظران معتقدند امروز بحران آب به حدی رسیده که صرفاً با «صرفه جویی» از کم آبی خلاص نخواهیم شد چراکه این کار اثر موقتی خواهد داشت.

صاحب نظران معتقدند اگر در کنار همراهی مردم، مسئولان هم فکر جدی برای کم آبی در اصفهان نکنند در آینده نزدیک اصفهان خالی از سکنه خواهد شد و صرفه جویی هم که اکنون با مشارکت خوب مردم به نتیجه خوبی رسیده است، دیگر راهکار این چالش نخواهد بود.

صرفه جویی ۹ درصدی آب در سه ماهه ابتدای امسال
مدیر آبفاای استان اصفهان در این خصوص که صرفه جویی چقدر بازگشت آب به منابع آبی را در پی داشته است، به مهر گفت: در سال گذشته سرانه مصرف آب برای هر نفر در سطح استان اصفهان ۱۸۶ لیتر بود و این در حالی است که امسال این سرانه به ۱۵۴ لیتر رسیده است یعنی هر شهروند اصفهانی ۳۲ لیتر کاهش مصرف آب داشته است.

هاشم امینی ادامه داد: یعنی ما میزان آبی که از حوضه آبریز زاینده رود در ۱۰ سال گذشته داشتیم برای اصفهان و کاشان به طور متوسط ۳۲۰ میلیون متر مکعب بوده است و طی این ۱۰ سال این میزان برداشت ما ثابت مانده در حالی که قریب به ۵۰۰ هزار مشترک جدید اضافه شده است و این یعنی به همین میزان ذخیره آب صورت گرفته است.

وی با اعلام اینکه بر پایه مدیریت فشار تله متری و هوشمند سازی شبکه صرفه جویی مردم در سه ماه ابتدایی امسال حدود ۹ درصد صرفه جویی در آب را از سوی مشترکین داشتیم، گفت: علاوه بر صرفه جویی که در بین مشترکین داشتیم از سوی دیگر با انجام اصلاحات و بازسازی شبکه‌های توزیع آب، سرانه هدر رفت آب طی ۱۰ سال گذشته از ۳۱ میلیون متر مکعب به ۱۶ میلیون متر مکعب رسیده است و این یعنی از نصف پرت آب جلوگیری شده است که بهترین شرایط در کشور در زمینه جلوگیری از پرت آب را، اصفهان دارد.

صنعت اصفهان مجاب به استفاده از پساب تصفیه شده است

مدیر آبفاای استان اصفهان که رسیدن به صرفه جویی

اصفهان نیز که وظیفه حراست از آب‌های سطحی و نیز چاه‌ها را بر عهده دارد، موظف به مقابله با برداشت‌ها از چاه‌های غیرمجاز شده است.

پلمپ چاه‌های غیرمجاز و کنترل برداشت‌های اضافه از چاه‌های مجاز در سال‌های اخیر به ویژه در سال جاری با جدیت دنبال شده است به طوریکه صرفه جویی ناشی از این نوع مدیریت هم سبب جلوگیری از برداشت بیش از ۱۹۰ میلیون مترمکعب آب در استان اصفهان شده است.

در همین راستا معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان از کشف و ضبط چهار هزار و ۵۰۳ چاه غیرمجاز در سال گذشته خبر داد و گفت: در حال حاضر هشت هزار و ۱۶۶ چاه غیرمجاز متروکه و غیر فعال است.

حسن ساسانی از ۱۷ هزار و ۱۳۰ چاه غیرمجاز در

۳۰ درصدی آب را نقطه بهبود مدیریت آب و خروج از بحران آب دانست، گفت: برای رسیدن به این نقطه ایده‌آل از تمام مشترکین می‌خواهیم از لوازم کاهنده مصرف آب استفاده کنند.

وی یکی دیگر از راهکارهای مدیریت بحران آب را استفاده از پساب فاضلاب عنوان کرد و ادامه داد: امروز صنایع را مجاب کردیم که مصارف خود را با تصفیه پساب حل و فصل کنند و با تمامی ارگان‌ها و نهادهای به مذاکره نشستیم که منابع آبی خود را مدیریت کنند و از مصرف بیش از اندازه آب پیشگیری شود.

در حال حاضر تمام دستگاه‌ها و ارگان‌ها در مدیریت مصرف بهینه آب ملزم به رعایت شده‌اند و همه دستگاه‌های مسئول، موظف به جلوگیری از برداشت‌های مازاد آب شده‌اند. در کنار آموزش‌ها و اقدامات فرهنگی شرکت آبفا، شرکت آب منطقه‌ای

های فرسوده آبی، رساندن پرت آب به زیر ۱۰ درصد، مدیریت درست منابع آب‌های زیرزمینی و اجرای کامل طرح احیا و تعادل بخشی در جهت حفظ منابع آبی از اقداماتی است که باید قبل از مسئله صرفه جویی و فرهنگ سازی، به اجرا گذاشته شود زیرا «صرفه جویی» تنها یک مسکن موقتی برای خروج از بحران آب است.

برآیند صحبت های مسئولان و کارشناسان در زمینه مدیریت مصرف آب نشان می دهد که مردم در قالب مصرف کنندگان خانگی، صنعت و کشاورزی، به عنوان یکی از طرف های درگیر در این مسئله، به خوبی توانسته اند از عهده وظیفه شهروندی خود برآیند اما به اندازه همت مردم باید مسئولان هم، منابع آبی پایدار را برای استانی مانند اصفهان که با یک تغییر در اقلیم یا تصمیمات نادرست، دچار چالش می شود، در نظر بگیرند که در این زمینه اصفهان با بهره مندی از توان شرکت های دانش بنیان، نخبگان دانشگاهی و مدیران جوانی که انگیزه حرکت و فعالیت برای استان را داشته باشند، می تواند به الگوی مدیریت علمی آب در کشور تبدیل شود.

شرایط حاضر اصفهان تنها این استان را به الگوی مردمی در صرفه جویی تبدیل کرده است و لازم است طرف دیگر این ماجرا که مدیران و تصمیم سازان استان و کشور هستند هم به اندازه مردم پای کار باشند تا همراهی مردم در هر شرایطی قابل درخواست باشد.

شد، بیان داشت: مسدود کردن بیش از چهار هزار چاه غیر مجاز در سطح استان در این سالها سبب صرفه جویی ۱۹۴۵ میلیون متر مکعب در مصارف آب زیرزمینی استان اصفهان شده است. معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای اصفهان از پر شدن دو هزار و ۷۶۸ حلقه چاه غیر مجاز در سال های ۹۴ تا ۹۶ خبر داد و بیان داشت: در سال ۹۲، یک هزار و ۲۶۶ حلقه چاه غیرمجاز شناسایی شد و در سال ۹۳ این رقم به ۳۹۳ حلقه رسید و سال ۹۴، ۵۶۳ و سال ۹۵، یک هزار و ۶۲۲ و در سال گذشته ۶۸۹ حلقه چاه غیرمجاز شناسایی شد.

صرفه جویی در آب یک مسکن موقت برای خروج از بحران است

علی بصیر پور، کارشناس مسائل آب در اصفهان نیز تعریف یک برنامه بلندمدت برای خروج از بحران آب را راهکار اصلی دانست و افزود: حکمرانی درست در خصوص منابع آبی کشور امروز بیش از هر زمان دیگری ضروری است.

وی بیان داشت: خارج کردن شرکت های آب استانی و ایجاد مدیریت یکپارچه حوضه آبریز در زمان بحران آبی بسیار پر اهمیت است.

کارشناس مسائل آب در اصفهان بیان داشت: بهره گیری از انرژی خورشیدی در جهت شیرین کردن آب و استفاده صد در صد از پساب های فاضلاب، سرمایه گذاری جدی در این بخش، اصلاح و بازسازی شبکه

سطح استان اصفهان خبر داد و بیان داشت: بیشترین میزان چاه غیر مجاز در سال ۹۵ کشف و ضبط شد و بالغ بر یک هزار و ۶۲۲ چاه شناسایی شد و پس از آن در سال ۹۲، یک هزار و ۲۶۶ چاه غیر مجاز کشف شد. وی اعلام کرد: در سال ۹۳، ۳۹۳، در سال ۹۴، ۵۶۳ و در سال گذشته، ۶۸۹ چاه شناسایی شد.

صرفه جویی بیش از ۱۹۴ میلیون متر مکعب آب زیرزمینی با مسدود کردن چاه های غیر مجاز

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای اصفهان با اشاره به اینکه طی سال های ۹۲ تا ۹۶، در مجموع یک هزار و ۶۵۲ دستگاه و ادوات حفاری غیرمجاز در استان توقیف شده است، ادامه داد: در سال ۹۲، ۲۵۸ دستگاه و ادوات غیر مجاز کشف شده است و سال ۹۳، ۲۴۲، سال ۹۴، ۳۵۵، سال ۹۵، ۳۶۴ و سال گذشته، ۴۳۳ دستگاه و ادوات غیر مجاز کشف و ضبط شد.

وی گفت: در مجموع یک هزار و ۶۵۲ دستگاه و ادوات غیر مجاز کشف شده است.

ساسانی بیان داشت: تقویت گروه های گشت و بازرسی در استان اصفهان به تعداد ۱۵۷ اکپ در سطح دشت های استان اصفهان، منجر به گزارش به موقع و جلوگیری از بسیاری از تخلفات آبی شده است.

وی با اشاره به اینکه طی ۱۲ سال گذشته چهار هزار و ۸۷۴ چاه غیر مجاز در سطح استان اصفهان مسدود

آزادراهی برای پولدارها/ ۴ هزار و ۵۰۰ تومان برای ۱۷ کیلومتر بدهید

پر پیچ و خم خطرناک آن جاده عبور کنند، تا این که مجبور به پرداخت ۴۵۰۰ تومان عوارض آزادراه نباشند.

رییس پلیس راه شرق استان تهران گفت: تردد از جاده قدیم جاجرود به عنوان مسیر جایگزین آزادراه تهران- پردیس بسیار خطرناک تر است و درصد تصادفات در این مسیر بیش از آزادراه برآورد می شود.

داند و می گوید: ادامه این آزادراه تا بعد از شهر آبعلی به طول ۱۲ کیلومتر، ۹۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که بخش خصوصی تنها در صورت کسب منافع در این زمینه اقدام می کند.

تردد در آزادراه خطر تصادف را کاهش می دهد

بسیاری از خودروها ترجیح می دهند، مسیر خود را به سوی جاده قدیم جاجرود منحرف کرده و از مسیر

افزایش عوارض در آزادراه ۱۷ کیلومتری تهران-پردیس سبب شده تا رانندگان استفاده از محور قدیمی و کم عرض جاجرود را به تردد در آزادراه ترجیح دهند.

محمدی یکتا

آزادراه ۱۷ کیلومتری تهران- پردیس به عنوان یکی از گران ترین عوارضی های آزادراه کشور را به خود اختصاص داده است، اما در سال جاری نرخ عوارض این آزادراه از ۳۵۰۰ تومان به ۴۵۰۰ تومان افزایش یافته تا رشد ۲۸ درصدی را تجربه کند.

افزایش هزار تومانی نرخ عوارض این آزادراه سبب شده تا به گفته شاهدان عینی تنها نیمی از خودروهای عبوری، این آزادراه را به عنوان مسیر تردد خود انتخاب کنند و مسیرهای جایگزین را برای عبور خود به پرداخت ۴۵۰۰ تومان برای ۱۷ کیلومتر از مسیر ترجیح دهند.

گلایه های مردمی به خصوص گلایه شهروندان پردیس، که مجبورند برای تردد به تهران هر روز این عوارض «سراسم آور» را پرداخت کنند، باعث شده تا بسیاری از مسئولان محلی، استانی و کشوری پیگیر تعدیل افزایش نرخ عوارضی آزادراه باشند و یکی از موضوعات مطرح شده در شورای اداری شهرستان پردیس همین افزایش نرخ عوارضی آزادراه باشد.

این امر در حالی است، که به گفته مدیرعامل آزادراه تهران- پردیس این افزایش قیمت را به دلیل عدم افزایش نرخ عوارض در یک سال و نیم گذشته می

پردیس صورت نگرفته است، بنابراین برای توقف نامه وزارت راه مبنی بر افزایش قیمت عوارضی آزادراه شکوائیه ای تنظیم و به دیوان عدالت اداری ارجاع دادم، که متعاقبا نتیجه را اعلام خواهم کرد.

وی در پاسخ به این که چرا برای شهروندان شهرستان پردیس تمهیداتی جهت استفاده رایگان و ارزان قیمت از آزادراه در نظر گرفته نمی شود، افزود: باید در این خصوص رایزنی صورت بگیرد و این امر به نوعی که مردم ضرر نکنند، محقق شود.

وی اظهار داشت: چندین بار با وزارت راه در این خصوص رایزنی داشته ام ولی متأسفانه تفکرات مسئولان وزارت راه در خصوص کاهش عوارضی آزاد راه تهران- پردیس، تفکر خوبی نیست و بارها گفته ام اگر قیمت ها را کاهش دهیم میزان تردد از آزادراه افزایش می یابد، بنابراین باعث درآمزی بیشتر این محور جهت تامین هزینه های نگهداری، بازسازی و غیره برای آزاد راه خواهد بود، که مسئولان ذی ربط باز هم بهانه افزایش استهلاک آزاد راه را برای عدم توجه به معضلات جاری پیش می کشند.

قانونی با ابراز تأسف از ذهنیت مسئولان مربوطه اذعان داشت: متأسفانه آزاد راه تهران- پردیس جزو گران ترین آزاد راه های کشور با توجه به مسافت ۱۷ کیلومتری است، که مسئولان وزارت راه در این خصوص از حربه ای به نام بخش خصوصی برای افزایش قیمت ها استفاده می کنند.

عضو شورای عالی استان ها گفت: در واقع تنها بخش کوچکی از پروسه ساخت آزاد راه مربوط به بخش خصوصی است و بخش بیشتری از این آزاد راه را یکی از بانک های دولتی، شرکت عمران، وزارت راه و در صدی هم شهرداری پردیس سهامدار است.

وی خاطر نشان کرد: اگر سرمایه گذار آزاد راه شخصی است، دولت برای حل مشکل مردم می تواند پارهانه به بخش خصوصی بدهد.

پیگیری های ۳ ساله پاسخی نداشته است

فرماندار پردیس گفت: ما ۳ سال است، که به این نرخ ها اعتراض داریم، از طریق نماینده های مجلس شورای اسلامی، استانداری تهران و روش های مختلف استفاده کردیم، اما جواب نگرفتیم، مسئولین آزادراه معتقدند که آزادراه متعلق به بخش خصوصی است و چاره ای جز تامین منفعت این بخش وجود ندارد.

مرتضی حیدری که ۲۶ اردیبهشت ۹۷ برای تعیین تکلیف و تعدیل نرخ آزادراه تهران- پردیس مهلت یک ماهه تعیین کرده بود، ادامه داد: مسئولین آزادراه توجیه می کنند، که سال ۹۶ نرخ عوارض را اضافه نکردیم و سال ۹۷ همان ۱۰ الی ۱۲ سال افزایش نرخ داشتیم، چرا که این افزایش نرخ متعلق به ۲ سال است و ما برخلاف گفته های وزیر راه نیز عمل نکردیم.

وی با بیان این که مردم از این وضع راضی نیستند، گفت: ما هر کاری در توانمان بود، انجام دادیم، نمایندگان مجلس نیز هر کاری توانستند، کردند، اما به نتیجه نرسیدیم.

افزایش نرخ آزادراه تهران- پردیس سبب شده که رانندگان تمایل چندانی برای تردد در این محور نداشته باشند و این اتفاق سبب کاهش کارایی آزادراه و دور شدن از اصل هدف احداث آن می شود.

استفاده می کنند.

وی اضافه کرد: عبور از مسیرهای جایگزین آزادراه هم زمان رسیدن به محل کارمان را افزایش می دهد و هم خطر تصادف دارد، بارها از مسئولین برای این موضوع راه چاره خواستیم، اما اقدامی ندیدیم.

عضو شورای عالی استان ها، که یکی از منتقدان جدی افزایش نرخ عوارض آزادراه ها است، مبنی بر این که در خصوص کاهش قیمت عوارضی آزادراه تهران- پردیس چه اقدامی انجام داده اید، گفت: چندی پیش در شورای اداری شهرستان پردیس بحث کاهش عوارض آزاد راه را به عنوان نماینده مردم و بر حسب وظیفه مطرح کردم، که در پی آن یک فرجه یک هفته ای به مدیر عامل شرکت آزاد راه تهران- پردیس جهت کاهش قیمت و رفع مشکل داده شد.

دولت برای حل مشکل عوارض آزادراه یارانه به بخش خصوصی بدهد

محمد قانونی ادامه داد: اما در این بازه زمانی عملا اقدامی از طرف شرکت آزادراه تهران-

سرهنگ سیاوش محبی ضمن ادامه داد: عرض جاده قدیم جاجرود به مراتب کم تر از آزادراه است و به هیچ وجه تردد از این مسیر را توصیه نمی کنیم.

وی در پاسخ به سوال که آیا پلیس توصیه ای در خصوص تعدیل نرخ عوارض آزادراه تهران- پردیس به مسئولین آزادراه داشته است، یا خیر، گفت: ما همواره نرخ تصادفات را اعلام می کنیم، ولی مسئولین آزادراه اعلام می کنند، که تعیین نرخ بر عهده آن ها نیست و وزارت راه و شهرسازی در این خصوص تصمیم می گیرد.

آزادراه فقط برای پول دارهای تهرانی کاربرد دارد

یکی از شهروندان پردیس که برای حضور در محل کار خود باید روزی ۲ بار از این مسیر عبور کند، اظهار داشت: چشم انتظاری های زیادی برای احداث این آزادراه کشیدیم و بسیاری از مسئولان آمدند و رفتند، تا این آزادراه احداث شد، اما عملا کاربردی برای ما ندارد و تنها پولدارهای تهرانی برای مسافرت به شمال و تفرجگاه ها از این آزادراه

استانی با درآمد سرانه پایین/وقتی از ظرفیت‌های مرز استفاده نمی‌شود

خراسان شمالی با وجود داشتن ظرفیت‌های فراوان برای توسعه اقتصادی اما مردم آن یکی از پایین‌ترین درآمدهای کشور را دارند، موضوعی که تأثیر آن را در شاخص‌های مختلف اقتصادی می‌توان دید.

الهام
یزدان پناه

استان مرزی خراسان شمالی با وجود غنای فراوان در بخش‌های مختلف، سرانه درآمدی و شاخص‌های اقتصادی آن یکی از پایین‌ترین رتبه‌ها را در کشور دارد و سهم این استان از بودجه سال ۹۷، تنها ۱۰ میلیارد و ۷۱۰ میلیون و ۲۶۹ هزار ریال بوده است.

با وجود جاذبه‌های طبیعی و گردشگری، مجتمع پتروشیمی، نیروگاه برق، انرژی خورشیدی و چندین کارخانه بزرگ شرق کشور و تولیدی‌های مختلف، ۳۰ معدن و اراضی کشاورزی و سایر فرصت‌ها در جهت توسعه اقتصادی، اما به سبب برخی اقدامات پایین‌ترین رتبه درآمد شامل حال این استان شده به‌طوری‌که واحدهای تولیدی رو به تعطیلی رفته و سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان ناامید شده‌اند، حتی وضعیت کم‌آبی و مشکلات مختلف در بخش کشاورزی سبب مهاجرت روستائیان به شهر شده و آسیب‌های زیادی را به دنبال داشته است.

تنها مرزی که بازارچه و گمرک ندارد

از سوی دیگر خراسان شمالی با بیش از ۲۸۱ کیلومتر مرز مشترک با کشور ترکمنستان از داشتن بازارچه، منطقه آزاد و گمرک مرزی محروم است درحالی‌که این ظرفیت‌ها فرصت ایجاد روابط تجاری، اقتصادی و نیز اشتغال‌زایی پایدار را فراهم خواهد کرد.

راهکار اصلی افزایش درآمد سرانه مردم خراسان شمالی برنامه‌ریزی دقیق و تلاش است تا تحولی اساسی و امیدبخش را شاهد باشیم.

صالحی افزود: البته برنامه‌ریزی بدون عمل وضعیت فعلی را تغییر نخواهد داد، بنابراین باید برنامه‌ای عملیاتی را مدنظر قرار داد.

وی تصریح کرد: خراسان شمالی باید جزو ۱۰ استان برتر کشور باشد از همین رو تلاش داریم با استفاده از تمامی امکانات و ظرفیت‌های بالقوه موجود این استان را به میانه جدول رتبه‌بندی برسانیم.

استاندار خراسان شمالی همچنین با اشاره به رتبه چهارم پایین‌ترین نرخ بیکاری و رتبه نخست نرخ مشارکت اقتصادی در این استان، گفت: بر اساس اعلام مرکز آمار ایران، خراسان شمالی با نرخ بیکاری ۹ و ۷ دهم درصدی و رتبه نخست نرخ مشارکت اقتصادی، نسبت به میانگین کشوری از ضریب مناسبی برخوردار بوده اما درآمد سرانه آن از متوسط کشوری پایین‌تر است.

صالحی بیان کرد: سال ۹۶ سهمیه اشتغال استان هشت هزار و ۶۸۱ نفر بوده اما ۱۰ هزار شغل هدف‌گذاری شد و طبق آمار تا پایان این سال بیش از ۱۲ هزار شغل ایجاد شد.

درآمد سرانه خراسان شمالی کمتر از ۶۵ دهم درصد است

نماینده مردم پنج شهرستان خراسان شمالی در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه وضعیت شاخص‌های اقتصادی استان گویای واقعیاتی تکان‌دهنده است، گفت: درآمد سرانه استان ۶۵ دهم درصد از متوسط کشوری پایین‌تر است.

علی قربانی اظهار کرد: درآمد پایین مردم خراسان شمالی نشان از کمتر توسعه‌یافتگی این استان دارد، بنابراین تلاش در جهت افزایش تولیدات ضرورت دارد.

وجود مرز مشترک بین خراسان شمالی با ترکمنستان سال‌هاست به‌عنوان فرصتی برای توسعه اقتصادی این استان و به دنبال آن تأثیرگذار بر کشور مطرح است اما در حال حاضر تنها استان مرزی بوده که بازارچه مرزی و گمرک ندارد.

نزدیک به هشت سال است که ایران به دنبال بازگشایی بازارچه مرزی «پرسه سو» بوده تا از این طریق باب صادرات کالا، حواله‌های بانکی و سایر مباحث گمرکی را باز کند، درحالی‌که در تمامی دولت‌ها رایزنی‌هایی به این منظور انجام و حتی در اجلاس‌های مشترک بین ایران و ترکمنستان این موضوع عنوان شده اما از سوی کشور همسایه اماواگرهایی وجود دارد.

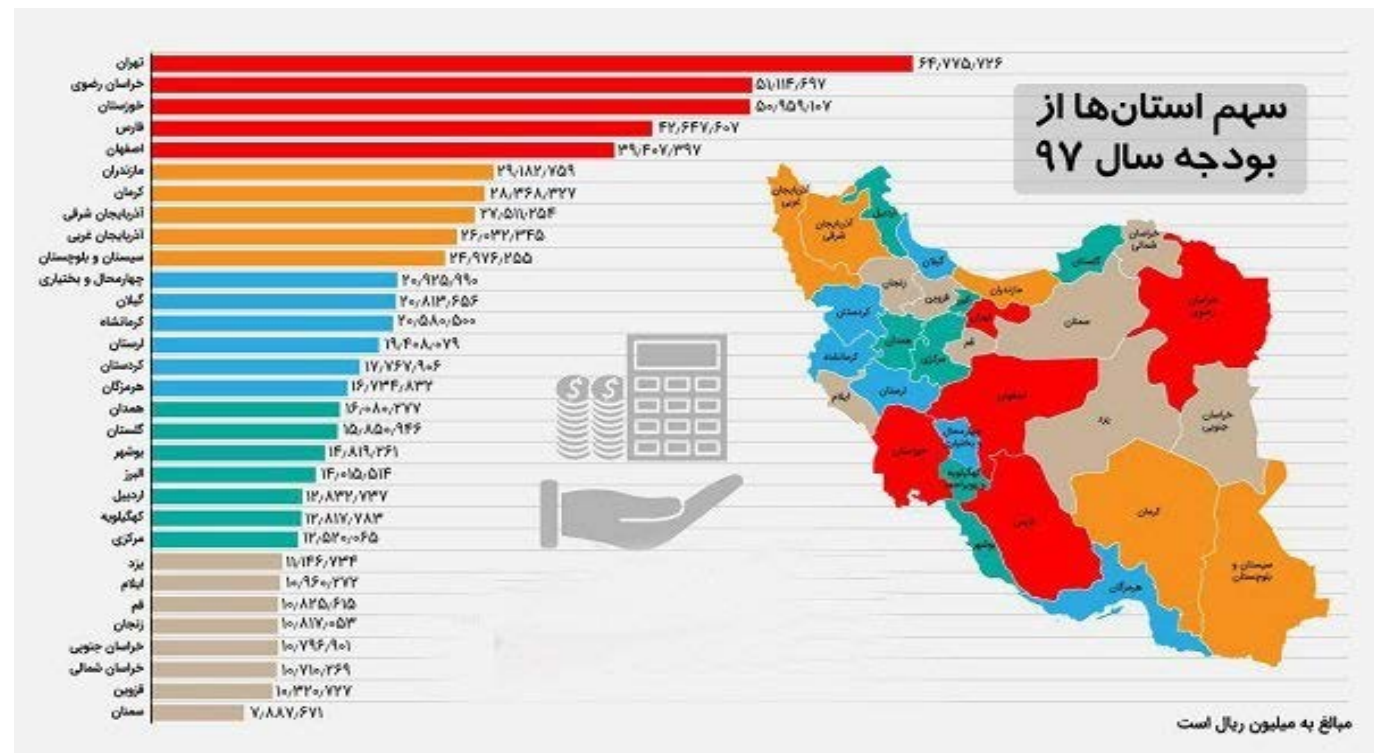
مسئله مهمی که در حال حاضر بین مسئولان ارشد خراسان شمالی و نمایندگان مجلس این استان مطرح است بحث رتبه چهارم اشتغال‌زایی و رتبه نخست جذب سرمایه‌گذار است که باوجود این آمار چرا باید پایین‌ترین سرانه درآمدی را در کشور داشته باشیم و مردم از وضعیت بیکاری گلایه‌مند باشند.

بنا به گفته کارشناسان نتیجه بیکاری، کاهش رشد اقتصادی می‌شود و همچنین تناقض بین سرانه درآمد و رتبه بیکاری موجب پارادوکس میان خروجی شاخص‌های اقتصادی استان شده است.

ضعف عمده خراسان شمالی پایین بودن درآمد سرانه است

استاندار خراسان شمالی با بیان اینکه ضریب جینی خراسان شمالی نسبت به متوسط کشوری پایین است، گفت: ضعف عمده این استان پایین بودن درآمد سرانه است که باید جبران شود.

محمدرضا صالحی با اعلام اینکه سطح درآمد مردم خراسان شمالی نزدیک به هم است، اظهار کرد:

سرانه این استان رخ خواهد داد به طوری که به نصف میانگین برسد.

مشکلات زیرساختی علت سرانه در آمد پایین خراسان شمالی است

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار خراسان شمالی گفت: عقب ماندگی و مشکلات زیرساختی پیش از تشکیل این استان سبب پایین بودن سرانه درآمد خراسان شمالی در کشور شده است.

مجید پورعیسی اظهار کرد: پایین بودن درآمد سرانه مردم خراسان شمالی نشان از ضعف بنیه اقتصادی دارد از این رو برنامه های اساسی همچون افزایش اشتغال پایدار در دستور کار قرار دارد.

پورعیسی بیان کرد: قطعاً ایجاد اشتغال پایدار میزان درآمد خانوارهای خراسان شمالی را افزایش و در نتیجه سطح سرانه درآمد تغییر خواهد کرد.

به هر حال لازمه رسیدن به توسعه پایدار و رشد ایده آل درآمدی، ایجاد اشتغال، رفع مشکلات زیرساختی و راه اندازی بخش صنعت است چراکه این مهم بر روی دیگر سرانه ها همچون مطالعه، تغذیه، سواد، ازدواج و ... تأثیر گذار است.

اگر امروز دغدغه و تمرکز اصلی ما رشد اقتصادی است باید از راه درست و با استفاده از منابع موجود در استان شامل جاذبه های طبیعی، مناطق گردشگری و به ویژه از طریق فعال کردن بخش های تولید بسترها را فراهم کرد.

همچنین باید توجه داشت که علاوه بر تأمین امنیت در مرز و مراودات دوستانه با کشور همسایه، ایجاد بازارچه های مرزی را که سبب اشتغال زایی و ارزآوری می شود را با جدیت دنبال کرد.

کاهش درآمد استان ناشی از سهم ناچیز در تولید ناخالص داخلی

نماینده مردم اسفراین در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه سهم خراسان شمالی در تولید ناخالص داخلی بسیار اندک است، گفت: این امر سبب کاهش درآمد سرانه استان شده است.

هادی قوامی اظهار کرد: در آستانه ۱۴ سالگی استان شدن خراسان شمالی هستیم اما هنوز اقدامی اساسی و چشم گیر برای توسعه این خطه از کشور انجام نشده است.

قوامی افزود: خراسان شمالی ظرفیت های فراوانی برای توسعه و اشتغال زایی و در نتیجه آن افزایش سرانه درآمد دارد اما عدم اجرای فاز ۲ پتروشیمی، راه آهن، فرودگاه و چشم پوشی از انعقاد قرارداد با کارخانه های بزرگ این استان از سوی برخی سبب بیکاری و ورشکستگی شده است.

وی بیان کرد: متأسفانه وعده دادن و کلنگ زنی برای دل خوش کردن مردم، اقدامی برای خودنمایی شده اما درد مردم تکمیل پروژه ها و اشتغال پایدار است. نماینده مردم اسفراین همچنین گفت: شناساندن جاذبه های گردشگری علاوه بر ارتقای صنعت گردشگری خراسان شمالی در افزایش درآمد سرانه استان نقش بسزایی خواهد داشت.

قوامی تأکید می کند: چنانچه سه درصد اعتبارات کل کشور به خراسان شمالی تخصیص یابد رشد و توسعه استان سرعت بیشتری گرفته و در مدت ۱۰ سال این استان می تواند در شاخص های مختلف به متوسط کشوری برسد.

وی افزود: همچنین اگر به زیرساخت های توسعه خراسان شمالی توجه شود تحول عظیمی در درآمد

قربانی با تأکید بر اینکه برنامه ریزی ها باید منجر به افزایش تولید و درآمدزایی شود، افزود: مدیریت های نمادین و اجرای طرح های ویتربینی همچون روستای سبز و تونل سبز، اقتصاد خراسان شمالی را درمان نخواهد کرد.

وی با بیان اینکه در سه سال اخیر اقدامی اساسی برای افزایش درآمد خراسان شمالی انجام نشده است، گفت: ضرورت دارد در مسیر اقتصاد مقاومتی جدی تر حرکت کنیم.

نماینده مردم بجنورد، گرمه، جاجریم، مانه و سملقان و راز و جرگلان در ادامه گفت: بنابراین برای افزایش درآمد سرانه استان باید تولیدات را در بخش کشاورزی، دامداری، گردشگری، صنعتی همچون ایجاد فاز ۲ پتروشیمی و دیگر صنایع مقرون به صرفه دوچندان کنیم.

قربانی درباره آمار منتشر شده از سوی دولت در رابطه با کاهش نرخ بیکاری در خراسان شمالی، اظهار کرد: چنانچه آمار اعلام شده صحیح باشد باید اکنون افزایش درآمد سرانه نیز مطلوب باشد.

وی عنوان کرد: همچنین بر اساس آمار اشتغال زایی در خراسان شمالی، این تعداد افراد باید درآمد کسب کرده و سرانه افزایش پیدا کند، بنابراین سرانه درآمد پایین این استان نشان می دهد که اشتغال ها واقعی نبود بلکه ناقص و ناپایدار بوده است.

نماینده مردم بجنورد، گرمه، جاجریم، مانه و سملقان و راز و جرگلان عنوان کرد: بر اساس آمار چنانچه هر فرد در هفته یک ساعت کار کرده باشد جز شاغلین به شمار رفته که این اشتغال ها کاذب به حساب می آیند.

رئیس مجمع نمایندگان خراسان شمالی درباره میزان اشتغال زایی در استان اعلام کرد: برای اعلام آمار اشتغال پایدار باید سالانه ۹۹۵ هزار شغل ثابت ایجاد کرد.

آشفته بازار مسکن در خراسان جنوبی / رویای مستأجران به باد رفت

بازار مسکن در خراسان جنوبی این روزها حال خوشی ندارد و در حباب افزایش قیمت‌ها حبس شده است. مسکن به عنوان یکی از مهم‌ترین شرایط برای زندگی ایمن بوده که داشتنش برای تمام انسان‌ها ضروری است. این روزها در حالی که نرخ ارز و سکه با فراز و نشیب‌هایی رو به رو است، بازار مسکن خراسان جنوبی در کساد فرو رفته و فروشندگان در انتظار سرنوشت دلار، واحدهای خود را نمی‌فروشند و یا به اجاره نمی‌دهند.

رقيه رحمتی راد

فروشندگان به انتظار نشسته‌اند تا با تثبیت قیمت‌ها، وضعیت بازار مسکن نیز سر و سامان گیرد و قیمتی برای بازار تعیین شود. تشنج بازار در حالی به روند خود ادامه می‌دهد که بسیاری از مستأجران هم نگرانی‌هایی به دل مهمان کرده‌اند چرا که از یک طرف نرخ اجاره‌بها توسط صاحب‌خانه و به طور دلخواه تعیین می‌شود و از سویی دیگر هم با مشکل رهن کامل منزل مواجه هستند.

«مگر خانه پیدا می‌شود... اجاره‌ها کم‌تر شدن...» این‌ها جملاتی است که از بین هر دو شهروند، یک نفر بر زبان می‌آورد. این سخنان نشان از این دارد که مردم از شرایط به وجود آمده در بازار مسکن گلایه‌های زیادی بر دل داشته و باید بررسی شود. بر اساس آمار مسئولان افزایش ۱۵ تا ۴۰ درصدی قیمت مسکن و رشد ۲۰ درصدی اجاره و رهن از دو ماه گذشته از بازار مسکن حبابی سرگردان ساخته که باید با تفکر و هم‌افزایی بنگاهداران و مسئولان بشکند چرا که در شرایط کنونی بستری برای دلال‌ها به وجود آورده تا بیش‌ترین سود را از جیب مردم نصیب خود کنند.

بر اساس گزارشات میدانی مهر در حال حاضر آینده بازار مسکن مهر در ابهام است و نمی‌توان زمان مشخصی را برای خروج از رکود مشخص کرد.

قیمت اجاره‌ها کم‌تر شدن است

یک شهروند بیرجندی با اشاره به وضعیت بازار مسکن بیان کرد: در حال حاضر قیمت اجاره‌ها کم‌تر شدن است.

رضا خسروی با بیان اینکه اجاره منزل در جنوب شهر برای قشر کارگر امکان‌پذیر نیست، افزود: همچنین میزان اجاره‌ها در شمال شهر نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

وی ادامه داد: برای اجاره کردن خانه‌ای برای خانواده‌ای سه نفره چندین ماه تلاش کردم که در نهایت یک واحد آپارتمان در شمال شهر بیرجند با اجاره ۴۰۰ هزار تومان پیدا کردم.

خسروی بیان کرد: در شرایط کنونی که قیمت مصالح افزایش یافته نمی‌توانیم ساخت و سازی انجام دهیم بنابراین باید سال‌ها خانه‌به‌دوش باشیم تا منازل اجاره‌ای سرپناه فرزندان مان باشد.

بی‌مهری در مسکن مهر

یکی دیگر از شهروندان با اشاره به طرح مسکن مهر بیان کرد: به امید خانه‌دار شدن به خرید این واحدها روی آوردم.

وی بی‌ثباتی اقتصادی را از جمله علل به وجود آمدن این شرایط در بازار مسکن دانست و گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون رهن و اجاره ۲۰ درصد افزایش داشته است.

این مشاور املاک بیان کرد: همچنین در سال جاری قیمت مسکن‌ها ۳۰ درصد افزایش داشته که تمایل و رغبت مردم را کاهش داده است.

آهنی با بیان اینکه با وجود افزایش قیمت‌ها، خریدار هست اما فروشنده نیست، افزود: قیمت‌ها صبح تا ظهر تغییر می‌کند و باعث عدم فروش مسکن می‌شود.

بازار به ثبات برسد

این مشاور املاک افزایش قیمت مصالح ساختمانی را از دیگر دلایل افزایش رهن اجاره و قیمت زمین‌ها دانست و گفت: آهن، لوله و دیگر مصالح ساختمانی افزایش یافته و بر قیمت‌ها نیز تأثیر گذار بوده است. وی بیان کرد: قیمت آهن طی هفته گذشته ۵۲۰ هزار تومان بوده و این هفته با قیمت ۵۷۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.

آهنی با بیان اینکه تنها ثبات بازار می‌تواند وضعیت موجود را تغییر دهد، گفت: تا بازار به ثبات نرسد مشکلی حل نخواهد شد و نمی‌توانیم کاری از پیش ببریم.

افزایش ۲۰ درصدی مصالح ساختمانی

رئیس اتحادیه صنف فروش مصالح ساختمانی بیرجند با اشاره به افزایش مصالح ساختمانی بیان کرد: آن دسته از مصالح مانند سنگ که از مسیرهای دور تهیه می‌شود، از ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش داشته است.

حسین چوپانی با بیان اینکه در مصالحی مانند سیمان، پودر و آهک که از مشهد وارد می‌شود افزایش چندانی نداشته‌ایم، گفت: افزایش قیمت مصالح بستگی به میزان کرایه حمل دارد.

وی با بیان اینکه کرایه‌ها ۲۵ درصد افزایش داشته است، گفت: این افزایش قیمت به جیب راننده‌ها نمی‌رود بلکه به جیب باربری‌ها می‌رود.

محمد علیدوست با بیان اینکه تمام سرمایه‌ام را برای خرید یک واحد ساختمانی در طبقه سوم هزینه کردم، افزود: در حال حاضر به دلیل نبود امکانات رفاهی در سایت مسکن مهر بیرجند، خود در مرکز شهر مستأجر شده‌ام.

وی بیان کرد: رسیدگی به حاشیه شهرها و مسکن‌های مهر در خدمت رسانی‌ها می‌تواند بسیاری از افراد را از اجاره‌نشینی رهایی دهد.

علیدوست با بیان اینکه قیمت اجاره‌ها و رهن منازل افزایش چشمگیری داشته است، گفت: اکثر قشر ضعیف جامعه اجاره‌نشین هستند و در این شرایط باز هم آن‌ها قربانی می‌شوند.

خانه‌اجاره‌ای پیدا نمی‌شود

یک عروس و داماد بیرجندی بیان کردند: داشتن منزل شرط اول برای شروع یک زندگی مشترک است. حسین موسوی با بیان اینکه از سه ماه گذشته برای یافتن منزلی با قیمتی مناسب بنگاه‌های سطح شهر را رصد می‌کنم، گفت: قیمت اجاره‌ها روز به روز افزایش می‌یابد و یا خانه‌ای مناسب برای اجاره یافت نمی‌شود.

وی با بیان اینکه در یک ماه اخیر قیمت‌ها به طور چشمگیری افزایش یافته است، بیان کرد: رهن یک خانه هم حرف از هزینه‌های میلیونی می‌زند که قادر به پرداخت آن نیستیم.

موسوی با اشاره به افزایش قیمت در مصالح ساختمانی بیان کرد: یک شاخه آهن از ۲۰۰ هزار تومان به ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافته و این امر ساخت‌وسازها را کاهش داده است.

بازار مسکن حبابی است

یک مشاور املاک بیرجندی با بیان اینکه بازار مسکن سردرگم است، افزود: در حال حاضر بازار مسکن حبابی شده است.

حسین آهنی بیان کرد: با توجه به وجود نوسانات در بازار نه خریدار رغبتی برای خرید مسکن دارد و نه فروشنده تمایلی برای فروش دارد.

افزایش بیشتر مصالح ساختمانی دور از انتظار نیست

رئیس اتحادیه صنف فروش مصالح ساختمانی بیرجند بیان کرد: اگر مواد اولیه کامیون‌ها تأمین نشود، افزایش بیشتری در مصالح ساختمانی خواهیم داشت. چوپانی با بیان اینکه افزایش قیمت مصالح ساختمانی بر قیمت مسکن نیز تأثیر می‌گذارد، افزود: در حال حاضر بازار مسکن در رکود است. وی با بیان اینکه اگر شرایط فعلی حاکم باشد، بازار همچنان سرگردان خواهد بود، گفت: افزایش قیمت‌ها و کاهش مشتری باعث شده ۲۰ نفر از فروشندگان مصالح ساختمانی پروانه فعالیت خود را ابطال کنند.

رشد ۴۰ درصدی قیمت مسکن

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند هم بیان کرد: بازار مسکن بهمن‌ماه سال ۹۶ نا به سامان شده است.

علیرضا اربابی از افزایش ۱۵ تا ۴۰ درصدی قیمت زمین و مسکن خبر داد و گفت: همچنین قیمت اجاره و رهن ۲۰ درصد رشد داشته است.

وی با بیان اینکه رشد قیمت مسکن در کل استان رخ داده است، اظهار کرد: زمانی که مصالح ساختمانی، آب و برق گران شود، قیمت مسکن نیز افزایش می‌یابد. اربابی با بیان اینکه در حال حاضر خرید و فروش مسکن آزاد است، افزود: سخت‌گیری در صدور پروانه‌های ساختمانی از جمله دلایل شرایط پیش آمده است.

وی با بیان اینکه باید برای آرام شدن جو بازار مسکن، هزینه‌ها به خصوص در صدور پروانه‌ها کاهش یابد، گفت: همچنین باید در مزایده برخی از ادارات دقت نظر شود.

مالیات به جان بازار مسکن افتاد

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند با بیان اینکه در حال حاضر ساخت‌وساز نداریم تا خانه‌ای برای اجاره داشته باشیم، گفت: مالکان به دلیل ترس از مالیات حاضر به رهن و یا اجاره ملک خود نیستند. وی با بیان اینکه چند سال شده ساخت و ساز انجام نشده و یا به اجاره نمی‌دهند، گفت: اجاره بی سرو سامان است و خودمان هم رنج می‌بریم.

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند بیان کرد: زمانی در مسیر مهر شهر خانه‌ها خالی بود و مردم به اجاره نمی‌دادند اما الان خانه‌ای خالی برای اجاره نداریم.

اربابی با اشاره به دیگر مشکلات بازار مسکن بیان کرد: متأسفانه کارشناسی خوبی برای اجاره‌ها وجود ندارد و موجر خودش قیمت تعیین می‌کند.

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند با بیان اینکه باید عرف و قانونی برای قیمت‌گذاری‌ها وجود داشته باشد، گفت: در حال حاضر هیچ عرف و قانونی برای اجاره‌ها وجود ندارد.

وی بیان کرد: برخی از مستأجران بعد از پایان یافتن قرارداد مستأجر یا قیمت‌ها را به نحو چشمگیری افزایش داده و یا خانه را از او می‌گیرند.

اربابی با بیان اینکه در این شرایط پشتیبان برای حمایت و قدرت اجرا نداریم، گفت: بسیاری از کسبه‌ها بعد از یک سال اجاره نشینی و معرفی مغازه، مجبور به تخلیه و یا پذیرش پرداختن مبالغ بالای اجاره‌ها می‌شوند.

مزایده ادارات، دردی مازاد بر مشکلات مسکن

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند بیان کرد:

برخی از اداره‌ها مانند شهرداری و بنیاد زمین‌ها را به مزایده می‌گذارند.

اربابی با بیان اینکه ما مخالف مزایده نیستیم، بیان کرد: ولی زمین‌ها را غیر فروش و غیر انتقال بگذارند تا مصرف‌کننده واقعی در آن شرکت کنند.

وی با بیان اینکه باید زمین‌های سطح شهر کارشناسی و قطعه‌بندی شوند، افزود: حاضریم کارشناسی‌ها را رایگان انجام دهیم تا زمین‌ها با قیمت واقعی به دست مردم برسند.

مردم از خرید زمین با قیمت‌های بالا خودداری کنند

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند با بیان اینکه باید برای پویایی بازار مسکن مردم و مسئولان با یکدیگر تلاش کنند، افزود: شهرداری با پایین آورد قیمت صدور پروانه ساخت و افزایش تعداد پروانه می‌تواند گام بلندی در این راستا بردارد.

وی بیان کرد: از مردم خواستاریم در این چنین شرایطی صبری کنند و نسبت به خریده‌ها با قیمت‌های گزاف خودداری کنند.

اربابی اظهار کرد: بازار مسکن مانند حبایی است که طی دو ماه گذشته شکل گرفته و به این صورت باقی نمی‌ماند.

رئیس اتحادیه مشاورین املاک بیرجند ادامه داد: انشا الله به زودی این حباب خواهد شکست و سود آن به مردم خواهد رسید.

آنچه انتظار می‌رود باید مسئولان متولی در راستای برگزاری جلسات و هم‌اندیشی، آشفته‌بازار کنونی مسکن را سامان دهند. شاید افزایش صدور تعداد پروانه‌های ساخت‌وساز بتواند راهکاری موثر برای رفع این مشکلات باشد که شایان توجه است.

بازار رها شده با جولان بی توقف قیمت ها/ منحنی قدرت خرید مردم سقوط کرد

این روزها جامعه با بازاری پرتلاطم و غیر قابل پیش بینی طرف است که هر لحظه به نوعی مردم را غافلگیر می کند و در این میان قشر متوسط و ضعیف جامعه، هر روز عرصه را برای خود تنگ تر می بینند.

طی روزهای اخیر بانک مرکزی گزارشی از افزایش قیمت برخی کالاهای ضروری و مورد نیاز مردم همچون مواد غذایی منتشر کرده که در این گزارش، افزایش قیمت برخی از اقلام خوراکی نسبت به هفته های قبل بیش از ۵۰ درصد برآورد شده است. این به معنای افزایش بی رویه قیمت ها تنها در عرض دو یا سه هفته اخیر است.

در حقیقت امروز شاهد آن هستیم که اقلام خوراکی و کالاهای ضروری به مانند قیمت سکه و طلا، روزانه جابجا می شود و علاوه بر اینکه سرعت تغییر قیمت ها کوتاه شده، میزان تغییر و افزایش نیز به حد غیر قابل تصویری رسیده است.

در مواجهه با این بازار که به نظر می رسد به حال خود رها شده و بدون هیچ منطقی در حال افزایش بی سابقه و بی توقف قیمت ها است و نظارت مؤثری هم بر آن اعمال نمی شود، اقشار متوسط و ضعیف جامعه هر روز بیش از پیش عرصه را بر خود تنگ می بینند و سفره کوچکشان هر روز کوچکتر می شود.

افزایش بی رویه قیمت ها نه تنها در حوزه اقلام ضروری بلکه در بخش مصالح و ساختمان سازی، خرید و اجاره املاک، خودرو و سایر عرصه ها هر روز مردم را نگران تر می کند و اقشار ضعیف که روزی آرزوی برخورداری از خودرو و منزل مسکونی را در سر می پروراندند، امروز در گیر تأمین هزینه های ضروری زندگی همچون اقلام خوراکی هستند و خواسته های دیگر به ذهنشان خطور نمی کند.

این بازار غیر قابل پیش بینی با قیمت های پرتلاطم که در غیاب نظارت اصولی در حال جولان دادن است، هر روز بیش از پیش بر گلو اقشار ضعیف جامعه که در گیر یافتن شغل و درآمد هستند و یا حقوق های چند ماهه معوقه دارند پای می فشارد و توان آن ها را در تأمین هزینه های معیشتی و اولیه تقلیل می دهد.

آمارهای اقتصادی مسئولان با واقعیت جامعه همخوانی ندارد

علی اکبر کریمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در این باره اظهار داشت: واقعیت این است که امروز اقشار جامعه با شرایط بسیار دشواری از نظر گرانی کالاها روبرو هستند و آمارهای اقتصادی ارائه شده توسط مسئولان و مراجع رسمی همچون آمار تورم به هیچ وجه با واقعیت های جامعه همخوانی ندارد.

وی افزود: امروز شاهد گرانی در حوزه های مختلف از قیمت کالاهای ضروری گرفته تا سایر اقلام هستیم و فضای روانی جامعه در این شرایط تبدیل به فضای ناامنی ذهنی و بی اعتمادی نسبت به مسئولان شده است.

نماینده مردم اراک، کمیجان و خنداب در مجلس

وی افزود: در حقیقت با توجه به اینکه کاهش تورم و اجرای سیاست های ضد تورمی باید با فعال شدن بخش تولید همراه باشد تا شاهد بیماری هلندی در اقتصاد نشویم، با رکود تولید، دوباره این تورم مجدداً به اقتصاد کشور بازگشته و طی ماه های اخیر شاهد افزایش بی رویه قیمت ها بوده ایم.

نماینده مردم تفرش، آشتیان و فراهان در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: وقتی رکود در تولید ادامه داشته باشد و با کاهش نرخ سود بانکی، نرخ سود تسهیلات کاهش نیابد، قطعاً برنامه های کاهش تورم موفق عمل نمی کند و پاسخگوی حل مشکلات اقتصادی نخواهد بود.

حسینی خاطرنشان کرد: از سوی دیگر برخی هم در این میان به دنبال سوءاستفاده هستند تا در جامعه جو روانی در قیمت ها حباب ایجاد کنند و از این موضوع سود ببرند، آنچه باید در شرایط فعلی روی آن تمرکز کنیم، نظارت جدی بر بازار و قیمت کالاها است.

دولت در تدوین سیاست های اقتصادی دقیق تر عمل کند

عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در این شرایط دولت بایستی در تدوین و اجرای سیاست های اقتصادی دقیق تر عمل کند و مجلس شورای اسلامی، تعزیرات حکومتی و سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف کنندگان نیز نظارت جدی بر قیمت ها داشته باشند.

وی ادامه داد: تکنرخی شدن ارز نیز از جمله اقداماتی بود که به مساله افزایش قیمت کالاها دامن زده و امروز مشاهده می کنیم که ثبت سفارش ها در سامانه نیما (نظام یکپارچه معاملات ارزی) یک عدد بسیار بزرگی است که نسبت به گذشته قابل مقایسه نیست، از سوی دیگر کالاهای وارداتی با نرخ ارز آزاد به فروش می رسد و درآمد کاذبی را نصیب برخی افراد کرده است.

نماینده مردم تفرش، آشتیان و فراهان در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: البته در عرصه اقتصاد، این تفکر که صرفاً بخواهیم بازار را با نظارت تحت فشار قرار دهیم تا قیمت ها کنترل شود اصلاً صحیح نیست، بازار را باید وضعیت عرضه و تقاضا مدیریت کند تا دچار از هم گسیختگی نشود، اما در احوال فعلی چون شرایط عرضه و تقاضا وضعیت خاصی دارد، بایستی مکانیسم های نظارتی اعمال شود.

به نظر می رسد در شرایط کنونی که قیمت ها در بازار به طور روزانه در حال افزایش است، باید اقدام جدی از سوی نهادهای مسئول برای کنترل وضعیت بازار صورت پذیرد، در این زمینه پیاده سازی سیاست هایی از سوی مسئولان کشور که نه به مصرف کننده فشار وارد کند و نه تولیدکننده را با مشکل مواجه سازد ضروری است.

شورای اسلامی بیان کرد: علت اصلی این مسائل نبود برنامه اصولی و درستی برای مدیریت در امور به ویژه اداره امور حوزه اقتصادی است و به نظر می رسد تیم اقتصادی کنونی دولت توان کنترل و کاهش مشکلات موجود را ندارد، این مسئله ای است که امروز صاحب نظران و شخصیت های همسو با دولت نیز به آن اذعان و اعتراف دارند.

کریمی خاطرنشان کرد: به نظر می رسد تیم اقتصادی دولت در حال حاضر برنامه روشن و شفافی برای ساماندهی امور اقتصادی و بازار کشور ندارد و این امر موجب غلبه یک حالت باتکلیفی و رهاشدگی بر بازار شده که نه به مصلحت مردم و نه به مصلحت کشور است.

متولیان نظارت بر بازار با جدیت وارد عمل شوند

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: وزارت صنعت معدن و تجارت و دیگر نهادهای مرتبط همچون اصناف و تعزیرات، که متولی بازرسی و نظارت بر قیمت ها در بازار هستند، بایستی بخشی از گرانی ها که ناشی از سوءاستفاده ها است را با جدیت کنترل و از آن جلوگیری کنند و بخش دیگر گرانی ها که ناشی از افزایش هزینه های تولید است، مورد بررسی دقیق قرار گیرد.

وی ادامه داد: از سوی دیگر در شرایط موجود باید طوری عمل شود که تولیدکنندگان نیز متضرر نشوند، چراکه در برخی بخش ها هزینه های تولید به شدت افزایش یافته و تولید بدون صرفه موجب بی انگیزگی تولیدکنندگان خواهد شد.

نماینده مردم اراک، کمیجان و خنداب در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: کمیسیون اقتصادی مجلس در این رابطه جلساتی تشکیل داده و از سوی مجلس به طور مرتب تذکراتی به دولت در رابطه با گرانی های مدت اخیر داده شده است.

کریمی گفت: این بازار پرتلاطم قیمت ها با مسائل مربوط به قیمت ارز و نوسانات آن نیز مرتبط است، سیاست های دولت در حوزه اقتصادی نواقص جدی دارد و نیازمند آن هستیم که در این زمینه یک تصمیم گیری اصولی و تعیین تکلیف صورت گیرد تا شاهد غلبه آرامش نسبی بر بازار کالا و خدمات باشیم.

سیاست های اقتصادی ۴ سال اخیر عامل تورم امروز است

محمد حسینی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی نیز در این رابطه اظهار داشت: گرانی های مدت اخیر در کشور، نتیجه سیاست های اقتصادی است که طی چهار سال گذشته توسط دولت برای کاهش و کنترل تورم پیاده سازی شده است.

تغییر نام «کولبری» به «پله‌وری»/ معیشت مرز نشینان گرفتار اماواگر

«کولبر» به «پله‌ور» تغییر نام داد ولی درآمد بیشتر مرز نشینان کردستان همچنان گرفتار اماواگرهایی است و همه چشم امید به تحقق بهبود معیشت ناشی از تغییر نام دوخته‌اند.

کولبر یا کولبری واژه و شغلی است که رنج و محنت در آن نهفته است. سخت است که تعریفی برای آن ارائه کرد چون تا فردی بار این محنت را نکشیده باشد نمی‌تواند آن را معنا کند.

بیکاری و نبود بستر مناسب برای اشتغال در مناطق مرز نشین به‌ویژه در غرب کشور در طول یک دهه اخیر موجب رشد فزاینده تعداد کولبران شده است. انسان‌هایی که درد روزگار و نبود درآمد مناسب آن‌ها را به این مسیر که آخرین نور امید آن‌ها برای کسب روزی برای خانواده‌هایشان محسوب می‌شود، کشانده بود افرادی که وارد وادی جرم و جنایت و دزدی و تبهکاری نشدند و مسیرهای سنگلاخی و پرپیچ‌وخم کوه‌های کردستان را ترجیح دادند.

صاحبان کالاهایی که کالای آن‌ها بر دوش کولبران از آن‌سوی مرز و از طریق مرزهای کردستان با پرداخت مبلغی بسیار کم به این قشر ضعیف جامعه وارد کشور می‌شد، به ثروت‌های آن‌چنانی در این سال‌ها دست پیدا کردند، ولی کولبران همچنان برای به دست آوردن روزی روزانه و مایحتاج اولیه زندگی خود مانده بودند ولی با این‌وجود به این آب‌باریکه راضی بودند. حال کمتر کسی است که از مطالب مذکور اطلاع نداشته باشد و بیان این مباحث فقط جنبه یادآوری دارد، هر چند بیان این مسائل هیچ‌گاه گویای رنج و سختی کولبری و کولبران نبوده و نیست.

حدود دو سال از زمانی که تعدادی از کولبران منطقه در سرمای زمستان ماندند و ماندنی شدند می‌گذرد، سال ۹۵ با وقوع این حادثه بار دیگر کولبری و کولبران بر سر زبان‌ها افتادند و در رسانه‌های مختلف به آن پرداخته شد.

در جامعه ما تا پدیده‌ای، موجب حادثه ناگواری نشود، مورد توجه قرار نمی‌گیرد و همتی برای حل آن مشکل ایجاد نمی‌شود ولی این همت هم گاهی به جای اینکه در مسیر حل مسئله پیش رود به حذف و پاک کردن آن ختم می‌شود و نمود آن را می‌توان در اقدامی که دولت با بستن بازارچه‌های موقت مرزی در شهرستان‌های مرزی کردستان و استان‌های هم‌جوار آن انجام داد، مشاهده کرد.

آستین‌هایی که برای ساماندهی مبادلات مرزی بالازده شد

این مشکلات و معضلات موجب شد دولتمردان تصمیم به ساماندهی مبادلات مرزی در بازارچه‌های موقت مرزی بگیرند و در این رابطه آیین‌نامه هیئت وزیران در خصوص «ساماندهی مبادله در بازارچه‌های موقت مرزی» در تاریخ اول مرداد سال ۹۶ در کشور مصوب و اجرایی شد ولی در کردستان چند ماه اجرای این مصوبه به تاخیر افتاد.

آغاز این مصوبه در کردستان با اعتراضات گسترده مرز نشینان شهرهای مرزی استان مواجه شد و بسیاری از مسئولان عالی‌رتبه کشور را هم به این شهرها کشاند تا اینکه تصمیم به اصلاح آن گرفته شد. با اجرایی شدن آیین‌نامه ساماندهی مبادلات مرزی قرار است نام کولبری به پله‌وری تغییر یابد تا هم جایگاه و منزلت مرز نشینان حفظ شود و هم نفع و درآمد بیشتری عاید مردم مرز نشین شود.

اصلاح آیین‌نامه ساماندهی مبادلات مرزی به نفع پله‌وران است

استاندار کردستان اصلاح و ابلاغ آیین‌نامه ساماندهی مبادلات در بازارچه‌های غیررسمی توسط دولت را به نفع تجار و پله‌وران در مناطق مرزی استان ذکر کرد و گفت: بنا بر مصوبه هیئت دولت تخفیف سود بازرگانی حاصل از مبادلات کالا برای هر مرز نشین ۷ میلیون ریال و هر خانوار تا سقف چهار نفر ۲۸ میلیون ریال در ماه خواهد بود.

بهمن مرادنیا اضافه کرد: سود اختصاص یافته در کل مناطق و استان‌های مشمول طرح مذکور در کشور ۴۲ هزار میلیارد ریال در سال خواهد بود.

وی ادامه داد: در طرح جدید باید میان پله‌ور و تاجر برای ورود کالا توافق صورت بگیرد تا زمینه انتفاع مناسب طرفین فراهم شود.

مرادنیا اعلام کرد: با اجرای دستورالعمل جدید خروج کالا به‌طور تجمیعی از شهرستان‌های مرزی ممنوع خواهد شد که این مهم نقش بسزایی در رونق کسب‌وکار بازاریان خواهد داشت.

وی اظهار داشت: در مصوبه قبلی واردات پوشاک و کالاهایی که نمایندگی مجاز در کشور داشتند ممنوع بود ولی این محدودیت تا سه ماه برداشته شده تا بازرگانی در ارتباط با اینکه چه کالاهایی حق ورود دارند، انجام شود.

صدور ۹ هزار کارت الکترونیک برای مرز نشینان بانه

فرماندار شهرستان بانه با اشاره به اینکه طرح مبادلات مرزی پله‌وری مربوط به ساکنان مناطق مرزی ۴ استان کشور است، گفت: کالاهایی که از بنادر جنوب کشور به شهرهای مرزی به‌ویژه بانه وارد می‌شود برای اینکه از تخفیفات گمرکی بهره‌مند شوند باید ترخیص آن توسط کارت‌های الکترونیک پله‌وران انجام شود.

محمد فلاحی با بیان اینکه در زمینه واردات، تأکید اصلی بر کالاهای مورد نیاز مردم است، بیان کرد: بازارچه سیرانند بانه با ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز از جمله پایانه گمرکی و انبار، آمادگی لازم برای ترخیص کالاهای وارد شده از سایر گمرکات را دارد.

وی از صدور ۹ هزار کارت الکترونیک مرز نشینان برای ساکنان تمام روستاها و شهرهای آرمده، بویین و کانی سور در شهرستان بانه خبر داد و افزود: به میزان ارزش کالاهای وارداتی نیاز به کارت‌های الکترونیک مرز نشینان است و امیدواریم تجار و بازاریان از مزایای این طرح نهایت بهره را ببرند.

۱۰۳۱۸ نفر در مریوان مشمول مصوبه ساماندهی مبادلات مرز هستند

فرماندار مریوان عنوان کرد: در شهرستان مریوان ۱۰ هزار و ۳۱۸ نفر دارای کارت الکترونیک مشمول مصوبه ساماندهی مبادلات مرز هستند.

محمد شفیعی بیان کرد: متأسفانه بسته شدن مرزهای موجود صنعت گردشگری را تحت الشعاع خود درآورده و به این حوزه ضرر زیادی وارد می‌کند.

فرماندار شهرستان مریوان عنوان کرد: ورود کالاها در مریوان از طریق مرز زمینی انجام می‌شود و در شهرستانی هم چون خرمشهر به‌صورت دریایی است و در آنجا واردات کالا دارای تخفیفی ۲۲ درصدی است که انتظار می‌رود این امر در شهرستان‌های استان کردستان هم انجام گیرد.

کولبری حذف و پیله‌وری جان می‌گیرد

مسئولان با جایگزینی کلمه پیله‌ور (که به معنای فروشنده خرده‌پا و دوره‌گرد است) به جای کولبر در صدد هستند تا جایگاهی به این افراد بدهند و از حمل‌کننده‌های بار تجار به واسطه‌ای بین تجار و بازاریان تبدیل شوند که امیدواریم این مهم در واقعیت تحقق پیدا کند و نه اینکه تنها در ظاهر کلمات را جابه‌جا کنند.

ناگفته نماند در این میان عده‌ای هم در ابتدا مخالف این طرح بودند و آن را غیر کارشناسی می‌دانستند و نمونه این افراد رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سنندج است گفت: طرح اولیه ساماندهی مبادلات مرزی به دلیل خام بودن و غیر کارشناسی بودن آن نه به نفع تجار و نه کولبران بود. سید کمال حسینی ادامه داد: در طرح قبلی کالاهای تولیدی که نمایندگی آن‌ها در داخل کشور بود اجازه واردات آن‌ها وجود نداشت که خوشبختانه این محدودیت‌ها در اصلاحیه برداشته شده است.

وی با اشاره به اینکه در این گونه طرح‌ها باید صرفه اقتصادی تمامی ذینفعان مدنظر قرار گیرد، اضافه کرد: علاوه بر تجار و بازرگانان و کولبران، ضلع سوم مصرف‌کننده‌ها هستند که باید قیمت کالا در این پروسه به‌خوبی تعریف شود که موجب جذب و رضایت مصرف‌کنندگان شود.

وی در پاسخ به این سؤال که به نظر شما در این طرح کولبر به پیله‌ور تبدیل می‌شود، اظهار داشت:

ویژگی بارز این طرح این است که دیگر نیازی نیست کولبران برای جابه‌جایی کالا به کوه‌ها و مناطق صعب‌العبور بروند و جان خود را به خطر بیندازند.

لزوم تشکیل نشست با تجار و بازرگانان در ارتباط با اجرای این طرح

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سنندج پیله‌وری را حد واسط بین کولبری و تجارت چمدانی در مناطق آزاد خواند و اظهار داشت: با اجرای این طرح عملاً دیگر پیله‌وران کار فیزیکی انجام نمی‌دهند.

حسینی ادامه داد: اگر روش اجرای طرح پیله‌وری صحیح باشد و به‌درستی هم اجرایی شود به نفع مردم مرزنشین در شعاع ۲۰ کیلومتری مرز خواهد بود. وی عنوان کرد: باوجوداینکه یک ضلع مثلث اجرای این طرح را تجار و بازرگانان تشکیل داده‌اند، ولی متأسفانه تاکنون از اتاق بازرگانی به‌عنوان نماینده تجار در استان نظری در ارتباط با اجرای این طرح نخواستند.

وی بیان کرد: می‌تواند به‌منظور حفظ و در نظر گرفتن منافع تجار و بازرگانان نشست مشترکی تشکیل داده شود و در این رابطه ما آمادگی همکاری را داریم.

اگر در گذشته کالاهای ترانزیتی به آن سوی مرزها انتقال داده می‌شد و هزینه‌هایی هم بابت انبارداری، حمل‌ونقل و گمرک عراق هم پرداخت می‌شد دیگر با اجرای آیین‌نامه ساماندهی مبادلات مرزی این هزینه‌ها حذف می‌شود و کالاهای ترانزیتی که از جنوب کشور وارد شهرهای مرزی کردستان می‌شوند در بازارچه‌های موقت مرزی تحویل داده می‌شود و هزینه کالاها مستقیم به حساب کشور واریز و آنگاه تخفیف گمرکی تعیین‌شده هم از محموله‌های واردشده به پیله‌وران پرداخت می‌شود.

نماینده مردم شهرستان‌های سقز و بانه در مجلس شورای اسلامی هم گفت: نه تنها اقتصاد کردستان بلکه معیشت مردم در شهرهای مرزی وابسته به مرز است.

محسن بیگلری بستن شدن مرز را منجر به ایجاد مشکلاتی برای مردم این مناطق خواند و عنوان کرد: کمترین کار برای اشتغال پایدار در مناطق مرزی ما انجام‌شده به همین دلیل معیشت اقتصاد ما بسیار وابسته به مرز است.

وی با بیان اینکه مصوبه هیئت وزیران در خصوص ساماندهی مبادلات مرزی در بازارچه‌های موقت در ابتدا غیر کارشناسی بود، بیان کرد: اعلام و اجرایی کردن این مصوبه مشکلات زیادی ایجاد کرد و منجر به اعتراضات مردمی شد.

وی اضافه کرد: این مصوبه اصلاح شد و حال نمی‌توان نظری در ارتباط با نقاط قوت و ضعف آن داد و باید منتظر باشیم و ببینیم بعد از اجرایی شدن آن مرزنشینان، بازاریان و پیله‌وران و تجار از آن راضی خواهند بود یا نه.

بیگلری ادامه داد: در این طرح پیله‌وران واسطه‌ای بین تجار و بازاریان هستند و کالاهای تجار را با تخفیف گمرکی اعطاشده به آن‌ها ترخیص و سپس در اختیار بازاریان قرار می‌دهند.

هرچند در تعریف پیله‌ور آمده فروشنده خرده‌پا، ولی بی‌شک در پروسه مبادلات مرزی کولبران قدیم یا همان پیله‌وران جدید، خریدی انجام نمی‌دهند چراکه سرمایه‌ای برای این کار ندارند و تنها امتیاز حاصل از کارت الکترونیک اعطاشده نصیب آن‌ها می‌شود و دیگر کالای هیچ‌کسی را بر دوش‌های خود حمل نخواهند کرد، لذا در این طرح اگر نانی هم به سفره کولبران اضافه و کم نشود، نفع آن این است که دیگر جانی در این مسیر گرفته نمی‌شود.

گیاهان دارویی گنج نهفته ایران / نسخه شفابخشی برای بیکاری و کم آبی

گیاهان دارویی نعمتی خدادادی است که به دلیل شرایط آب و هوایی و اقلیم های متفاوت در کشور ما از آن به عنوان گنج پنهانی نام برده می شود که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

یاسر جواهری

امروزه توجه به کشت و استفاده از گیاهان دارویی به عنوان منابعی با ارزش مادی بالا، خواص بدون عارضه دارویی و مواد اولیه لوازم آرایشی در دستور کار بسیاری از کشورهای توسعه یافته قرار گرفته به صورتی که سرمایه گذاری های زیادی خصوصا توسط شرکت های مطرح داروسازی در این بخش به انجام رسیده است.

این نعمت خدادادی به دلیل شرایط آب و هوایی و اقلیم های متفاوت در کشور ما به عنوان گنج پنهانی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. موضوعی که برخی کارشناسان معتقدند به دلیل نیاز بازارهای جهانی به گیاهان دارویی سرمایه گذاری در این حوزه می تواند درآمد سرشاری را نصیب کشور کرده و بخش زیادی از مشکل بیکاری خصوصا در روستاها را برطرف کند.

طبق اعلام مسئولان طرح توسعه گیاهان دارویی، تاکنون ۲ هزار و ۳۰۰ گونه گیاهی دارویی در کشور شناسایی شده که در مناطق مختلف کشور قابل کشت است.

مطابق آمار ارائه شده از سوی مسئولان این حوزه، سالانه به طور متوسط ۲۵ هزار تن گیاهان دارویی به صورت خام به کشورهای دیگر صادر می شود که ارزش آن ۴۵۰ میلیون دلار برآورد می شود و توجه بیشتر به این حوزه و راه اندازی صنایع تبدیلی، بسته بندی و فرآوری می تواند ارزش مادی این گیاهان را به چندین برابر افزایش دهد.

نکته حائز اهمیت دیگر در بخش گیاهان دارویی مقاومت بالای این گیاهان به کم آبی بوده که در شرایط بحرانی آب در برخی مناطق کشور کشت این گیاهان می تواند جایگزین راحتی برای محصولات مانند گندم و جو باشد.

تلاش برای صادرات گیاهان دارویی

در همین رابطه مدیر جهاد کشاورزی خراسان رضوی اظهار می کند: با توجه به خشکسالی و لزوم توجه به کشت محصولات با نیاز آبی کم، گیاهان دارویی می تواند در این شرایط درآمد قابل توجهی را برای کشاورز به ارمغان بیاورد. مجتبی مزروعی می افزاید: گیاهان دارویی یک ظرفیت ملی است و باید با نگاه کلان به این بخش از کشاورزی نگاه شود و برای این حوزه اعتبارات ملی نیز در نظر گرفته شود.

وی بیان کرد: البته سازمان جهاد کشاورزی با استفاده از هنر مدیریت و علم، بدون توجه به مقدار اعتبارات به صورت جدی وارد این بخش از تولیدات کشاورزی شده است به صورتیکه کشت سنجد، اناب، گل محمدی، فلفل و زیره سبز در استان در حال گسترش است و رغبت کشاورزان برای کشت این محصولات افزایش یافته است چرا که محصولی مثل زیره سبز با حداقل آبیاری در سال درآمد قابل توجهی را نصیب کشاورز می کند.

مزروعی می گوید: می توان در بسیاری از مراتع از چرای بی رویه دام و طیور جلوگیری کرد تا بستر را برای کشت گیاهان دارویی را فراهم کنیم.

است. البته زعفران نیز در تمام دنیا جزء گیاهان دارویی به حساب می آید ولی به علت کشت غالب، این محصول را در آمارها تفکیک می کنیم.

درآمد ۱۳ و نیم میلیاردی از گیاهان دارویی

در همین ارتباط مدیر کل منابع طبیعی و آبخیز داری خراسان رضوی نیز در این ارتباط اظهار می کند: درآمد زایی گیاهان دارویی خراسان رضوی در سال گذشته بیش از ۱۳ و نیم میلیارد تومان بوده است. علیرضا صحرایی بیان می کند: با توجه به خشکسالی های اخیر و محدود شدن برخی از کشت ها بهترین راهکار برای مدیریت مصرف بهینه آب، مقابله با خشکسالی، افزایش تولید و بهره وری کشاورزی ارائه کشت های جایگزین از قبیل کرفس، گرانگبین، باریجه است.

وی خاطرنشان می کند: بیش از ۲۵۰ گونه گیاه دارویی در خراسان رضوی وجود دارد و برای ۲۷۰ هزار هکتار رویشگاه های گیاهان دارویی صنعتی خراسان رضوی طرح بهره برداری تهیه شده است. مدیر کل منابع طبیعی و آبخیز داری خراسان رضوی می گوید: بیش از ۱۴۳ هزار کیلوگرم آبغوره، باریجه، پسته جنگلی، کتیرا در قالب طرح های بهره برداری تاکنون در استان برداشت شده است.

نگه داری ذخیره های ژنی در باغ گیاهشناسی

نکته مهم دیگر نگاه داری ذخیره های ژنی و گونه های گیاهی در معرض نابودی در کشور است که این مهم خوشبختانه طی سال های گذشته در باغ های گیاهشناسی مورد توجه قرار گرفته و تلاش می شود این میراث گرانبها برای نسل های آینده نیز حفظ شود.

در حال حاضر بخش گیاهان دارویی در باغ گیاهشناسی مشهد راه اندازی شده و با جمع آوری حدود ۴۰۰ نمونه ژنتیکی، حدود ۱۸۰ گونه گیاهی دارویی و معطر از ۶۰ راسته گیاهی اقدام خوبی در این راستا به انجام رسیده است. در پایان باید به این نکته توجه کرد که رونق حوزه تولید، فرآوری و صادرات گیاهان دارویی نیازمند کمک های دولت می باشد که در صورت تحقق این مهم می توان بسیاری از مشکلات حوزه کشاورزی را به حداقل رساند و زمینه اشتغال جوانان را فراهم کرد.

مدیر جهاد کشاورزی خراسان رضوی بیان می کند: در بحث بسته بندی محصولات طی چند سال اخیر پیشرفت قابل توجهی رخ داده است و در حال حاضر در این قسمت مشکلی نداریم ولی یکی از مهمترین نیاز بخش گیاهان دارویی صنایع تبدیلی و فرآوری است که باید در کنار بخش کشاورزی ایجاد شود تا محصول مورد پسند بازارهای بین المللی تولید و بتوانیم صادرات بیشتر و موفق تری داشته باشیم.

وی تصریح می کند: بسیاری از کشور های دنیا وارد تولید محصولات دارویی از قبیل زعفران شدند مثل اسپانیا ولی بعد از مدتی دیگر توان کشت این محصول را نداشتند چرا که این قبیل محصولات نیاز به شرایط آب و هوایی خاصی دارند و باید در محیط باز کشت شود و در گلخانه ها قابل کشت نیست.

مزروعی اظهار کرد: با آستان قدس جلساتی داشتیم تا بتوانیم از ظرفیت آنها برای ایجاد صنایع فرآوری استفاده کنیم. همچنین با چندین شرکت دارویی نیز وارد مذاکره شدیم تا با کشاورزان برای تولیدات گیاهان دارویی وارد مذاکره و قرارداد شوند و زنجیره تولید و فروش شکل بگیرد.

مدیر جهاد کشاورزی خراسان رضوی می گوید: در سال ۹۶ سطح زیر کشت گیاهان دارویی خراسان رضوی ۱۹ هزار و ۳۳۵ هکتار بوده است که از این میزان ۶ هزار و ۱۸۵ آبی و ۱۳ هزار ۱۵۰ هکتار دیم بوده است. زیره سبز با ۱۰۶۹۴، گل محمدی با ۱۱۰۰ هکتار، تخم شربتی با ۲۲۰۰ هکتار، خاکشیر با ۵۵۰ هکتار، نعنا فلفلی و زنیان و گلرنگ و باریجه بیشترین سطح زیر کشت را به خود اختصاص داده اند.

وی می افزاید: به علت نیاز کم محصولی همچون زیره سبز به آبیاری تلاش داریم این محصول را هر چه بیشتر از قبل گسترش و جایگزین کشت هایی از قبیل گندم کنیم. سال گذشته ۱۰ هزار و ۶۴۲ تن انواع مختلف گیاهان دارویی در خراسان رضوی برداشت شده است. مزروعی ادامه می دهد: در سال گذشته عمده محصولات صادراتی ما شامل زیره سبز، گل محمدی، گلاب، آویشن، زعفران، باریجه، شیرین بیان، کتیرا و سایر اقلام از قبیل خاکشیر و تخم شربتی بوده است که به کشورهای همچون کانادا، چین، ژاپن و کشورهای اروپایی صادر شده

چرا میلیون ها دلار ارز دولتی صرف واردات نخود و لوبیا شد؟

صنعت حبوبات و خشکبار که با فراوری محصولات کشاورزی و باغی صورت می گیرد، این استان را به یکی از مهم ترین استان ها در زمینه تولید و عرضه حبوبات و خشکبار کشور تبدیل کرده و هیچ شهر و روستایی در کشور نیست که حبوبات و خشکبار آذربایجان شرقی را چه به صورت سوغات و چه به صورت مایحتاج عمومی در منازل مردم نبیند.

در سال های اخیر بارها مسئولان جهاد کشاورزی از آذرشهر به عنوان بزرگ ترین بازار تولید و فراوری برخی حبوبات مثل لپه و نخود یاد کرده اند به طوری که در سال ۹۱ میزان تولیدات لپه در این شهرستان به ۵۰ هزار تن رسید و همین میزان می تواند پاسخگوی نیاز کشورمان باشد.

نادر زارع، مدیر زراعت جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی می گوید: «سطح کشت حبوبات استان اعم از نخود، لوبیا، عدس و... در سال جاری ۶۴ هزار و ۲۸۵ هکتار است و پیش بینی می شود میزان تولید حبوبات امسال ۴۹ هزار و ۲۰۴ تن باشد».

او درباره کشت نخود در استان آذربایجان شرقی تشریح می کند: سطح زیر کشت نخود ۳۲ هزار و ۸۸۰ هکتار است و پیش بینی می شود جمع تولید نخود در سال جاری ۲۳ هزار و ۸۰۰ تن باشد.

به گفته زارع، به دلیل بارش هایی که امسال در استان صورت گرفته، پیش بینی می شود تولید نخود نسبت به سال گذشته دو برابر افزایش یابد.

او با بی دلیل خواندن واردات حبوباتی اعم از نخود به کشور می گوید: وقتی امکانات، زیرساخت ها و بارندگی های کافی را داریم، باید خودمان به تولید بپردازیم و این مستلزم حمایت دستگاه های دولتی از کشاورزان است.

مدیر زراعت جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی تشریح می کند: حمایت می تواند در قالب ایجاد بسته های لازم برای برداشت مکانیزه، تأمین ماشین آلات لازم، ارائه

کرده اند، تا زمانی که مشابه ایرانی یک محصول وجود دارد، تهیه آن محصول از کشورهای خارجی و واردات آن ضربه محکمی به اقتصاد کشور وارد می کند و باعث می شود عده کثیری از تولیدکنندگان به جمع بیکاران اضافه شوند.

حال عده ای زمانی دست به واردات حبوبات با ارز دولتی زده اند که کشور ما دارای چند قطب مهم در تولید حبوبات و غلات است: شمال غرب و غرب کشور از جمله استان های اردبیل، کردستان، لرستان، کرمانشاه، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی.

اگر بخواهیم تنها درباره آذربایجان شرقی سخن بگوییم، استانی است که یکی از قطب های مهم تولید و فراوری لپه و نخود کشور در شهرستان آذرشهر آن قرار دارد.

لیست بانک مرکزی از دریافت کنندگان ارز دولتی نشان می دهد میلیون ها دلار صرف واردات نخود و لوبیا شده در حالی که بخشی از محصولات نخودکاران کشورمان روی دستشان مانده است.

بهنام عبدللهی

نیازی به واردات حبوبات نداریم»، فرامک عزیز کریمی، مدیرکل دفتر امور غلات و محصولات اساسی وزارت جهاد کشاورزی در مصاحبه اخیر خود گفته است که در برخی محصولات مثل نخود نیاز به واردات نداریم و سالانه بیش از ۲۸۰ هزار تن نخود در کشور تولید می شود.

اما با این حال برخی از صاحبان سرمایه و تاجران با ارز ۴۲۰۰ تومانی که برای واردات کالاهای اساسی اختصاص می یابد، اقدام به وارد کردن برخی محصولات کشاورزی همچون نخود، عدس، لپه و... می کنند. این تاجران از نظر وزارت جهاد کشاورزی «در پی سود بیش تر هستند».

«مثلا در کشوری مانند روسیه نوعی نخود تولید می شود که قیمت آن پایین تر است و برخی واردکنندگان برای سودشان آن را وارد می کنند که در مورد عدس هم وضعیت به همین شکل است و باوجود آنکه نیازی به واردات نداریم، برخی عدس کانادایی وارد می کنند»، این را مدیرکل دفتر امور غلات جهاد کشاورزی گفته است.

این در حالی است که امسال به عنوان سال حمایت از کالای ایرانی انتخاب شده است و از سوی دیگر اوضاع اقتصادی کشور به گفته مردم مساعد نیست و گرانی و هرج و مرج در بازار بیداد می کند.

نرخ بیکاری در زبان مسئولان روز به روز کاهش می یابد اما تعداد بیکاران در خانه ها زیاد می شود. کم آبی، پا به عرصه گذاشتن دستگاه های صنعتی و... باعث شده هزاران کشاورز به جمع بیکاران اضافه شوند و با همه این ها هنوز عده انگشت شماری از واردکنندگان به فکر منافع شخصی خود هستند.

همان طور که رهبر معظم انقلاب بارها تأکید

۹۶۴,۲۰۳	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت تولیدی و بازرگانی تجارت گستر خاورمیانه آرند	۱۴۰۰۶۱۶۹۹۱
۸۳۶,۶۴۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت آریا پامچال نقش جهان	۱۰۰۲۶۰۶۵۹۰۷۱
۷۸۹,۰۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت خدماتی مرزبان بندر	۱۰۸۰۰۰۵۳۹۱۰
۶۵۴,۰۶۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت کنوین تجارت پارسین	۱۴۰۰۵۰۵۱۳۰
۵۱۷,۶۱۸	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت پکتا تجارت خیره	۱۴۰۰۴۵۹۰۶۴۵
۵۰۱,۱۹۹	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت مامان رضا تجارت مهاباد	۱۴۰۰۴۱۷۱۷۷۱
۴۹۵,۳۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت شافین طلایی فلات	۱۰۵۲۰۰۲۴۴۴۴
۴۹۵,۰۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت فدک پارس اسفهان	۱۰۲۲۰۸۸۸۰۸۲
۴۸۷,۷۶۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت دلفوز تجارت هرمز	۱۴۰۰۴۸۸۷۲۳۸
۴۱۷,۵۴۳	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت کیهان گستر سیرجان	۱۴۰۰۴۵۰۲۴۴۴
۳۹۵,۹۸۶	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت پرشین پروتئین پارس	۱۰۱۰۲۹۴۴۵۰
۳۹۰,۷۹۸	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت قزاق تجارت خزر آستارا	۱۴۰۰۴۴۵۲۳۲
۳۷۶,۸۸۲	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت دانه برتر زاگرس	۱۰۶۶۰۱۲۷۲۳۲
۳۲۶,۴۶۸	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت بین المللی ساینده گستران آریا	۱۰۶۶۰۱۲۵۵۳۲
۳۲۴,۰۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت شعله تجارت ستاره	۱۴۰۰۳۹۲۴۴۲
۲۷۶,۸۲۸	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت پیام تجارت چشندره	۱۴۰۰۴۲۳۲۱۸۶
۲۴۹,۲۵۶	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت کیهان کاروان آریا	۱۰۱۰۲۴۵۰۶۰۴
۲۳۳,۸۷۶	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت مهر سام افراز پارس	۱۴۰۰۴۵۱۵۵۱۸
۱۶۵,۶۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت جهان پرتو آسو	۱۰۲۲۰۷۱۵۲۸۷
۱۱۰,۴۰۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت نگین تجارت سلطنتی	۱۴۰۰۴۲۴۴۳۸
۱۰۶,۵۱۵	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت توسعه میروآید امید	۱۴۰۰۵۲۳۱۳۳۸
۸۹,۴۹۵	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	برهان حیدری	۳۳۲۰۴۰۴۸۰۴
۷۴,۴۸۹	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت شفق داروی پارسین	۱۰۱۰۳۱۹۹۷۱۳
۶۸,۲۱۹	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت پارس خرما نیکنده کارزونی	۱۴۰۰۴۴۰۰۸۱۴
۵۹,۵۱۳	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت زرین دانه شهر سبز کارون	۱۰۸۰۰۲۶۹۸۴۶
۵۰,۰۴۲	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت قهیم تجارت آینده پارس	۱۴۰۰۲۲۳۶۰۰۹
۴۱,۱۸۰	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت بهین تجارت پورآسا	۱۰۲۲۰۴۴۴۴۵۸
۱۹,۵۱۲	نخود خوراکی	۷۱۳۲۰۹۰	شرکت ره آرین لهر امید	۱۴۰۰۳۸۲۷۲۷۲

از کشت این محصول در سال‌های آتی «دلسرد» خواهند شد.

ناصر مرادی برای جلوگیری از واردات بی‌رویه نخود به کشور پیشنهادهایی هم ارائه کرده بود که یکی ممنوع کردن کامل واردات نخود به کشور بود و دیگری در نظر گرفتن تعرفه ۵۰ درصدی برای واردات این محصول بود.

به گفته او سالانه بین ۱۳۰ تا ۱۳۵ هزار تن مازاد تولید نخود در کشور داریم و این یعنی نیمی از نخود تولید شده «روی دست کشاورزان» مانده است.

رئیس شورای ملی نخود کشور گفته بود: «خود نیاز آبی خیلی کمی دارد، به نحوی که دو بار بارندگی برای این محصول کافی است».

نیازی به واردات حبوباتی مثل نخود و لوبیا و لپه و عدس نداریم، اما وارد می‌کنیم

در لیستی که اخیراً بانک مرکزی کشور به‌منظور شفاف‌سازی دریافت‌کنندگان ارز دولتی منتشر کرده است، کاملاً قابل مشاهده است که میلیون‌ها دلار از ثروت کشورمان صرف خرید نخود و لوبیا شده است. نخود و لوبیایی که تولید آن در داخل کشور امکان‌پذیر است.

زمان آن رسیده است که برای واردات کالاهای اساسی به کشور فکرهای اساسی‌تری کنیم. زمان آن رسیده است که منافع شخصی را کنار بگذاریم و میلیون‌ها دلار از ارز دولتی را صرف خرید کالاهایی نکنیم که منجر به بی‌کاری کشاورزان مان می‌شود. شاید زمان آن رسیده است که پیشنهاد رئیس شورای ملی نخود درباره ممنوع کردن واردات نخود را جدی‌تر بگیریم.

اینکه برای خرید محصولاتشان تضمینی وجود ندارد دست از کاشت و برداشت کشیده‌اند؛ این در حالی است که هنوز در کشور برای حبوبات احساس نیاز می‌شود و برخی دست به واردات آن می‌زنند. حال اصلی‌ترین موضوع و مسئله برای خودکفایی در عرصه حبوبات، تولید مواد اولیه در داخل است. مدیر روابط عمومی جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی در گفتگو با خبرنگار می‌گوید که ۸۰ درصد از موارد موردنیاز برای تهیه نخود از کشورهای خارجی تأمین می‌شود.

حاتمیان توضیح می‌دهد: «هرچند از آذرشهر به‌عنوان قطب نخود در کشور یاد می‌شود اما وقتی همین محصولات آذرشهر هم کفاف نمی‌دهد، مجبوریم وارد کنیم».

او همچنین می‌گوید: «یکی دیگر از مسائلی که باید مورد توجه قرار بگیرد، این است که کاشت نخود در زمین‌های آبی چهار تن حاصل می‌دهد اما وقتی به‌صورت دیم کشت می‌شود این رقم به ۸۰۰ کیلوگرم کاهش می‌یابد و به خاطر اینکه برای کشاورزان کاشت نخود در مزارع آبی نمی‌صرفد، شرایط کنونی به وجود آمده است».

نیمی از تولید نخود کشور روی دست کشاورزان مانده است

البته ماجرای واردات نخود و حبوباتی نظیر آن تنها به زمان پس از خروج آمریکا از برجام و بالا رفتن قیمت ارز و طلا بر نمی‌گردد. رئیس شورای ملی نخود ایران، در فروردین ماه امسال هشدار داده بود که اگر جلوی واردات بی‌رویه نخود گرفته نشود، نخودکاران کشور

تسهیلات بانکی و... باشد.

او تأکید می‌کند که باید جلوی واردات گرفته شود «وگرنه همچون پارسال، حبوبات تولیدی کشاورزان مان روی دست‌شان خواهد ماند»

بالین حال برخی از مسئولان معتقدند هنوز در تولید حبوبات به خودکفایی کامل نرسیده‌ایم. احمد علیرضا بیگی نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی از همان دسته است.

یک نماینده مجلس: از واردات حبوبات ناگزیریم

بیگی می‌گوید: «ما در آذرشهر چیزی تولید نمی‌کنیم بلکه تنها فراوری انجام می‌دهیم و ناچاریم مواد اولیه بسیاری از محصولات کشاورزی را از خارج از کشور وارد کنیم»

به نظر او با توجه به اینکه اکنون در کشور مشکل کم‌آبی داریم و با برخی محدودیت‌ها مواجه هستیم، واردات برخی حبوبات «اشکال ندارد و موضوعی گریزناپذیر است»

این نماینده مجلس می‌گوید: «وارد کردن حبوباتی که از کالاهای اساسی مردم است و ما با کمبود مواجه هستیم اشکالی ندارد اما وارد کردن میوه‌هایی مثل موز و آناناس با ارز ۴۲۰۰ تومانی خوب نیست چون بازار ایران از میوه اشباع شده است»

سؤال مهم اینجاست که وقتی ما ظرفیت‌هایی مثل آذرشهر و ممقان را داریم، چرا به جای واردات، به فکر تقویت کشاورزان و تزریق بودجه نمی‌افتیم که یک راه‌کار دائمی‌تر برای خودکفایی و حرکت در مسیر تحقق اقتصاد مقاومتی هم به شمار می‌آید.

کشاورزان و تولیدکنندگان حبوبات می‌گویند به خاطر

هزیرفتی

فارس را باید قطب استخراج خاک

نسوز، کشور و خاورمیانه دانست که فقط به خام فروشی دل‌خوش کرده است، اینجا مواد معدنی استخراج می‌شود اما در استان جایی برای فرآوری وجود ندارد.

در فارس مواد معدنی را استخراج می‌کنند و به همان شکل خام به استان‌های دیگر می‌فرستند و آنجا در صنایع تبدیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. استانی که در استخراج خاک نسوز در کشور و خاورمیانه حرف اول را می‌زند صنعتی برای فرآوری ندارد. نداشتن فرآوری یعنی ارزش افزوده‌ای هم نصیب این استان نمی‌کند و این چرخه معیوب اقتصاد استان را نیز تحت تأثیر خود قرار داده است.

صنعت فرآوری قیمت مواد معدنی استخراج‌شده را افزایش می‌دهد، اشتغال می‌آورد و اوضاع اقتصادی استان را بهبود می‌بخشد و در عین حال از خام فروشی نیز جلوگیری می‌کند اما تاکنون این اتفاق روی نداده تا فارس را بتوان خام فروش بزرگ نامید.

رئیس خانه معدن استان فارس در خصوص خام فروشی مواد معدنی در این استان گفت: فروش خام مواد معدنی به استان‌های دیگر فقط مربوط به استان فارس نیست و در کل کشور شرایط این گونه است.

محمدحسین شرافت‌افزود لزوماً نیاز نیست که مواد معدنی در همان استان‌های معدن خیز استفاده و فرآوری شود و استان فارس نیز مانند دیگر استان‌هاست همان گونه که نفت در استان‌های نفت‌خیز فرآوری نمی‌شود.

وی ادامه داد: البته درست است در حال حاضر مقدار زیادی از مواد معدنی از استان خارج و در استان‌های دیگر فرآوری

قطب «خاک نسوز» خاورمیانه صنایع تبدیلی ندارد/ فارس «خام فروش» بزرگ

کرد که سرمایه‌گذار برای سرمایه‌گذاری در این بخش ترغیب شود که این کار نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت و هدایت راهبردی است.

وی افزود: به‌عنوان نمونه در برخی از شهرستان‌های استان مانند نیریز و صفاشهر که دارای ذخایر سنگ زیادی هستند واحدهای فرآوری کمی وجود دارد که در آنجا کاشی یا سرامیک و... تولید می‌شود البته این

می‌شود در صورتی که اگر سرمایه‌گذاری در این بخش انجام می‌شد نیازی نبود که تمامی مواد از فارس خارج شود.

باید بسته‌های سرمایه‌گذاری تعریف شود

رئیس خانه معدن استان فارس با تأکید بر اینکه باید با تعریف بسته‌های سرمایه‌گذاری از سرمایه‌گذار برای این بخش استفاده کرد، گفت: باید به گونه‌ای اقدام

هفت یا هشت درصد سنگ های تزئینی فارس صادر می شود

معاون امور معادن استان فارس گفت: چهار میلیون تن تولید خاک نسوز کشور است که ۹۰ درصد تولید این بخش سهم آباده است. حسینی گفت: باید اقداماتی انجام دهیم که بتوان صادرات استان را افزایش داد که نیازمند راه اندازی واحدهایی با تکنولوژی جدید است. معاون امور معادن استان فارس اظهار کرد: باید در نظر داشت که یک واحد خاک نسوز آباده یک هزار و ۵۰۰ نفر پرسنل دارد که آماری قابل توجه است.

حسینی گفت: هفت هزار و ۸۰۰ نفر به صورت مستقیم در معادن استان فعال هستند.

وی ادامه داد: بخش خیلی کمی یعنی حدود هفت الی هشت درصد سنگ های تزئینی استان صادر می شود که قابلیت توسعه این بخش وجود دارد.

فرآوری مواد معدنی به صورت ویژه در دستور کار قرار گیرد

نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: مدتی قبل در جلسه کمیسیون صنعت استان فارس پیرامون خروج مواد خام از این استان موضوعاتی مطرح شد.

علی اکبری با انتقاد از این روند ادامه داد: در این جلسه موضوعاتی پیرامون مقررات مربوط به معدن داران مطرح شد و درخواست شد که شاخصی برای این امر تعریف شود تا حداقل کمی از مواد معدنی در داخل استان فرآوری شود.

وی بیان کرد: در این جلسه از مسئولان استانی درخواست شد که حداقل پنج درصد از ارزش افزوده منابع معدنی کشور مربوط به استان فارس باشد. این نماینده مردم شیراز افزود: اگر این اقدام انجام شود به طور حتم در اشتغال زایی استان تأثیر زیادی دارد به همین منظور باید این موضوع به صورت ویژه در دستور کار قرار گیرد.

اکبری اظهار کرد: وقتی محصولات معدنی را خام می فروشید، ارزش افزوده زیادی به دست نمی آورید ولی ارزش افزوده محصولات تبدیل شده نه تنها بسیار بالا است بلکه به صورت مستقیم و غیرمستقیم سود زیادی ایجاد می کند.

به هر حال وجود معادن ظرفیت بزرگی است که در اختیار استان فارس قرار دارد. حجم بالای استخراج از معادن فارس بدون داشتن صنایع تبدیلی عملاً ارزش افزوده مؤثری برای فارس ندارد از این رو باید متولیان امر نسبت به تشویق سرمایه گذاران برای فعالیت در این بخش اقدام کنند.

بودن قیمت مواد معدنی است؛ ضعف قیمت فروش باعث شده معدن داران ناچار باشند محصولات را زیر قیمت تمام شده بفروشند تا بخشی از هزینه هایشان را پوشش دهند. ما معدن های پر بار زیادی در فارس داریم؛ انواع سنگ ها و سنگ آهن ها، شن، ماسه و... اگر صنایع تبدیلی در فارس وجود داشت، شاید سود معدن ها هم بیشتر می شد.

شرافت گفت: یکی از نمونه های این معدن هایی که بهره برداری می شوند ولی سود چندانی از آن ها به مردم فارس نمی رسد، معدن بزرگ خاک نسوز آباده است.

فارس چهارمین استان معدنی کشور

معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس گفت: این استان از نظر تعداد معادن چهارمین استان کشور است گرچه معادن کوچک و متوسطی در فارس وجود دارد.

داوود حسینی ادامه داد: استان فارس در زمینه استخراج خاک نسوز و صنعتی که در کاشی و سرامیک استفاده می شود رتبه خوبی دارد و در حال حاضر چهار واحد دیگر در آباده راه اندازی شده است.

وی با بیان اینکه فارس علاوه بر خاک نسوز در سنگ های تزئینی و نما و ساختمانی دارای رتبه خوبی است، افزود: میزان قابل توجهی از این سنگ ها نیز صادر می شود، در حال حاضر ۱۵۰ واحد در خرمیبد، ۱۶۰ واحد در نی ریز و حدود ۲۰ تا ۳۰ واحد نیز در شیراز وجود دارد.

معاون امور معادن استان فارس گفت: مواد معدنی استخراج شده از معادن استان از جمله آباده و خرمیبد برای فرآوری به استان های یزد و اصفهان می رود البته باید این را در نظر گرفت که اصفهان قطب فرآوری سنگ است. وی با اشاره به اینکه ۵۷ میلیون تن ظرفیت اسمی پروانه های بهره برداری در این استان است، بیان کرد: در حوزه صنعت ساختمان تعدادی معادن نیمه فعال و تعطیل در استان فارس وجود دارد. البته ۵۸۰ معدن پروانه کار دارند که ۴۰۰ مورد آن فعال است و مابقی بنا به دلایلی از جمله رکود بازار و ضعف مالی غیر فعال هستند.

وی با اشاره به اینکه تعدادی معادن فعال سرب و روی در استان نیز وجود دارد گفت: بازار آهن هماتیت در استان خوب نیست و فقط به عنوان افزودنی در صنعت سیمان مصرف می شود.

وی در خصوص خاک نسوز آباده نیز بیان کرد: از ۲۰ سال قبل باید برای این حوزه برنامه ریزی می شد، در حال حاضر خاک نسوز آباده به واحدهای تولیدی یزد و اصفهان منتقل می شود اما باید در نظر داشت که اگر فرآوری در آباده وجود داشت معلوم نیست چه بلایی بر سر کارخانه های اصفهان و یزد می آمد.

میزان مناسب فارس نیست. شرافت با اشاره به اینکه باید تکنولوژی فرآوری به روز باشد، تأکید کرد: متأسفانه در استان فارس واحدهای ذخایر سنگ تزئینی با تکنولوژی ۳۰ و ۴۰ سال قبل فعال هستند که این امر پاسخگو نیست و نیازمند به روز رسانی است.

وی عمده ترین دلیل خروج مواد معدنی از فارس را عدم سرمایه گذاری در این حوزه دانست و تأکید کرد: معدن کاران می توانند ماده معدنی را استخراج و در نهایت ارتقا دهند و خودشان قادر به فرآوری این مواد معدنی نیستند از این رو باید در استان نسبت به سرمایه گذاری در این بخش اقدام کرد.

رئیس خانه صنعت استان فارس با اشاره به جایگاه مهم این استان در استخراج مواد معدنی گفت: این استان در بین رده های سوم تا پنجم از نظر تعداد معادن است و با وجود اینکه معادن بزرگی در این استان وجود ندارد اما از نظر استخراج برخی از مواد معدنی از جمله آهن و خاک نسوز و... رتبه بالایی دارد. شرافت با تأکید بر اینکه برای سرمایه گذاری در این حوزه باید بسته های خوبی تعریف شود، بیان کرد: یکی از این بسته ها فراهم کردن زیرساخت هایی از جمله راه دسترسی، انرژی و... است تا کارخانه های فرآوری در نزدیک واحدهای معدنی ایجاد شود و البته استان فارس در حوزه نیروی انسانی کم ندارد.

وی با اشاره به لزوم سرمایه گذاری دولتی و بخش صادرات نیز گفت: در این راستا باید در حوزه صادرات نیز گام هایی برداشته شود که یکی از اصلی ترین آن ها تعریف بندر خشک است بدین گونه که ترخیص و سازمان دهی و برنامه ریزی از داخل فارس باشد نه بدین شکل که به صورت جسته و گریخته مواد معدنی از فارس به مرز برود و آمار استان مشخص نباشد.

«خاک نسوز» آباده بهترین در خاور میانه

شرافت در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه آباده قطب تولید خاک نسوز کشور است، ادامه داد: از نظر کیفیت در کشور و حتی خاور میانه از آباده به عنوان قطب تولید خاک نسوز یاد می کنند و این شهرستان دارای ذخایر غنی است. وی با اشاره به اینکه ۹۰ درصد خاک نسوز که برای کاشی و سرامیک استفاده می شود در آباده تولید می شود، بیان کرد: اما متأسفانه قیمت آن بسیار پایین است در حالی که ۹۰ درصد خاک نسوز کشور در آباده تولید می شود.

رئیس خانه معدن فارس افزود: قیمت تمام شده محصولاتی که از معدن های فارس بهره برداری می شود به اندازه ای پایین است که به سختی پوشش هزینه های معدن داران را می دهد. وی ادامه داد: یکی از مشکلات عمده معدن داران پایین

سه قرن چشم انتظار برندسازی؛ فرش از دار رفت

**حدود ۳۰۰ سال چشم انتظاری
فرش کلاردشت برای برندسازی
به جایی نرسید و نگین گلیم ایران
زمین از دار به زمین افتاد.**

علیرضا نوری
کجویریان

کلاردشت را با جاذبه هایش از جمله فرش ۳۰۰ ساله می شناسند و برندسازی نشدن و بازاریابی، کارگاههای مهد فرش ایران زمین را به تعطیلی کشانده است. فرش کلاردشت ذهنی بافت و بدون نقشه است و روزگاری نوای «یکی قرمز، دو تا زرد به زیر، یک زرد به رو» از هر خانه ای در کلاردشت شنیده می شد و اکنون دیگر از دارهای قالی که زینت بخش هر خانه کوچ و باصفای روستایی بود، خبری نیست و زخمهای دستان هنرمندان قالیباف نیز سالهاست که با تاروپود فرش گره خورده است.

وقتی به سراغشان می روی، می گویند که قالی بافی دیگر صرف ندارد و دارهایمان را جمع کرده ایم، اما اینجا هنوز نقش مایه ها در سکوت و فراموشی هنرنمایی می کنند. بازاریابی مهم ترین مشکل فراروی فرش کلاردشت است و آن گونه که شایسته این محصول است به خوبی به کشور و دنیا معرفی نشده است.

بازاریابی مهم ترین مشکل فراروی فرش کلاردشت است و آن گونه که شایسته این محصول است به خوبی به کشور و دنیا معرفی نشده است. در مازندران نیز ۴۵ هزار بافنده فرش وجود دارد که از این تعداد تنها دو هزار و ۵۰۰ نفر در قالب کارگاههای قالیبافی مشغول فعالیت هستند.

یک بانوی فرش باف کلاردشتی که سالهاست دار قالی اش را جمع کرده و به شهرستان دیگر کوچ کرده است می گوید: فرش کلاردشت زمانی علاقمندان زیادی داشت اما اکنون دارهای قالی از خانه ها جمع شد و هنرمندان آن انگشت شمار شده اند.

محدثه دلفان با بیان اینکه فرش کلاردشت معمولاً پیرز بلند یا گوشت دار هستند ادامه می دهد: بازار فروش فرش دستبافت در دست دلان و واسطه گرانی است که براحتی از دسترنج زحمات بافندگان فرش سودهای میلیونی می برند در حالیکه زحمت دو ماهه برای بافت یک فرش براحتی در جیب دلان می رود. این بافنده قدیمی فرش می گوید: فرش در زندگی و باور مردمان کلاردشت عجین شده بود و روزگاری در هر خانه ای دار قالی وجود داشت اما به دلیل حمایت نکردن، دارها برچیده شده است.

بانوی دیگر فرشباف که چندسالی است دار قالی را جمع کرده است می گوید: کار فرش بافی سخت است و هنرمندان آن با بیماری های متعددی دست و پنجه نرم می کنند و بیمه از مشکلات فراروی به شمار می رود.

مریم اسدی با اشاره به اینکه هر بافنده باید روزی حدود چهار هزار گره ببافد، نداشتن دار قالی بزرگ و نبود بیمه مشکلات را شدت می بخشد و از سوی دیگر تولیدات را باید به واسطه ها بفروش رسانند و مرکز و نمایشگاه دائمی فروش وجود ندارد.

وی درباره دستمزد فرشبافان می گوید: دریافت دستمزد بستگی به تعداد رج های بافته شده دارد و هیچ وقت به بافنده دستمزد کامل را پرداخت نمی

تعداد حدود دو هزار و ۵۰۰ نفر در قالب کارگاههای متمرکز یا غیرمتمرکز و مجتمع های قالیبافی فعالیت دارند و مابقی در قالب فعالیت های خانگی به تولید فرش دستبافت اشتغال دارند. بر اساس برآورد، حدود ۴۵ هزار مترمربع سالانه در مازندران فرش بافته می شود که انتظار می رود با پشتیبانی و حمایت بخش دولتی در قالب اعطای تسهیلات کم بهره و پوشش بیمه تأمین اجتماعی این رقم به دو برابر نیز افزایش یابد.

به باور کارشناسان، مهم ترین محدودیت فرش بافان مازندران، فقدان بازار کارآمد در زمینه اختصاصی فرش از حیث تأمین مواد اولیه، ابزار و عرضه محصولات است و این محدودیت سبب می شود تا تولیدکنندگان این صنعت در استان مواد اولیه را از سایر استان ها تأمین کنند، همچنین محصولات را به واسطه یا مستقیم در سایر استان ها عرضه دارند.

در حال حاضر مهم ترین چالش و مشکل صنعت فرش، بحث عدم فروش فرش در استان ها است که این امر به دلیل کاهش صادرات فرش کاهش یافته است و متولیان امر برای بازیابی دوباره صنعت فرش باید برنامه ریزی جامع داشته باشند.

کنند و از فروش قالی به مبلغ ۷ میلیون تومان ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان به بافنده می رسد. فرش کلاردشت برند اصلی مازندران و به دلیل ذهنی بافت و بدون نقشه در کشور منحصر به فرد است و به گفته محمد محمدپور رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران، فرش کلاردشت به عنوان یک برند و طرح منحصر به فرد در کشور ویژه استان مازندران با مشکل بازاریابی مواجه بوده و آن گونه که شایسته این محصول است به خوبی به کشور و دنیا معرفی نشده است.

وی افزود: امید است با چاره اندیشی از سوی مسئولان و مقامات عالی منطقه، با تمرکز و توجه بر روی این محصول و دستاوردهای تاریخی این منطقه با برگزاری جشنواره فرش کلاردشت به صورت مستمر و سالانه، تأسیس بازار اختصاصی در شهرستان کلاردشت نسبت به معرفی این محصول و عرضه آن در سطح بین المللی زمینه رونق اقتصادی و کسب و کار در منطقه فراهم آید. ارزش و زیبایی فرش ایرانی به ویژه محصول کلاردشت که با طرح های خیالی و رنگ های طبیعی و ماندگار است. استان مازندران دارای حدود ۴۵ هزار نفر بافنده دارای کارت شناسایی بافندگی فرش است که از این

طعم تلخ تنش آبی بر پیکره استان/ وجود ۸۸۹ حلقه چاه غیر مجاز

کنترل و رفع تنش آبی در کهگیلویه و بویراحمد، مدیریت اصولی منابع آب و اصلاح الگوی مصرف را طلب می کند و این در حالی است که این روزها طعم تلخ تنش آبی بر پیکره استان محسوس است.

پژمان امید

در حالی که کهگیلویه و بویراحمد نام یکی از پر آب ترین مناطق کشور را با ۱۰ درصد ظرفیت آب کشور یدک می کشد، چهار شهر در این استان دچار مشکلات آبی شده و در حال حاضر شهرهای یاسوج، باشت، مادوان و دیشموک با تنش آبی روبه رو شده اند.

تنش آبی به معنای بحران آب نبوده اما عدم مدیریت صحیح وضعیت می تواند به یک بحران در حوزه آب منجر شود.

در این میان در استان کهگیلویه و بویراحمد، میراث عدم ظرفیت سازی در حوزه آب شرب پایدار و نبود زیرساخت آینده نگرانه در گذشته، مشکلات امروزی و چالش های مختلفی را رقم زده است.

این چالش ها به شکلی است که عدم مدیریت آنها می تواند صدمات امنیتی را نیز به بدنه جامعه وارد کند.

کاهش آب چاه های استان، بهره برداری غیر مجاز، ضعف مدیریت منابع از گذشته و کاهش بارندگی ها چالش های مختلفی را در حوزه آبی استان رقم زده است.

در مرکز استان نیز در مناطق مختلف به ویژه شمال شهر یاسوج، قطع هدفمند آب در راستای ذخیره سازی و تنظیم تولید و مصرف با پوشش نزدیک به ۱۲ ساعته قطع آب عملیاتی شده است.

در این میان نگاهی گذرا به یکسال گذشته، معارضات محلی و دستگاهی را از جمله موانع به وجود آمده برای اجرای برخی از پروژه های حوزه آب بیان می کند.

در قسمت رودخانه بشار اجرای طرح تصفیه خانه اضطراری آب شهر یاسوج پس از ماه ها رایزنی میان آب و فاضلاب و علوم پزشکی بر سر زمین کلید خورده و نوید افتتاح آن برای ماه های آتی داده شده است. در بخش دیگری از شهرستان بویراحمد نیز قریب به ۶۰ هزار نفر از جمعیت شهر مادوان و حومه چشم انتظار اجرای پروژه آبرسانی از تنگه کبوتری هستند تا تحقق آب پایدار برای این بخش از شهر را نیز شاهد باشیم و این در حالی است که پروژه به دلیل معارضات محلی متوقف شده بود.

در حوزه روستایی استان نیز ۱۶۰ روستا با تانکر آبرسانی می شوند که خشکسالی و فصل گرم بر تعداد روستاهای نیازمند به آبرسانی سیار می افزاید. در حوزه آب روستایی نیز اقدامات شایسته ای مانند ایجاد مجتمع های آبرسانی عملیاتی شده، اما با همه تلاش ها، دستیابی به نقطه ایده آل هنوز محقق نشده است.

صعب العبور بودن روستاها، کمبود منابع تامین آب پایدار و پراکندگی روستاها از جمله چالش های آبرسانی مطلوب و پایدار به مناطق روستایی است.

بروز تنش آبی در چهار شهر کهگیلویه و بویراحمد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کهگیلویه و بویراحمد از بروز تنش آبی در چهار شهر یاسوج، باشت،

داوودی مهر تصریح کرد: در حال حاضر ۲۴۴۹ چاه آب مجاز در استان وجود دارد که تاکید ما بر نصب کنتور و برداشت مجاز و قانون مدار در این بخش است.

وی با بیان اینکه بیش از ۱۰۰ حلقه از چاه های غیر مجاز متعلق به حوزه تامین آب شرب است، خواستار عملکرد مناسب متولیان برای کسب مجوزهای کامل قانونی با هدف مدیریت بهینه و صحیح آب شد.

مدیرعامل آب منطقه ای استان با اشاره به اولویت بندی آب در حوزه شرب، صنعت و کشاورزی، حرکت به سمت اصلاح الگوهای آبیاری و بکارگیری روش های نوین آبیاری، کنترل هوشمند سیستم های آبیاری با هدف جلوگیری از هدررفت آب، مدیریت منابع و پیشگیری از اضافه برداشت و فعالیت کارشناسی شده و بر اساس استاندارد در حوزه مدیریت آب را ضروری دانست.

وی افزود: همچنین اصلاح الگوی کشت در بخش کشاورزی مورد تاکید است و جایگزینی کشت با مصرف پایین و بازدهی بالا به جای کشت های پر مصرف برای تحقق مدیریت بخش آب مورد تاکید است.

ممنوعیت کشت برنج در استان

داوودی مهر از ممنوعیت کشت برنج در استان خبر داد و خاطرنشان کرد: برنامه ریزی برای مدیریت منابع آب بخش کشاورزی به بهبود راندمان کاری و کنترل هدر رفت منابع کمک می کند.

داوودی مهر تصریح کرد: با متخلفین حوزه آب به شکل قانونی برخورد خواهد شد و به دستگاه قضا معرفی می شوند.

با نگاهی به مباحث مطرح شده می توان دریافت که تدوین یک برنامه بلند مدت دریچه برون رفت از مباحثی مانند تنش آبی خواهد بود و این مهم در گرو نگاه کارشناسی شده و خروجی محور با تکیه بر توسعه مدرن حوزه آبی استان است.

دیشموک و مادوان خبر داد.

سید علی لدنی نژاد افزود: در کوتاه مدت مدیریت توزیع و ذخیره سازی آب در دست اقدام است و در میان مدت نیز حفر و تجهیز چاه های جدید، دوربرداری و کف شکنی چاه های قدیمی و افزایش مخازن ذخیره آب در دستور کاری قرار گرفته است.

لدنی نژاد با بیان اینکه ذخیره سازی آب در راستای توازن توزیع آب عملیاتی شده است، ابراز داشت: به دلیل وجود تنش آبی، با هدف برابر سازی تولید و توزیع آب، فرآیند ذخیره سازی عملیاتی شده و قطع ساعتی آب در برخی ساعات به دلیل اجرای برنامه افزایش حجم آب مخازن است.

مدیرعامل آبفای استان اصلاح شبکه فرسوده و تقویت تیم اتفاقات با هدف جلوگیری از هدر رفت آب و همچنین جمع آوری انشعابات غیر مجاز را از دیگر اقدامات هدفگذاری شده دانست.

لدنی نژاد با تاکید بر توسعه اقدامات فرهنگی، از توزیع بروشور، تهیه و محتوا سازی در قالب کلیپ و ارسال پیامک با مضامین مصرف بهینه آب خبر داد.

لدنی نژاد حضور در برنامه های تلویزیونی، رادیویی و آگاهی بخشی با هدف مدیریت مصرف و رعایت الگوی صحیح مصرف آب شرب را از دیگر اقدامات عملیاتی شده دانست.

وجود ۸۸۹ حلقه چاه غیر مجاز در استان

همچنین مدیر عامل آب منطقه ای کهگیلویه و بویراحمد از وجود بیش از ۸۸۹ حلقه چاه غیر مجاز آب در استان خبر داد.

علی داوودی مهر افزود: از مجموع ۱۱۴۹ حلقه چاه غیر مجاز آب در استان، ۲۶۰ حلقه چاه در قالب یک برنامه زمان بندی شده پر شده است و در حال حاضر ساماندهی با پر کردن ۸۸۹ حلقه چاه غیر مجاز تا پایان برنامه ششم توسعه هدفگذاری شده است.

همت بالاخره به کرج می‌رسد؟

ساره نوری

سال‌ها از کلنگ زنی پروژه همت می‌گذرد، پروژه‌ای که قرار است ترافیک میان دو کلان‌شهر کرج و تهران را کاهش دهد، به گفته متولیان این پروژه پایان ۹۷ افتتاح می‌شود، باید دید این وعده محقق خواهد شد.

«نگاه دولت به پروژه ملی همت ویژه است»، این اظهارنظر محمدعلی نجفی استاندار البرز در خصوص پروژه مهم امتداد اتوبان شهید همت تا کرج است که ششم اسفندماه سال گذشته حین بازدید در جمع خبرنگاران گفته بود.

پروژه امتداد اتوبان شهید همت تا کرج که از آن با عنوان پروژه همت یاد می‌شود در دولت نهم مطرح، تأیید و تصویب شد تا معضل ترافیک میان دو کلان‌شهر کرج و تهران را که با آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کنند، حل کند.

این پروژه فراز و نشیب‌های زیادی را پشت سر گذاشته و پس از سال‌ها که از کلنگ زنی‌اش می‌گذرد هنوز به ایستگاه پایانی نرسیده است. هرچند متولیان می‌گویند برای تکمیل این پروژه از هیچ تلاشی فروگذار نیستند. در سال‌های اخیر به کرات شاهد حضور مسئولان ارشد کشور و وزارت راه و شهرسازی در استان البرز برای بازدید از این پروژه بوده‌ایم، بسیاری آمدند و حتی از اینکه مردم در ترافیک میان کرج و تهران معطل می‌شوند ابراز شرمندگی کردند و رفتند.

پروژه همت ۸۷ درصد پیشرفت فیزیکی دارد

بسیاری دلیل توقف و کندی روند اجرای این پروژه مهم و سرنوشت‌ساز را از سال‌های دور تاکنون وجود معارض اعلام کرده و مدعی شده‌اند که کمبود اعتبارات باعث شده این پروژه با مشکل مواجه شود اما برخی دیگر هم بر این باور هستند که این پروژه و برخی دیگر از پروژه‌های مهم راه‌سازی به دلیل عدم مدیریت و پیگیری دلسوزانه به این حال‌ورز افتاده‌اند. وضعیت موانع و معارضین پروژه، وضعیت پیشرفت فیزیکی و تملک اراضی و پلاک‌ها از جمله شهرک المهدی که با اعتراض اهالی همراه بوده است و همچنین تخصیص اعتبار به این پروژه در گفتگو با مدیرکل راه و شهرسازی استان البرز بررسی شده است که در ادامه می‌خوانید.

تقی رضایی با اشاره به اینکه پروژه امتداد اتوبان شهید همت تا کرج دارای سه قطعه است که قطعات اول تا سوم آن به ترتیب ۹۵، ۹۲ و ۸۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، گفت: این پروژه به همه توان در حال اجرا است و در مجموع ۸۷ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. وی با اشاره به وضعیت تملک پلاک‌های شهرک المهدی است، عنوان کرد: واحدهای در مسیر راه این پروژه نیازمند تملک است و با همکاری و هماهنگی‌های انجام‌شده با وزارت راه و شهرسازی ۳۵ میلیارد تومان برای تملک واحدهای شهرک المهدی و بازگشایی مسیر اتوبان شهید همت اختصاص یافت. مدیرکل راه و شهرسازی استان البرز اضافه کرد: در مرحله اول بیش از ۲۰ میلیارد تومان اختصاص یافت که توانستیم ۴۷ پلاک از واحدهای واقع‌شده در مسیر این پروژه را تملک کنیم.

رضایی با اشاره به اینکه ۲۳ پلاک دیگر در شهرک المهدی وجود دارد که در مسیر پروژه همت قرار گرفته و باید تملک شوند، گفت: طبق بازدیدهای انجام‌شده توسط معاونان وزیر راه و شهرسازی بناشده مرحله دوم

می‌زنند تا از نزدیک شاهد پیشرفت پروژه باشند، گفتی است در این بازدیدها وعده‌هایی نیز میان آن‌ها و مسئولان استان البرز ردوبدل می‌شود، آخرین بازدید مربوط به بیست و هشتم خردادماه جاری است که خیرالله خادمی معاون وزیر راه و شهرسازی از تخصیص ۵۶ میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل پروژه همت خبر داد و گفت: این مهم در سال جاری محقق می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه ۴۰ میلیارد تومان از اعتبار تخصیص داده‌شده از محل اسناد خزانه تأمین می‌شود، گفت: ۱۶ میلیارد تومان دیگر نیز در قالب نقدینگی یا اسناد کوتاه‌مدت خواهد بود.

معاون وزیر راه و شهرسازی زمان تکمیل این پروژه را پایان سال جاری اعلام کرد و گفت: در مسیر این پروژه موانعی از جمله واحدهای مسکونی وجود داشت که برای تخریبشان نیازمند برنامه‌ریزی بودیم. خادمی بابیان اینکه ۵۰ واحد مسکونی در سه‌ماهه اخیر تخریب‌شده است، گفت: تکمیل پروژه با ۱۱۰ میلیارد تومان سهم دولت و ۵۰ میلیارد تومان سهم سرمایه‌گذار همراه خواهد بود.

محمدعلی نجفی استاندار البرز نیز در بازدید معاون وزیر راه با تأکید بر اینکه اهتمام ویژه استانی و کشوری برای تکمیل این پروژه تا پایان سال وجود دارد، گفت: اهمیت پروژه همت در تسهیل تردهای ملی بر کسی پوشیده نیست.

وی سرعت اجرای پروژه را مناسب اعلام کرد و گفت: خوشبختانه موانع استانی رفع شده و علی‌رغم مشکلات مالی که به جد در صدد حل آن هستیم، انتظار می‌رود تا پایان سال جاری شاهد اتمام پروژه همت باشیم.

«گره‌های ترافیکی ورودی کلان‌شهر کرج با بهره‌برداری از پروژه‌های راه‌سازی باز می‌شود»؛ این را مسئولانی می‌گویند که متولی امور راه‌ها در کشور هستند، پروژه همت نیز که سال‌ها از کلنگ زنی‌اش می‌گذرد قرار است از بار ترافیک اتوبان تهران - کرج بکاهد، حال شهروندان کرجی منتظرند تا با افتتاح این پروژه رفت‌وآمدشان به پایتخت و مناطق شمالی شهر آسان‌تر شود. که البته تحقق این مهم به همت عالی مسئولان بستگی دارد، زیرا زمان افتتاح پروژه بارها و بارها تغییر کرده است.

تخصیص اعتبار برای تملک دیگر پلاک‌ها انجام شود. به گفته وی به‌محض اینکه تملک پلاک‌های شهرک المهدی انجام شود، پروژه همت تا جاده چالوس بازگشایی می‌شود. مدیرکل راه و شهرسازی استان البرز با اشاره به وعده مسئولان وزارت راه و شهرسازی مبنی بر تخصیص اعتبار برای تملک پلاک‌های دیگر، گفت: حدود ۱۷۰

میلیارد تومان دیگر برای افتتاح پروژه لازم است. رضایی در بخش دیگری با اشاره به دیگر پروژه‌های راه‌سازی استان، گفت: پروژه امتداد اتوبان شهید همت تا کرج یکی از این پروژه‌هاست که در صورت تکمیل و زیر بار ترافیک رفتن معضل ترافیک استان البرز کاهش می‌یابد.

پروژه همت تا پایان سال جاری بهره‌برداری می‌شود

مدیرکل راه و شهرسازی استان البرز با اشاره به پروژه‌های آزادراه تهران - شمال و محور آبیگ به چرم شهر، افزود: پروژه آبیگ به چرم شهر از ایمن‌ترین پروژه‌های کشور به شمار می‌رود که دارای سرعت ۱۳۰ کیلومتر بر ساعت است که همه مسیرهای عبوری شمال به شمال غرب استان‌های البرز و تهران را به‌صورت یک کمربندی به جنوب و جنوب شهر انتقال می‌دهد.

رضایی در بخش دیگری چهار خطه شدن راه‌آهن را از دیگر پروژه‌های در دستور کار راه و شهرسازی استان البرز اعلام کرد و گفت: در حوزه جاده و ریلی پروژه‌های مختلفی برای استان البرز مطالعه و در دستور کار قرار دارد که با افتتاح آن‌ها ترافیک استان البرز به حداقل می‌رسد.

وی با اشاره به قول معاون وزیر راه و شهرسازی مبنی بر اینکه پروژه همت تا پایان سال جاری افتتاح می‌شود، عنوان کرد: امیدواریم با افتتاح این پروژه شاهد کاهش ترافیک در استان باشیم.

به گفته رضایی پروژه‌های مختلفی به‌صورت پیوسته در البرز تعریف شده که با بهره‌برداری از آن‌ها ترافیک استان کاهش و مشکلات زیست‌محیطی رفع می‌شود.

۵۶ میلیارد تومان دیگر به پروژه همت اختصاص یافت

همان‌طور که پیش‌ازاین گفته شد مسئولان ارشد کشوری و مدیران وزارت راه هر از چند گاهی به این پروژه مهم سر

گزارش های متنوع تصویری که در طول یک ماه از اقصای نقاط کشور توسط عکاسان و خبرنگاران خبرگزاری منتشر می شود آنقدر گسترده بوده که دست به انتخاب زدن از میانشان کاری دشوار است اما نگاه مادر این آلبوم تصویری بیش از نگاهی خبری به رویدادهای یک ماه گذشته، قائل به نگاهی هنرمندانه بوده و اینکه در همین فرصت کوتاه چند صفحه نگاه شما به اقلیم ایران بچرخد.

توزیع آب آشامیدنی در جزیره مینو

روزهای گرم پایتخت

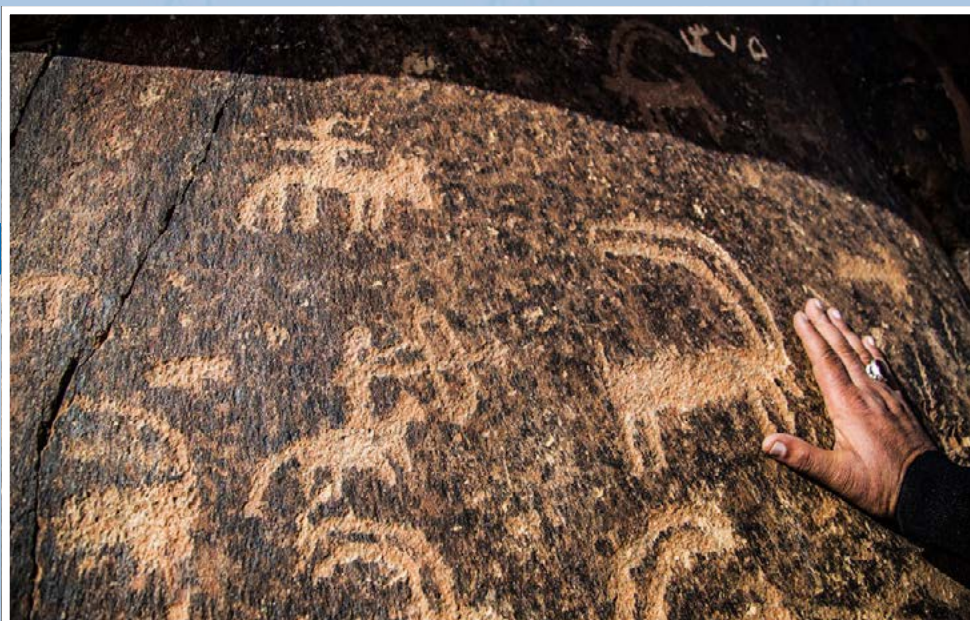

اهواز ۵۰+

بازار مسگرهای همدان

سنگ نگاره های ۱۲ هزار ساله یزد

برداشت انگور از تاجکستان غزایه کارون

برگزاری کنکور سراسری

تورنمنت بین المللی پاراگلایدر
فرود بادقت در سیلوانا

روستای صخره‌ای کندوان

تشییع پیکر شهید سهراب لویی در همدان

تشییع پیکر آیت الله حدائق
در شیراز

مراسم تشییع پیکر جانبازان
تصادف نفتکش و اتوبوس در سمنان

جشن پانزدهمین سال
تاسیس خبرگزاری مهر

دومین جشنواره ملی اسب اصیل کرد

بازدید رئیس مجلس شورای اسلامی
از پروژه آزادراه تهران - شمال

بهره برداری آزمایشی از خط دوم آب رسانی طرح غدیر

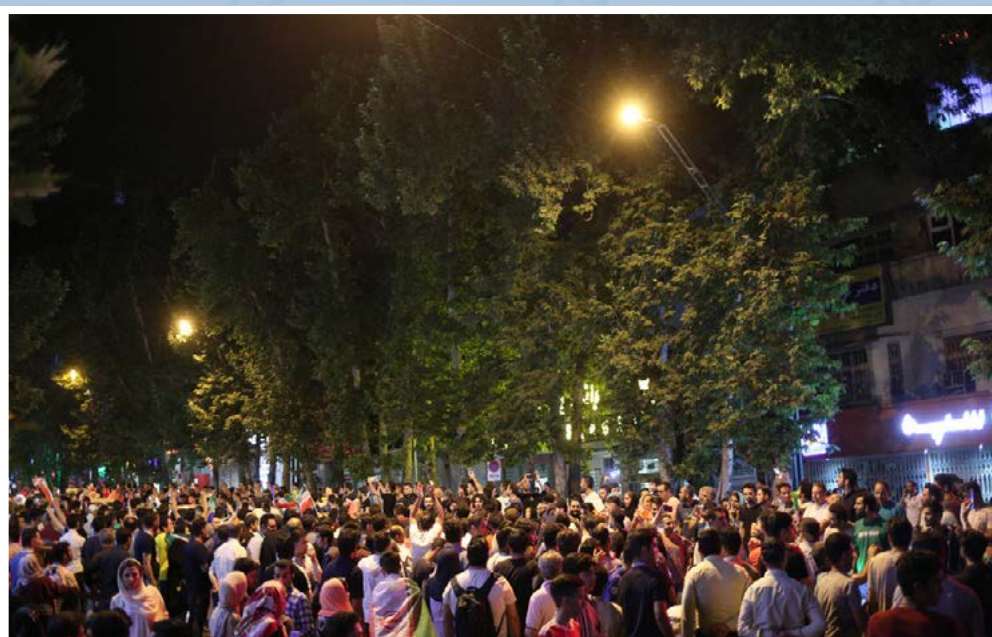

سفر وزیر ارتباطات به شیراز

سفر وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مشهد

شادی تهرانی‌ها از بازی
غیر تمندانه تیم ملی فوتبال

امحای ۴۰ تن مواد مخدر در اصفهان

امحای سراسری کالای قاچاق
در کرمان

گلباران حرم مطهر رضوی به مناسبت
ولادت حضرت معصومه (س)

مراسم تعویض پرچم حرم حضرت
معصومه (س)

مسجد جامع ساری پس از مهار آتش